

Prevladala je skrb za obličje

BOJAN BREZIGAR

Spored obiska predsednika republike Scalfara v Gorici, ki so ga včeraj objavile tiskovne agencije, res ni videti tako natrpan, da v njem ne bi bilo mogoče iztrgati pol ure za srečanje s pomembno komponento goriskega prebivalstva, to je predstavništvom slovenske manjšine. Dejstvo, da je bila morda prošnja naslovljena prepozna ali da v zvezi s prošnjo niso bile opravljene vse formalnosti, ki so običajno potrebne, ko se skupina državljanom želi sestati z državnim poglavarjem, seveda ni nobeno opravičilo. Pravzaprav bi se nam zdelo normalno, da bi že prvotni spored obiska predsednika republike vseboval tudi srečanje s predstavništvom slovenske manjšine.

To se ni zgodilo, kar nas pravzaprav ne čudi. Vse preveč je odprtih problemov in na predsednika republike bi se verjetno vsula toča zahtev in pritožb: od stanja v Kmečki banki do zahtev po priznanju sole v Benetiji, od združevanja slovenskih sol do ukinitja pravic Sindikata slovenske sole, od finančnih sredstev za kulturne ustanove do seveda zakona za zaščito slovenske manjšine. Predsednik republike seveda za vse to ni pristojen, vendar predstavlja vse državljane, torej tudi nas, in bi se mortal zavzeli tudi za naša vprašanja z enako vnemo, kot se zavzema za druge aktualne probleme v državi, na primer za pravico do zbiranja podpisov pod Pannellove referendume. Ob tem pa bi bila v Gorici še nerodnost, da bi moral Scalfaro vse to obrazložiti tudi svojemu avstrijskemu kolegu Kletu, ki bi tako razumel, da bo venec, ki ga bosta skupaj vrgla v Sočo, res simbolno dejanje, vendar se zdalec ne bo dokaz, da bodo problemi teh krajev rešeni, kot so bili na primer rešeni problemi Južne Tirolske, ki jo je po prvi svetovni vojni doletela ista usoda kot Gorisko, to je dvajset let terorja in fašistične strahovlade.

Ce torej razumemo skrb za obličje, ki je organizatorjem predsednikovega obiska nedvomno zelo pri srcu, ne moremo zlagati s odločitvijo, da je bila zaradi tega obličja slovenska prisotnost v Gorici odpisana.

Trije »spoznavni« večeri o Slovencih

TRST - Trikrat v sredo ob slovenski izvirnosti je naslov niza, ki ga v okviru pobud ob 10-letnici delovanja organizira Skupina '85 v sodelovanju s trzaskim odborništvom za kulturo. Srečanja, namenjena slovenski poeziji in zgodovini, bodo v avditoriju muzeja Revoltella. Na prvem, ki bo v sredo, 4. oktobra, bodo predstavili ustvarjalni opus Cirila Zlobca. Pobudo so predstavili včeraj na trzaskem zupanstvu.

Na 3. strani

V izgnanstvu Craxi ne miruje

MILAN - Na procesu zaradi podkupnin pri gradnji milanske podzemne železnice, na katerem je obtožen tudi Bettino Craxi, je tožilec Iello orisal podtalno rovarjenje, ki ga nekdanji voditelj socialistične stranke vodi iz tunizijskega Hammameta. Iz posnetkov telefonskih razgovorov izhaja, da vzdržuje stike s predstavniki Forze Italie in navdihuje medijske kampanje proti sodniku Di Pietru.

Na 2. strani

GORICA / URADNO SPOROČILO PREFEKTURE

Predsednik Scalfaro ne bo sprejel Slovencev

Manjšinsko predstavništvo zelo obžaluje dogodek

GORICA - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro med svojim bližnjim obiskom na Goriskem ne bo sprejel predstavništva slovenske manjšine. To je včeraj sporočila goriska prefektura, ki je tako zavrnila prošnjo manjšinskih komponent in strank z utemeljitvijo, da ima predsednik republike zelo natrpan program.

Manjšinsko predstavništvo (na sliki FOTO KROMA med včerajšnjim sestankom) je z velikim obžalovanjem sprejelo to vest in izrazilo upanje, da se bo predsednik - tudi na pritisk nekaterih parlamentarnih sil - na koncu vendarle premislil.

Slovensko zastopstvo je potrdilo bližnji obisk v Strasbourgu in napovedani sestanek z italijansko manjšino v Sloveniji in Hrvaški. Do precej različnih gledanj pa je prislo pri ocenjevanju sedanje manjšinske politike in daljnoročne strategije našega vsakdanjega boja.

Na 3. strani

ŠK Kras se je uspešno vnil v Evropo

Krasove namiznoteniske igralke so po stiri letni odsotnosti uspešno vrnile na evropsko prizorišče. Včeraj so v Zgoniku v tekmi 1. kroga pokala Nancy Evans s 4:0 premagale nizozemski Hoonhorst.

Na 23. strani

Aretirali plenilce v srbskih vaseh

KNIN - Hrvške oblasti so pod pritiskom OZN aretirale 370 ljudi - med njimi tudi vojake - ki so obtoženi ropanja in uničevanja srbske lastnine v Kninski krajini. Predstavnik OZN Alan Roberts poroča, da se pustošenje srbskih vasi nadaljuje. Redki, predvsem starejši Srbi, ki so ostali v Kninski krajini, poročajo o »roparskih pohodih« hrvaskih vojakov in oboroženih civilistov. ZDA in OZN so hrvške oblasti opozorili, da je spostovanje človekovih pravic v Kninski krajini pogoj za finančno pomoč pri obnovi.

Na 19 strani

ZDA »kupujejo« bližnjevzhodni mir

WASHINGTON - Že nekaj ur po podpisu sporazuma o palestinski avtonomiji je prišlo do novih zapletov. Izrael namreč se ni zdel izpuščati palestinskih zapornikov, kot to predvideva sporazum, to bo storil sele prihodnji teden. Tudi ta zaplet bodo brzo ne premostili. Washington pa že poskuša doseči sporazum med Sirijo in Izraelom, kar bi posredno omogočilo tudi pomiritev z Libanonom. Tudi v tem primeru kot prej z Egiptom in Jordanijo bo poskusil naoljiti diplomacijo z obljubami finančne pomoči.

Na 18. strani

Jutri v Nedeljskih temah Primorskega dnevnika

Vse o Kmečki banki

Pred ponedeljkovo manifestacijo za vrnitev Kmečke banke Gorici prvič objavljamo gradivo o odločitvi Banke Italije v zvezi s komisarsko upravo in o okoliščinah, ki so privedle do sedanjega stanja.

Objavljamo tudi »osnutek osnutka« dokumenta o odnosih Republike Slovenije do manjšin. Dokument sta izdelala poslanca Borut Pahor in jadranka Sturm Kocjan, predstavnikom manjšine pa so ga razdelili na ponedeljkovem srečanju.

Aktualni problematiki slovenske manjšine je namenjena tudi naslovnica: Bojan Brezigar razmišlja o zadnjih sklepih skupnega predstavništva Slovencev v Italiji in o možnostih za izhod iz krize, ki jo naša manjšina preživlja že nekaj časa.

Z jutrišnjim dnevom zacenjamo objavljati tudi zgodbo o Rubijah. Elio Fornazarić piše o času, ko so Rubije obstajale in delovala samo v funkciji gradu in grščakov.

Tatjana Dolhar pa je piše o trpki sedanjosti: za nas je obiskala center bosanskih beguncev v Cervignanu in zgodbe, ki jih je zapisala, pričajo o res zelo veliki tragediji.

Poskrbljeno bo tudi za najmlajše. Tokrat so za nas risali otroci poletnega centra v Dijskem domu Srečko Kosovel v Trstu.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Minister Mancuso v težavah

Visji sodnik svet je spet udaril po pravosodnem ministru Mancusu, saj je razsodil, da milanski sodniki niso ustrahovali inšpektorjev.

Stran 2

SSŠ pisal Scalfaru

Sindikat slovenske sole je ob skorajšnjem obisku v Gorici poslal predsedniku republike Scalfaru pismo in ga seznanil s težavami, ki ga pestijo.

Stran 7

Zaskrbljenost županov

Finančni zakon bo zmanjšal prispevke krajevnim upravam, v prvi vrsti občinam. Župani so zaskrbljeni, pa tudi navadni občani bi se morali zamisliti.

Stran 7

Tržaška kulturna pot v sodobnost

V novem združenju Trieste Contemporanea deluje tudi glasbenik Aleksander Rojc, ki prepricano zagovarja vsebino niza pobud Dialogi z umetnostjo srednje-vzhodne Evrope.

Stran 13

Ugoden žreb za Italijane

V Zenevi so včeraj izzrebali pare v dveh evropskih nogometnih klubskih pokalih. Za stiri italijanske ekipe Parma, Milan, Lazio in Romo je bil žreb zelo ugoden.

Stran 26

NA PROCESU ZARADI PODKUPNIN / ŠOKANTNI DOKAZI PROTI »IZGNANCU IZ HAMAMETA«

Milanski tožilec Iello: »Bettino Craxi se obnaša kot prekaljeni zločinec«

Po telefonu je vzdrževal stike s Forza Italia in vodil kampanje proti sodniku Antoniu Di Pietru

MILAN - Za milanskega javnega tožilca Paola Iella se »Craxi obnaša kot prekaljeni zločinec«. Tako je izjavil na procesu zaradi podkupnin pri gradnji podzemne železnice, na katerem je obtožen tudi nekdanji voditelj socialistične stranke, sicer že več let izgnanec v tuzijskem Hammametu, od koder se ne namerava vrniti v Italijo, saj ga tukaj čaka vrsta procesov. Vendar v Hammametu Bettino Craxi ne miruje. Nasprotno, kot je včeraj dokazal tožilec Iello: iz papirjev, ki so jih zaplenili v Craxijevem rimskem uradu, zlasti pa iz posnetkov njegovih telefonskih razgovorov izhaja zaskrbljujoča slika podtalnega rovarjenja nekdanjega liderja.

Bettino Craxi še ne miruje

Predvsem ni res, da Craxi ne more v Italijo pred sodnike, ker je hudo bolan, je pojasnil tožilec. To je sicer bilo jasno že pred časom, ko so zple-

nili Craxijev potni list: več zigov je bilo zbrisanih, očitno ker bi dokazovali, da je potoval po raznih državah tudi potem, ko se je proglasil za hudo bolnega. Vendar najbolj sokantna razkritja zadevajo Craxijevo aktivno poseganje v sedanje politično dogajanje, kot izhaja iz številnih telefonskih razgovorov, v prvi vrsti s predstavniki Berlusconi-jeve stranke Forza Italia.

Znano je, da je Craxi bil Berlusconi-jev osebni prijatelj in celo poročna priča, predvsem pa, da je z zakoni, ki so bili prikriti po zahtevah milanskega mogotca, omogočil razvoj Fininvestovega monopola zasebnih televizij. Stike je ohranil tudi v izgnanstvu: po telefonu je svetoval, naj na dne-

vniku »Il Giornale«, last mlajšega Berlusconi-jevega brata Paola, vodijo kampanjo proti sodniku Antoniu Di Pietru; urejal je sestanek Berlusconi-ja z Arafatom; v pismu je celo zagovarjal interese neke nekaterih časopisov proti levosredinskim predstavnikom, bi bilo primerno, da imenujejo Bettina Craxija za častnega predsednika Forza Italia...«

Na desni je ostro reagiral Mirko Tremaglia, predsednik parlamentarne zunanje-politične komisije: »Di Pietro se ni motil. Napadajo ga predstavniki prve republike in njihovi sedanji prija-

»Craxi častni predsednik Fl...«

MILAN - Najbolj pikro je komentiral včerajšjo afero Diego Novelli, podpredsednik progresističnih poslancev: »Ker postaja jasno, da Craxi podpira in navdihuje Forza Italia in kampanje nekaterih časopisov proti levosredinskim predstavnikom, bi bilo primerno, da imenujejo Bettina Craxija za častnega predsednika Forza Italia...«

Na desni je ostro reagiral Mirko Tremaglia, predsednik parlamentarne zunanje-politične komisije: »Di Pietro se ni motil. Napadajo ga predstavniki prve republike in njihovi sedanji prija-

telji. Gre za pravo masevanje.« Za predstavnika Nacionalnega zavezništva je treba preveriti desno zavezništvo in »če se je kdo zmotil in skodoval desnemu polu, ga bo treba odstraniti.« Za Tremaglio je jasno, da so organizirali afero o ugodnih najemninah z namenom, da bi prepričali Di Pietru aktivno angazirne v politiki.

Za tajnika Dsl Massima D'Alema »na drugi strani Sredozemlja deluje človek, ki premika lutke navidezno nove politike«, direktor dnevnika Il Giornale, »veliki moralizator Feltri, pa piše na podlagi sporocil iz

Hammameta«.

Seveda prizadeti odvrcajo vsako odgovornost: »Forza Italia ni imela in nima nobenih stikov s Craxijem«, je uradno izjavil predstavnik Antonio Tajani, ki je povabil tožilca Iella, naj se zgleduje po sodnikih, ki »marljivo in tihopravljajo svoje delo« brez političnih naklepov.

Tiziana Majolo, predsednica parlamentarne pravosodne komisije pa je demantirala, da bi kdaj vložila vprašanja pristojnemu ministru proti milanskim sodnikom na podlagi Craxijevega navodila.

NOVICE

V Benetkah srečanje SSK-Frasnelli

BENETKE - Predstavnstvo SSK, ki ga je vodil tajnik Martin Breclj ter sta ga sestavljala še Hadrijan Corsi in Damjan Terpin, se je v Benetkah sestalo s podpredsednikom južnotirolske ljudske stranke in načelnikom skupine te stranke v bocijskem pokrajinskem svetu Hubertom Frasnelliem. Sestanek se je uokvirjal v redne stike, ki jih vzdržujeta stranki. Na njem je tekla beseda o političnih razmerah v Italiji, predvsem pa o položaju slovenske manjšine v Italiji ter o možnostih sodelovanja z nemško manjšino na političnem in gospodarskem področju. Na srečanju so se dogovorili za nekatere skupne pobude, ki pa jih bosta obe strani se poglabili.

Macaluso (DSL) na procesu v Milanu

MILAN - Senator Emanuele Macaluso (DSL) je včeraj pričal na procesu o nepravilnostih pri upravljanju milanske podzemne železnice. Pred sodišče ga je priključila obramba bivšega komunističnega parlamentarca Giannija Cervettija. Macaluso je v intervjuju izjavil, da Cervetti ni storil nobenega kaznivga dejanja. Javni tožilec Paolo Iello ga je vprašal, od kod njemu informacije. Odgovoril je, da bi moral v primeru nepravilnosti odgovarjati pred sodiščem vse milansko vodstvo KPI, ne pa Cervetti.

Na procesu bi morala pričati tudi nekdanja Craxijeva tajnica Vincenza Tomaselli, in to na vabilo Craxijevega odvetnika, a Tomaselli je odklonila pričevanje, ker je soudeležena pri drugem, sličnem procesu.

Pannella vztraja z gladovno stavko

RIM - Radikalni lider Marco Pannella vztraja pri svoji gladovni stavki. Tudi včeraj se je odrekal hrani, pa čeprav so ga prigovarjali v to. Pannello so v četrtek zvečer sprejeli v bolnišnico San Giacomo. Gladovna stavka traja sedaj že pet dni, Pannella pa jo je začel iz protesta zoper majhno pozornost, ki so jo sredstva javnega obveščanja posvetila osemnajstim referendumom.

O gladovni stavki Marca Pannelle so se včeraj izrekli številni politični predstavniki. Med vsemi odzivi je se najbolj odmeval poziv 110 parlamentarcev predsedniku republike Oscarju Luigiju Scalfaru naj izrazi Pannelli svojo solidarnost.

Alberto Tomba buri karabinjerje

GENOVA - Novopečeni maresalo karabinjerjev Alberto Tomba buri karabinjerje. Ne zaradi svojih podvigov na belih smučiscih, pač pa s svojimi fotografijami v Adamovem oblacilu v bulvarskem tisku. Nekega maresala iz kraja Foce pri Genovi je razgaljena poza velikega smučarja na naslovni strani revije Eva Tremila tako razkacila, da se je takoj odločil za potezo, s katero želi resiti vojaško čast karabinjerjev. Casopis je prijavil sodišču.

Klešče v trebuhu

NEAPELJ - Neapeljski kirurgi so kdaj pa kdaj poza- bljivi. Med operacijo nekega pacienta so v njegovem želodcu »pozabili« kirurške klešče dolge kakih 20 centimetrov. Zdravstveno stanje moškega se je teden po operaciji poslabšalo. Odpeljali so ga v drugo bolnišnico, kjer so moškega spet operirali in v trebuhu našli »spominek« svojih kolegov. Bolnik je izven nevarnosti.

SODNIKI "ČISTIH ROK" NISO USTRAHOVALI INŠPEKTORJEV

Višji sodni svet spet udaril po ministru Mancusu

Borrelli noče komentirati dogodka - Pravosodni minister: Počutim se kot volk v znani pravljici...

RIM - Milanski sodniki tima čistih rok, ki jih vodi šef tožilstva Francesco Saverio Borrelli (na sliki-Telefoto AP), niso ustražovali inšpektorjev, ki jih je v Milan svojčas poslal pravosodni minister Alfredo Biondi. Tako je včeraj razsodil Višji sodni svet, ki je arhiviral celotno zadevo in s tem zadal nov hud udarec sedanjemu pravosodnemu ministru Filippu Mancusu, ki je v celoti podpiral potezo svojega predhodnika.

Zahtevo po arhiviranju disciplinskega postopka proti Borrelliju in njegovim kolegom Gerardu D'Ambrosiju, Piercamillu Davigu in Gherardu Colombu je postavil sam tožilec kasacijskega sodišča. Pravosodni minister ni soglasal s tem in je vztrajal pri obrambi inšpekcije na milanskem sodišču, ki, kot znano, ni obrodila nobenih sadov.

Borrelli, ki je že dalj časa pod udarom ne samo ministra, a tudi nekaterih političnih strank Kartela svoboscin, ni hotel komentirati sklepa Visjega sodnega sveta. Vidno zadovoljen je le pristavil, da sodnik ne sme na noben način pogrevati ali zaostrovati polemik, čeprav je vanje tudi osebno vpleten.

Pravosodni minister Mancuso, ki tokrat ni govoril z običajnimi latinskimi pregovori, je dejal, da se počuti kot volk v znani pravljici. Dodal je vsekar, da ne nosi nobenih odgovornosti za inšpekcijo na milanskem sodišču, za kar se je odločil prejšnji minister Biondi. Mancuso je, kot znano, že nekaj tednov na prepihu, saj so progresistični senatorji z nezaupnico zahtevali od ministrskega predsednika Lamberta Dinija, da ga odstavi.

RIM / ŠE REAKCIJE NA FINANČNO LISTINO

Fantozzi: Zakon bo mogoče izpopolniti

Parlamentarci večine bodo sprejeli župane

RIM - Po uradni predstavitvi vladnega manevra so zdaj na vrsti upravno-politični manevri za prikritje finančnega zakona.

Koordinacijski odbor županov največjih mest, ki ga vodi prvi občan Turina Valentino Castellani, bo prihodnji teden utemeljil kritike mestnih upraviteljev na račun tega zakona parlamentarnim skupinam, ki podpirajo Dinijevo ekipo, z druge strani pa bodo predsedniki večinskih skupin v senatu obravnavali s premierom tisto poglavje zakona, ki zadeva občine.

Ze pojutrisnjem bodo državno listino vzele pod drobnogled komponente desnega pola, ki se bodo zbrale na rimskem sedežu Forze Italia. Lider le-te Silvio Berlusconi je zakon brezkompromisno zavrnil. Po njegovem je nesprejemljiv, minimalističen in uperjen proti velikim liberalnim reformam, dokazuje fiziološko neustreznost zdajšnje anomalne vlade tehnikov, obnavlja patološko vlogo države pri upravljanju storitev in dobrin, z davki davci podjetja in posameznike ter je sad kompromisa s politično in sindikalno levico.

Negativno je tudi mnenje predsednice konference predsednikov deželnih vlad Alessandre Guerra: zakon prinasa nepopolne ukrepe, ker bi morale Dezele naviti davščine, »a si zaradi tega ne bodo upale podražiti niti bencina«. Iz drugih razlogov so kritični tudi Zeleni, ki se posebno ostro nasprotujejo spojitvi ministrstev za javna dela in okolje.

Cisto drugačno stališče je zavzel predsednik Dezele Lombardije Roberto Formigoni, ki poudarja finančno pomoč za družine in zavrača pritožbe krajevnih upraviteljev kot neutemeljene. Voditelj Ljudske stranke Gerardo Bianco označuje finančni zakon kot bistveno dober in uravnotežen, tajnik Demokratske stranke levice Massimo D'Alema pa naglasa predvsem ukrepe v korist gospodarstva na jugu.

Podrobnosti zakona v resnici se niso dodobra znane, a tudi nihče ni prepovedal popravkov. Finančni minister Augusto Fantozzi je ponovil Dinijevo oceno, da je namreč zakon strog in nikakor ne mehak, vendar s pripombo, da se ga bo dalo se izpopolniti.

PORDENON / VČERAJ POPOLDNE

Neprevidna vožnja: trije mrtvi v prometni nesreči pri Spilimbergu

V prometni nesreči pri Bocnu pa sta včeraj umrla dva mlada delavca

PORDENON - Tri osebe so včeraj popoldne izgubile življenje, dve pa sta bili ranjeni v prometni nesreči na državni cesti 464 pri Spilimbergu. Po prvih ugotovitvah je do nesreče prišlo, potem ko je avtomobil s stiriimi potniki s stranske ceste zapeljal na državno cesto v trenutku, ko je po njej privozil drugi avtomobil; za volanom slednjega je sedel 40-letni Nazzareno Parisi s stalnim bivaliscem v Villanovi di San Daniele (Videm); v silovitem trčenju sta življenja izgubili 50-letna Anna Maria Nart in njena mati 84-letna Elsa Chiribini iz Benetk. V pordenonski bolnišnici, kamor so jo prepeljali s helikopterjem pa je nekoliko pozneje umrla tu-

di 62-letna Maria Zamredi, svakinja Anne Marie Nart. V bolnišnici v Spilimbergu pa se zdravita mož Anne Marie Nart 54-letni Danilo Zampredi in Nazzareno Parisi, njihovo zdravstveno stanje pa ni zaskrbljujoče. Na isti cesti je do hude prometne prislo tudi predvčerajšnjim; v nesreči sta izgubili življenje dve osebi.

Huda prometna nesreča se je včeraj pripetila tudi na avtocesti pri Bocnu; dve osebi sta izgubili življenje, šest pa je bilo ranjenih. Umrla sta 21-letni Marco Martelli in 19-letni Luigi Bramati iz milanske pokrajine. Skupno z dvema vrstnikoma sta se z avtomobilom vračala iz Nemčije, kjer sta bila zaposlena.

Predsednik republike Scalfaro med obiskom v Gorici ne bo sprejel zastopništva Slovencev v Italiji

Razočaranje slovenskih organizacij

TRST - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro ne bo med svojim bližnjim obiskom v Gorici sprejel zastopstva slovenske manjšine v Italiji, ki ga je uradno zaprosilo za sprejem. Vest je uradno posredovala goriska prefektura, ki pa ni utemeljila, zakaj se Kvirinal ni odzval prosnji za srečanje s Slovenci. Govori se, da je program predsednikovega dvodnevnega obiska na Goriskem zelo natrpan in da se bo Scalfaro držal strogega protokola uradnih srečanj, vest pa ima za Slovence gotovo zelo grenak priokus.

Odklonilni odgovor goriskega prefekta (ali niso morda vso zadevo zakuhali na krajevni ravni?) je negativno odjeknil na včerajšnji seji manjšinskega predstavništva, ki bi se moralo dogovoriti tudi o poteku srečanja s predsednikom republike. Navzoci so izrazili veliko obzalovanje nad to negativno vestjo ter jo tudi tolmačili kot negativno politično potezo - najbrž ne Scalfara, a morebiti vladnih krogov - do slovenske manjšine in morda tudi do Slovenije. Nekateri vsekakor se upajo, da se bo ob

ustreznih političnih pritiskih (z zadevo se ukvarjajo tudi na parlamentarni ravni) Kvirinal vendarle v zadnjem trenutku premislil.

Na seji so potrdili, da bo slovensko zastopstvo v torek, 10. oktobra obiskalo Strasbourgo in se srečalo s

predstavniki Evropskega parlamenta in Sveta Evrope, potrdili pa so tudi obvezo po srečanju in po tedajšnjih stikih z italijansko manjšino iz Slovenije in Hrvaške. Spet pa se je zataknilo, ko je predstavništvo načelo oziroma nadaljevalo

soočanje o manjšinski politiki in o daljnoročni politični strategiji slovenske manjšine.

Na tem področju obstajajo se zelo različni pogledi, ki jih bo v bodoče zelo težko uskladiti. To je sicer po eni strani sad normalnega pluralizma, po drugi pa neurejenih odnosov ter razmer, ki že dalj časa spremljajo dejavnost tega predstavništva. Pri nekaterih konkretnih pobudah (zgovoren je primer goriske Kmečke banke) obstaja soglasje, ko se debata dotakne daljnoročnih političnih perspektiv pa prihaja do nesoglasij, ki vsakice pripeljejo na rob razkola.

Sestanka na sedežu Slovenske skupnosti se je vsekakor udeležilo pet komponent manjšinskega predstavništva. DSL je zastopal

Milos Budin, SSK Martin Breclj, SKGZ Boris Peric, Demokrati forum Rudi Pavšic in Slovence v videdski pokrajini Salvatore Venosi. Odsotnost Sveta slovenskih organizacij ni bila politične narave, pač pa iz političnih razlogov spet ni bilo zastopnikov slovenske komponente Stranke komunistične prenov.

Breclj je uvodoma povedal, da Slovenci v SKP, kot mu je sporočil Stojan Spetic, do nadaljnjega ne bodo sodelovali na razpra-

vah manjšinskega predstavništva, pač pa bodo podprli posamezne akcije, ki se jim bodo zdele primerne in učinkovite. Prevladala je ugotovitev, da pomeni odsotnost SKP hud udarec za predstavništvo. Tudi tokrat pa se je vse omejilo na to, čeprav je padel predlog, da bi bilo morebiti koristno neposredno slišati od SKP, zakaj se ne več udeležuje skupnih sej.

Budin je izrazil nujnost, da je treba zadeve v zvezi z manjšino, njeno zaščito in drugimi življenjskimi pro-

Pod naslovom seja skupnega predstavništva; v sredini predsednik republike Scalfaro; spodaj pa predstavitev večerov Trikrat v sredo

blemi premakniti s sedanje mrtve točke. Za to je po njegovem potrebna zelo realistična politika, ki ne pomeni, da se moramo odpovedati načelnim zahtevam, resnici pa moramo vendarle pogledati v oči. Nekateri manjšinske pobude - je dejal podpredsednik deželne sveta - dajejo vtis, da so neke vrste »domača naloga« in za čisto interno porabo, tako da potem ostaja vse pri starem. Slovenci v DSL so naveličani te politike in predlagajo, da bi se predstavništvo enkrat za vselej resno zamislilo, kaj pravzaprav hoče in kaj lahko konkretnega naredi, »da ne bomo samo tarnali in jokali«.

Breclj je bil mnenja, da ima Slovenska skupnost ob načelnih stališčih, ki se jim ne bo odpovedala, vedno realistično pred sabo, kaj se lahko doseže in kaj ne. Bila je med prvimi, ce že ne prva, ki je z resnimi argumenti ter resitvami predlagala koreniti preustroj in reorganizacijo manjšinskega predstavništva. Njeni pozivi in napor so zal vedno doživeli negativne sprejeme, zato so mnogi v stranki upravičeno precej razočarani nad potekom dogajanja, je pripomnil deželni tajnik SSK. Spet je predlagal vseslovensko manifestacijo ob 20-letnici Osima, ki naj bi bila Rimu na predvečer obletnice podpisa tega sporazuma.

Dialog med Budinom in Brecljem je trajal le nekaj časa, konkretnih povzetkov pa ni bilo. Predstavništvo se spet sestane čez nekaj dni, nadaljnje soočanje, ce ne bo prislo do zasukov, pa ne obeta nič dobrega.

Sandor Tence

Program obiska predsednika Scalfara v Gorici

GORICA - Predsednik Scalfaro bo dopel v torek dopoldne na letališče v Ronkah, na goriski prefekturi ga bodo sprejeli zupani vseh posoških občin, nakar bo obiskal zupanstvo, kjer se bo sestal z zupanom Valentijem in z občinskimi upravitelji. Popoldne se bo državni poglavar srečal s pokrajinskimi upravitelji in si ogledal muzej prve svetovne vojne ter razstavo o gorški umetnosti v letih 1780-1850. Zvečer bo Scalfaro gost na koncertu v stolnici, ki ga prireja Občina in Pokrajina.

V sredo bo Scalfarov obisk na Gori-

skem zadobil mednarodno razsežnost. V Redipuglii bo sprejel avstrijskega predsednika Thomasa Kleistila, s katerim se bo poklonil vsem padlim v prvi svetovni vojni. To bosta predsednika storila na vojaških pokopališčih v Foljanu in v Redipuglii.

Zatem bosta Klestil in Scalfaro prisla v Gorico, pred mestom se bosta ustavila na mostu nad Socco, kjer so se odvijali krvavi boji med italijansko in avstro-ogrsko vojsko. Po masi v cerkvi Sv. Ignacija se bosta državnik srečala z novinarji in podala obračun italijansko-avstrijskega vrha.

TRST / SKUPINA '85 OB 10-LETNICI DELOVANJA

Pogled v slovensko stvarnost skozi oči poezije in zgodovine

TRST - S poezijo in zgodovino odgniti vsaj malo zastor, ki italijansko govorečemu Trstu zastira pogled v slovensko stvarnost, s to stran in on stran meje. Naloge se je tokrat - kot sicer že večkrat v preteklosti - lotila Skupina '85 Trst, ki si je pridobila sodelovanje trzaskе občinske uprave. Na trzaskem zupanstvu so v včeraj pobudo Trikrat v sredo ob slovenski izvirnosti predstavili trzaski podzupan in odbornik za kulturo Roberto Damiani in Patrizia Vascotto in Marko Kravos za Skupino '85. Damiani je tokratno pobudo navezal na niz prireditev, ki so pod skupnim naslovom Dvojnosti potekale marca in aprila letos. Izpostavil je tudi pomen sodelovanja med zasebniki in javnimi upravitelji, poglavito pa je, da pride - kot je tokratni primer - do kakovostne ponudbe. V kratko predstavitev, v kateri je naglasil pomen odkrivanja slovenske ustvarjalnosti in zgodovine, je Damiani vpletel tudi nekaj osebnih spominov, ko je dejal, da je Cirila Zlob-

ca spoznal pred približno 25-20 leti na srečanju, ki ga je organizirala revija La Battana. Takrat je kot italijansko govoreči trzaski intelektualac prvič prisel v stik s someščani slovenskega jezika, med katerimi je bil tudi Marko Kravos. Poti medsebojnega spoznavanja so takrat bile precej ovinkaste in splošno zavite.

Konkretnije je o nizu večerov, ki bo potekal v avditoriju muzeja Revoltella, govorila predsednica Skupine '85 Patrizia Vascotto. Poudarila je, da je posredovanje slovenske kulture italijanskemu svetu med poglavitnimi nalogami društva, ki je v desetih letih svojega delovanja na tem področju marsikaj naredilo. Več konkretnih pobud je društvo izvedlo že letos spomladi, junija pa se je odločilo, da priredi odmevnejšo pobudo, ki naj bo zaznamovana s poezijo in zgodovino. Izbiro gostov in tematik pa so pogojevale tudi obletnice (70-letnica Cirila Zlobca) in izdaje zanimivih zgodovinskih knjig (Pirjevčeva in Prunkova). »Ho-

teli smo priti v ospredje in izrabiti dober veter, kajti vse več ljudi si želi vzpostaviti kontakt s slovensko kulturo,« je odločitev Skupine '85 utemeljeval Marko Kravos. Prav je, da je tudi v Trstu obeležena 70-letnica Cirila Zlobca, ustvarjalca in velikega posrednika med slovensko in italijansko kulturo. Uvrstitev večera zgodovine v niz je narekovala ugotovitev, da razumevanje sedanjega položaja terja tudi spoznavanje zgodovinskih dimenzij. In končno si se posebej slavnosten večer zasluži Prešeren, avtor Zdravljice in številnih drugih pesmi, ki so bile prevedene v številne jezike. Prav prevajalcem pa bodo na zadnjem večeru niza posvetili posebno pozornost. Predstavnika Skupine '85, kateri so za polovico zmanjšali prispevke iz javnih fondov, pa sta se želela zahvaliti se proizvajalcema Lupincu in Parovelu, ki bosta v okviru niza predstavila domača vina z zaščitnim poreklom.

Breda Pahor

Spored treh sredinih večerov

Sreda, 4. oktobra 1995, ob 18. uri
Pesnik Ciril Zlobec
Uvedel bo Roberto Damiani
Sodelujejo: Claudio Magris, Miran Kosuta, Grytzko Mascioni in Lidija Kozlovic

Sreda, 11. oktobra 1995, ob 18. uri
Slovenski značaj: pogledi iz zgodovine
Jože Pirjevec, Janko Prunk, in Pao-

lo G. Parovel
Ob izidu knjig »Serbi, Slovenci e Croati«, J. Pirjevca in »Breve storia degli Sloveni«, J. Prunka

Sredo, 18. oktobra 1995, ob 20.30
Veliki Prešeren v novih prevodih
Marija Pirjevec, Giorgio Depangher, Juan Octavio Prenz, Klaus Detlef Olof, Mira Sardoč in Trzaski oktet

PISMI UREDNIŠTVU

Težave
s prošnjo
v slovenščini
na poštnem
uradu v Dolini

Spustovano Uredništvo Primorskega dnevnika

Z veliko žalostjo in zaskrbljenostjo Vam zelim poročati o ponovnem grobem zastavljanju slovenskega jezika, ki se je pripetil pred dnevi v uradu dolinskega poštnege urada.

Kot poštni uslužbenec, sem hotel izročiti direktorici urada prošnjo, napisano v slovenščini, s katero sem prosil, naj bi mi poštna uprava dodelila rabo motornega vozila, ker mi noče splacati odškodnine za benzin, ker avtomobil, ki ga rabim za raznašanje pošte, ni napisan na moje ime (!!!).

Direktorica je najprej prečitala prošnjo, ker je sama Slovenka in je bila postavljena v urad, ker obvlada slovenski jezik. Najprej je rekla, da nima casa in je odsla nekaj delat. Predno sem odšel s pošte, sem zopet poskusil izročiti prošnjo, vendar je rezko odgovorila, da je ne bo sprejela, ker ni napisana tudi v italijanski. Jaz sem jo opozoril, da mi je že sprejela prošnjo, napisane samo v slovenščini. Na to pripombo mi ni odgovorila in je potrdila, da je ne bo sprejela. Ko sem jo vprašal, naj mi pokaže pošto odredbo, ki ji nalaga tako ukrepanje, mi je odgovorila, da ima ukaz direktorice (vsaj tako sem razumel).

Ker sem uvidel, da ne bo nič, sem poklical orožnike. Zmenili smo se, da se dobimo, ko končam raznašanje pošte. Tudi pred orožniki direktorica ni hotela sprejeti slovenskega dopisa, češ da

nima nikjer napisano, da lahko sprejme slovenski dopis. Odgovoril sem ji, da očitno nima nikjer napisano, da ga ne sme sprejeti in da zato v Italiji velja pravilo, da je vse dovoljeno, kar ni izrecno prepovedano in tudi to, kar je izrecno prepovedano, ni veljavno, če je v nasprotju z Ustavo. Tako pravi D.U.S. v svoji razsodbi iz leta 1992. Pri tem pa so me orožniki prepričali, da oni ne morejo storiti ničesar, ker gre za notranji problem ustanove in naj zato problem rešim na pristojnih mestih. Jaz sem vztrajal, da gre za krsitev zakona št. 205/93 o jezikovni diskriminaciji, ki presega notranje zadeve Ustanove, ker je kaznivo dejanje. Vendar tudi z njimi nisem dosegel ničesar. Rekli so, da ne bodo za priče, ker niso bili tam uradno.

Tako se je končalo se eno poglavje neupoštovanja pravic slovenskega jezika. K temu naj dodam še zadnjo "cvetko" slovenske direktorice, ki mi je takoj potem rekla, da z menoj ne bo več govorila po slovensko, ker so ji ob koncu lanskega leta odvzeli skromno doklado za dvojezičnost. Tukaj je očitna kršitev zakona št. 73/77, kjer je zapisano, da ostanejo v veljavi vse norme, ki so bile že sprejete. Kar pa je huje, je dejstvo, da je bila doklada odvzeta na podlagi nove delovne pogodbe, ki z letosnjim letom predvideva dvojezično doklado samo za Dolino Aoste in Južno Tirolsko. Ali se Vam ne zdi, da smo z letosnjim letom Slovenci zgubili se eno že doseženo in upoštevano pravico in za to tako dragoceno priznanje,

do danes ni se protestiral nihče, se najmanj slovenska komponenta raznih delovnih sindikatov?

Ali ni primerno, da se kdo pozanima, dokler je vprašanje se »toplo«? Medtem pa, sem jaz že pisal ravnatelju tržasko podružnice poštne uprave z zahtevo, naj mi takoj reši problem dopisovanja v slovenskem jeziku in mi takoj dodeli motorno vozilo. Nacel sem tudi vprašanje doklade.

Upam, da te moje pravične zahteve ne bodo imele negativnih posledic, ker me je nadrejena že opozorila, da se moram paziti, ker sem prvih 6 mesecev se na preizkusnji, zato moram samo molčati in delati. Kako bi Vi tolmacili to stvar?

S tem se poslavljam in si želim, da bi stvar imela zadostni odmev in prepričala nekatere malodusneže, da sem pripravljen zgubiti tudi službo, ko gre za spoštovanje, ki mi je dolžno s strani italijanskih oblasti in da se ne bom odpovedal rabi slovensčine, vsaj na poštnem uradu v Dolini ne. Urad je samo korak oddaljen od državne srednje sole s slovenskim učnim jezikom, kjer me je Italijanska Republika učila knjižni slovenski jezik, da ga bom lahko uporabljal v javnosti, saj sem narečje že poznal in mi zanj sola ni bila potrebna!

Pri tem pozivam demokratično javnost, oziroma tiste, ki skrbijo za našo manjšino, da nastopijo pri pristojnih telesih, da bi stvar za našo pravdo imela pozitivni zaključek.

To je tudi namen tega pisanja in prošnje za primerno objavo. Lep pozdrav

Primož Sancin

Zakaj je praznik
istambulskih
gasilcev
važnejši
od manifestacije
za Kmečko
banko?

Spustovano uredništvo

Teško sem pričakoval trenutek, da bo naša slovenska televizija dosegla tudi Gorisko in vsak večer ob poldevetih redno gledam naša poročila. Res, niso najboljše, vendar so naša, saj nam prinašajo dogodke, ki jih drugi televizijski sporedi ne omenjajo.

Tako sem sedel pred televizor tudi v sredo zvečer, ko se je po Goriskem že razširila novica, da bo v ponedeljek enotna manifestacija za našo Kmečko banko. Vendar pa na našem televizijskem dnevniku o tem niso crhnili niti besede, tako da sem se mislil, da so me s to novico »nafarbal«. Da me niso sem ugotovil v četrtkovi stevilki Primorskega dnevnika, ki je objavil izčrpno poročilo in napoved manifestacije s primernim poudarkom.

Prepričal sem bil, da bo naša slovenska televizija novico objavila s primernim poudarkom naslednji dan. Res so jo omenili, vendar prav na kratko in čisto na koncu poročil, potem ko smo slišali intervjuja s slovenskim (ljubljanskim) zgodovinarjem in pisateljem, pa se celo vrsto novic, med drugim ono o 281. obletnici istambulskih gasilcev, ki se je urednikom našega TV dnevnika očitno zdela pomembnejša od manifestacije za Kmečko banko. Ali naj se kaj dodam?

S spoštovanjem
Peter Brencić, Gorica

OLGA PETELIN

Je bila to mladost?

Martina zgodba o trpkem kruhu,
krhkem srcu in črnem času

V Trstu, zima 1924 - poletje 1926

10.

Na vratih je bilo pritrjeno obvestilo: Zaprto zaradi inventure.

Kaj sedaj? Prisluhnila sem. Iz pisarne sem zaslišala moske glasove. Sla sem v magazin. V skoraj praznem, mračnem in mrzlem prostoru nisem vedela kaj početi. Pregledala sem zabojce in vreče, odstranila pajčvino, počedila okena in tla.

- Kdo je v pisarni? - sem ugibala, ko je nenadoma zarezal od tam zvižg, da mi je slo skozi ušesa.

Ze nekoliko bolj polnih lic kot pred prazniki, z rožnatim ovrtnikom in urejeno pričesko sem pogumno stopila v pisarno.

Pajdasi: magaziner Mario, camerata Giulio in juznjak, ki sem ga že videla, so se ravnokar odpravljali ven. Crnuh mi je mimogrede s sladkobnim nasmeškom predstavil novega gosta:

»Marta, to je Bruno. Zdaj bo on naš novi voznik in zaupni kurir.«

Camerata Giulio je važno prikimal in me napihnjeno vprašal: "No, si zadovoljna, da imaš stalno mesto?"

»Da,« sem vljudno odgovorila.

»Za to se moraš zahvaliti predvsem meni,« je poudaril crnuh Mario in zapicil vame svoj pogled.

»Hvala!« sem pogumno rekla.

»Sedaj me pa dobro poslušaj,« je ukazoval z gospodovalnim glasom. »Skladišče ostane zaprto, ti pa pripravi v magazinu vse potrebno za inventuro. Si razumela?« se je sladkobno režal in si natikal tople rokavice.

»Ce sploh veš, kaj je inventura!« se je zaljivo pritaknil camerata Giulio.

Južnjak me je samo začudeno gledal in posmrkaval.

»Seveda vem,« sem prizadeto odgovorila.

»In ves tudi, da si nujno potrebna prevzgoje?!« je pikro, s kancem maščevalnosti zaradi dogodka pred dnevi siknil camerata Giulio in odšel za pajdasi.

- Koliko sitnosti bo se zaradi tistega sunka pod rebra ob prvem srečanju! Pa kaj! - sem se grenko prisiljeno posmešnila za njimi in sla v magazin.

Vse blago sem popisala, vse lepo izpisala na čisto in seznam položila na vidno mesto. Pospravila sem naokrog in sedla kot običajno v svoj delovni kotiček. Pojedla sem rezino polente z jabolkom in začela razvrščati vreče, da bi bilo vse pripravljeno, ko bo prispelo novo blago.

Zvonilo je poldne, ko je pri vratih zaropotalo. Vrnil se je novi voznik, sam. Približal se je mojemu kotu, pokimal v pozdrav, sedel na bližnji zaboj in glasno rignil. Verjetno je mislil, da mi mora pokazati, da se je najedel do sitega. V ponošenih capah, razdrapanih škornjih in s čudno kapo na glavi, ki je bila že vsa zguljena, je bil usmiljenja vredna južnjaska reva.

»Ti si Marta?« je zapicil vame

pogled iz svojih črnih oči.

»Da, Marta mi je ime. Ti si pa Bruno, kajne?!« sem se nasmešnila.

»Da, Bruno sem. Novi uslužbenec tvrdke Agrumi,« se je postavljal s tem in posmrkal.

Njegovo vedenje me je zabavalo.

»Od kod pa si?« sem vprašala.

»Iz Neaplja. Veliko mesto, in zelo daleč,« se je pobahal.

»In kako da te je zaneslo v to naše malo mesto, polno brezposelnih?« sem hotela vedeti.

»Dobra priporočila imam,« je na kratko odrezal.

»Kaj si po poklicu?«

»Sem poklicno usposobljen za delo vseh vrst,« se je petelinil naprej.

»Torej si se solal?«

»To pa ne. Za pisanje in branje ni bilo casa.« Tokrat je revež bolj močno posmrkal.

»Nepismen?« sem ga začudeno gledala.

Samo posmejal se je, kot da bi se ga to ne tikalo.

»Koliko si star?« me je zanimalo naprej.

»Dvajset jih imam. Vem, kaj hočem in tudi zaročenko že imam,« je bil kar se da zadovoljen sam s sabo.

Zasmilil se mi je. Hotela sem ga na kak način opozoriti, da vse le ne bo tako lahko:

»Bruno, oprosti. Pa misliš, da boš zmogel dostavljati blago in opravljati kurirske zadeve, ne da bi znal pisati in brati?«

»Camerata Giulio mi je zagohtovil, da mi bodo vsi pomagali. Predvsem ti, Marta,« je zmago-slavno odgovoril in vstal. »Kaj bi toliko govorili. Gospod Mario, ki odgovarja za naju oba, bo že poskrbel, da bo vse v redu. Nanj se zanesem.«

Potem je zazehal in se razgledal naokrog. V kotu je razgrnil nekaj vreč in se zaril vanje. Kmalu je zasmrčal.

Ta kopica novosti me je zbegala in mi dala misliti. - Kako bo ta neuki, omejeni clovek nadomestil Jožeta, ki je dobro poznal svoje delo...? Kako si je crnuh sploh zamislil, da bo delo v magazinu potekalo? - Zaskrbelo me je. Bilo mi je jasno, da bom pri vsem tem prav jaz potegnila najkrajši konec.

Nisem se motila. Naročil je bil vedno več, pošiljke so se začele kopiciti, nastajala je zmeda in škoda. Vsem je bilo jasno, da bi do tega ne prisko, ko bi se bil pri nas izurjeni Jože, pa si tega ni nihče upal omeniti.

Zaskrbljena šefinja je zaprosila camerata Giulia za pomoč, mene pa je crnuh vpregel v nadurno garanje. Jezo in napetost je ob vsaki priložnosti stresal nad mano. Bil je surov in mojo podrejenost je neusmiljeno izkoriščal.

Tako so minevali dnevi, mračni in težki. Na delu, pa tudi doma, nikjer kančka veselja, svetlega trenutka. Samo misel na Renza mi je dajala moč, da sem vse hudo prenasala in potrpežljivo cakala...

(Se nadaljuje)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publiest SRL

Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568

tel. 040-361888, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sitrina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

UNICEF / POMOČ BOSNI

Unicef zbira denar
za pomoč beguncem
in za obnovo hudo
prizadete Bosne

VIDEM - Združeni narodi so pretekli četrtlet ponovno pozvali javnost, da bi se zvišala finančna pomoč, ki bo namenjena prebivalstvu bivše Jugoslavije. Predvideno je, da bodo za te potrebe pred koncem leta potrebovali 90 milijonov dolarjev. Ob ponovljeni zaskrbljenosti o pomanjkljivem prehranjevanju in infekcijah zaradi higienskih in zdravstvenih pomanjkljivosti, se sedaj začneja razmišljati o posegih, ki bodo potrebni za obnovo prizadetih področij. S tega vidika je oblika solidarnosti, ki si si jo zamislili v videmski pokrajini zelo važna in dalekosežna; Občine in združenja so se ob koordiniranju pokrajinske uprave dogovorila, da bodo posredovala blago, ki je nujno potrebno; izboljšale bodo življenjske pogoje beguncev in nacrtovale sprejemanje novih beguncev pri družinah v tistih občinah, ki so za to pomoč na razpolago; poleg tega pa bodo skušale pomagati, da bi Bosna ponovno zaživela in zato podprli dolgoročni nacrt Unicef za Bosno.

Za vse te potrebe je italijanski odbor Unicef odprl tekoči račun pri denarnem zavodu Banca Commerciale Italiana (agencija na Trgu Duomo v Vidmu); tekoči račun za polaganje denarnih prispevkov je naslednji: Comitato Italiano Unicef - F.V.G. - Una Provincia per la Bosnia, št. tekočega računa pa 2433276.02.55.

KOROŠKA / USTANOVNI KONGRES EEBU

Manjšine imajo novega zaveznika

Prvi predsednik organizacije je vodja slovenskega uredništva ORF Mirko Bogataj

CELOVEC - Evropa ima novo organizacijo, ki naj bi v bodoče na komunikacijskem in informacijskem področju se bolj povezovala male narode in kulture narodnostnih manjšin. V ORF-teatru koroskega glavnega mesta je bila ustanovljena Evropska federacija televizijskih ustanov malih narodov in narodnosti (European Ethnic Broadcasting Union-EEBU), njen prvi predsednik pa je vodja slovenskega uredništva Austrijske radiotelevizije (ORF) Mirko Bogataj.

Kot smo poročali, so se na štiridnevem ustanovnem kongresu Evropske federacije televizijskih ustanov malih narodov in narodnosti zbrali direktorji, glavni in odgovorni uredniki televizijskih in radijskih hiš iz skorajda vseh evropskih držav, njihov glavni cilj pa je izdelati koncepte za učinkovitejšo zasedbo oz. ohranitev kulturne in jezikovne dediščine Evrope, upoštevajoč veljanske spremembe na medijskem področju, katerim so izpostavljeni tudi mali narodi in narodne manjšine.

Novi predsednik EEBU Mirko Bogataj je v pogovoru za naš list dejal, da bo novo ustanovljeno združenje delovalo tako za majhne kot tudi za velike etnične skupnosti - »za sevilčno močno narodnostno skupnost Baskov prav tako kot za številčno majhne manjšine kot so to koroski Slovenci ali Madžari in Italijani v Sloveniji«. »-

Mirko Bogataj

Med nami je potrebna solidarnost v duhu gesla, da je pet siskih zmoglo napraviti več kot morda en sam močan«, je poudaril Bogataj in dodal, da je solidarnost potrebna se posebej narodnostnim skupnostim, ki do zdaj na evropski televizijski in radijski ravni nimajo močnega zastopstva, ki bi se zavzemalo za njihove interese. Napovedal pa je tudi, da bo ena pglavitnih nalog EEBU v prihodnje solidarnost pri nastopanju proti nacionalnim televizijskim hišam, ki nimajo ustreznih programov za svoje manjšine. Pravo delo novega združenja pa se bo začelo sele po zasedanju, ko bodo začele delovati številne strokovne komisije, ki bodo osvetlile vsa pereča področja delovanja televizijskih in radijskih novinarjev, kiskrbijo za izboljšanje razumevanja javnosti za ogrožene avtohtone kulture po Evropi.

Direktor slovenskih sporedov deželnega sedea RAI v Trstu Filibert Benedetic pa je menil, da je novo združenje izziv in poudaril, da smo lahko prav mi Slovenci za vzor, kajti opazamo, da druge manjšine kot npr. gradiscanski Hrvati ali Rusini in se druge majhne manjšine ne sodelujejo s svojimi matičnimi narodi. Slovenski spored RAI v Trstu pa ne sodeluje samo z matičnim narodom, ampak tudi s slovensko manjšino v Avstriji. Benedetic si od EEBU pričakuje, da bo spodbudil redno operativno sodelovanje med televizijskimi in radijskimi hišami in novinarji, »kajti brez tega je vsa zadeva zgolj akademska«.

Namestnik glavnega direktorja RTV Slovenija in generalni sekretar Federacije regionalnih televizij v Evropi Boris Bergant je ob ustanovitvi EEBU menil, da je treba priključiti in med seboj povezati vse, ki na tem področju v Evropi delujejo, torej predvsem manjšine, ki na področju radia in televizije nekaj že imajo, in tiste, ki bi si svoje sporede želele, a jih se nimajo. »Druga pomembna naloga pa je uresničitev programske izmenjave med različnimi radijski in televizijskimi hišami.

Kongres bo končal danes s sprejemom udeležencev, ki ga bo priredil koroski deželni glavar Christof Zernatto.

Ivan Lukan

TIPANA / NA POBUDO ZAVODA ZA SLOVENSKO IZOBRAŽEVANJE IN OBČINE

Na tipanski osnovni šoli tečaj slovenščine

K tečaju se je prijavila velika večina učencev

TIPANA - Ena od najpomembnejših novosti v okviru dejavnosti špetskoga Zavoda za slovensko izobraževanje je uvedba popoldanskih dejavnosti v slovenskem jeziku na osnovni šoli v Tipani (Na fotografiji pogled na vas), ki se je začel z odločilnim prizadevanjem tamkajšnje občinske uprave.

Da bi kaj več izvedeli o tej pobudi (Obogatila je lansko, ki je bila namenjena otrokom iz vrtca) smo se obrnili do podzupana iz Tipane Sandra Pascola. »Popoldanska dejavnost v slovenščini najprej v vrtcu in letos tudi na osnovni šoli predstavlja korak naprej v prizadevanju, da bi našim otrokom nudili osnove materinske oziroma na-

sega terskega narečja.

Pri tem pa je izredno pomembno dejstvo, da se bo teh dejavnosti udeležila velika večina otrok in sicer vseh osem, ki obiskujejo vrtec, ter dvanajst od štirinajstih, ki obiskujejo tipansko osnovno so-

lo. Za vrtec bo skrbel Alessandro Berra, ki je že lani vodil popoldanske tečaje, osnovnosolce pa bo vodila Mirjam Simic.

Realizacija tečaja je vezana na deželni prispevek, ki je namenjen beneskih občinam za ovredno-

tenje krajevne kulture. Bo deželni prispevek zadostoval?

»Lanski prispevek za tečaj v vrtcu (denarja nismo se dobili) je zadostoval. Če pa bo visina prispevka letos ista, gotovo ne bomo morali finančno pokriti obeh tečajev, se posebno se upoštevamo dejstvo, da nameravamo za osnovnosolce pripraviti nekaj vzporednih pobud glasbenega in drugega značaja.

Zaradi tega smo se s predsednikom gorske skupnosti za Terske doline Armandom Noaccom dogovorili, da bi v Tipano povabili deželnega odbornika za kulturo Alberta Tomata in mu predložili naše načrte in seveda tudi naše potrebe«.

Rudi Pavšic

CELOVEC / SREČANJE BIVŠIH ESESOVCEV

Vroč konec tedna na Koroškem

Kljub protestom bo na shodu spregovoril obrambni minister Fasslabend

CELOVEC, DUNAJ - Koroška caka vroči konec tedna! V nedeljo bo na vrhu gore Ulrichsberg (-Vrh) nadvse sporno srečanje vojnih veteranov in tudi bivših ss-ovcev. Skorajda vse politične stranke - z izjemo Haiderjevih svobodnjakov in Ljudske stranke - so v preteklih tednih in dneh ostro protestirale proti prireditvi, kljub temu pa bo na njej kot govornik nastopil obrambni minister Werner Fasslabend (Ljudska stranka). Na prireditvi ga je osebnopovabil koroski deželni glavar Christof Zernatto, ki bo prav tako stopil za mikrofona.

Obrambni minister svoj nastop na spornem srečanju ne opravičuje samo z povabilom Zernatta, ampak meni, da je tre-

ba prav zdaj spregovori jasne besede in to tudi na mestu, ki je morda mnogim sumljivo. Glede odklonitve tega srečanja s strani koroskih Slovencev pa je dejal, da s svojo udeležbo na srečanju ne bo užalil koroskih Slovencev, temveč se izrekel za sporazumevanje med narodoma.

Protestom vidnih avstrijskih socialdemokratov, zelenih, Liberalnega foruma, zidovskih organizacij in mirovnih gibanj se je včeraj pridružilo celotno vodstvo koroske socialdemokratske stranke na celu s predsednikom in namestnikom deželne glavarja Michaelom Ausserwinklerjem. Ta je dejal, da se politiki koroske SPÖ toliko časa ne bodo udeležili tega shoda, dokler bodo na

njim sodelovali bivši ss-ovci in vidni neonacisti iz Avstrije in inozemstva in dokler bodo na tem srečanju povelicali vojno, pri tem pa pozabili na civilne žrtve in tudi zapostavljali odpor proti fašizmu in nacizmu.

V zvezi z nedeljskim shodom avstrijski mediji poročajo, da se prireditve ne bodo udeležili samo nekdanji ss-ovci in desničarji iz Avstrije, temveč da je pričakovati tudi močne »delegacije« iz Nemcije. Na zglasnem srečanju pričakujejo nekaj tisoč ljudi, prvič v zgodovini shoda pa je notranji minister policiji oz. žandarmeriji prepovedal udeležbo. Nastop Fasslabenda na srečanju na Vrhu je tudi zaradi tega povsem nerazumljiv. (IL)

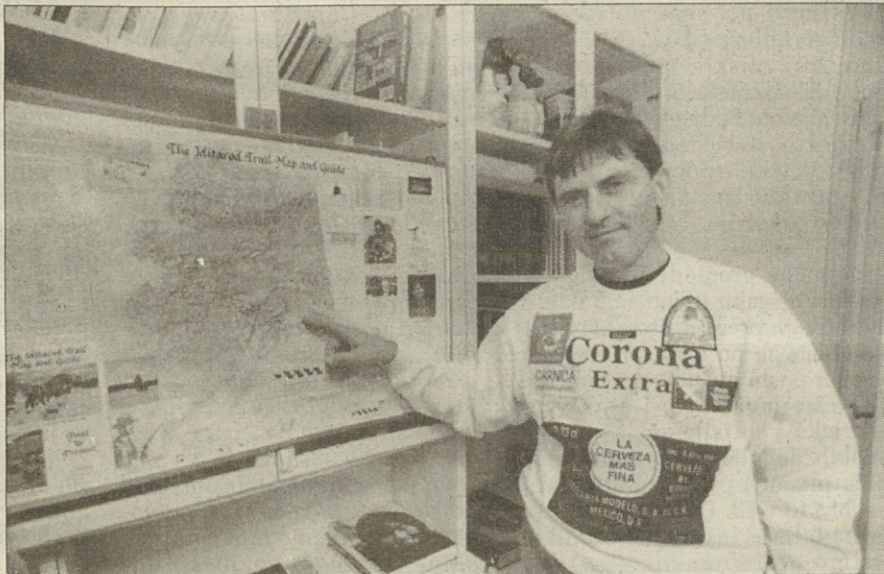
»IDITAROD« / DIRKA SANI S PASJO VPREGO

Tudi FJK "prisotna" na tekmovanju na Alaski

Sponsorizirala bo telmovalca, ki se bo udeležil dirke p01800 km dolgi progi na skrajnem severu Amerike

TRST - Na letošnji dirki sani s pasjo vprego »Iditarod« po progah mrzle in ledena Alaske, ki se bo po tradiciji začela prvo marčno soboto, bo posredno prisotna tudi nasa Dezela. Deželno podjetje za turistično promocijo je namreč med sponzorji enega od telmovalcev, Ararada Khatchikiana, ki se je pred več kot 30 leti iz mučenega Sudana z družino (mati je doma iz Opatije, oče pa je Armejec) preselil v naso deželo, na Trbiz, kjer je pred desetimi leti odprl solo »Sleddoga«, to je solo za dirke s sanmi s pasjo vprego.

Deželna uprava ga bo finančno podprla za nastop na tekmovanju - kot so včeraj na tiskovni konferenci poudarili predstavniki deželnega podjetja za turistično promocijo - ker je želela nagraditi predvsem človeka in telmovalca, ki se je preko

Ararad Khatchikian med včerajšnjo novinarsko Konferenco (Foto Balbi/KROMA)

sporta lepo vključil v deželno stvarnost.

Kaj pa je pravzaprav »Iditarod«? Vsaka primerjava s kakršnikoli drugim tekmovanjem je praktično nemogoča. To je etapna dirka sani s pasjo vprego na 1.800 km dol-

gi progi po mrzlih in ledenih poteh Alaske od Anchorageja na Pacifiku pa do kraja Nome na Beringovem morju. Po tradiciji se začne prvo marčno soboto, proga pa je speljana po divjih in obenem ocarljivih prede-

lih Alaske; vije se ob goratih verigah, po polednem Yukonu in po porasčenih gozdovih ter nepreglednih ravninah, ki jih ob zelo nizkih temperaturah stalno pesti oster in mrzel veter. Telmovalci-vozniki (od 50

do 80) tekmujejo s sanmi, ki jih lahko vleče največ 16 psov; na 2-tedenskem tekmovanju se tako zberejo telmovalci najrazličnejših slojev: med njimi so ribiči, odvetniki, zdravniki, rudarji, razni avanturisti, ugledni profesionalci, umetniki in seveda domaćini. Tekmujejo tako moški kot ženske, vse pa združuje želja, da bi preizkusili svoje moči na tako zahtevni in dolgi razdalji. Dirko prireajo in med potekom zanjo tudi skrbijo v glavnem le prostovoljci, študenti in prebivalci tudi najbolj oddaljenih zaselkov. Na progi je 27 kontrolnih točk, v katerih so tudi zivinozdravniki, ki skrbijo za pse. Na Alaski je v bistvu za 10 do 15 dni, kolikor pač traja tekmovanje, v bistvu vse »ustavljeno«; vsi skrbijo le za tekmovanje, katerega zmagovalca pa pospravi okrog 50 milijonov lir nagrade.

NOVICE

V Vidmu urad INPS za urejanje dokumentov po konvenciji z Avstrijo

VIDEM - Na sedežu INPS v Vidmu (v Ul. Savoriana 37) bo v soboto začel delovati poseben konzulenci urad, ki bo pristojen za urejanje dokumentov, ki so vezani na mednarodno italijansko-avstrijsko konvencijo. Zainteresiranemu prebivalstvu in delavstvu bodo v uradu na razpolago kvalificirani funkcionarji avstrijskega skrbstvenega instituta, ki bodo nudili vse potrebne informacije.

Praznik trgatve v Smilovicih

TRST - Trzaska in istrska delegacija krožka Cordons Bleus de France in krožek Istria bosta v soboto 7. oktobra v okviru programa o tradicijah ter istrski gastronomski kulturi priredila srečanje v Smilovicih pri Momjanu (v gostilni Furia). Pred kosilom s tipičnimi krajevnimi jedmi in vini, si bodo udeleženci ogledali bližnje vinograde in tradicionalno klet. Kdor se zeli pridružiti skupini udeležencev naj bo ob 9. uri na Senenem trgu.

Polifonični zbor iz Rude praznuje

VIDEM - V Rudi bo drevi koncert polifoničnega zbora, ki praznuje 50. obletnico mednarodne umetniške dejavnosti. Na koncertu bosta sodelovala korejski tenorist in sopranistka, ki ju bo ob klavirju spremljala Sabina Arru. Predstavila se bosta z nekaterimi najlepšimi skladbami italijanske in evropske melodrame; na sporedu bodo skladbe Puccinija, Donizettija, Schuberta in Bizeta. Manifestacije ob 50. obletnici zborove dejavnosti se bodo nadaljevale 28. oktobra.

NOVICE

Načrt za preustroj občinske mreže bencinskih črpalk

Trzaski upravitelji so naročili arh. Robertu Dambrosiju izdelavo načrta za preustroj občinske mreže servisnih postaj za prodajo pogonskega goriva na občinskih tleh. Načrt predvideva tudi namestitev novih črpalk, mreža pa bo skladu z evropskimi normami o omejeni rabi benzena, ki povzroča raka.

O tem, kako preurediti črpalkarsko omrežje, se je Dambrosi posvetoval tudi s predstavniki petrolejskih družb in Figisca, ki združuje upravitelje servisnih postaj.

Na sestanku so ti pozvali politike, naj v Rimu izborijo prodajo bencina po enakih cenah kot v Sloveniji, da bi tako zavrla kupovanje goriva onkraj meje, ki se zaradi zmanjkanja bencinskih bonov spet povečuje.

Novembra na velesejmu sejem tehnologije

Od 13. do 15. novembra bo na trzaskem sejmišču sejem 4 T '95 - Trieste Trade Technology Transfer. Gre za drugo izvedbo, pri katere organizaciji sodelujeta Trgovinska zbornica in urad ICE. Namen sejma je pospešiti izmenjavo tehnologij in know howa med italijanskimi malimi in srednjimi podjetji ter podjetji v srednji in vzhodni Evropi.

Na njem bodo sodelovali podjetniki iz Albanije, Belorusije, Bolgarije, Češke, Hrvaske, Madžarske, Makedonije, Moldavije, Romunije, Rusije, Slovaske, Slovenije in Ukrajine, ob njih pa italijanski kolegi, ki poslujejo na področju živilske in tekstilne industrije, gradbeništva, inženiringa in bančništva. Med drugimi bodo prisotni Fiat Impresit, Sincrotrone Trieste, Eurospital, Benetton, Colombine, Ses Enser Engineering, Simpex, Diesel Ricerche, Friulia, International Licensing Corporation, Intertrade, Metecno in Snaidero.

Od ponedeljka po Radiu Trst A spei Na otroškem valu

V ponedeljek, 2. oktobra, se bo na Radiu Trst A spet začela priljubljena nagradna oddaja Na otroškem valu, ki bo potekala v živo od 14.10 do 15. ure. Vodila jo bo Loredana Gec. Mladi poslušalci bodo lahko telefonirali v oddajo, odgovarjali na uganke in zastavljena vprašanja ter s tem tekmovali za nagrado. Vabljeni k poslušanju in sodelovanju!

Moški pevski zbor Vesna začena vaje

Moški pevski zbor Vesna iz Kriza bo v ponedeljek, 2. oktobra, začel z rednimi vajami, ki bodo dvakrat tedensko (ob ponedeljkih in četrtnih). Zbor bo tudi letos vodil zborovodja Marijan Pavlica. Pevski zbor ob tej priložnosti vabi predvsem mlade pevce, da bi se mu pridružili v čim večji meri. Po lanskim skromnejši sezoni želi namreč zbor poprijeti z vajami s polno paro, da bi v novi sezoni uspešno nastopal na raznih prireditvah.

KOMISIJA / PRAVIČNOST IN MIR

Danes zasedanje o bodočnosti Evrope: konflikt ali sožitje?

Uvodne misli škofa Bellomija, med predavatelji tudi beograjski nadškof Perko

Kakšna naj bo nova Evropa? To vprašanje si je pred več kot dvema letoma zastavila deželna komisija katoliške organizacije Pravičnost in mir. Takrat, po razdrobitvi socialističnega bloka in potem ko so se postale jasne razsežnosti vojnega viharja na Balkanu, je bilo vprašanje sila aktualno. Po dveh letih lahko zapišemo, da se njegov aktualni naboj ni izčrpal. Prav nasprotno. Evropa se vedno cepeta z majhnimi koraki svoji prihodnosti naproti.

Trzaska in druge skofovske komisije treh najbolj severovzhodnih italijanskih dežel so na temo Nova Evropa priredile že vrsto seminarjev in zasedanj. Oktobra 1993 je bil govor o kulturnem in verskem pluralizmu v Evropi. Maja lani so v Bocnu razpravljali o bodočnosti Evrope s posebnim poudarkom o enotnosti in odpiranju. Lanskega oktobra je bil na vrsti seminar na katerem so udeleženci poglobili vprašanja izvora konfliktov v Evropi in njihove izvenevropske razsežnosti.

Danes bo v Trstu novo zasedanje, na katerem želijo organizatorji predstaviti doslej opravljeno delo in obenem spodbuditi se nadaljnja razmišljanja v smeri sodelovanja v Evropi. Zasedanje nosi vprašujoč naslov Bodočnost Evrope: konflikt ali sožitje?

Tudi ta seminar bo posegel na aktualne teme. V predstaviti so organizatorji zapisali, da živimo dramatični zgodovinski trenutek. Smo nekako pred Rubikonom. Na enem bregu pušča vojna s svojimi mrtvimi, grozotami, rusevinami; na drugem prepiranje, da se je le z miroljubnim sožitjem mogoče rešiti grozodejstev in konfliktov na vseh ravneh: družbeni, etnični, kulturni, verski in politični.

To so navsezadnje ključna vprašanja, ki se zastavljajo

tacas Evropi in viziji o njenem razvoju. Evropska izbira pelje torej le v eno smer: v bodočnost, ne pa v nostalgicno obujanje preteklosti. Posledice take izbire bi morale biti vsem jasne: predpostavljajo namreč premostitev nepravilnosti, zoperstavljanja, konfliktov. Le če bo prisluhnila temu glasu, bo Evropa resnično odprta in demokratična, bo ovrednotila posebnosti različnih narodov in kultur, iz cesar, tako meni organizator, bo mogoče vzniknila družba, ki bo temeljila na miru in sožitju.

Zasedanje se bo začelo ob 15.30 v hotelu Savoia Excelsior. Uvedel ga bo trzaski škof Lorenzo Bellomi, ki tudi predseduje deželni komisiji Pravičnost in mir. Mons. Giuseppe Del Ferro bo predstavil akte zasedanja o izvori konfliktov v Evropi. Osrednji gost in predavatelj na zasedanju bo gotovo beograjski nadškof Franc Perko. Govoril bo o veri in bodočnosti Evrope. Na zasedanju bodo načeli tudi gospodarska vprašanja, ki seveda niso zane-marljiva. Nasprotno. prva na tem polju se bo odigrala pomembna partija o razvoju vzhodnoevropskih držav. Trst je zaradi svoje lege se posebno zainteresiran za vprašanja, o katerih bo v poročilu z naslovom Gospodarski odnosi v ju-trišnji Evropi spregovoril podpredsednik združenja mladih industrijcev Massimo Lugli. Tudi zadnji predavatelj bo zelo prestižen. Prof. Erhard Busek, predsednik Zavoda za srednjeevropske studije in do letosnjega maja avstrijski podkancler, bo spregovoril prav o naslovni temi zasedanja, Bodočnost Evrope: konflikt ali sožitje.

Trstu se torej obeta spet zelo pomembno zasedanje z izmenjavo mnenj, ki bodo uprta v prihodnost in ne več v preteklost, kot je bilo dolga leta značilno za naše mesto.

PROTEST / ŽE DRUGIČ NEPRIMEREN URNIK

Rai bo oddajala predstavo iz Rižarne v ponedeljek ob 0.50 ponoči!

V Rižarni je 1. julija letos bila mogočna multimedialna predstava ob 50. obletnici osvoboditve. Stevilni znani izvajalci, ki so večer sooblikovali, krajevne javne uprave, ki so prireditev podprle, predvsem pa stiri tisoč glava množica, ki je sledila poldrugo uro dolgi predstavi, so jasno izpricali, da je strašni nauk Rižarne in nacističnih grozodejstev se aktualen in globoko zakoreninjen. Vecer je snemala Rai in pod vodstvom trzaskega režiserja Piera Panizona pripravila televizijsko oddajo. Prvic so jo oddali 14. septembra ob 10.30 zjutraj, da bi nadomestili sportni dogodek, ki je nepricakovano odpadel in le malokdo je lahko sledil nenapovedani oddaji v jutranjih urah. Rai je zagotovila, da bo oddajo ponovila in res jo bo, v ponedeljek, 2. oktobra, tokrat pa ob... 0.50 ponoči!

Kulturni, civilni in moralni pomen predstave predvsem za mlajše generacije, ki so se rodile po vojni, in to v letu, ko svet proslavlja 50-letnico konca druge svetovne vojne, vse to podrejajo televizijskemu pro-

gramiranju, ki ne spoštuje naše zgodovine in same Rižarne, enega od ključnih elementov tukajšnjega in sirsega zgodovinskega dogajanja, ugotavljajo v protestnem pismu, ki so ga podpisali trzaski podžupan in odbornik za kulturo, predsednik muzeja Rižarne in Stalne-ga gledališča Furlanije - Julijske krajine Roberto Damiani, direktor trzaskih občinskih muzejev Adriano Dogulin, predsednik trzaskе zidovske skupnosti Giorgio Nathan Wiesenfeld, predsednik dežel-nega instituta za zgodovino odpornistva Giampaolo Valdevit, predsednik trzaskеga združenja deportirancev Aned Ferdi Zidar, predsednik trzaskеga združenja partizanov Vzpi-Anpi Arturo Calabria in režiser predstave Renato Sarti.

Sklep Raia, da bodo oddajali program v neprimernem času, brez uvodne obrazložitve in z najavo samo nekaj dni pred oddajo samo, vse to ni sprejemljivo in zali spomin, kateremu je bila prireditev namenjena, je ogorčeni zaključek protestnega pisma uglednih trzaskih predstavnikov.

VAŽNO ZA STARE IN NOVE AVTOMOBILISTE / OD PONEDELJKA V VELJAVI NOVI PREDPISI

Nov postopek za vozniško dovoljenje

V prihodnje ne bo več potrebno posebno potrdilo družinskega zdravnika

Od ponedeljka, 2. oktobra, bo postopek za izdajanje zdravniških potrdil, ki so potrebna za pridobitev ali obnovitev voznških dovoljenj, drugačen kot doslej, morda celo nekoliko poenostavljen.

Za dvig prvega voznškega dovoljenja (pa tudi za preklasificiranje knjižice ali za pridobitev mednarodnega dovoljenja) moramo opraviti zdravniški pregled v Ul. Farneto 3, I. nadstropje, soba 113, na katerega se naročimo po tel. 3995134. S seboj moramo prinesiti veljavno osebno izkaznico ali enakovreden dokument, a tudi potrdilo o vplačilu 15.000 lir po postnem tekočem računu št. 4028, naslovljenem na urad za takse pri generalni direkciji za civilno motorizacijo (Direzione Generale MCTC - Imposta di Bollo - Roma), in potrdilo o vplačilu 10.000 lir po postnem tekočem računu št. 9001, naslovljenem na generalno direkcijo za civilno motorizacijo (Direzione Generale MCTC - Roma).

Ob zdravniškem pregledu je treba podpisati anamnestično izjavo o lastnem zdravstvenem stanju, ki od-slej nadomestca ustrezno izjavo družinskega zdravnika, kar pomeni, da ta ni več potrebna. Najbolje bi

seveda bilo, ko bi imeli pri sebi tudi novejšo klinično dokumentacijo kot na primer ekografske izvide, predpis za obvezno nošnjo očal ipd.

Ce se bo zdravniški pregled ugodno iztekel, bomo takoj prejeli usposobljenostno potrdilo, ki ga bomo predložili pokrajinskemu uradu za civilno motorizacijo (Ul. S. Marco 44), da nam izda voznško dovoljenje.

Za obnovev voznške knjižice je postopek povsem enak, le da bo pristojna komisija obdržala vse nase podatke. Po zdravniškem pregledu bomo dobili usposobljenostno potrdilo, ki ga bo treba skrbno čuvati, da ga v primeru prometne kontrole pokažemo skupaj z zapadlim voznškim dovoljenjem v času, ki bo minil od prvega dne zapadlosti do takrat, ko nam bo generalna direkcija za civilno motorizacijo v Rimu poslala potrdilo o obnovitvi knjižice; Podjetje za zdravstveno službo (bivša KZE) bo namreč rezultat zdravniškega pregleda, ce bo ugoden, takoj posredovala omenjeni direkciji, ce pa ne bo ugoden, njene-mu tukajšnjemu uradu.

Kdor prejme poziv, naj se javi pri zdravniški komisiji za izdajanje voznških dovoljenj, je prav tako

dolzan imeti pri sebi potrdilo o vplačilu gornjih zneskov.

Cene zdravniških pregledov za pridobitev voznškega dovoljenja, ki jih uveljavlja Podjetje za zdravstvene storitve, so sledeče: dovoljenja A in B - 30.000 lir; dovoljenja C, D in E - 50.000 lir; pregled pred omenjeno komisijo - od 36.000 lir dalje.

Zdravniške preglede je mogoče placati pri blagajni tik ob ambulanti v Ul. Farneto, pregled pred navedeno komisijo pa po tekočem računu oziroma s poštnimi poloznicami, ki so na voljo javnosti pri tajnistvu zdravniške komisije za izdajanje voznških dovoljenj (Commissione medica patenti) pri Rocolu-Melari in v sobi 113 v Ul. Farneto.

Za nadaljnje informacije lahko zavrtimo telefonsko številko 3995134 (izdaja novega ali obnovitev voznškega dovoljenja) in 912913 (pregledi pred komisijo).

Ce smo zgubili voznško knjižico ali so nam jo ukradli, nam časasno dovoljenje proti izrocitvi policijskega potrdila priskrbi urad v Ul. S. Marco, kamor se lahko obrnemo seveda tudi za duplikat vozniske knjižice. Mednarodna dovoljenja izdaja prefektura.

Tudi spreminjanje naslova bo po novem enostavnejše

Tiskovni urad trzaskеga zupanstva sporoča, da se bo treba za spremembo naslova na voznškem dovoljenju odslej obrniti na pristojne urade občinske uprave, tako da bo postopek hitrejši, enostavnejši in cenejši.

Kdor se znotraj občinskega ozemlja preseli iz enega stanovanja v drugo, se mora javiti pri najbližji občinski izpostavi, v primeru spremembe stalnega bivališča pa se morajo posamezniki oziroma družine iz drugih občin v Italiji in v tujini zglositi v sobi št. 3 v pritličju poslopja z matičnimi uradi na Trgu Granatieri, Pasaza Costanzi št. 2.

Izjavo o spremembi naslova lahko predloži kateri koli polnoleten član družine tudi za druge člane, ki imajo voznško dovoljenje, pri čemer je dolzan opraviti naslednje:

- vplačati 10.000 lir na postni tekoči račun št. 9901, naslovljen na generalno direkcijo za civilno motorizacijo (Direzione Generale della Motorizzazione Civile e Trasporti in Concessione) - ta znesek je treba poravnati na ločenih poloznicah za vsakega lastnika voznškega dovoljenja

in za vsako dovoljenje posebej, poloznice pa so brezplačno na razpolago v občinskih izpostavah in v osrednjem matičnem uradu;

- potrdil/a o vplačilu je treba predložiti omenjenim uradom skupaj z izjavo o spremembi naslova, za katero mora poskrbeti najpoznejše v 20 dneh po prese-litvi;

- ob isti priložnosti mora predlagatelj izjave izročiti se poseben obrazec (mod. MC 954), ki ga lahko prav tako brezplačno dvigne v omenjenih uradih in ki ga mora izpolniti z anagrafskimi podatki o vseh več kot 16 let starih družinskih članih - med drugim gre navesti, ce je dotična oseba lastnica voznškega dovoljenja ali ne, in v primeru, da je, se podatke o dovoljenju (kdo in kdaj ga je izdal, številko, kategorijo);

- lastnik voznškega dovoljenja bo takoj prejel časasno potrdilo, ki ga bo moral skrbno hraniti skupaj z voznško knjižico kot dokaz, da je izpolnil obvezo, dokončno potrdilo pa bo dobil neposredno na dom v teku 180 dni.

ŠOLSTVO / POSEG

Sindikati slovenske šole pisal Scalfaru o težavah

Predsednik Scalfaro prihaja v naše kraje in Sindikat slovenske šole mu piše. Oziroma »je prisiljen« pisati mu, v kar ga sili nevzdržni položaj, v katerem se je znašel ob začetku novega šolskega leta. Zadeva je naši javnosti dobro znana: ministrstvo za solstvo je Sindikatu slovenske šole ukinilo sindikalne dopuste in s tem dejansko onesposobilo njegovo delovanje. Prvo posledico ukrepa je Sindikat že občutil: njegovi tajnici se nista mogli udeležiti srečanja s trzaskim občinskim odbornikom Damianijem o ukinitvi vrtca v Ul. Conti, ker nista smeli zapustiti svojih delovnih mest.

Pismo, ki ga je Sindikat slovenske šole naslovil na predsednika republike Oscarja Luigija Scalfara, se tako glasi:

»Sindikati slovenske šole Furlanije-Juljske krajine je prisiljen obrniti se na Vas, gospod Predsednik, kot garanta ustave, da bi poprosil za Vas ugleden poseg o zadevi, ki bi jo morali razčistiti že pred stiri desetletji.

Zaščito slovenske manjšine predpisuje 10. prehodna določitev ustave. Le-ta pa je ostala ves ta čas mrtva crka. Prav zaradi tega pripadnikom slovenske manjšine v deželi Furlanije-Juljske krajine niso priznane tiste pravice, ki jih uživajo drugi državljani.

Nepriznavanje reprezentančnosti naše-

mu sindikatu, ki združuje veliko večino slovskega osebja na solah s slovenskim ucnim jezikom, izvotluje clen st. 39 italijanske ustave. Ukinitev sindikalnih dopustov lahko privede do preliiva slovenskih solnikov k solskim sindikatom, ki nimajo zadostnega posluha za nase specifice zadeve.

V doloceni meri je ukrep izvotlil tudi clen st. 3 italijanske ustave. Zadnje norme namrec niso bile sprejete zato, da bi premostile gospodarske in družbene ovire, pač pa postavljajo nove pravne zapreke, in to v popolnem nasprotju z uglednimi razsodbami ustavnih sodnikov in upravnega sodisca.

Nas poseg na ministrstvu za solstvo ni obrodil sadov, niti nismo bili delezni najosnovnejše olike, pa ceprav zakon st. 214 iz leta 1990 predvideva, da mora prosilec prejeti na pismeno prosnjo tudi pismeni odgovor.

Z zaupanjem v Vaso vlogo garanta ustave, temeljnega zakona nase republike, Vam zelimo, da bi se dobro pocutil tej deželi, ki redkokdaj uposteva norme o zaščiti etnicnih in jezikovnih manjsin.

Tajnici trzaskega tajnistva Sindikata slovenske šole bosta pisno izrocili danes na goriski prefekturi, ki ga bo posredovala predsedniku republike.

FINANČNI ZAKON / DRŽAVA BO PRIHRANILA NA RAČUN KRAJEVNIH UPRAV

Manj prispevkov od države, več davkov od občanov

Kritična mnenja županov: »To ni noben prihranek...«

Preden bo stopil v veljavo finančni zakon, ki ga je ravnokar odobrila vlada, ga bo moral odobriti parlament in pri tem se bo lahko se marsikaj spremenilo. Vendar bodo osnovne smernice Dinijevega finančnega zakona ostale in vladni predlog med drugim znatno klesi državne prispevke krajevnim upravam, v prvi vrsti občinam. Z zmanjšanjem prispevkov iz državnih blagajen se bodo krajevne uprave morale spoprijazniti, saj je to ena od postavk, ki so potrebne za zmanjšanje državnega primanjkljaja.

Vest pa seveda ni pozitivna za občinske upravitelje, pa niti za nas vse, saj bodo morale občinske uprave nadomestiti svoj primanjkljaj z drugimi finančnimi viri. Kje pa bodo poiskale nova sredstva, če ne v zepih občanov?

Nekaj županov smo zaprosili za prvo oceno posledic Dinijevega finančnega zakona, ceprav se

ni se točno znano, koliko državnih prispevkov jim bo zmanjkalo.

Zgoniška županja Tamara Blazina upa, da bodo v parlamentu vnesli popravke: »Protest županov po vsej Italiji odraza negotovanje, kateremu se jaz pridružujem, ker dejansko v zadnjih letih zvrčajo vse težave na občine. V bistvu nam po eni strani prisojajo vedno nove in večje pristojnosti, po drugi pa nam vsako leto krčijo državne prispevke. Ko torej vlada trdi, da ne bo davčnih povisokov, bi morale davke povisati ravno občine. In tako se bo nejevolja državljanov uperila proti občinskim upravam. Mi smo že letos imeli 4 odst. manj državnih prispevkov, za prihodnje leto nam bodo se kaj odtrgli in bomo težko izhajali, zagotavljali službe na istem nivoju z istimi tarifami, če nam bodo se krčili prispevke. Upam, da bo močna reakcija žu-

panov privedla do sprememb med razpravo v parlamentu.«

Tudi dolinski župan Boris Pangerc je zaskrbljen: »Ce bi nam država rezala kakršnakoli sredstva, bi že tako težka situacija občine postala še težja. Tvegamo, da bo morala občina iskati sredstva tam, kjer jih pač lahko dobimo, to se pravi pri dohodkih od davkov na nepremičnine, na smeti ipd. To bo nujno privedlo do tega, da sežemo občanom v zep, kar je zelo nepopoularno... Sicer pa imamo v dolinski občini se kar zdrav proračun in celo preostanek 500 milijonov lir od lanskega leta. Tako bomo skušali vsaj trenutno zajetizi učinke morebitnega krčenja prispevkov iz finančnega zakona s sredstvi, ki jih imamo na razpolago. Za naprej pa bomo videli.«

Prvi vtis je negativen tudi za devinsko-nabrežinskega župana Giorgia Depanherja: »Naša občina je nacrtovala, da bi

ublazila davek na nepremičnine, ki je pri nas res zelo visok. Ce pa nam bodo rezali državne prispevke, prav gotovo tega ne bomo mogli narediti, ceprav lahko zagotovim, da ne bomo niti povisali davčnega pritiska. Zdi se pa mi hudo, da se vedno reze prispevke občinam, kot da bi bile odgovorne za državni primanjkljaj, ko pa dobro vemo, da bi bilo treba iskati razsipavanje v druge smeri.«

Za trzaskega župana Riccarda Illyja je nesprijemljivo, da se enkrat zmanjsujejo prispevke občinam: »Lani so trzaski občini ze odvzeli 10 milijard lir, letos ze vemo, da nam bodo odvzeli vsaj se enkrat toliko, ce ze ne vec. To ni noben prihranek, saj na tak nacin prisilijo občinske uprave, da zvisajo svoje davke, v prvi vrsti na nepremičnine, kar finančni zakon celo eksplicitno dovoljuje v visini do največ 10 odstotkov...«

OBČINA TRST / PREVZEL JE MESTO GRIONIJA

Fortuna Drossi novi občinski odbornik

Novi upravitelj, ki je doma iz Gorice, bo formalno prevzel resor v ponedeljek

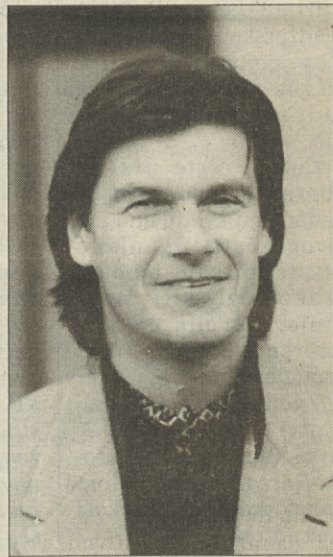
Umberto Fortuna Drossi je novi trzaski občinski odbornik. Prevzel je mesto Sergia Grionija, ki je odstopil iz službenih razlogov, a najbrž tudi pod tezo političnih polemik, ki so vseskozi spremljale njegovo delo. Novi upravitelj (rojen je bil leta 1955) je najmlajši član Illyjeve uprave.

Fortuna Drossi (na sliki) se bo, kot Grioni, ukvarjal s številnimi resorji, med drugim z odborništvom za vprašanja nepremičnin, z decentralizacijo in z mestnimi redarji. Doma je iz Gorice in ima za sabo, ceprav je se mlad, dokaj bogato menedžersko kariero. Formalno bo prevzel odborniske resorje v ponedeljek.

Novega odbornika, ki nima političnih izkušenj, je sinoci

uradno predstavil župan, ki je ponovil, da Gronijev odstop nima nobenega političnega ozadja. To je že tretja zamenjava v mestni upravi. Illy je moral zaradi polemik v zvezi z regulacijskim nacrtom najprej zamenjati odbornika za urbanistiko Fabia Cagnella in na njegovo mesto imenoval dolgoletnega pokrajinskega odbornika Giovannija Cervesija.

Mesto upravitelja je nato zapustil odbornik za gospodarska vprašanja Eugenio Del Piero, ki je postal predsednik upravnega odbora podjetja ACEGA. Sedaj je moral Illy zamenjati se Grionija, ki se je znašel na zatožni klopi zaradi se neresene afere o prodaji občinskih nepremičnin.

Poziv KZ v bran Goriske kmečke banke

Kmečka zveza za Trst in Gorico je že na samem začetku izrazila svojo zaskrbljenost in protest zaradi uvedbe komisarske uprave v Kmečki banki v Gorici. Ta poteza je predstavljal očitno politično dejanje desničarskih sil, ki so takrat prisle na površje v državi in ki so že s prvimi ukrepi udarile po legitimnih interesih slovenskega gospodarstva v Italiji. Obenem s protestom je Kmečka zveza izrazila vso podporo tako vodstvu kot članom Kmečke banke v Gorici in zahtevala takojšnjo odpravo komisarske uprave ali njeno časovno omejevanje na najkrajši rok, saj je bilo že s prvimi potezami komisarjev jasno, da bo tako banka kot celotno gorisko gospodarstvo utrpele zaradi prisilne uprave obcutno skodo, ki bo se posebej prizadela prav kmetijski sektor, ki je s svojo specifikom in visoko kakovostjo ena najpomembnejših gospodarskih panog na Goriskem.

Kmečka zveza se zato pridružuje pozivu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja na množično manifestacijo v ponedeljek ob 17.30 pred sedežem Kmečke banke v Gorici pod geslom »Vrnite Kmečko banko Gorici« in vabi svoje člane in vso javnost, da se manifestacije polnostevilno udeležijo in tudi tako podprejo ustanovo, neobhodno potrebno za obstoj in razvoj goriskega kmetijstva in njegovih visoko razvitih panog, ki so bistvena sestavina celotnega gospodarstva goriske pokrajine.

Sindikati slovenske šole poziva k udeležbi na goriški manifestaciji

Slovenska skupnost v Italiji dozivlja v zadnjem času vedno večje poraze na vseh področjih. Zaceo se je s kulturnimi institucijami, ki kot vemo ne ustvarjajo kapitala. Niso bile pa izvzete niti slovenske banke, ceprav je njihovo poslovanje ekonomsko pozitivno. V zadnjem času se je zaceo tudi v soli, ki je ena redkih javnih ustanov z jasnimi zakoni in ki jo scitijo mednarodni dogovori, brez katerih bi bila bi bila verjetno že zdavnaj ukinjena.

Sindikati slovenske šole, sam pod udarom, je iskreno solidaren s Kmečko banko v Gorici in z njenim vodstvom z zeljo, da bi se tezki problemi resili v najkrajšem času. Sindikati slovenske šole poziva vse člane, da se množično udeležijo protestne manifestacije, ki bo v ponedeljek, 2. oktobra, ob 17.30 pred sedežem Kmečke banke v Gorici.

Tajništvo Sindikata slovenske šole

V ponedeljek podeljevanje suplenc na slovenskih šolah

Solsko skrbništvo v Trstu sporoča, da bo podeljevanje suplenc za poučevanje na slovenskih nižjih in visjih srednjih šolah na Trzaskem v solskem letu 1995/96 v ponedeljek, 2. oktobra, ob 12. uri na skrbništvu, Ul. Cumano 2 (3. nadstropje). Na oglasni deski skrbništva so že objavljena razpoložljiva mesta za omenjene supplence.

DON BAXTER / NA PREPIHU

Poziv SKP v zaščito 145 delovnih mest

Pokrajinsko tajništvo SKP je izreklo hudo zaskrbljenost nad usodo uslužbencev tovarne zdravil Don Baxter. Kot smo poročali v cetrtek, se siri glas, da hočejo obrat prodati, da pa se pogajanja odvijajo tajno, kar upravičeno razburja osebje. Stranka komunistične prenovi meni, da bi morala skupnost vedeti, kaj se dogaja, saj si Trst ne more privoščiti novega osipa zaposlenih.

Ameriška multinacionalka je že zaprla eno tovarno v Angliji in odpustila tisoč ljudi, ki jih je delno premestila v filialke, v zameno pa odprla nove podružnice v Portoriku, v Malaiziji in drugje, kjer je delovna sila cenejša. Kolos je sprožil »racionalizacijo« proizvajalne mreže v zahodni Evropi po logiki posvetovljanja, ta strategija pa ne ogroža le trzaskega objekta, temveč tudi rimskega, tovarni v Sestu Fiorentino in Mirandoli ter skladišče v Castelfrancu Venetu. Svojo dejavnost je tudi raztegnil preko kemijsko-farmaceutske stroke, saj sodeluje s švicarskim Nestléjem in Clin-tecom (nezivilski dietetični izdelki). Ce se bo to nadaljevalo, bi se lahko zgodilo, da bodo trzaski obrat res prodali, njegovo osebje pa bi moralo delati na račun tretjih.

Zato stranka poziva sindikate, vso levico in mestne institucije k odločnemu nastopu.

TRZASKI OBČINSKI SVET

Svetovalci so se spomnili preminule Gruber Bencove

Trzaski občinski svet se je sinoci spomnil nedavno umrle poslanke Aurelie Gruber Bencove. V imenu Illyjeve uprave je o njenem liku spregovoril podžupan Roberto Damiani, oglasila pa sta se tudi Giulio Staffieri (Lista za Trst) in Peter Močnik (Zavezništvo za Trst-Slovenska skupnost). Slovenski svetovalec je opozoril, da je bila Gruber Bencova odprto razpoložena do slovenske manjšine in do večjeznega Trsta, pri čemer se je spomnil njene zakonskega osnutka za zaščito Slovencev, ki je doživel ostre kritike v sami Listi za Trst in v tukajšnjih nacionalističnih krogih.

Damiani je poudaril, da je bila pokojna odraz protislovij trzasko zgodovine in mestne politične stvarnosti, kljub temu pa je imela vedno pred sabo evropsko in neprovincialno podobo

Trsta. Bila je med ustanovitelji Stalnega gledališča Furlanije-Juljske krajine in trzaskega Krožka za kulturo in umetnost, bila pa je tudi med pobudniki kulturne revije »Rivista umana«.

Podžupan, ki je tudi odbornik za kulturo, je prehodil njeno dolgo življenjsko pot (pokojnica je bila hčerka pisatelja Silvia Benca) ter njena kulturna in politična zanimanja. Bivši župan Staffieri pa je seveda izpostavil njeno vlogo v Listi za Trst, pri čemer pa je spregledal, da je bila vedno osovražena s strani sovinitstičnih in desničarskih krogov.

Svetovalec Krščansko-demokratskega centra Bruno Marini je kome-moriral nedavno umrlega bivšega predsednika ITIS Giorgia Sattija, listar Massimo Gobessi pa se je spomnil obletnice tragično umrlih iskalcev min pri Stivanu.

NA POMORSKI POSTAJI / OB ZGODOVINSKEM SIMPOZIJU

Fotografska razstava o kraški in soški fronti

Na ogled tudi zanimive slike naših krajev pred 80 leti

Na Pomorski postaji se nadaljuje mednarodno zgodovinsko srečanje z naslovom Prva svetovna vojna in spremembe skozi primerjalno perspektivo. V dvorani Oceania se je zvrstilo že več zanimivih predavanj na evropski ravni priznanih profesorjev. Organizatorji pa se niso zadovoljili z golo besedo in so popestrili simpozij z razstavo slik, ki prikazujejo kraško in soško fronto ter vojna prizorišča na reki Piave, v Galiciji in Rusiji. Razstavo je pripravil Javni vecnamenski kulturni center iz Trzica (Centro culturale pubblico polivalente del Monfalconese), ki je s tem kratkim fotografskim pregledom zelel predstaviti le del gradiva s katerim razpolaga. Izjemno bogata zbirka na to temo je sad truda večletnega zbiranja in raziskav po Italiji in v tujini. Razstavljeno fotografsko gradivo so dobili na raznih ustanovah in pri zasebnikih. Zbirka obsega italijanske, avstrijske, madžarske in celo českoslovaske črno bele slike ob katerih so razobešene tudi ustrezne didaskalije.

Cetudi niste strastni oboževalci zgodovinske vede, vam svetujemo, da si ogledate omenjeno razstavo, saj si boste lahko ogledali naše kraje, seveda takšne kakršne so bili pred osemdesetimi leti.

Zgodovinski simpozij o prvi svetovni vojni se bo zaključil jutri z okroglo mizo ter z ogledom krajev, koder je potekala soska fronta.

Fotografska razstava o kraški in soški fronti na Pomorski postaji (foto KROMA)

MOPZ VALENTIN VODNIK / PEL BO NA PROSLAVI OBČINSKEGA PRAZNIKA

Dolinski pevci vračajo obisk v Kočevje

Ni dolgo tega, kar so se predvsem na ravni prijateljskih odnosov ponovno stkale vezi med Dolino in Kočevjem. Občini sta sicer že skoraj četrt stoletja pobrateni, v zadnjih letih pa je nastopilo obdobje, ko sta redna srečanja vzdrževali predvsem obe krajevni upravi.

Prijateljstvo in sodelovanjski odnos, ki ga je zapečatila tedanja listina pobratenja, se sedaj že krepko uresničuje s tesnimi vezmi, ki so jih na več ravneh oživili člani dolinskega KD Valentin Vodnik: morda čisto slučajno ali pa iz posebne želje, da bi se te vezi res spet obnovile, so se pred približno tremi leti odborniki, pevci in pevke skupinsko podali na polhovanje

v Kočevske gozdove. Obisk je bil seveda pretežno družabnega značaja, ustvaril pa je imenitno osnovo, iz katere so se nato razvili dodatni stiki med obema stvarnostma. Ne nazadnje zato, ker sta se ob tej priložnosti v sicer neuradni obliki bivanja v Kočevskem Rogu udeležila tudi oba tedanja zupana, ki jim med drugim gre zasluga, da sta ponovno spodbudila to koristno in sploh pomembno povezavo med Dolino in Kočevjem.

Po velikem navdušenju je KD Valentin Vodnik v naslednji sezoni spet priredilo ne le polhovanje, temveč tudi udeležbo na pohodu krajnega planinskega društva Kostel in pa se preteklega julija samostojni tridnevni

pohod po Roski krozni poti. Planinsko-družabnostnim pobudam se je medtem dodala se resnejša vzporednica: moški pevski zbor je na izrecno željo lanskega novembra šel na dvodnevni delovni seminar v kočevski hotel Valentin. Prav ob tej priložnosti pa je prislo do prvega otipljivega stika s tamkajšnjim pevskim zborom, ki je s prav tako dobrodoslim navdušenjem sprejel željo, da bi čimprej prislo do koncertne izmenjave.

Tako je kočevski MoPZ Svoboda pod vodstvom Bože Kastelec prejšnjega junija zapel na dolinski K'luži, Pesem ob Studencu pa je ob tisti priložnosti obogatil se nastop doberdobskega MoPZ Jezero. Srečanje je slo

se dlje od samega stika med kulturnimi skupinami dveh pobratenih občin, saj sta se tedaj tudi prvič uradno srečala novoizvoljena zupana obeh krajevnih uprav.

Sedaj pa je na vrsti povraten obisk: prav jutri, v nedeljo, 1. oktobra, bo dolinski zbor pod vodstvom Ignacija Ote zapel na osrednji proslavi, ki jo kočevske kulturne organizacije priredijo ob občinskem prazniku. Pomemben kulturni trenutek, ki bo zapečatil novonastalo prijateljsko vez med zboroma, bo spremljalo se sobotno polhovanje, ki ga v sodelovanju s prijatelji iz Kočevja prireja dolinsko društvo.

Damiana Ota

zahtevali, naj jim uprava zagotovi ali resnično stalno delo, ali pa drugo kvalifikacijo, kar naj jim bi omogočilo določene prednosti na pokojninski ravni. Ko bi uprava njihove zahteve sprejela, bi se lahko številni uslužbenci predčasno upokojili. Sedaj to ni več mogoče, ker so se po goji za upokožitev poslabšali. Vodstvo gledališča ni nikoli upoštevalo zahteve uslužbencev, tudi v trenutkih, ko je bilo gospodarski položaj bolj cvetec, ne. Sindikalni organizaciji se dodajata, da se je število tehničnega osebja v zadnjem desetletju zmanjšalo, zaposlenim je tako naloženo vedno več dela. Protagonista tega tretjega dejanja gledališke polemike se ob koncu sprasujeta, ali vsa ta vprašanja niso vredna formalnega odgovora svetovalcev, »katerih, očitno, ne zanima, da so mnogi uslužbenci prebili življenje za ta teater in so opravljali svoje delo z ljubeznijo in navezanostjo tudi takrat, ko niso za več mesecev prejeli plače.« Podpisnika menita, da bi predstavljal srečanje in razprava o teh vprašanjih izraz dobre volje upravne sveta, ki bi preprečila poslabšanja odnosov med uslužbenci in vodstvom.

Scenarij, ki sta ga sindikalni organizaciji napisali za to tretje dejanje, predvideva se en, ključni stavek: »Obnavljamo zahtevo po srečanju, ki naj bo najkasneje do 3. oktobra 1995.«

Zastor. In odmor (do naslednjega dejanja).

GLEDALIŠČE MIELA / V PETEK ZVEČER

Madžarska ciganska glasba

Na pobudo pokrajinske uprave bo igral ansambel Ando drom

V romski kulturi ima glasba posebno vlogo, zato se je trzaska pokrajinska uprava že lani odločila, da bo s predstavitvijo ciganske glasbe skušala osvetliti kulturo, ki jo večina se vedno sprejema omaložujoče ali celo odklonilno. Glasba v ciganski kulturi je tudi naslov letosnje pobude pokrajinskih uradov, na kateri bo sodeloval madžarski ciganski ansambel »Ando rom« (na cesti) (na sliki). Koncert bo v petek, 6. oktobra ob 20.30 v gledališču Miela.

Večer, za katerega ne bo treba plačati

vstopnine, bo uvedel muzikolog Szjartó Czaba, ki bo govoril o peti ciganski glasbi. Gostujoči ansambel sestavljajo namreč ob izvrstnih »godcih« tudi pevci, ki izvajajo pesmi na značilen ciganski način. Skupina je nastala leta '84, v njej pa so se združili pripadniki različnih romskih skupnosti Madžarske. To pripeva k pestrosti programa, značilnost ansambla pa je tudi sodobno preoblikovanje ljudske glasbe. Pri realizaciji petkovskega koncerta sodelujeta Odbor ciganov Rom Sinti FJK in zadruga Bonawentura.

TRADICIJA

Roženvenčna procesija danes v Barkovljah

V nedeljo bo v Barkovljah procesija roženvenčne Matere božje, ki jo vsako prvo nedeljo v oktobru organizira barkovljanska skupnost.

Tudi letos se bo praznovanje začelo z mašo v domači cerkvi, nato s procesijo do vodometa ob obali, kjer se bodo udeleženci, ki bodo nosili kip roženvenčne matere božje, ustavili in se nato vrnili do cerkve.

Vsako leto se te procesije, ki spada v bogastvo starih tradicij in običajev v Barkovljah, udeležuje veliko domačinov, mnogih oblečenih v narodne noše, med temi tudi otroci domače osnovne šole.

Tudi jutrišnja procesija bo potekala po starih običajih. Sodelovali bodo domačini, godba na pihala, organizatorji pa bi zeleli,

da bi bilo v procesiji čim več narodnih noš. »Na Kraski ohceti smo jih videli letos zelo veliko,« so nam povedali. »Želeli bi, da bi se tisti, ki nos se niso spravili, udeležili tudi nase procesije, saj gre za spomin na kolero, ki je pred tolikim časom razsajala prav v Barkovljah. Ljudje si niso takrat vedeli kako pomagati, pa so se obrnili na Mater božjo. In res je epidemija kolere ponehala. V ta spomin prirejamo na prvo nedeljo v oktobru procesijo in bi bili zadovoljni, če bi se je tokrat udeležili tisti, ki so s svojimi lepimi nosami sodelovali pri letošnji Kraski ohceti.«

Maša v domači cerkvi bo ob 8. uri s petjem. Sledila bo procesija, nato pa se družabnost med domačini.

Neva Lukeš

NATEČAJ / ACI-AGIP

Srečni Sveto Grgič tankal bencin in dobil motorček

Tankanje bencina v Italiji prinaša darila. To lahko sedaj na glas zatrdi padriški rojak Sveto Grgič. Nekdanji ravnatelj Glasbene matice je pred časom tankal bencin na crpalki AGIP, med tankanjem pa je pridno izpolnil obrazec natečaja ACI-AGIP 1995 Prijatelji ceste, ki je bil namenjen članom italijanskega avtomobilskega kluba, in ga predal crpalkarju.

Pred dnevi se mu je sreča nasmehnila. Njegovo ime je bilo med izbranimi za nagrade, za nagrado pa je prejel svetleče se motorno kolo zip piaggio. Nagrado so mu predali pred dnevi na tržaskem sedezu ACI, ob predaji pa so se ravnatelj, ACI Vallone, predstavnik AGIP Tampieri, predsednik ACI Cappel in Sveto Grgič (od leve) nastavili fotografu, seveda z motorčkom, ki si ga je jahajoče ze prilastila nagrajenceva hčerka Matejka.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
30. septembra 1995
HIERONIM

Sonce vzide ob 6.01 in
zatone ob 17.48 - Dolžina
dneva 11.47 - Luna vzide
ob 12.18 in zatone ob
21.55.

Jutri, NEDELJA,
1. oktobra 1995
ROZNOV. NEDELJA

**VREME VČERAJ OB
12. URI:** temperatura
zraka 14,4 stopinje, zračni
tlak 1015 mb narašča, ve-
ter 20 km na uro vzhod-
nik severovzhodnik, vlaga
52-odstotna, nebo skorja
jasno, morje skoraj mirno,
temperatura morja 20,2
stopinje.

ROJSTVA, SMRTI
IN OKLICI

RODILI SO SE: Federi-
ca Gec, Gregor Vizintin,
Alberto Gerdol, Giovanni
Cravana, Chiara Ventur-
elli.

UMRLI SO: 91-letni
Francesco Agnelli, 75-let-
na Severina Merlak, 91-
letna Irma Alessio, 71-let-
ni Raffaele Gricco, 89-let-
na Eufemia Burich, 85-let-
na Giovanna Zigante, 85-
letna Maria Pusic, 89-let-
na Rosa Scoria, 74-letni
Santo Giulio, 86-letna Au-
relia Vascotto, 33-letni
Paolo Ria, 32-letna Ales-
sandro Pettrosso, 81-let-
na Orsala Franza, 75-letna
Beatrice Morgan, 89-letna
Giuseppina Bernes, 68-
letni Tullio Fuccini.

OKLICI: uradnik Rober-
to Massolo in uradnica Se-
rena Medeat, gledališki
uslužbenec Paolo Patro-
naggio in mestna redarka
Romina Rovatti, uradnik

Fulvio Pecile in uradnica
Silvia Colagiorgio, policijski
agent Giorgio Coretti in
gospodinja Marina Le Ro-
se, postar Gianfranco Mo-
desti in uradnica Elisabetta
Vona, zdravnik Luca Mari-
ni in veterinarka Barbara
Cesa, obrtnik José Juan
Murković in prodajalka
Emanuela Druzetta.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 25.
septembra do NEDELJE,
1. oktobra 1995

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00

Ul. Pasteur 4/1 (tel.
911667), Drevored XX.
septembra 6 (tel. 371377),
Mazzinijev drevored 1 -
Milje (tel. 271124).

PROSEK (tel.
225141/225340) - samo po
telefonu za najnujnejše
primere.

Lekarne odprte od
19.30 do 20.30

Ul. Pasteur 4/1, Drevo-
red XX. septembra 6, Ul.
dell'Orologio 6 (vogal Ul.
Diaz), Mazzinijev drevo-
red 1 (Milje).

PROSEK (tel.
225141/225340) - samo po
telefonu za najnujnejše
primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 - Ul.
Diaz 2 (tel. 300605).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka od 8. do 13. ure.
- tel. 573012.

Danes stopata na
skupno življenjsko pot

Sara in Stefano

Cimvec družinske
sreče, veselja in razume-
vanja jima zelimo

Stojan, Milena,
Paulo in Peter

30. septembra 1945 sta
se poročila

Ernesta in
Čelestin Dobrila

Ob 50-letnici poroke se z
njima veselijo in jima želijo
se obilo srečnih skupnih let
hči Dina, sinova
Loredano in Dorjan z
družinami ter vsi
sorodniki

Danes se poročita v
svetoivanski cerkvi

Sara Dougan
in
Stefano Vidonis

Svoji vestni blagaj-
ničarki in njenemu iz-
voljencu iskreno čestita in
zeli vsega dobrega
KD S. Skamperle

Danes stopata v sku-
pno življenje

Sonja Zevnik
in
Marco Gregoretti

Obilo sreče in razu-
mevanja jima zeli
sekcija Slovenske
skupnosti z
Repentabra

Zdravstvena dežurna
služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in

ZVEZA SLOVESNKIH

KULTURNIH DRUŠTEV prireja

SEMINAR O ZBOROVSKEM DIRIGIRANJU IN
VOKALNOSTI

od 2. do 14. oktobra '95 v Gregorčičevi dvorani
(ul. S. Francesco, 20 - II. nad.)

v ponedeljek, 2. oktobra '95 ob 17. uri

ZBOROVSKO PETJE OD PROSTOČASNE DO
POKLICNE RAVNI

predavanje prof. Laure Antonaz namenjeno zboro-
vodjem in pevcem

6., 7., 13. in 14. oktobra '95 od 17. do 20. ure

ZBOROVODSKA DELAVNICA s sodelovanjem

moskega zbora Max Reger

vodi prof. Adriano Martinolli

5. in 10. oktobra '95 ob 17. uri

GLASBENA ANALIZA KOT PREDPOGOJ ZA
PRAVILNO POUČEVANJE SKLADBE IN ZA
USPEŠNEJŠE IZVAJANJE

pod mentorstvom prof. Hilarija Lavrenciča

Za dodatna pojasnila in vpisovanje smo Vam na razpo-
lago v uradu ZSKD (tel. 040/635626)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

razpisuje

ABONMA 1995 - 96

Prodaja abonmajev vsak delavnik od 10. do 14. ure pri blagajni
Kulturnega doma - Ulica Petronio 4 - Trst Tel. 632664

praznična od 8. do 20.
ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

ČESTITKE

Mladinski krožek Doli-
na svojem dolgoletnemu
predsedniku zeli ob pri-
liki 55 obilo zdravja in
skupnega sodelovanja se
na mnoga leta - eta, - eta,
- eta. Vročilo se pridružuje
Cerkveni pevski zbor.

KINO

ARISTON - 15.00,
17.30, 20.00, 22.30 »I pon-
ti di Madison County«, i.
Clint Eastwood, Meryl
Streep.

EXCELSIOR - 17.00,
18.45, 20.30, 22.15
»Dredd, la legge sono io«,
i. Sylvester Stallone.

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 17.50, 19.55, 22.00
»L'uomo delle stelle«, r.
Giuseppe Tornatore.

AMBASCIATORI -
15.30, 17.50, 20.10, 22.30,
00.30 »Waterworld«, i. Ke-
vin Costner, Dennis Hop-
per.

NAZIONALE 1 - 15.30,
17.40, 19.55, 22.15, 00.30
»Il primo cavaliere«, i.
Sean Connery, Richard Ge-
re, Julia Ormond.

NAZIONALE 2 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15, 24.00,
»Congo«.

NAZIONALE 3 - 15.00,
16.30 »Power Rangers«,
18.10, 20.10, 22.15, 00.15
»French Kiss«, i. Meg
Ryan, Kevin Kline, Jean
Reno.

NAZIONALE 4 - 15.45,
17.50, 20.00, 22.15, 00.15
»L'isola dell'ingiustizia«.

MIGNON - 16.00 -
22.00 »L'hotel dei piaceri
continui«, prepovedan
mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30,
18.20, 20.10, 22.10 »Sce-
mo e più scemo«, i. Jim
Carrey, Jeff Daniels.

ALCIONE - 18.00,
20.00, 22.10 »Carrington«,
r. Christopher Hampton, i.
Emma Thompson, Jo-
nathan Pryce.

LUMIERE - 18.20,
20.20, 22.15 »Il terrore del-
la sesta luna«.

ŠOLSKE VESTI

SOLSKO SKRBNISTVO
v Trstu sporoča, da bo po-
deljevanje suplenc za po-
učevanje na slovenskih
nizjih in visjih srednjih so-
lah na Trzaskem v solskem
letu 1995/96 v ponedeljek,
2. oktobra, ob 12. uri, v
njegovih prostorih, ul. Cu-

mano 2 (III. nadstropje).
Na oglasni deski skrbniš-
va so že objavljene supplen-
ce.

PRIREDITVE

SKK - Ul. Donizetti 3,
vabi danes, ob 18.30 na
večer z naslovom »Kaj so
zenske sploh delale v
Pekingu«. Ob robu
pekinske konference o po-
lozaju žensk v svetu bo na
sporedu diskusijski večer
v obliki igre oziroma sku-
pinske dinamike.

**DRUSTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV** v
Trstu začena letošnje no-
vo sezono v ponedeljek, 2.
oktobra, z okroglo mizo o
slovenskem gledališču v
Trstu in o njegovem le-
tošnjem repertoarju. Pogo-
vor bosta uvedla predsed-
nik SSG dr. Rafko Dolhar
in ravnatelj Miroslov
Kosuta. Srečanje bo v Pe-
terlinovi dvorani, Donizet-
tjeva 3, s pricetkom ob
20.30.

**KD ROVTE-KOLONKO-
VEC**, Ul. Monte Sernio 27,
v sodelovanju s Kmečko
zvezo vabi vrtnarje in vr-
tickarje na predavanje o tr-
ti, mostu in drugih pri-
delkih v soboto, 7. oktobra,
ob 20. uri. Večer bosta vo-
dila agronom dr. Mario
Gregorič in dr. Magda
Sturman.

OBVESTILA

KRUT sporoča, da je
odhod avtobusov za pla-
vanje v Strunjanu in Gra-
dezu sledeci: Strunjan - to-
rek, sredi in četrtek ob
14.30 iz Trsta - trg Ober-
dan (dezelna palača); Gra-
dez - torek, ob 8. uri in ob
18.30 ter petek ob 8. uri iz
Trsta, trg Oberdan (dezel-
na palača).

KRUT obvesča ude-
ležence zdravljenja v zdra-
vilišču na Ischii, da je
zborno mesto v petek, 6.
oktobra, ob 21. uri na že-
lezniški postaji v Trstu
(pred kavarno pri peronih).
Vljudno prosimo za točnost.

SKD LIPA - prvo
srečanje nadaljevalnega
tečaja za pripravo narodne
noše bo v sredo, 4. okto-
bra, ob 20.30 v Bazovskem
domu.

STIRIDESETLETNIKI
iz Opcin vabijo vse solet-
nike iz bližnje okolice, ki
bi radi praznovali z njimi,
da se udeležijo sestanka v
Prosvetnem domu na
Opcinah danes, ob 20.30.

**BARKOVLJANSKA
SKUPNOST** vabi vse, po-
seбно noše, v procesijo

roznovenčne Matere božje,
ki bo jutri, 1. oktobra, po
masi od 8. ure.

SKD TABOR - Opcine -
Prosvetni dom. V pone-
deljek 2. oktobra vpis in
začetek tečajev rekreativne
telovadbe po običajnih ur-
nikih.

**SLOVENSKO DOBRO-
DELNO DRUSTVO** iz Tr-
sta sporoča, da bodo od
oktobra dalje uradne ure
ob četrtek ob 16. do 18.
ure, v Ul. Mazzini
46/I.nad., tel. st. 631203.

**SKD VIGRED prireja
TECAJ VEZENJA**
(stikanja). Vpisovanje, se-
stank v društvnih prostori-
h v Sempolaju v torek,
3. oktobra, ob 20. uri.

SKD VIGRED obvesča,
da bo v torek, 3. oktobra,
ob 20.30 v društvnih pro-
storih v Sempolaju vpiso-
vanje, sestanek za SIVILJ-
SKI TECAJ vseh stopenj z
Adriano Regent.

**PLESNA SKUPINA VI-
GRED**, obvesča, da je prva
vaja v sredo, 4. oktobra, v
društvnih prostorih v
Sempolaju ob 19. uri za 1.
skupino in ob 20. uri za 2.
skupino.

**OTROSKI PEVSKI
ZBORCEK VIGRED** vabi v
svoje vrste. Prva vaja bo v
ponedeljek, 9. oktobra, ob
16. uri v društvnih pro-
storih v Sempolaju.

SD ADRIA - odsek za
telovadbo obvesča, da zač-
ne telovadba v ponedeljek,
2. oktobra, ob 20.30 v telo-
vadnici Pertini na Melari.

IZLETI

**DRUSTVO NARAVO-
SLOVCEV** in tehnikov
»Tone Penko« prireja da-
nes, strokovno vodeni izlet
v Polcenijo in v naravni
park »S. Floriano« pri Por-
denonu. Izlet bo v sodelo-
vanju s Prirodoslovnim
društvom Slovenije. Zbira-
lice ob 8.30 na parkirišču
v Barkovljah (zadnja po-
staja avtobusa st. 6) odno-
sno ob 9. uri pri bencinski
crpalki na avtocesti v De-
vinu. Prevoz z lastnimi
sredstvi; kosilo iz nahrbt-
nika. Prisrčno vabljeni!

SPD - Trst prireja v ne-
deljo, 8. oktobra avtomob-
ilski izlet na Pršivec. Zbi-
ralisce ob 6. uri pred Pro-
svetnim domom na Opci-
nah. Izlet vodi Zvonko Vi-
dau.

**DRUSTVO SLOVEN-
CEV MILJSKE OBCINE**
vabi v nedeljo, 8. oktobra,
na izlet v Rezijo. Spoznali
bomo kraj, ljudi, plese in
glasbo te zanimive doline
med gorami. Okusili bomo
tudi rezijansko kuhino.
Prijava sprejema Vesna
Tul tel. 271862 v opoldan-
skem času.

KLUB PRIJATELJSTVA
vabi v soboto, 7. oktobra
na izlet na izredno zanimi-
vo razgledno točko Zaplaz
na Dolenjskem, v vas Ca-
tez ter na vabljeni hrib Ku-
rescek. Vpisovanje in na-
vodila v trgovini Fortuna-
to, Ul. Paganini 2 v Trstu
do 3. oktobra. Pohitite z
vpisi!

SE DO 6. OKTOBRA
sprejemamo prijave za iz-
let v Mathausen. Osebo v
obcinski knjižnici v Salezu
ali tel. 229533 ob torkih in
petkih od 16. do 19. ure.
Pohitite.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tličje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka do 15. ure
PUBLIEST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

MALI OGLASI
tel. 040-361888

HILDEGARD BAYER -
tečaj nemščine za odrasle,
dijake in otroke, za
podjetja, individualni, pri-
lagajeni urnik. Ul. Ginna-
stica 3 - Trst. Tel. 661050
vsak dan razen sobote.

**SLOVENSKA SOLSKA
USTANOVA** isce predava-
telje in pomožne predava-
telje za občasno pouče-
vanje informativnih pro-
gramov, ki spadajo v Win-
dows Office, na zacet-
niskih tečajih. Pismene
ponudbe pod sifro »Preda-
vatelj« pošljite na Publiet,
C.P. 568 - 34100 TRST.

SZ BOR prodaja odlič-
no ohranjen mlin za mletje
vej, pod ugodnimi pogoji.
Ogled in informacije na
društvenem sedezu v Tr-
stu, Vardelska cesta 7, v
uradnih urah (tel. 51377).

V NABREZINI prodam
stanovanje v pritličju: 2 so-
bi, jedilnica, kopalnica,
klet in prostor za avto, av-
tonomno ogrevanje na me-
tan. Tel. 200802 ob večer-
nih urah.

PRODAM mlin in pum-
po za pretakanje vina. Tel.
327104 ob večernih urah.

VARSTVO malega
otroka in hisno pomoč
iscemo. Pisati na Publiet,
c.p. 568, TRST pod sifro
»Varstvo«.

VPISOVANJA v poklic-
ne tečaje za
kozmetičarke/je,
frizerke/je in draguljarje.
Samo sposobni interese-
nti naj tel. na st. 040/368705.

NUJNO iscem stano-
vanje v najem ali nakup: 2
spalnici, kuhinjo, dnevno
sobo in kopalnico po
zmerni ceni. Klicati ob uri
obedov tel. 417596.

GOSTILNA v Dolini
nujno isce sposobnega
kuharja. Tel. 227076.

PRISPEVKI

Ob 1. obletnici smrti
moza in očeta Karla Sossi
daruje družina 50.000 lir
za KD Skala - Gropada.

Ob 4. obletnici smrti
Rudolfa Perica in v spo-
min na mamo Stefanijo
Svetlič darujejo hči Vida
in otroci iz Nove Gorice
50.000 lir za popravilo or-
gel sempolajske cerkve.

V spomin na strica
Janka Milica darujeta Mi-
los in Nadja 50.000 lir za
popravilo spomenika pad-
lim v NOB iz Saleza.

V spomin na očeta Justa
in mamo Ano Bogatec da-
ruje hčerka Marica 25.000
lir za zbor Vesela pomlad.

V spomin na sestro
Slavko Ferlat daruje Mile-
na Vidau 100.000 lir za
CPZ Opcine.

V spomin na Slavko
Ferlat daruje Vida Zvab
25.000 lir za CPZ Opcine.

30. 9. 1991 30. 9. 1995

Minila so stiri leta,
odkar nas je zapustil nas
dragi

Avgust Castellani

Z ljubeznijo se ga spo-
minjajo vsi

SVOJCI

Trst, 30. 9. 1995

**Balinarska komisija
ZSSDI izreka sozalne
svojem preminulega
Ivota Michelija.**

**Zdravo Ivo,
predsednik BK Nabrezi-
na-Aurisina**

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 24. SEPTEMBRA 1995 DO 27. MAJA 1996

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)	7.59	(E)	Mestre (6.04), Portogruaro (6.49), Tržič (7.35)
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), Benetke (7.47)	8.53	(E)	Mestre (7.07), Portogruaro (7.49), Tržič (8.29)
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), Benetke (8.15)	10.05	(E)	Benetke (8.00), Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.41)
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34). Op.: ukinjeno ob praznikih	10.42	(IR)	Benetke (8.35), Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.18)
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), Benetke (9.18)	11.42	(IC)	Benetke (9.35), Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.18)
7.50	(IC)	TERGESTE -Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), Benetke (9.46)	13.42	(IR)	Benetke (11.35), Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.18)
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), Benetke (10.20)	14.12	(D)	Benetke (12.09), Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.48)
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), Benetke (12.20)	15.42	(IR)	Benetke (13.35), Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.18)
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), Mestre (13.42), Rim Termini	16.04	(IC)	Mestre (14.23), Portogruaro (15.02), Tržič (15.40)
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), Benetke (14.20)	16.25	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.01)
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), Benetke (15.17)	17.42	(IR)	Benetke (15.35), Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.18)
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), Benetke (16.20)	18.50	(D)	Benetke (16.21), Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.22)
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), Benetke (17.16)	18.57	(D)	Benetke (16.55), Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.33)
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), Benetke (17.46)	19.37	(IR)	Benetke (17.29), Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.13)
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), Benetke (18.20)	20.00	(IC)	Benetke (18.02), Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.36)
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), Benetke (19.18)	20.55	(R)	Benetke (18.22), Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.31)
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), Benetke (19.58)	21.42	(IR)	Benetke (19.35), Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.18)
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), Benetke (20.20)	22.00	(IC)	Benetke (20.02), Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.36)
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), Benetke (21.15)	23.42	(E)	Benetke (21.35), Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.18)
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), Mestre (22.14), Zeneva	0.42	(IR)	Benetke (22.35), Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.18)
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08) Benetke (23.21)	1.42	(IR)	Benetke (23.35), Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.18)
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), Mestre (0.04), Rim Termini	2.35	(D)	Benetke (0.20), Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.11)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), Videm (6.39) (ukinjen ob praznikih)	6.46	(R)	Videm (5.21), Gorica (5.54), Tržič (6.17) (ukinjen ob praznikih)
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), Videm (7.20)	7.29	(R)	Videm (6.05), Gorica (6.38), Tržič (7.01)
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), Videm (7.37) (ukinjen ob praznikih)	7.51	(D)	Videm (6.44), Gorica (7.08), Tržič (7.27) (ukinjen ob praznikih)
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), Videm (8.12) (ukinjen ob praznikih)	8.33	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.38), Tržič (8.02), (ukinjen ob praznikih)
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), Videm (8.27)	8.40	(D)	Videm (7.36) preko Palmanove in Cervinjana v Tržič (8.16), (ukinjen ob praznikih)
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), Videm (9.47)	9.14	(R)	Videm (7.52), Gorica (8.27), Tržič (8.48), (ukinjen ob praznikih)
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), Videm (10.27)	9.56	(IR)	Videm (8.49), Gorica (9.13), Tržič (9.32)
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), Videm (12.27)	10.52	(R)	Videm (9.36), Gorica (10.00), Tržič (10.24)
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), Videm (13.03) (ukinjen ob praznikih)	12.33	(IR)	Videm (11.26), Gorica (11.50), Tržič (12.09)
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), Videm (13.33)	14.04	(R)	Videm (12.36), Gorica (13.12), Tržič (13.35)
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), Videm (13.54) (ukinjen ob delavnikih)	14.33	(IR)	Videm (13.26), Gorica (13.50), Tržič (14.09)
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), Videm (14.27)	15.18	(R)	Videm (13.50), Gorica (14.26), Tržič (14.49), (ukinjen ob praznikih)
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), Videm (14.55) (ukinjen ob praznikih)	15.53	(R)	Videm (14.30), Gorica (15.04), Tržič (15.25)
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.33) (ukinjen ob praznikih)	16.33	(IR)	Videm (15.26), Gorica (15.50), Tržič (16.09)
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), Videm (15.58)	18.18	(R)	Videm (16.50), Gorica (17.26), Tržič (17.49), (ukinjen ob delavnikih)
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), Videm (16.27)	18.26	(R)	Videm (17.04), Gorica (17.37), Tržič (17.58), (ukinjen ob praznikih)
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), Videm (17.36) (ukinjen ob praznikih)	18.33	(IR)	Videm (17.26), Gorica (17.50), Tržič (18.09)
16.56	(R)	Tržič (17.24), Gorica (17.47), Videm (18.20) (ukinjen ob praznikih)	19.20	(R)	Videm (17.52), Gorica (18.28), Tržič (18.51), (ukinjen ob praznikih)
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), Videm (18.27)	19.44	(D)	Videm (18.31), Gorica (18.58), Tržič (19.20)
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), Videm (19.08)	20.22	(D)	Videm (18.59), Gorica (19.33), Tržič (19.55), (ukinjen ob praznikih)
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Cervinjana in Palmanove v Videm (18.54). (ukinjen ob praznikih)	20.33	(IR)	Videm (19.26), Gorica (19.50), Tržič (20.09)
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), Videm (19.35) (ukinjen ob praznikih)	21.15	(R)	Videm (19.53), Gorica (20.26), Tržič (20.47)
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), Videm (20.01)	22.33	(IR)	Videm (21.26), Gorica (21.50), Tržič (22.09)
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), Videm (20.27)	0.52	(IR)	Videm (23.26), Gorica (0.02), Tržič (0.25)
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), Videm (21.24)			
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), Videm (22.27)			
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), Videm (0.33)			

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
9.13	(E 221)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) prihaja iz Zeneve - Opčine (9.40) - nadaljuje v Zagreb	6.52	(E 240)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Budimpešte - Opčine (6.24) - nadaljuje v Benetke
12.02	(IC 243)	DRAVA - prihaja iz Benetk - Opčine (12.28) - nadaljuje v Budimpešto	10.58	(IC 264)	KRAS - prihaja iz Zagreba Opčine (10.28)
17.57	(IC 265)	KRAS - Opčine (18.25) - nadaljuje v Zagreb	16.57	(E 242)	DRAVA - prihaja iz Budimpešte - Opčine (18.30) - nadaljuje v Benetke
0.02	(E 241)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Benetk - Opčine (0.50) - nadaljuje v Budimpešto	19.51	(E 220)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Zagreba - Opčine (19.23) - nadaljuje v Zenevo

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

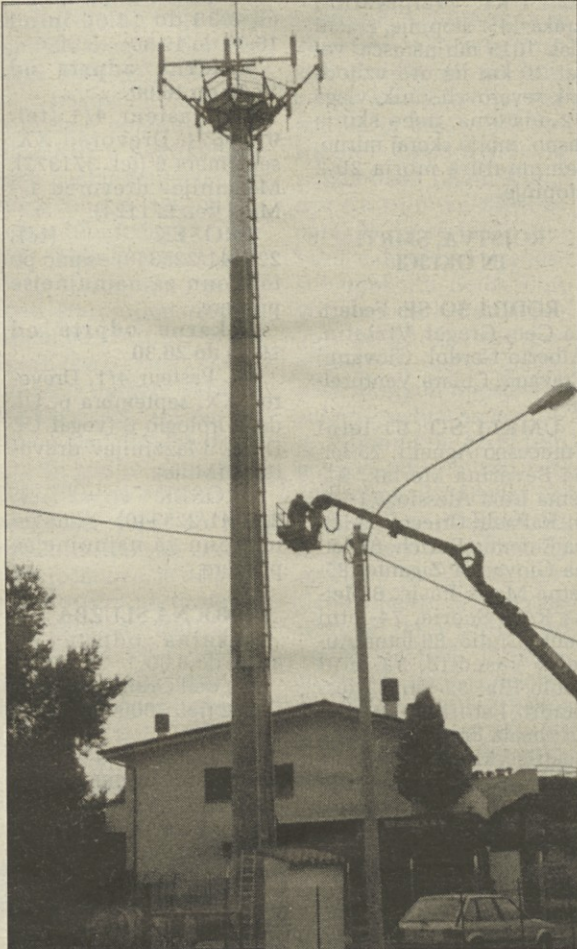
STOLP NA OBMOČJU ULICE TERZA ARMATA

Služi za zveze po brezžičnem telefonu

Stolp je postavilo podjetje Omnitel ki je podobno napravo postavilo tudi na pošti

Vse večja uporaba brezžičnih telefonov narekuje tudi izgradnjo potrebnega omrežja. Za mrezo pretvornikov na našem območju skrbi družba Omnitel iz Padove. Na ozjem goriskem območju so ustrezne naprave namestili na poslopju glavne poste v Gorici, pred časom pa so na območju ulice Terza Armata, cisto na izteku, postavili precej visok železni stolp, kamor so prav te dni vgradili se zadnje aparature. Stolp so sicer postavili že pred tedni in marsikdo se je spraseval, če namerava Občina nanj namestiti grozd svetlobnih teles. Stolp je namreč na moč podoben stolpom, ki sta na prometnem vozlišču in pri ločnem mostu. Z namestitvijo aparatov pa se je le pokazalo, da bo objekt služil telekomunikacijam.

Foto Studio Reportage - med namescanjem zadnjih naprav.

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri bodo na Goriskem obratovalne naslednje bencinske črpalke
GORICA
IP - Ul. Crispi, 14
ESSO - Ul. Lungo Isonzo, 77
MONTESHELL - Ul. Aquileia, 20
ERG - Ul. sv. Mihaela, 35
AGIP - Ul. Trieste, 174
TRŽIČ
MONTESHELL - Ul. Boito, 43
IP - Ul. Matteotti
AGIP - Ul. Cosulich
RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia
KRMIN
AGIP - Drev. Ven. Giulia
GRADIŠČE
MONTESHELL - Ul. Trieste
SKOCJAN
AGIP - Ul. Battisti (Pieris)
MARJAN
AGIP - Ul. Manzoni
STARANCAN
AGIP - Ul. Trieste, 33

PIREDITVE

SKD KREMENJAK prireja drevi, ob 20. uri, v Jamljah, predavanje o kraski arhitekturi. Predavanje je opremljeno z diapozitivi. Govorila bo sta arhitekt Lorenzo Galluzzo in umetnostni kritik prof. Milko Rener. Društvo obenem obvesča, da bodo ob tej priložnosti spet odprli etnografsko razstavo, ki bo za javnost odprta tudi 1. oktobra, 8. oktobra in 15. oktobra od 16. do 18. ure. Za skupinski obisk učencev oziroma dijakov se je mogoče dogovoriti tudi za drugačen datum in uro.

OBVESTILA

KD SOVODNJE obvesča, da bo prvo srečanje **CICIKLUBA** v ponedeljek 2. oktobra ob 15. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah. Vabljeni otroci od 6. do 11. leta starosti.
DRUŽBA se dobi v ponedeljek, 2. oktobra ob 19.30 v Steverjanu.
SKUPINA 75 začena novo sezono s sestankom, ki bo v torek, 3. oktobra ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah. Vabljeni vsi dosedanj člani in nasploh ljubitelji fotografije.
REKREACIJSKI ODESEK ŠPORTNEGA DRUŠTVA SOVODNJE organizira telovadbo vsak torek in petek ob 21. uri. Prvo srečanje bo 3. oktobra ob 20.45 v telovadnici v Sovodnjah. Telovadbo bo vodila vzgojiteljica Tanja Sokol.
ZDRUŽENJE ŠPORTNIH RIBICEV "VIPAVA" priredi 8. oktobra v jercu Furlan v Romansu društveno tekmovanje v lovu postrvi. Prijave pri Brunotu v Rubijah.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV NA GORIŠKEM obvesča, da bodo 3. oktobra pričeli z vajami rekreacijske telovadbe. Vaje bodo ob torkih in četrtkih ob 14.45. Društvo vabi članke, da se dejavnosti udeležijo v polnem številu.
ODBOR SEKCIJE VZPI/ANPI na Vrhu sklicuje redno sejo, v četrtek, 5. oktobra ob 19.30, v kulturno-sportnem središču Danica.
KRUT prireja plavalne ure v termalnem bazenu v Gradežu za odrasle in starejše. Informacije pri gospe Anamariji, ul. Malta 2, tel. 531644.

ŠOLSKE VESTI

SLOVENSKE DEŽELNE ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE V GORICI obvesča, da je nekaj prostih mest za tečaj za dodeljene upravne voženju podjetij. Tečaj traja skupno 600 ur. V to je vsteta tudi delovna praksa v podjetjih. Vpisovanje in podrobnejše informacije na sedežu Zavoda v Gorici, ul. della Croce 3, tel. 81826, vsak delavnik od 9. do 13. ure.

KINO

GORICA
VITTORIA 17.20-19.40-22.00»Il primo cavaliere«. Igrajo Sean Connery, Richard Gere, Julia Ormond. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 18.00-20.00-22.00 »Congo«. Iz bestsellerja »Jurassic Parc«.

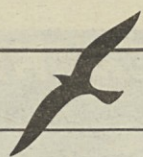

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU
S. NICOLÒ (Olivetti), Ul. I Maggio 94, tel. 790338.
DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
dr. M. Rojec, Ul. Prvega Maja, 76, tel. 882578.

POGREBI

Danes, ob 11. uri, Carlo Lenhardt, iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče; ob 12.45, Elvira Russian vdova Marega iz bolnišnice Janeza od Boga v Moš.

ŠOLA TRINKO / PAVŠIČ IN PAULIN PRI ŽUPANU

Občina naj čimprej poišče dobro rešitev

Opozorila sta tudi na nekaj drugih vprašanj
Konzulti mesto v komisiji za toponomastiko

"Izjave pokrajinskega odbornika za solstvo Nerea Tavagnuttija je treba najprej preveriti, in ugotoviti, če odgovarjajo resnici. Dejstvo je, da osebno nisem bil in tudi občinski uradi niso bili seznanjeni, da bo pokrajinska uprava najmanj za štiri leta potrebovala prostore stavbe, ki je bila namenjena za nižjo srednjo solo Ivan Trinko.

Dajte mi nekaj dni časa, da bom ob pomoči naših funkcionarjev preveril, če so Tavagnuttijeve trditve resnične in če obstaja s tem v zvezi določen dogovor med Obcino in Pokrajino, kot je na občinski seji povedal predstavnik Severne lige. Če so njegove trditve resnične, si bo očitno treba na novo omisliti prostorske rešitve za nekatere sole v mestu".

Tako je goriski zupan Gaetano Valenti povedal predsedniku slovenske občinske konzulte Rudiju Pavšiču, ki ga je v spremstvu podpredsednika Damjana Pavlina obiskal na zupanstvu. Pogovora se je udeležila tudi odbornica za solska vprašanja Franciosova.

Predstavnika konzulte sta sogovornika seznanila z ustanovitvijo koordinacijskega odbora za razreševanje vprašanja sole Ivan Trinko in povedala, da se starši in celotna narodnostna skupnost pripravljajo na odločen nastop, če vprašanje ne bo zadovoljivo rešeno. Zato je potrebno, da občinska uprava čimprej poišče najboljšo rešitev, ker trenutna namestitve sole ne ustreza niti minimalnim kriterijem omikane druž-

be.

Zupan je tudi ob tej priložnosti nakazal svoje rešitve, ki prvenstveno pomenijo preselitev sole Trinko v Ločnik oziroma v slovenski solski center, v prostore, ki so namenjeni slovenski sekciji zavoda ITI. Predstavnika konzulte sta obrazložila, zakaj nakazani možni rešitvi ne ustrezata in predlagala naj se sola preselijo v poslopje, kjer so zdaj mestni redarji. Preselitev bi zahtevala manjše organizacijske napore in predvsem manjše finančne stroške.

V nadaljevanju srečanja je bilo zupanu izročen dokument, v katerem se opozarja na vprašanje nameščanja neucnega osebja v nekatere slovenskih vtrcih in osnovnih solah, ki ne pozna slovenskega jezika. Valenti je obljubil, da bo o tem informiral generalnega tajnika, da bi skupaj z didaktičnim ravnateljstvom osnovnih sol poiskali primerno rešitev.

Slovenska konzulta je predlagala, da bi v okviru pobud in manifestacij ob tisočletnici mesta Gorice pripravila trojezično foto-

grafsko monografijo. Pavšič in Paulin sta zupanu predocila delovni osnutek dela in predlagala, naj tudi predstavnik konzulte stopi v koordinacijski odbor, ki bo imel nalogo usklajevati in voditi pobude ob tej pomembni obletnici našega mesta. Iznesen je bil tudi predlog, da bi član konzulte vstopil v občinsko komisijo za toponomastiko, kjer ni slovenskega zastopnika.

Kar zadeva obisk predsednika republike Scalfara v Gorico, sta člana konzulte obžalovala dejstvo, da v kulturni spored ni bila vključena kaksna slovenska skupina. Povedati velja, da so prireditelji pri oblikovanju kulturnega sporeda, ki mu bo prisostvoval predsednik Scalfaro, izbrali pevsko skupino, ki prihaja iz druge pokrajine. Zupana sta obenem zaprosila, naj upošteva konzulto vsakic, ko gre za pobude, obiske ali druge manifestacije, ki zanimajo celotno mesto in zato tudi Slovence, ki v njem živijo in ki jih konzulta tudi predstavlja.

VRNITE KMEČKO BANKO GORICI

V ponedeljek 2. oktobra ob 17.30 tiha manifestacija pred glavnim sedežem Kmečke banke.

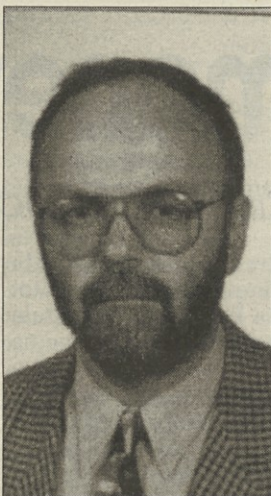
ZAHTEVAMO PREKLIC KOMISARSKE UPRAVE.

Predstavnštvo Slovencev v Italiji

SGZ / INFORMATIVNI SESTANEK

Izvajanje zak. 626

Številne novosti in obveznosti

Igor Orel

Slovensko gospodarsko združenje prireja v ponedeljek, 2. oktobra ob 19. uri na sedežu strokovno predavanje na temo Varnost na delu. Podjetniki se bodo morali namreč od 27. novembra dalje prilagoditi predpisom zakona št. 626. O pobudi SGZ, vsebini novih predpisov in obveznosti smo se pogovarjali z ravnateljem Igorjem Orlom.

Bi nam lahko naprej povedali, katere so novosti, ki jih uvaja zakon št. 626?

Zakon zelo podrobno obravnava tematiko varstva pri delu in uvaja kup obveznosti za podjetnike. Obveznosti zadevajo prilagoditev električne napeljave, sistem dela, zaščitna sredstva pri delu, nevarnosti pri delu, obvezne zdravniške preglede itd. Podjetnik, ki ima uslužbenca, bo moral slednje seznanjati s temi predpisi. V večjih podjetjih bodo morali imeti tudi posebnega zastopnika delavcev, ki je o tem osveščen in bo na področju varstva pri delu posrednik med delavci in delodajalcem. Zakon predvideva tudi posebne tečaje za delavce.

Gospodarsko združenje namerava prirediti tak tečaj s finančno podporo goriske Trgovinske zbornice.

- Združenje je pred kratkim podpisalo pogodbo z družbo Nova salus. Kaj predvideva to sodelovanje?

Pogodba predvideva, da se bodo člani pod ugodnimi pogoji lahko obrnili do družbe, ki bo nudila strokovno pomoč za prilagoditev zakonskim predpisom. Gre za zasebno zdravstveno ustanovo, ki bo v posameznem podjetju ugotovila, kaj je potrebno prilagoditi predpisom in bo nato sledila celotnemu postopku prilagajanja.

- V ponedeljek torej prirejate predavanje na to temo. Komu je namenjeno in kakšen je program?

Predavanje je namenjeno tako našim članom kot tudi nečlanom, ki bodo morali urediti obveznosti. Biologinja Elena Scuderi bo spregovorila o varnosti in zdravju na delovnem mestu in o presoji rizikov. Dr. Giorgio Cipolla, ki je zdravnik medicine dela pa bo obravnaval zaščito zdravja, obveščanje in usposabljanje delavcev, posvetovanje in sodelovanje delavcev, prostor in naprave.

Združenje, ki predstavlja velik del slovenskih gospodarstvenikov na Goriskem v celoti soglaša s pobudo enotnega predstavnštva Slovencev o sklicu protestne manifestacije za vrnitev Kmečke banke lastnikom in goriski skupnosti. Združenje poziva člane, da se zborovanja pred sedežem Kmečke banke polnostevilno udeležijo.

NOVICE

Okvirni program obiska Predsednika Republike

S Prefektore so včeraj sporočili okvirni program poteka obiska Predsednika Republike Scalfara. Obisk bo državni poglavar začel v torek, 3. oktobra zjutraj na Prefekturi, kjer mu bodo predstavili župane in predstavnike drugih krajevnih ustanov. Zatem bo Predsednik odšel na Zupanstvo. Popoldne je v načrtu obisk na gradu in ogled razstave "Ottocento di frontiera". Na gradu bo imel Predsednik srečanje s Predsednico pokrajine in člani pokrajinskega odbora. Torkov uradni del obiska se bo sklenil s koncertom v stolnici.

V sredo dopoldne je napovedano srečanje s Predsednikom avstrijske republike Klestilom. Skupaj bosta počastila spomin padlih avstrijskih in italijanskih vojakov v Redipugli, z obiskom kostnice, oziroma pokopališča, kjer so pokopani avstrijski vojaki. Nekakšno simbolično pravno dejanje bosta predsednika opravila na bregu Soče, kjer so se pred osemdesetimi leti bili težki boji in kjer bosta, tudi v spomin na vse žrtve vojne, vrgla v valove cvetje. V cerkvi na Travniku se bosta oba predsednika udeležila verskega obreda. Ob koncu obiska na Goriskem bosta predsednika Scalfaro in Klestil na gradu, v grofovi dvorani, podala izjavi za tisk.

Humanitarna pomoč za Vojnič

Ob koncu prejšnjega tedna so v begunsko taborišče Vojnič odpeljali prvi kontingent humanitarne pomoči, ki jo je zbrala goriska Caritas. Zbrali so okoli 12 stotov sladkorja, nad 150 zabojev težkih oblačil in odej. Poleg tega so zbrali tudi to kar potrebujejo bolniki oz. pohabljeni in sicer postelje in vozičke. Pri tem je večji del prispevala bolnišnica "Villa S. Giusto". Z denarnimi podporami pa so nakupili in poslali še drugo koristno blago in sicer nylonske zavoje, pralne praske, razkuzila, kavo, konzervirano tuno in fizol. Odziv občanov je bil precejšen, vrednost poslanega blaga znaša približno 25 milijonov lir.

Pevska skupina Akord nastopi jutri v Fari

Pevska skupina Akord iz Podgore bo v okviru Prvega ciklusa koncertov ljudskih in umetnih pesmi, ki ga prireja Italijansko združenje pevskih zborov nastopala jutri, 1. oktobra ob 11. uri v Kmečkem muzeju v Fari. Pod vodstvom dr. Mirka Spazzapana bo skupina izvajala trinajst pesmi iz repertoarja ljudskih in narodnih, ki spadajo v slovensko, italijansko, furlansko in angleško tradicijo.

Sindikar slovenske šole poziva na protestno manifestacijo

Sindikar slovenske sole soglasa z odločitvijo članov enotnega predstavnštva o sklicu tihe, dostojanstvene a zato nič manj odločne manifestacije za vrnitev Kmečke banke lastnikom in goriski skupnosti. Sindikar poziva člane, da se zborovanja pred sedežem Kmečke banke na Verdijevem korzu polnostevilno udeležijo.

Resolucije o šolah in Kmečki banki

Občinski svet v Sovodnjah je na četrtkovi seji razpravljal tudi o solski problematiki ter o zapletih v zvezi s Kmečko banko. Občinski svet je glede omenjenih vprašanj izglasoval tri resolucije. Prva se nanaša na skrajno težavno stanje v katerem se nahaja nižja srednja sola Ivan Trinko, druga zadeva preselitev slovenske sekcije industrijskega zavoda v solski center, tretja pa se zavzema za ohranitev lastništva Kmečke banke v okviru narodnostne skupnosti.

"Občinski svet popolnoma razumne ogorčenost staršev in učnega osebja, saj so tam učilnice pretesne, učilnice za pouk izven razredov pa polnoma neprimerne ali jih sploh ni (kot na primer za glasbeno vzgojo, telesno vzgojo, likovno vzgojo in podobno).

Ugotavljamo, da občinska uprava občine Gorica že vsa povojna leta ni poskrbela primerne sedeža soli I. Trinko in da se je sola že parkrat selila iz slabih v še slabša poslopja.

Zato naprosamo občinsko upravo občine Gorica, naj se vendar resno zavzame za ta problem in naj poskrbi, da bo imela sola I. Trinko stalen in primeren sedež", piše med drugim v resoluciji.

Dokument o Kmečki banki izraza zaskrbljenost nad sedanjim stanjem in apel, naj se banka ohrani v okviru slovenske skupnosti na Goriskem.

Glede stanja na slovenski sekciji zavoda Galilei pa občinski svet v dokumentu predlaga nujno preselitev v solski center.

ASCOM / OD OKTOBRA

Možnost svetovne povezave s sistemom Internet

Združenje trgovcev ASCOM bo od oktobra dalje imelo, poskusno, na razpolago povezavo z Internetom. Povedano s preprostimi besedami, pomeni, da bodo člani združenja v realnem času lahko prisli do vseh razpoložljivih podatkov s svetovnih tržisc. Poskusno bodo imeli dostop do ogromne banke podatkov ki je osnova Internetu in ki ne zadeva samo gospodarske dejavnosti ampak zelo širok spekter aktivnosti, vključno igre in zabave.

Sistem Internet imajo za revolucijo v svetu informatike oz. telematike, ki jo lahko primerjamo z Gutenbergovim izumom tiska. Preko tega sistema lahko v trenutku dobimo informacijo o ameriški borzi, o promociji vinskega podjetja z Brd, o vremenu v Franciji, lahko zaigramo partijo na sah z ruskim soigralcem. Povežemo se lahko

s kakim milijonom računalnikov na celem planetu. Mogoče so stvari, o katerih smo le nekaj let od tega mislili, da spadajo v znanstveno fantastiko.

Iznajdba je poleg tega uporabna z nizkimi stroški, kar ni zanamljivo, in daje možnost povezovanja preko zasebnih računalnikov.

Združenje Ascrom je zaznalo pomen tega sredstva za informiranje in je zato, v povezavi s podjetjem Quark iz Gorice, poskrbelo za uslugo, ki bo na razpolago članom. Na sedežu Ascrom v ul. 9. avgusta bo ves mesec priključen Internet; ob ponedeljkih in sredah bo od 15.30 do 17.30 na razpolago tudi izvedenec za uporabo sistema. Slednji bo posredoval vse potrebne informacije o možnostih, ki jih sistem nudi ter o njegovi uporabnosti na področju podjetništva.

OD JUTRI

Cammina Italia na cilju

Ze pred dnevi smo, v planinski rubriki poročali o pobudi Cammina Italia, ki bo tokrat dosegla tudi naše kraje. Na pot, dolgo preko šest tisoč kilometrov sta udeleženca stopila že pred meseci. Zaključila jo bosta v prihodnjem tednu na Trzaskem, oziroma v Miljskih hribihi. Jutri, v ponedeljek in torek bo mini odprava (saj steje samo dva člana), ki pa se ji bodo na poti pridružili mnogi spremljevalci, dospela na Gorisko in sicer v občini Dolenje. Pot jo bo nato vodila preko Brd v Gradišče in na Kras. V zavetišču Cadorna nad Doberdobskim jezerom bo v torek ob 10. uri krajši postanek in srečanje s predstavniki doberdobske občine in društvi. V torek ob 20.30 pa bo v občinskem gledališču v Trzicu srečanje s protagonisti. Koordinator pobude v naših krajih je trziska sekcija CAI.

ZDRAVSTVO

Zasedanje so odgodili

V ponedeljek napovedanega srečanja med ožjim odborom konference županov in deželnimi svetovalci ne bo. Tako namreč sporoča goriski zupan dr. Valenti, ki je tudi koordinatorska pobude. Srečanje bo sele čez teden dni, v ponedeljek 9. oktobra.

V ponedeljek bodo člani stalne deželne komisije za zdravstvo obiskali bolnišnico Janeza od Boga, da bi se neposredno seznanili s stanjem in možnostmi ohranitve in preureditve te ustanove, ki naj bi na področju rehabilitacije postala ustanova deželne pomena. Srečanje, napovedano za ponedeljek je zupan Valenti sklical z namenom, da predstavi osnutek načrta, oz. zamisel, kako zagotoviti obstoj bolnišnice. Za ponedeljek so zvezni sindikati napovedali tudi protestno manifestacijo uslužbencev.

DO 2.OKTOBRA

Mednarodni sejem mode

Na razstavišču ob ločnem mostu se je včeraj pričela zadnja od letosnjih manifestacij v okviru mednarodnega sejma mode, Mittelmoda expo. Sejem, tokrat namenjen širokemu občinstvu, si bo mogoče ogledati do ponedeljka, 2. t.m. Poleg odlično in domiselno pripravljenih izložb - sejem je odprt vsak dan do 23.30 - si je na sejm, v poznih popoldanskih in večernih urah, mogoče ogledati tudi modne defileje. Danes bodo defileje ob 18.30, 21. in 22. uri. Ob 18.30 si bodo obiskovalci lahko ogledali nekakšen kombiniran defile; poleg modnih oblačil bodo namreč predstavili tudi zadnja modela Fiatove avtomobilske hise.

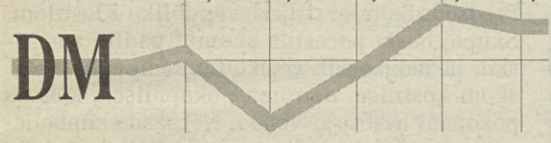
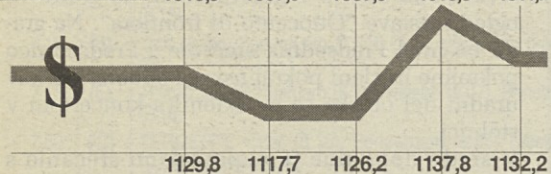
Zaključna prireditve bo v ponedeljek, ko bodo izbirali najlepšo med najlepšimi iz nase dezele.

gospodarstvo in finance

Sava

EUROSAVA Tel. 040/361177

LIRA PON TOR SRE ČET PET

SEJMI / OD 5. DO 8. OKTOBRA

Sežana odpira sejem drobnega gospodarstva

SEZANA - Obrtna zbornica Sežana že četrty prireja Sejem drobnega gospodarstva, ki bo v BTC Terminalu od 5. do 8. oktobra. Priprave organizatorjev so pospešene, saj je do otvoritve le še nekaj dni.

Organizatorji so veseli, piše v njihovem tiskovnem sporočilu, da so z velikimi napori uspeli uresničiti to sejmsko manifestacijo, posebej v času, ko so razstavljalci že utrjeni od nastopov na preteklih sejmih. Toda zaznati je, da je v Sloveniji še vedno določeno področje, kjer obrtniki, podjetniki vidjo tržno niso in tudi potrebo po lastni promociji.

Sejemske prireditve se bo udeležilo več kot 80 razstavljalcev, samostojno ali prek zastopniških podjetij. Vsebinsko prevladujejo naslednji programi:

- pohištvo in oprema za dom in hiso,
- stavbno pohištvo, mizarski artikli,
- raznovrstne peči za centralno ogrevanje in avtomatika zanje,
- satelitska oprema, elektromaterial,
- čistilni stroji, bela tehnika, čistilna sredstva,
- mobilna telefonija,
- založništvo,

- pestra ponudba svetovno priznanih znamk avtomobilov in njihove opreme,

- blago za široko porabo.

Razveseljiv je podatek, da je med prijavljenimi razstavljalci 65 odstotkov obrtnikov - podjetnikov, ki so proizvajalci razstavljenih eksponatov, 35 odstotkov razstavljalcev so zastopniki podjetja in trgovina. Iz domaćih logov je 49 odstotkov razstavljalcev, 51 odstotkov pa jih je iz oddaljenih delov Slovenije in iz tujine, med katerimi so tudi člani Slovenskega deželnege gospodarskega združenja iz Trsta. S truktura udeležencev torej popolnoma opravičuje ime sejma - Sejem drobnega gospodarstva.

Poleg pestre ponudbe razstavnih eksponatov, bo v popoldanskem in nočnem času zagotovljen tudi zabavni program z gostinsko ponudbo. S sejmskim vlakom, ki bo nedvomno posebna privlačnost in prava popestritev sejmskega utripa, bodo prireditelji vozili obiskovalce iz središča Sežane do sejmišča nazaj. Vstopnica, kupljena na sejmskem vlakcu je hkrati vstopnica za ogled sejma in drugih prireditev.

EVROPSKA UNIJA / PO SONDAŽI INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE

Zakrinkana skepsa nad monetarno unijo

Veliki evropskih liderjev naj bi se bali priznati resnico

RIM - Po sondaži, ki jo je med skupino evropskih liderjev, v kateri sta bila tudi dva sefa vlad, dva guvernerja centralnih bank in en evropski komisar, izvedel International Herald Tribune, naj bi bilo samo 50 odstotkov možnosti, da bo leta 1999 prislo do evropske monetarne unije. Liderji, katerih istovetnosti časopis ni razkril, naj bi pod krinko anonimnosti povedali tisto, kar si resnično mislijo o Maastrichtu in o njegovih monetarnih rokih. Če bo treba rok leta 1999 premakniti na kasnejši čas, menijo vprašane osebnosti, potem bo to zato, ker Francija se ne bo zrela za skupno denarno enoto. Samo pospeševanje integracijskega procesa pa naj bi bilo bolj sad politične volje kot tesnih ekonomskih potreb. Ugledni finančni dnevnik pri tem ugotavlja, da evropske vladne in institucionalne osebnosti svojih stalisc nočejo odprto izraziti zato, da ne bi bi se bolj alarmirali trgov in nekaterih držav navedli k manj strogi politiki javnofinancne sanacije.

O monetarni uniji in Italiji pa je prišel nov komentar iz krogov nemške Bundesbank. Po oceni člana njenega vodstva Rolf Breuerja Italije leta 1999 ne bo v skupini

držav, ki bodo uvedle skupno denarno enoto. Za kaj takega bi morala Italija zaceti priprave na monetarno unijo najpozneje do konca tega leta, in se tako bi tvegala, da v zadnjem trenutku zamudi maastrichtski vlak. V pogovoru z novinarji je Breuer menil, da Italiji to verjetno ne bo uspelo. Pogoje maastrichtskega sporazuma bodo po njegovi oceni prve izpolnile Nemčija, Francija, države Beneluksa in Avstrija. Za evropske trge bi bilo ka-

tastrofalno, če ne bi prislo do denarne unije, je dodal strokovnjak nemške centralne banke, ki je hkrati izrazil mnenje, da je preplah med prebivalstvom, ki zdaj v vse večji meri kupuje švicarske franke, dolarje in celo je ne, povsem neutemeljen. Breuerju se tudi ne zdi neprimerno, da finančni strokovnjaki priporočajo le še kratkoročna posojila, in to z utemeljitvijo, da naj bi leta 1998 prislo do težav. Zaradi bonitet in likvidnosti bo nemski

trg imel celo nekaj prednosti. Breuerja skrbi le to, da lahko finančno središče Nemčija zaradi tega izgubi privlačnost za tuje vlagatelje, saj je imela doslej od trdnosti marke velike koristi. Po njegovem mnenju pa Frankfurt kratkoročno in niti dolgoročno ne bo mogel prevzeti mesta vodilnega finančnega središča Evrope, če bo vzpostavljena denarna unija, zato je treba zelo paziti, da ga medtem ne prehitijo London ali celo Pariz.

Za zavarovalnico INA dokončna privatizacija

RIM - Pri svojih castiljivih 83 letih doživlja zavarovalna grupa INA preporod in temeljit zasuk v svojem življenju. Po prvi transi privatizacije, do katere je prislo lani spomladi, ko je zaklad prodal 48 odstotkov delniškega paketa, se je včeraj odigralo se drugo in odločilno poglavje, tako da je INA (Istituto Nazionale delle Assicurazioni) zdaj popolnoma privatna zavarovalna družba z močnim jedrom institucionalnih delničarjev. Povprečna cena delnice, ki je bila določena včeraj, znaša 2.296 lir, zaklad pa bo iztržil 1.686, 6 milijarde. V decembru ali nakasneje januarju prihodnje leto bo proces privatizacije v celoti dokončan, lastniška struktura zavarovalne družbe pa je že zarisana: »strateski« delničarji (banke Cariplo, San Paolo in Imi) so odkupili 10 odstotkov glavnice (obvezali so se, da delnic za tri leta ne bodo prodajali), stabilni »nestrateski« delničarji (razni subjekti, med njimi Banka Italije) so odkupili 6,74 odstotka, skupni investicijski skladi pa 1,625 odstotka glavnice.

Vlada potrdila privatizacijo Tržaškega Lloydja

RIM - Transportni minister Caravale je včeraj poslal v parlament projekt za preosnovo javnega ladjevja, ki ga bosta morali zdaj preučiti ustrezni komisiji v obeh zbornicah. Nacrt med drugim predvideva, da ostane sedanji režim subvencij v veljavi, medtem ko naj bi šest družb za priobalno polovbo preslo pod okli Državnih železnic ali posebnega podjetja, ki bi ga le-te ustanovile v ta namen.

Za ladjarske družbe, ki se ukvarjajo z mednarodnim pomorskim prometom, pa ministrski reformni projekt predvideva najprej resanacijo in nato privatizacijo Tržaškega Lloydja in genovske plovne družbe Genova di Navigazione, skupaj z njunima logističnima družbama Interlogistica in Itamar. »Preveriti bo treba vse možnosti za čim donosnejšo prodajo plovnih družb zasebnikom,« je med drugim zapisano v ministrovem poročilu, »da bi tako zascitili zaposlitveno raven in vlogo, ki jo v tem sektorju zgodovinsko igrata mesti Trst in Genova.«

TRGOVINA / POSLEDICE ODPIRANJA VELIKIH PRODAJNIH CENTROV

Protestiranje nič ne zaleže, treba se bo prilagoditi novim razmeram

VIDEM - Furlanski trgovci so rekli bi upravičeno vzrožili. Držati se morajo strogih urnikov. Če občinski redar ugotovi, da je trgovina odprta deset minut čez dovoljeno uro, trgovcu prisoli kazen. V središču mest ni parkirnih prostorov ali pa so parkirišča na placilo. Avtomobilski promet v mestnih središčih je iz dneva v dan bolj kaotičen. Lastniki oziroma upravitelji velikih prodajnih centrov v predmestjih teh problemov nimajo, saj so si uredili velika parkirišča, kjer odjemalci lahko nemoteno pustijo svoje vozilo. Velike reklame vabijo kupce v prodajne centre večkrat ob nedeljah, ob koncu tedna pa so odprti do poznih večernih ur. Mali trgovci pa lahko svoje trgovine odprejo ob nedeljah le nekajkrat letno, največkrat v decembru, tik pred prazniki.

Protestov je nič koliko. Tudi zato, ker se obetajo novi prodaj-

ni centri, tako v Frulaniji kot v Venetu. Malim trgovcem v zadnjem času delajo konkurenco tudi trgovinske mreže, v katerih prodajajo najbolj nujne živilske izdelke. Cene so nizke, velikokrat zelo konkurenčne. V Venetu je trenutno 178 velikih prodajnih centrov, med katere sodijo tudi tisti v mestih z več kot 400 kvadratnimi metri prodajnih površin. V Frulaniji je 24 takih centrov. Največji, v katerih je več kot 60 prodajal, so v neposredni okolici Vidma. V popoldanskem času in se posebno ob koncu tedna se v njih kar tre odjemalcev. Če pogledamo na tablice parkiranih avtomobilov, bomo nasli tudi gorisko in trzasko registracijo. Ponekod pa lahko vidimo kar veliko vozil s slovenskimi in hrvaškimi registracijami.

Odjemalci iz Slovenije in Hrvaske so zelo zanimivi. Marsikateri furlanski trgovec je ze

sel pogledat čez eno ali dve meji, da bi preveril, ali bi tudi tam lahko odprl kak prodajni center in dobil sodelavce med domačimi trgovci. Na nedavnem trzaskem srečanju o možnosti vlaganja v Slovenijo smo med drugimi videli videmskega podjetnika Bardellija, kako je dva dni pozorno sledil izvajanjem slovenskih zastopnikov vlade, financ in gospodarstva. Vprašali smo ga, ali namerava v Slovenijo. Nasmehnil se je in povedal, da je prav zaradi tega prišel na posvet v Trst. Na Hrvaškem ima že stike, želel pa bi tudi v Slovenijo. Povejmo, da je Bardelli v furlanskih trgovskih krogih zelo znano ime. Iz stare trgovine z železnino so se razvili v velik trgovski kompleks. V samem Vidmu imajo tudi znano veleblagovnico Il Lavoratore, več samopostrežnih trgovin (odkupili so jih od prejšnje potrošniške zadrage), v neposredni blizini gospodarske

ga razstavišča pa velik prodajni center z oznako Lavoratore Fiera ter tudi veliko trgovino z železnino. V prej centru Fiera je več kot 60 trgovin, v katerih je se vedno polno kupcev. Pred kratim se je Bardelli povezal z neko finančno družbo iz Milana, ki ima v Lombardiji in drugih severnoitalijanskih dezelah več prodajnih centrov. V nacrtu imajo razsiritve svoje prodajne mreže in očitno si želijo tudi čez mejo, v neposredno blizino.

V italijanske prodajne centre medtem vdira nov kapital iz tujine. Francozi so v blizini Benetk, pred vrati so Nemci. Naveza Benetton - Del Vecchio je odkupila Berusconijevo verigo Euromercato, ki ima eno od prodajnih struktur tudi v blizini Vidma. Očitno prihaja do velikih koncentracij, male skupine pa se morajo temu prilagoditi.

Marko Waltritsch

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

ALEKSANDER ROJC / DIALOGI

»Največji projekt povojnega časa«

Pobuda združenja Trieste Contemporanea

BRED A PAHOR

»S to pobudo lahko Trst obrne stran v svoji zgodovini.« Aleksander Rojc (na sliki) glasbenik in organizator pomembnih kulturnih prireditev, predvsem na področju sodobne glasbe, je globoko prepričan v pomen projekta, ki ga je nastavilo in ga bo v kratkem izpeljalo novo združenje Trieste Contemporanea. Dialogi z umetnostjo srednjo-vzhodne Evrope (Dialoghi con l'arte dell'Europa centro orientale) so za Trst velika prilika, ki pa je nikakor ne sme zamuditi, če se zeli prebuditi iz svojega dolgega, ne samo kulturnega spanja. Dodaten pomen celotni pobudi pa daje po Rojčevi oceni izbira, da se bo niz prireditev začel s koncertom Simfoničnega orkestra radiotelevizije Slovenije (19. oktobra v trzaski dvorani Tripovich, op. ur.), kar izpričuje posebno pozornost organizatorjev do slovenske kulture. O slovenski valenci, ki jo bodo imeli tokratni Dialogi, pa pričajo še druge pobude niza, kot je npr. velika razstava Sodobne slovenske likovnosti (palaca Economo pd 28. oktobra dalje).

Aleksander Rojc, ki je v nov organizem prišel z drugimi člani Združenja za sodobno glasbo Chromas, bo v okviru Dialogov skrbel pretežno za to področje, kateremu sta dana velika pozornost in tudi prostor. Kot je vneto in zavzeto pojasnjeval Rojc, so bili koncerti zelo skrbno izbrani, ne samo glede izvajalcev, temveč tudi glede programa. »Zeleli smo, da bi vsak predsta-

vil predvsem lastno glasbeno produkcijo sodobnega časa, to pomeni, da bi igral skladbe avtorjev svojega ozjega ali širšega območja. Ob tej zemljepisno-kulturni zasidranosti pa naj bi prišel do izraza tudi utrip sodobnega glasbenega ustvarjanja, saj je bilo v sporede posamičnih koncertov uvrščenih veliko praznov. In končno smo pri sestavi programov upoštevali tudi razne obletnice velikih sodobnih skladateljev, katerih stvaritve so velikemu delu trzaskе publike slabo poznane. V okviru glasbenih prireditev pa bosta zastopani tudi slovenska glasbena poudarjalnost in ustvarjalnost in ustvarjalnost v Italiji: v sredo, 8. novembra bo nastopil fagotist Vojko Cesar, Fabjan Perez-Tedesco pa bo v soboto, 4. novembra na marimbah zaigral tudi skladbo Corrada Rojaca.«

Ob glasbi se bodo Dialogi pretakali se po literarnem, likovnem, prireditvenem in filmskem mostu. Ta most, postavljen na relaciji vzhod-zahod, pa bi moral po Rojčevem mnenju tudi Trst spet pripeljati v Evropo in v sedanost. Trst in njegovi prebivalci prilika ne bi smeli zamuditi, gospodarski krogi, v prvi vrsti Trgovinska zbornica, ki gmotno podpira projekt, so doumle globji pomen letosnje pobude in sploh delovanja združenja Trieste Contemporanea. Nikakor ne gre za enkratno pobudo, temveč za začetek dolgoročnega in dolgotrajnega dela, ki lahko prelomno zaznamuje trzasko stvarnost.

ZALOŽBA PARNASO / KNJIGA SANDRE PARMEGGIANI

Anita Pittoni tokrat kot založnica

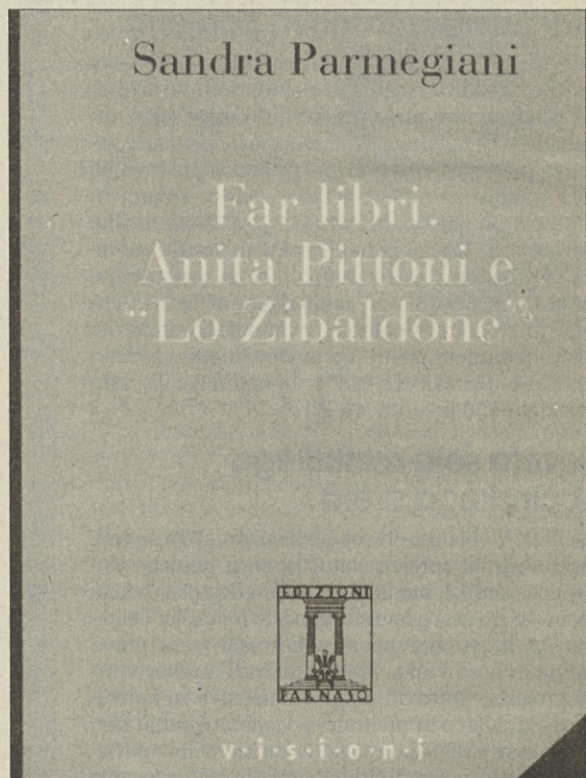
MATEJKA GRGIC

Proizvajati knjige: Anita Pittoni in Lo Zibaldone. Pod tem naslovom, katerega oblika spominja na uveljavljene klise poljudno znanstvenih razprav in publikacij, je mlada avtorica Sandra Parmegiani zbrala obsirno gradivo in ga uredila v monografijo o svojevrstnem liku trzaskе založnice. Studija je nastala najprej kot diplomska teza, nato pa je, zaradi potrebe po celostnem, dostopnem prikazu življenja in dela Anite Pittoni, doživela predelavo in izid v zbirki Visioni založbe Parnaso. Knjigo so predstavili pred dnevi v trzaski dvorani Baroncini.

Anita Pittoni, po rodu Trzacanka, po duhu svetovljanka v pravem pomenu te besede (se pravi zenska, odprta v svet in za svet) je bila do izbruha druge svetovne vojne ena najbolj priljubljenih umetnic in umetniških obrtnic našega mesta. Sodelovala je pri najpomembnejših razstavah v Italiji in je prejela vrsto priznanj za svoje ustvarjalno delo. Po vojni je zaprla atelje in se posvetila dejavnosti, ki ji je bila dotlej takorekoč tuja: založništvu. Z založbo Lo Zibaldone izdala prve knjige leta 1949, sodeluje z znanimi predstavniki tedanjega Parnasa - naj zadostuje eno samo, pomembno ime: Umberto Saba. Pittonijeva se osebno zanima za grafični okvir izdanih knjig, kar jim daje poseben čar umetniško izdelanega proizvoda in mik obrtniske dovršenosti, ob kateri prevzame starejši rod sladke nostalgije po dobrih starih casih, mlajši pa spostovanje do nečesa, kar je sloze veliko pred našim rojstvom v pozabo. Založba zaide v krizo ob začetku sedemdesetih let, preneha z delovanjem, njena ustanoviteljica pa sklone svojo življenjsko pot kakih deset let pozneje v samoti bolnišnice sv. Magdalene.

»Nerazumevanje in nespoštovanje do dela Anite Pittoni je sad ignorance tega mesta,« je v dvorani Baroncini trpko izjavila urednica Maril Cammarata. »Zal ni nihče razumel njenega poslanstva in nihče ni šel po poti, ki jo je ona nakazala.« Popolno soglasanje torej z vzklikom Claudia Magrisa, ki je zadobil v teku večera precejšen poudarek: »To je ponovno zamujena prilika za Trst...«

Z melanholično čustvenostjo sta knjigo Sandre Parmegiani predstavila tudi novinarka Sergio Canciani, ki je uvedel večer, in založnik Vanni Scheiwiller, kateremu je bila poverjena naloga, da obsemeje spregovori o raziskavi in zaključkih mlade avtorice. »Zibaldone je bil velika dogodivščina trzaskе založništva, trzaskе literature in kulture. Knjige, ki so izšle pri Zibaldoneju, so se danes med najlepšimi bibliofilskimi primerki italijanske založniške scene.« Večji del svojega posega je

Scheiwiller namenil Aniti Pittoni, očitno premalo pa Sandri Parmegiani in njeni raziskavi. Enfatično, čeprav brez pretiranih retoričnih krilatic, je izpostavil težaven odnos Pittonijeve do rojstnega mesta, ki je bilo in, dodajamo mi, je najbrž še vedno, »preveč površinsko, gluho in duhovno zaostalo« (skratka: provincialno), da bi lahko bilo sogovornik »prostega, svobodnega, antikonformističnega ustvarjalca«, kakršna je bila Pittonijeva. Med drugim je predavatelj omenil, da je na seznamu nacrtovanih, a žal zaradi finančnih težav nikoli objavljenih knjig založbe Lo Zibaldone tudi izbor Koso-

velove poezije: »Anita Pittoni je bila "italianissima", a kljub temu iskateljica dialoga z narodom, ki ji je bil za soseda.« (Da je ta narod "slavo" in ne "sloveno" tudi v intelektualnih krogih, smo se že privadili, zato se v teh primerih sploh ne več naježimo...).

Avtorica knjige "Far libri: Anita Pittoni e Lo Zibaldone" se je zahvalila občinstvu in vsem, ki so omogočili knjižno obdelavo njene raziskave, obenem pa izrazila upanje, da bo njeno delo pripomoglo k pravilnejšemu, objektivnejšemu in bolj poglobljenemu poznavanju življenjskega dela Anite Pittoni.

GLASBENA VZGOJA / RICMANJE

Ob godbi na pihala tudi šola

Glasbena šola, ki je pričela s poukom sredi meseca, je sad 15-letnega prostovoljnega dela

Ob priložnosti prvega javnega nastopa v letošnjem solskem letu Solskega orkestra godbe na pihala iz Ricmanj smo se bolj podrobno pogovorili z nekaterimi predstavniki godbe in sole (na naši sliki mladi godbeniki igrajo solarjem, foto KROMA). Najprej je predsednik ricmanjske godbe Maksi Komar poudaril pomen teh javnih nastopov solskega orkestra, ki na eni strani vzgajajo mladino k disciplini. Ta po drugi strani dobi tako veselje do skupnega nastopanja in igranja; zadnji nastop je bil pred dnevi v organizaciji Round Table za mirovno regato Euro-Sail'95. Solski pihalni orkester, ki že obstaja tretje leto, dobi svoje člane v vrstah gojencev ricmanjske sole.

O tem je bolj obsirno spregovoril Marino Marsic, ki je dirigent orkestra in godbe ter didaktični ravnatelj glasbene sole. Marsic je predvsem poudaril, da je vloga sole prav v tem, da vzgaja mladino h glasbi; ob tem pa ustvarja družabno vzdušje tudi v iskanju bolj kakovostnih dosežkov. Učni program sole se deli na različna letna razdobja, saj zaobjame bodisi najmlajše, t.j. »cicibane«, bodisi gojence do osemnajstega leta starosti. Skupina najmlajših gasbenikov se približa glasbeni disciplini preko igre in tako odkriva enostavne zvočne

možnosti. Marsic je izrazi veliko zadovoljstvo, da poučuje letos mlada pianistka, ki uporablja različne didaktične metode primerne tudi za otroke v petem in šestem letu starosti. Sele potem se prične individualni pouk, ki se usmerja predvsem na poučevanje pihal in trobil. Tu dobijo otroci individualne lekcije po štirideset minut dvakrat tedensko. Vsak profesor je usposobljen za poučevanje, saj je večina njih že zaključila ali pa zaključuje studija na italijanskih konservatorijih. To pomeni tudi, da se docenti v veliki meri obračajo na ministrske programe, ki so v uporabi tudi na konservatorijih. Nekateri gojenci lahko tudi potem napravijo vstopni izpit na konservatoriju; teh je bilo do sedaj sprejetih kar šest.

Letos je profsorski kader nekoliko spremenjen; Marino Marsic poučuje saksofon, Roberta Schiavone in Andrea Grison klarinet, Francesca Moretti flavto, Flavio Sgubin trobila, Fabian Perez Tedesco in Aljosa Jerić tolkala (tu gre tudi omeniti, da se Jerić didaktično ukvarja tudi z jazz baterijo), Tatjana Jercog komplementarni klavir ter Paola Cacciapaglia tečaj pripravnic in klavirja. Rosana Komar, ki opravlja tajniške posle in je v veliki meri odgovorna za celotni potek solskega pouka, je se

omenila dejstvo, da je godbena sola sad petnajstletnega prostovoljnega dela; to pa je pripeljalo do uspešnega dosežka dvaindvajsetih novih vpisov v letošnjem solskem letu.

Godbena sola se je v prejšnjih letih večkrat soocala s pomanjkanjem učnih prostorov; v lanskem in letošnjem solskem letu pa je te prostore dobila v državnem solskem poslopju, ki stoji v vasi. Tu je - kot je povedala Rosana Komar - dolinsko didaktično ravnanje in ricmanjsko solsko osebje veliko pomagalo; le-ta pa gre se posebna zahvala za izkazano razumevanje. Na koncu našega pogovora so prestavniki godbene sole zeleli opozoriti še na grenko noto, t.j. sodelovanje z Glasbene matico. Po pravilniku sole traja vpisovanje v glasbeno solo od 25. avgusta do 5. septembra in se solsko leto prične s petnajstim septembrom. Glede na te termine je ricmanjska solska ustanova že uredila učne ure in določila učno osebje, se predno bi Glasbena matica odprla nov oddelek za godbe. Zaradi tega je letos ricmanjska sola že pričela z rednim potekom pouka, ne da bi se vključila v oddelek Glasbene maticе. To pa ne izključuje sodelovanja v naslednjih letih.

Luisa Antoni

NOVICE

Tradicionalno srečanje mladih gasilcev

SKOFJA LOKA - V Skofji Loki se je včeraj začelo že petnajsto tradicionalno srečanje mladih gasilcev, članov osnovnosolskih društev. Tema letosnjega srečanja je Ohranimo naravo, mladi pa si bodo nove izkušnje nabirali v gasilskem tekmovanju in kvizu, ki bo na sporedu jutri. Njihovi mentorji pa so se včeraj udeležili posveta in strokovnih delavnic. Mladi gasilci in gasilke so si ogledali tudi znamenitosti Poljanske in Selske doline ter ustvarili vrsto likovnih del na temo ohranjanja narave. (M. B.)

Marketinška zasnova podjetja

NOVO MESTO - Gospodarski forum Dolenjske pri Slovenskih krcanskih demokratih je pripravil predstavitev nove strokovne knjige prof. dr. Gabrijela Devetaka z naslovom Marketinška zasnova podjetja. V njej avtor, priznani predavatelj na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju in uspešen podjetnik, obravnava praktične vidike marketinga. Knjiga je napisana v razumljivem jeziku in dostopna vsem, najbolj pa bo koristila podjetnikom, obrtnikom, menedžerjem in študentom, ki se želijo poglobiti v omenjeno tematiko pri vsakdanjem delu. To je Devetakovo sedmo delo in je pri založbi Moderna organizacija izšlo v nakladi 500 izvodov. (J. Z.)

Deveta seja metliškega občinskega sveta

METLIKA - Na deveti seji občinskega sveta so metliški svetniki sprejeli statut javnega podjetja Komunala Metlika, medtem ko so predlog poslovnika občinskega sveta prenesli na naslednjo sejo. Do takrat naj bi ga obravnavali v komisiji za pripravo statuta in poslovnika. Sprejeli so tudi predloge prijav projektov na javni razpis ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano po sofinanciranju treh programov CRPOV. Projekti zajemajo belokranjsko vinsko cesto, gospodinjstvo kmetijsko izobraževanje in ureditev vinomskih stelnikov v KS Slamna vas. Zataknilo pa se je pri sejinah članov občinskega sveta. Te zdaj znašajo 1400 tolarjev, po novem pa naj bi znašale tri tisočake. Več kot očitno je, da so metliški svetniki skromni, medtem ko drugje za svoje delo dobijo pet in več tisočakov ter tudi plačilo za delo v delovnih telesih. (J. Z.)

Galerija Meke želi združiti slovenske galeriste

BREŽICE - Včeraj smo obiskali kolonijo sedmih slikarjev, ki na obronkih Gorjancev pri domaciji cateskega gostilničarja in ljubiteljskega slikarja Franca Lesa že tri dni pridno spreminja brezbarvna platna v žive podobe tako ali drugače občutene narave, ki jih obdaja. Sredi dela smo zmotili Jožeta Marinca iz Kostanjevice, Jureta Cihlerja iz Portoroža ter Novomeščana Jožeta Kotarja, ki je letos sodeloval že na šestih kolonijah, a je poudaril, da se najbolje počuti prav tu, na Zlegarju nad Brežicami, kar je gotovo zasluga neumorne organizatorke Danjele Meke, ki je prva v tem delu Slovenije zaorala ledino zasebne galerijske dejavnosti. Galerija Meke je tako v dobrih dveh letih delovanja priredila že dvajset razstav, zanimanje za njeno dejavnost pa je tolikšno, da ima galerijske prostore oddane že za skoraj dve leti vnaprej. Zaradi škode, ki jo povzročajo priznanim umetnikom razni ljubiteljski slikarji, ki prek zastopnikov po podjetjih in različnih ustanovah pocieni prodajajo svoje izdelke, pa Danijela meni, da bi se morali slovenski galeristi povezati v združenje, ki bi tem škodljivcem stopilo na prste. Udeleženci kolonije bodo svoja dela predstavili v galeriji Meke v sklopu prireditev ob občinskem prazniku konec oktobra, ko bo razstavo odprl Matjaz Kmecl, svojo oceno njihovih najnovejših stvaritev pa bo podal umetnostni kritik Milcek Komelj. (E. S.)

Uredili cesto in kanalizacijo

HRUSICA - V krajevni skupnosti Hrusica so pravkar odprli prenovljeni del ceste od gasilskega doma do železniškega nadvoza. Poleg novega asfalta so na tem območju uredili tudi kanalizacijo, nova cesta s pločnikom pa je tudi občutno bolj varna kot prej. Cesto je odprl podpredsednik občinskega sveta občine Jesenice Ivo Scavnicar. V kuturnem programu sta nastopili folklorni skupini Julijana in otroška folklorna skupina kulturno-sportnega društva Hrusica. (M. F.)

Pestro v jeseniški knjižnici

JESENICE - V Občinski knjižnici na Jesenicah tudi v letošnjem šolskem letu pripravljajo ure pravljic in angleške urice. Ure pravljic bodo potekale ob četrtnih popoldne, angleške urice pa se bodo začele po 15. oktobru. Zanje se je treba tudi prijaviti, prijavnice pa so na voljo na otroškem oddelku jeseniške knjižnice. (M. F.)

Neokrnjena narava

KRANJSKA GORA - Te dni se je v Kranjski Gori zadrževal generalni sekretar Evropske turistične organizacije Vettor Giusti, ki je v pogovoru s predstavniki občine Kranjska Gora poudaril slovensko neokrnjeno naravo, kar bo po njegovem mnenju pripomoglo k vključevanju Slovenije v evropske turistične tokove. Gostitelji so sekretarja Giustija seznanili s sistemom igrarnosti v Sloveniji, ta pa je ponudil pomoč pri izobraževanju kranjskogorskih turističnih delavcev. (M. F.)

BREŽICE / SEJA OBČINSKEGA SVETA

Storjen pomemben korak naprej

Občinski proračun sprejeli brez opozicije

Brežiski občinski svet je po vrsti neuspešnih poskusov iz casa pred dopusti, ko je že kazalo, da svetniki 30-clanskega kolegija, sestavljenega iz predstavnikov sestih strank, ne bodo znali pokazati dovolj znanja in politične modrosti pri iskanju najboljših možnih rešitev za takšno krmarjenje občinske barke, ki bi zadovoljilo vsaj glavnino njenih potnikov, na četrkovi peturni deseti seji vendarle dosegel pomemben korak naprej.

Prvo presenečenje čakalo že ob prihodu v prostore nekdanjega dijaskega doma, kjer svetniki običajno krijijo usodo občine in občanov. V noči pred deseto sejo so menda točno opolnoci sklenili koalicijski občinski odbori strank Liberalne demokracije Slovenije, Slovenskih krcanskih demokratov, Slovenske nacionalne stranke ter Slovenske ljudske stranke. Tako so Brežice postale prva občina v Sloveniji, kjer skupaj nastopata sicer večna nasprotnika LDS in SLS. Na drugi strani pa so se v opozi-

ciji znasli skupaj poslanci Socialdemokratske stranke Slovenije in Združene liste socialnih demokratov, kar je tudi svojstvena posebnost. V izjavi za javnost so koalicijske partnerice zapisale, da želijo s sodelovanjem pri delu občinskega sveta doseči uspešnejše in učinkovitejše delo tega organa v korist občanov. Da je bil dosežen strankarski dogovor zares nujen, je se najbolj pokazala torkova izredna seja sveta, ko razhajanja med mnenji strank niso dala pametnemu dogovarjanju nobenih mo-

znosti. Zato tokrat koalicijski, ki z dvajsetimi glasovi v občinskem svetu nima več resnega nasprotnika, ni imela nobenih težav pri močno zapozneli izvolitvi predsednika in podpredsednika občinskega sveta.

Tako je predsedujoči, najstarejši svetnik Ivan Zivič, prepustil mesto dr. Slavku Susinu (LDS), za podpredsednika pa je bil izvoljen dr. Zvonimir Skofljanec (SKD). Zaplet pa je nastal pri imenovanju komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ko opoziciji ni uspelo prepričati nasprotne strani, da bi v navedeno komisijo sodila tudi dva njihova člana. Ker so bili tudi tokrat preglasovani, so predstavniki ZLSD in SDSS menili, da na nadaljevanje poteka seje ne morejo več vplivati, zato so jo uzaljeno za-

Nenavadna koalicijska kroji usodo Brežic (Foto: H. D.)

pustili. Tako so se ostali svetniki sele po treh urah in pol prebili do obravnave predloga občinskega proračuna, kjer so najprej obravnavali več kot dvajset dopolnil, od katerih so jih več kot pol zavrnili ali pa so jih predlagatelji umaknili.

Ob pol deveti uri zvečer pa so milijardo 333 milio-

nov 364 tisoč tolarjev težak proračun, ki pa mu za pokritje vseh načrtovanih odhodkov manjka skoraj 90 milijonov, vendarle sprejeli. Se najbolj zadovoljni bodo lahko kmetje, katerim so svetniki na osnovi sprejetih dopolnil namenili dodatnih pet milijonov tolarjev.

Ernest Secen

RADGONA / OBČINSKI SVET

Po zapletih končno sprejeli občinski statut

Deveta redna seja radgonskega občinskega sveta je bila uspešna predvsem zaradi sprejetja vrste pomembnih sklepov in odločitev, med katerimi je tudi občinski statut. Prav sprejem statuta pa je potekal nekoliko nenavadno.

Zaradi nesoglasij glede enega samega dopolnila ta pomembni občinski akt ni bil sprejet na nekaj preteklih sejah, zato je bilo pričakovati, da bo tokrat do tega vendarle prišlo, pri tem pa je večina menila, da bo pri svojih zahtevah popustila opozicija, ki je v svetu manjšinska, a se je zgodilo prav nasprotno. Popustiti je morala številčnejša koalicijska oziroma del svetnikov iz ZLSD in SLS, kajti v nasprotnem primeru bi moral odstopiti predsednik občinskega sveta Peter Fridau (ZLSD). Prav predsednik občinskega sveta pa je imel pomembno vlogo pri sprejemanju statuta. Potem ko je predstavnik opozicije Marjan Banfi (SDSS) prebral dopolnilo, ki ga je podpisalo devet svetnikov (SKD, DS, SDSS in Neodvisni), ki pravi, da je občinski proračun sprejet, če zanj glasujeta dve tretjini na seji navzočih svetnikov in ne, kot je zapisano v

predlogu, da je občinski proračun sprejet, če zanj glasuje navadna večina vseh svetnikov. Svetniki amandmaja in tudi statuta v celoti niso potrdili, saj je za dopolnilo manjkalo en sam glas. V nadaljevanju se je predsedniku sveta Petru Fridau uspelo prepričati enega od svetnikov iz svoje stranke in doseči vnovično glasovanje. Tokrat je bil statut vendarle sprejet.

Vsi svetniki so soglasali, da je treba pristopiti k izgradnji omrežja za oskrbo prebivalstva s plinom, uvesti agromelioracijski postopek, odlok o organiziranju in delovanju zaščite, reševanja in pomoči, odlok o gospodarskih javnih službah, povišati najemnine za poslovne prostore, dvigniti ekonomske cene v vrtcih, predvsem z osnutkom programa dela občinskega sveta v letih 1995/96 za področje, ki ga predlaga župan, saj je ta predstavil zelo zanimive projekte, med katerimi je tudi nekaj takšnih, za katere so zagotovili sofinanciranje iz evropskega programa Phare. Prav tako so svetniki imenovali tajnico občine, to je Darinka Bodanec, sedanja načelnica občne uprave.

Oste Bakal

Bogata kulturna abonmajska ponudba

AJDOVSCINA - Tudi v novi sezoni je Zveza kulturnih organizacij Ajdovščina pripravila zanimivo ponudbo abonmajskih kulturnih prireditev.

Večina letošnjih gledaliških predstav bo potekala v ajdovskem Domu kulture, ki pa zaradi dotrajanosti ne more sprejeti vsakršne postavitve, je povedal tajnik ZKO Klavdij Koloini. Zato si bodo ajdovski abonenti nekatere predstave ogledali drugod. Lanski abonma za odrasle je obiskovalo približno 250 gledalcev, medtem ko je bil gimnazijski razprodan. Glasbeni abonma pa je imelo 130 obiskovalcev.

Tudi letos se v glasbenem abonmaju skriva vrsta presenečenj, od nastopa svetovnega mojstra violoncela Maria

Brunella, po mnenju poznavalcev najboljsega violoncelista na svetu, v decembru pa bo Zemono znova gostil Komorni orkester iz Padove. Tokrat bodo v posebnem programu predstavili otroško opero Brundibar in večer dopolnili z deli skladateljev, ki so ustvarjali v grozotah nacističnih taborišč. Opozoriti kaže tudi na prvo izvedbo skladbe Medea v marcu. Tako gledalški kot glasbeni abonma staneta 4500, skupaj pa 7000 tolarjev, gimnazijci pa imajo se poseben popust, in sta tako najcenejša na Primorskem. Čeprav je občina za ta namen odobrila petnajst odstotkov več denarja kot lani, bo zastavljeni program težko finančno izpeljati. (A. L.)

NOVO MESTO / SVETNIKI SPREJELI VEČINO PREDLOGOV

V treh urah pod streho vse točke

Ena od odločitev je bila tudi podražitev vrtcev za 14 odstotkov

10. seja občinskega sveta mestne občine Novo mesto je minila v izredno produktivnem ozračju, saj so v dobrih treh urah svetniki obravnavali vseh 15 točk dnevnega reda in sprejeli večino predlogov.

V uvodu so po hitrem postopku sprejeli odlok o izvajanju komunalnega nadzora na območju občine in odlok o določitvi javne infrastrukture na področju kulture. Po hitrem postopku sta bila sprejeta tudi odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin družbenega načrta občine in o lokacijskem načrtu za severno obvodnico. Prvega so dopolnili z zadalnim načrtom samostanskega kompleksa karmelcank v Mirni Peči, ureditvenim načrtom za športno-rekreacijski center Portoval

v Novem mestu, drugi pa zadeva zazidalni in lokacijski načrt severne obvodnice. Ta bo zelo razbremenila promet v dolenjski prestolnici, saj so sedanja magistrala in regionalne ceste tudi mestne prometnice. Za severno obvodnico je predvidena fazna gradnja. V prvi fazi naj bi zgradili obvodnico od križišča z Ljubljansko cesto pri cestnem podjetju do križišča v Muhaberju. Ta del zajema tudi 210 metrov dolg vadiudk čez železniško progo in Brsljinski potok. Ker ni predvidenih rusenj oziroma predstavitev stanovanjskih objektov, naj bi z deli začeli že v začetku prihodnjega leta. V drugi fazi bo zgrajen odsek od cestnega podjetja do križišča s Seidlovo cesto pri Ločanskem mostu. Projekt bo v glavnem financir-

ala država, zaradi ureditev pločnikov in kolesarskih stez pa ga bo sofinancirala tudi novomeska občina.

V nadaljevanju seje so po krajši uskladitvi sprejeli poslovnik občinskega sveta in dali soglasje za 14-odstotno povišanje cen v novomeških vrtcih. Ti so v prvem polletju poslovali pozitivno predvsem zaradi tega, ker je bilo iz občinskega proračuna dodatno nakazanih 16,7 milijona tolarjev, medtem ko veljavne cene niso zadoščale za pokrivanje odhodkov. Ob koncu seje so svetniki brez večjih pripomb imenovali članje starih odborov in komisij občinskega sveta, kar kaže, da so bila strankarska usklajevanja uspešna. Ali so k temu pripomogli dopusti, pa bo pokazala že naslednja seja. Jože Zura

LOŠKA DOLINA / SVETNIKI IŠČEJO KRIVDO

Porodne težave nove občine

Lokalna samouprava v tej mladi občini še ni povsem zaživela

Nova občina Loška dolina z nekaj več kot pet tisoč prebivalci se po devetih mesecih se vedno ukvarja z začetnimi preglavicami. Na četrkovi

sesti seji so svetniki namreč ugotavljali, da se delo sveta ne premakne z mrtve točke. Nekateri so krivdo za to iskali predvsem v občinski upravi in županu Jerneju Zabukovcu, drugi pa so razloge za to, da občina nikakor ne more splavati iz začetnih težav, pripisali tudi samim sebi.

Večina svetnikov moti slabo ali sploh nepripravljeno gradivo za seje, čeprav so za pomoč pri tem v prehodnem obdobju loški svetniki zadolžili upravo nekdanje občine Cerknica. Svetniki doslej v obravnavo se niso dobili osnutka proračuna, čeprav v občini že potekajo naložbe, ki posegajo v proračun. Čeprav državnih meril za oblikovanje proračuna še ni, bi okvir-

ni načrt občinskih financ vseeno morali imeti, so zatrjevali nekateri svetniki. Zal pravega odgovora na to vprašanje niso mogli dobiti, saj se župan seje zaradi bolezni ni mogel udeležiti. Na predsinocnji seji pa so se tudi zaman spraševali, zakaj komisija za delitveno bilanco med občinama Cerknica in Loška dolina kljub nekajkratnim pozivom se ni začela delati. Slišati je bilo namreč, da imenovana komisija za to delo ni dovolj strokovno podkovana, pa tudi to, da navodila države niso dovolj jasna. Loske svetnike in občinsko upravo čaka torej še veliko dela, preden bo lokalna samouprava v tej mladi občini zares zaživela.

Mateja Godejsa

**PO ODLOČITVI
O SANACIJI
SPLOŠNE
PLOVBE**

Slovenija bo obdržala svojo trgovsko floto

Zadovoljni so tudi v sindikatu pomorščakov

PORTOROŽ - V portoroški Splosni plovbi so si nekoliko oddahnili, ko je vlada v četrtek sprejela predlog sanacije našega edinega ladjarskega podjetja. Država, ki bo edini lastnik Splosne plovbe, d.o.o., Portorož, bo prevzela breme starih dolgov tujini in s tem omogočila podjetju, da preživi, Sloveniji pa ohranitev premoženja, ki bi bilo s stečajem podjetja izgubljeno. Tako bo s tekočim poslovanjem mogoče se naprej odplačevati dolgove, po starih letih, s privatizacijo podjetja, pa bo država vsaj večji del vložka dobila nazaj. Za japonski dolg je plovba že placala 131 milijonov USD glavnice in sto milijonov obresti, za preostali dolg, približno 50 milijonov, pa bo poskrbela država.

Prvotni predlog sanacije podjetja je bil na pobudo predstavnikov parlamenta, ki so bili v Sloveniji na obisku v letosnjem maju, dopolnjen s tem, da bo Plovbina hčerinska družba Geashipping v tem obdobju vsako leto kupila eno ladjo, staro deset let, s čimer bo ohranjena oziroma celo povečana vrednost podjetja. Če do tega ne bi prišlo, bi se v tem obdobju zaradi staranja ladij vrednost bistveno zmanjšala. Takšna pomladitev in razširitev slovenske trgovske flote je tudi v skladu z resolucijo o pomorski usmeritvi Slovenije. Za te nakupe bodo najeli tuja posojila, ker so pogoji ugodnejši, kot bi bili pri domačih bankah. Preverjeni podatki s svetovnega trga kažejo, da je življenjska doba ladje 23-let in ob nakupu deset let stare ladje, ki jo bodo odplačevali šest let, bo vsaka ladja lahko prinesla dobiček sedem milijonov USD. S tem bodo lahko postopoma razbremenjevali svoje ladje hipotekarnih obremenitev.

Od osmih hčerinskih podjetij, ki jih je imela Splosna plovba, bodo poleg Genshippinga v Liberiji obdržali GPL v Singapurju in koprski Euroland. Dve podjetji sta bili zaprti že prej, preostala tri pa bodo zaprti do leta 1998. Predlog sanacije Splosne plovbe gre seveda se v obravnavo v pristojni prlamentarna telesa, vendar so računski dovolj jasni in razumljivi, tako da ni pričakovati zapletov. Dejstvo je, da mora Slovenija tako ali drugače pokriti podedovani dolg, sprejeti predlog sanacije pa je najmanj boleč, obenem pa omogoča, da bodo slovenske ladje se naprej plule po svetovnih morjih. Z odločitvijo vlade so zadovoljni tudi v sindikatu pomorščakov, ki zastopa interese pomorcev, ki so se morali v zadnjih letih odreci delu zaslužka, da ni prišlo do potopa podjetja. Njihove terjatve za obdobje do konca leta 1994 bodo po sklepu vlade pokrite z 20-odstotnim deležem vrednosti podjetja, ko bo to lastninjeno. Seveda pa so sindikati se vedno nekoliko nezaupljivi, saj zakon za zdaj prepoveduje privatizacijo podjetij, ki so v lasti države, novi zakon, ki bo to omogočal, pa je še v parlamentarnem postopku. Odprto je tudi vprašanje terjatev na račun za deset odstotkov manjših izplačil v letosnjem letu in naprej. Direktor Splosne plovbe **Aldo Krejčič** je dejal, da se za ta problem nakazuje ta dve možni rešitvi. Po prvi bi se povečal lastniški delež delavcev in bi v letu 1998 znašal 28,6 odstotka, druga možnost pa je sprememba teh terjatev v posojilo, ki bi bilo primerno obrestovano in delavcem vrnjeno, ko bodo finančni tokovi podjetju to omogočali. »Zdaj denarja pač ni, ker je treba placevati dolgove,« pravi direktor Krejčič.

Boris Vuk, foto: Bojan Velikonja

JEDRSKA VARNOST / PODPIS POGODBE

Nadzor nad (ne)širjenjem orožja

Hans Blix si je ogledal JEK in dobil vtis, da je vse tako, kot mora biti

LJUBLJANA - Državni sekretar v ministrstvu za zunanje zadeve **Ignac Golob** in generalni direktor Mednarodne agencije za atomsko energijo (IAEA) **Hans Blix** sta včeraj v Ljubljani podpisala sporazum o izvajanju nadzora v zvezi s pogodbo o neširjenju jedrskega orožja.

Tako ima ta mednarodna agencija, ki deluje v sklopu OZN, pravico nadzorovati, da v Sloveniji ne prihaja do izdelave jedrskega orožja. Agencija je sicer s Slovenijo že sodelovala od začetka sedemdesetih let pri obeh naših jedrskih programih - nuklearni v Krškem in raziskovalnem reaktorju TRIGA, vendar je podpisana pogodba veljala le za SFRJ.

Direktor Uprave za jedr-

sko varnost **Miroslav Gregorič** je po podpisu pogodbe povedal, da je sporazum za Slovenijo izredno pomemben, saj postavlja nove temelje na področju nadzora varnosti jedrskih materialov. Slovenija namreč prevzema s sporazumom vso odgovornost za nadzor jedrskih materialov na svojem ozemlju. Generalni direktor IAEA si je včeraj ogledal JEK in povedal, da je dobil zelo dober-

vtis o njenem delovanju. Agencija uspešno sodeluje tudi z Institutom Jožef Stefan, pomagala pa je tudi pri zapiranju rudnika urana v Zirovskem Vrhu. V zvezi s kitajskim in francoskim jedrskim poskusom pa je Blix povedal, da je bilo to razočaranje v luci letosnjega podaljšanja sporazuma o neširjenju jedrskega orožja, vendar za zdaj ni mednarodnega sporazuma, ki bi prepovedoval podzemeljske jedrske poskuse. Obenem je izrazil upanje, da bo prihodnje leto tak sporazum podpisan in da se mu bo pridružila tudi Francija. **Mateja Bertoncelj**

Vse zaradi demokracije

PETER BOZIC

Izvedelo se je, da v Sloveniji obstaja pravni strokovnjak, ki je sprožil ustavni spor glede zakonskih določb, ki zadevajo opredelitev kaznivih dejanj v medijih, zlasti glede širjenja lažnih vesti in zalitev posameznikov. Zakon pri tem namreč privilegira novinarje in urednike, kar je sebolj očitno po nekaterih odločitvah sodisc, ki gre do včasih celo tako daleč, da potvarjajo materialna dejstva, samo da bi zascitila tiste, ki takšna pisanja pišejo oziroma objavljajo. Stvar je presegla vse razumne meje, ceprav resda to ni nič novega in so v nekaterih državah, denimo v Svcici, že nekoliko omejili »absolutno« svobodo tiska. Tako se je Svica vrnila med tiste države, v katerih lahko celo neki grof izgubi sodno pravdo in s tem pravo premoženje zaradi neresnične obdolžitve nekega generala, da je izročil okupatorske kvizlinge jugoslovanskim partizanom.

Ivan Cankar je imel svoj čas pri sebi vinarje in ob sebi zandare, ko je na shodih kot kandidat socialistične stranke zmerjal oblast in posamezne oblastne gospode tja do cesarja. In ko je kaj rekel-čez cesarja, je zandar že pomolil dlan, v katero mu je Cankar potem dal vinar. Vinar ni bil goldinar, in tako se je Cankarju splacalo z žepom, polnim drobiza, obrekovati deželnega glavarja, poslanca nasprotnih strank in samega presvitlega cesarja. Kajti ocenil je, da mu to znese.

Dandanes tisti, ki napiše kaj odurnega o nekom drugem, pa naj je novinar ali politik, uživa veliko prednost, če to stori prvi. Tisti, ki je oblaten, namreč nima tako rekoč nobenih možnosti, da se ocedi blata, ki se cedi z njega od glave do pete. Ne v medijih ne na sodišču. Zato je najbolje, da vsakogar, za katerega vsaj malo slutis, da ti utegne prekrizati pot, javno opusjes, saj ti ta ne bo mogel vrniti, pa tudi če bi ti, ne bi nič zaleglo. Kar pogledate pisma bralcev in notranjepolitične rubrike, povsod Slovenci psujemo drug drugega in vpijemo, da je naš sosed krokodil, da pa sami se nikoli nismo imeli krokodilje kože niti za torbico.

Nikomur pa noče pasti na pamet, da je tako ravno zaradi tistega člena zakona, ki to dovoljuje in za katerega omenjeni pravni strokovnjak trdi, da je protiušten. Ta neustavnost ima že takšne korenine, da je bil na primer predsednik ene od vladajočih strank že dvakrat javno na televiziji obtožen umorov in umora. Najprej množičnega umora v Ajacciu, ceprav takrat se ni bil direktor Adrie Airwaysa, drugič pa pred kratkim, ko mu je bil naprten umor dobrega cloveka iz Negove. Jaz pa sem bil v nekom obskurnem casniku obtožen, da sem zvito umoril Borisa Kralja, ko sem eno leto zavlaceval s priznavalnino za njegovo pokojnino, ceprav o tem odlocata komisija in vlada, ki res zavlacuje s temi odločitvami že leto dni. Toda to ni pomembno, pomembno je, da sem jaz morilec, ceprav se me za to nihče noče sodno lotiti, in da se bom sam posredno lotil umora tega urednika in njegove znane raziskovalne novinarke, ki med drugim dolzi tudi tega, da sva z ministrom Pelhanom tako rekoč ukradla petsto milijonov tolarjev za cerkev sv. Jožefa, ki jih je dal Drnovsek. Tega denarja midva sicer nikoli nisva videla, toda če raziskovalna novinarica trdi, da sem morilec, zraven pa se tat, gre to skupaj in je seveda res.

Kot receno, kaj bi hodil po sodiscu, urednika in novinarco bom kratkoma umoril, saj tako tisti predsednik stranke, za katerega so povedali, da je množični morilec, in jaz, za katerega so rekli, da sem enkratni morilec, hodiva okrog, ne da bi se naju kdo dotaknil.

Seveda pa moram oba cim prej umoriti, ker me sicer lahko tozita, da sem jima javno grozil s smrtjo, in ju ne bom utegnil umoriti, saj me bodo prej obsodili in zaprli v imenu zascite demokracije v javnih glasilih.

Dve ekipi tujih novinarjev na obisku

LJUBLJANA (STA) - Od nedelje do petka, 6. oktobra, bo na obisku v Sloveniji skupina tridesetih novinarjev in urednikov bavarskih množičnih medijev, so sporočili z urada vlade za informiranje. V okviru obiska, ki ga organizira Mednarodni novinarski klub iz Münchna v sodelovanju z vladnim uradom za informiranje, si bodo novinarji v ponedeljek ogledali parlament in se srečali s predsednikom državnega zbora **Jozefom Skolcem** ter loceno s predsednikom državnega sveta **Ivanom Kristanom**.

Sprejel jih bo tudi ljubljanski župan **Dimitrij Rupel**, zvečer pa bodo imeli pogovor s svojimi slovenskimi kolegi na sedežu Društva novinarjev Slovenije. V torek se bodo novinarji z Bavarske mudili na Dolenskem, kjer si bodo ogledali Novo mesto, kartuzijo Pleterje, Otocec, Brezice, Terme Catež in se šli s predstavniki tovarne zdravil Krka. V sredo si bodo ogledali Klinični center in se udeležili novinarske konferencē predsednika bavarske deželne vlade ter ministra za ekonomske odnose in razvoj **Janka Dezelaka**. Popoldne se bodo srečali s predstavniki Obrtne zbornice Slovenije, ki jim bodo predstavili svoje dejavnosti ter si zatem ogledali zasebno mizarstvo delavnico Zalokar v Ljubljani. V četrtek si bodo ogledali kobilarno v Lipici, Luko Koper, Piran in Portorož ter se srečali s koprskimi in piranskim županom **Aureliom Jurijem** in **Frankom Ficurjem**, v petek pa bodo odpotovali v Furlanijo-Juljsko krajino.

Na povabilo urada vlade za informiranje pa se bo v Sloveniji 2. in 3. oktobra mudila tudi skupina madžarskih, zlasti gospodarskih novinarjev, ki bo skušala podrobneje spoznati slovenske gospodarske in turistične zmožnosti pred predstavitvijo slovenskega go-

STRANKARSKA KRONIKA

SKD: Obelodaniti resnico o povojnih pobojih

LJUBLJANA - »Zdaj prihaja čas resnice glede povojnih pobojev in začuden bomo, če le-ta ne bo končno obelodanjena tudi javno, s strani najvisjega državnega organa,« je na včerajšnji novinarski konferenci Slovenskih krcsankih demokratov dejal **Nace Polajnar**. Komisija, ki proučuje povojne poboje, je po Polajnarjevem mnenju pred temeljno odločitvijo: ali bo jasno povedala, kdo je bil kriv za zločine, ali pa bomo se naprej iskali najrazlicnejša opravčila. Na novinarski konferenci so krcsanski demokrati spregovorili tudi o pouku religije in etike v so-lah. Menili so, da se pri tem vprašanju v parlamentu mnenja cedalje bolj razhajajo, namesto da bi skušali poiskati pozitivne vrednote. »Napoved Zdruzene liste, da bo napovedala referendum o tej temi, je streljanje v napačne tarce,« je menil Nace Polajnar in dodal: »Gre za to, ali Slovenija razmisli demokratično in evropsko. Vedenje o religiji se ni pastoralno delo.« **Izidor Rejc** pa je o tem menil, da bi bil pouk o etiki in morali potreben vsem nam, referendum pa je oznacil kot nepotrebno vznemirjanje, saj gre pri omenjenem pouku za prosto izbiro.

Krcsanski demokrati so komentirali tudi nedavno zamenjavo v vodstvu Gospodarske zbornice Slovenije. Menijo, da je z zamenjavo generalnega sekretarja **GZS Tomaza Kunstlja** gospodarska zbornica napravila korak od nevtralizacije in se spet približala starim casom in nacinom. »Zal nam je, da se je to zgodilo in menimo, da bi se te zadeve lahko reševale tudi drugače,« je dejal Izidor Rejc. Kritičen je bil tudi do dela gospodarske zbornice, saj naj bi dokumenti, ki jih zbornica predlaga vladi in parlamentu, ne bili dovolj strokovni in urejeni. (U. P.)

SDSS: Meja v Piranskem zalivu je nesprejemljiva

LJUBLJANA - »Slovenija je v Mariboru dala Hrvaski predlog o rešitvi vprašanja meje v Piranskem zalivu, ki je sporen in po mojem mnenju pomeni napad na neodvisnost države ter s tem kršitev 350. člena kazenskega zakonika, ki pravi: Državljan Republike Slovenije, ki poskuša spraviti Republiko Slovenijo v podrejenost ali odvisnost nasproti drugi državi, se kaznuje z zaporom od enega do desetih let,« je na včerajšnji novinarski konferenci Narodnega foruma SDSS dejal član foruma in koordinator državljanske pobude slovenske Istre **Danijel Starman**. Predlog slovenske vlade je, da se meja potegne skozi Piranski zaliv, Hrvaski pa se pusti 278 metrov širok obalni pas. Sloveniji bi bila omogočena neovirana funkcionalna uporaba zaliva, dobila pa bi tudi pravico do prehoda na odprto morje skozi 2, 2 kilometra širok koridor v hrvaških vodah. To bi pomenilo nepopravljivo škodo za Piranski zaliv, skupaj z izgubo lastnega dostopa na odprto morje pa bi izgubili tudi pravico do izkoriščanja naravnega bogastva morja, je dejal Starman. Slovenski parlament bi moral narediti jasne okvire za pogajanja, sprejeti sklep, da se mednarodni mejni prehod Plovanija razglasi za maloobmejni prehod, država pa bi morala vzpostaviti nadzor nad celotnim Piranskim zalivom, ne samo nad svojo polovico, je dejal Starman. Pomembno je, da hrvaska stran ne sprejme zadnjega slovenskega predloga, slovenska vlada pa bi morala, če se vedno stoji za tem predlogom, odstopiti, odločitev o meji na morju s Hrvasko pa prepustiti kateri drugi, Janševi vladi, je menil Starman. (B. P.)

spodarstva, ki bo med 17. in 20. oktobrom potekalo v Budimpešti. Madžarski novinarji se bodo med dvodnevni obiskom seznanili z gospodarskim položajem Slovenije, možnostmi gospodarskega sodelovanja med Slovenijo in Madžarsko, procesom vključevanja Slovenije v Evropsko unijo, aktualnimi poudarki slovenske zunanje politike, procesom lastninjenja, prometno problematiko in finančno politiko. Madžarski novinarji bodo obiskali tudi ljubljansko borzo, SKB banko in podjetje Sava Kranj. Ogledali si bodo Bohinj in Bled, kjer se bodo seznanili s posebnostmi zimske turistične ponudbe.

1895. sto let 1995. let filma

2. 10. ob 18.00, 20.00
Kinoteka Trpljenje device orleanske
(La Passion de Jeanne d'Arc)
Fra, 1928, 110', nemi
r,m Carl Teodor Dreyer i René Jeanne Falconetti,
Eugene Silvain, Maurice Schutz, Michel Simon, Antonin
Artaud

2. 10. ob 20.00
Cankarjev dom Svečana akademija ob stoletnici filma s
predpremiero filma Ko sem bil mrtev
(Als Ich Tot War)
Nem, 1916, 45', nemi
r,m Carl Teodor Dreyer i René Jeanne Falconetti,
Eugene Silvain, Maurice Schutz, Michel Simon, Antonin
Artaud

4. 10. ob 18.00, 20.00
Kino Dvor Filmska predstava posvečena stoletnici filma
Fra, 1928, 110', nemi
r,m Carl Teodor Dreyer i René Jeanne Falconetti,
Eugene Silvain, Maurice Schutz, Michel Simon, Antonin
Artaud

6. 10. ob 18.00
Kinoteka Rojstvo naroda
(The Birth of Nation)
Fra, 1928, 110', nemi
r,m Carl Teodor Dreyer i René Jeanne Falconetti,
Eugene Silvain, Maurice Schutz, Michel Simon, Antonin
Artaud
ob 20.00
Prihod vlaka na postajo - izbor filmov bratov
Lumiere in ostalih pionirjev filma
Klavirska spremljava: Bojan Gorisek

7. 10. ob 18.00
Kinoteka Rojstvo naroda
(The Birth of Nation)
Fra, 1928, 110', nemi
r,m Carl Teodor Dreyer i René Jeanne Falconetti,
Eugene Silvain, Maurice Schutz, Michel Simon, Antonin
Artaud
ob 20.00
Prihod vlaka na postajo - izbor filmov bratov
Lumiere in ostalih pionirjev filma
Klavirska spremljava: Bojan Gorisek

7. 10. ob 18.00
Cankarjev dom Rojstvo naroda
(The Birth of Nation)
Fra, 1928, 110', nemi
r,m Carl Teodor Dreyer i René Jeanne Falconetti,
Eugene Silvain, Maurice Schutz, Michel Simon, Antonin
Artaud

9. 10. ob 20.00
Kinoteka Prihod vlaka na postajo - izbor filmov bratov
Lumiere in ostalih pionirjev filma
Klavirska spremljava: Bojan Gorisek
ob 18.00
Rojstvo naroda (The Birth of Nation)
Fra, 1928, 110', nemi, r,m Carl Teodor Dreyer i René

RAZSTAVA / BAVARSKI TEDEN

Bavarski pisci o Sloveniji

LJUBLJANA - V okviru Bavarskega tedna v Sloveniji so Südostdeutsches Kultwerk, Državna bavarska knjižnica iz Münchna ter Narodna in univerzitetna knjižnica iz Ljubljane pripravili knjižno razstavo z naslovom Slovenija v bavarskih oziroma nemških raziskavah od leta 1945. Odprtitev razstave je bila večeraj v prostorih Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani in bo odprta do 7. oktobra.

Razstava predstavlja različna pisna dela o Slovincih in Sloveniji, kakor so jo videli in doživljali bavarski pisci. Razstavljene knjige, revije, leksikoni, priročniki in različne publikacije obravnavajo zgodovinsko, politično, socialno, filozofsko in literarnozgodovinsko tematiko. Dela so večinoma izšla na Bavarskem po drugi svetovni vojni. Med njimi so tudi številna doktorska in diplomska dela, ki so bila pre-

vedena tudi v angleški jezik. Sloveniji in Slovincem so v teh knjigah namenjena določena poglavja, ne pa celotne knjige. Z razstavo so hoteli pokazati, katere bavarske institucije se ukvarjajo z raziskavami o Sloveniji in Slovincih. Tako so na ogled različni priročniki, leksikoni o Sloveniji, izčrpna bibliografija o Sloveniji, pa tudi priročniki in druge knjige o Jugoslaviji, različne publikacije institucij, ki se ukvarjajo

z raziskovanjem Slovenije in njene kulture. Poleg omenjenih knjig so razstavljene tudi literarne in literarnozgodovinske knjige, kot so na primer prevodi Presernove poezije, prevodi Kosovelovih pesmi, dvojezična izdaja Kosovelovih pesmi in knjige o zgodovini reformacije. Na razstavi so na ogled tudi knjige iz zadnje etape raziskav, to so raziskave o etnični identiteti Slovencev in so nadaljevanje raziskav nemške identitete. Vse bavarske raziskave o Sloveniji, katerim je namenjena tematika razstavljenih knjig, so se končale pred osamosvojitvijo Slovenije. Razstavljena dela bodo ostala v Sloveniji.

Aleksandra Zorko

Otvoritev knjižne razstave v Nuku v okviru Bavarskega tedna (Foto: B. Velikonja)

NA KRATKO

Jubilej Šentjakobskega gledališča

LJUBLJANA - Letošnja sezona je za Šentjakobsko gledališče jubilejna, saj ljubiteljsko gledališče praznuje 75-letnico delovanja. Vsa leta so vztrajali pri svojem lastnem načinu dela, predvsem ljubezni do gledališča, in iz leta v leto iskali svojo identiteto ter ustvarili poseben čar. Letošnjo sezono so začeli z otroško predstavo Vilinček z Lune v režiji Igorja Jelena. Za letošnji repertoar so izbrali raznovrstna gledališka dela od antike do današnjih dni, ponavljajo bodo tudi uprizoritve iz pretekle sezone. (K. Z.)

Subjekt in postmoderna v Novi reviji

LJUBLJANA - V septembrski številki Nove revije je objavljena poezija Iva Svetine, Matjaza Pikala in Barbare Simoniti ter kratka proza Janija Virka (Sergijevo poletje) in Vladimirja Kovacića (Bodite hvaljeni, bogovi). Manca Kosir se je pogovarjala z Mitjem Perušem, avtorjem pionirske študije Vse v enem, eno v vsem, v katerem na holističen način analizira in sintetizira možgane ter duševnost človeka. Sledijo pesmi in odlomki iz predavanj znamenitega španskega pesnika Federica Garcie Lorce, ki jih je prevedel Ciril Brgles. Sklop Subjekt in postmoderna prinaša teoretične in filozofske članke o statusu subjekta po moderni, subjektovi smrti, neuspehu modernega subjekta, postmoderni umetnosti... Zadnji članek o postmoderni arhitekturi Bruna Firla se navezuje na diskurz arhitekta in teoretika Charlesa Jencksa. Sledi se priloga Ampak z raznovrstnimi temami o ideologijah, vojni in miru, medijih, spomini in dnevniškimi zapiski. (A. P.)

Dnevi slovenskega filma v Stockholmu

STOCKHOLM (STA) - Konec septembra se bodo v kinoteki Švedskega filmskega instituta v Stockholmu začeli Dnevi slovenskega filma. Prireditve se bo 29. septembra ob 10. uri začela z novinarsko projekcijo filma Radio doc (1995) Mirana Zupancica. Po projekciji bo srečanje z novinarji, na katerem bodo sodelovali profesor z Akademije za gledališče, radio, film in televizijo dr. Igor Korsic, v. d. direktor Filmskega sklada Tone Frelih, slovenski veleposlanik na Švedskem Ivo Vajgl in dva izmed starih režiserjev, ki bodo predstavili svoje filme, Karpo Godina in Miran Zupancič. Zatem se bodo predstavniki slovenske delegacije sešli s švedskimi filmskimi ustvarjalci in z njimi izmenjali svoje poglede in izkušnje. Od 1. oktobra naprej se bodo v kinoteki zvrstili filmi Radio doc, Rdeči boogie (1982) Karpa Godine, Ko zaprem oči (1993) Francija Slaka in Christophoros (1985) Andreja Mlakarja. Filme je izbral Gunnar Almer, programski direktor švedske kinoteke, ki je s svojim izborom želel prikazati utrip slovenske družbe v zadnjih petdesetih letih.

Nagrajena koreografija Igorja Jelena

LJUBLJANA - Celjski Plesni teater Igen je na 2. mednarodnem tekmovanju baleta in umetniškega plesa dežel Alpe-Jadran doživel lep uspeh. Koreograf Igor Jelen je dobil posebno nagrado za koreografijo in dramaturgijo v celoti za koreografijo Pobegnimo v svetlejšo prihodnost, v katero je vključil tudi trio Sepet. V predstavi so plesale Alenka Koncan, Anja Rebek, Aleksandra Vuckovic, Sabina Decman in Kaja Rebek, članice Plesnega teatra Igen Studia za ples Celje. (K. Z.)

NOVO NA ODRU

David Mamet: Oleanna

prevod Zdravko Dusa, drama, režija Matjaz Zupancic, igrata Ivo Ban in Maja Sever, Slovensko narodno gledališče Drama, Mala drama, 30. septembra ob 20. uri

Drama je začela s premiero tudi v Mali drami. Za začetek so izbrali družbeno angažiran tekst na temo politične korektnosti in spolnega nadlegovanja ameriškega dramatika Davida Mameta. Mametova dela so vključena v repertoarje po vsej Evropi, znan pa je tudi kot filmski scenarist in režiser. Drama je zelo komorna in usmerjena v igralsko gledališče. Dialogi so zelo natančni, brezkompromisni in provokativni kot tema, ki jo drama obravnava. Problematika drame je zelo aktualna, začela se je pred nekaj leti v Ameriki in zdaj vdrla tudi v našo družbo. Ni tako preprosta, kot morda kaže na prvi pogled, saj predstavlja ne le vsakdanje dvoumne fraze, temveč tudi komunikacijo med ljudmi. (K. Z.)

V komorniasedbi igrata Ivo Ban in Maja Sever

PANORAMA ODTUJENEGA / UMETNOST, KI PROPADA V TUJIH KLETEH (3)

Alvise Vivarini: Marija z otrokom

Izdelano leta 1489, tempera na lesu, 102 x 44, 5 cm, nekoč v koprskem muzeju.

Slika je signirano in datirano delo beneškega slikarja Alviseja Vivarinija (podpis in letnica sta naslikana na stopnici ob spodnjem delu prestola, in sicer na napisu ALVISEUS VIVARINUS DE MURANO P MCCCCCLXXXVIII). Prikazuje Marijo na prestolu z otrokom, ob njej pa krilate angele, ki pojejo ob spremljavi lutnje. Delo se tematsko navezuje na sodobne ikonografske risitve prikaza Marije z otrokom v beneski soli, ki jih nekateri strokovnjaki povezujejo z vplivi tedanjega najpomembnejšega beneškega slikarja Giovanni Bellinija.

Beneško zgodnjerenesančno slikarstvo skoraj celotnega 15. stoletja sta obvladovali predvsem dve slikarski družini, in sicer pomembnejša družina Bellini z Jacopom, Gentilejem in Giovannijem (med odtujenimi slikami iz koprškega muzeja je tudi

Marija z otrokom, katere avtorstvo povezujejo s krogom Giovannija Bellinija), ki je delovala zlasti v osrednjih Benetkah in izvrševala najpomembnejša naročila, ter družina Vivarini z Antoniom, Bartolomeom in Alvisejem, ki je delovala na otoku Murano in izvrševala naročila za Benetke in narocnike iz drugih mest beneške republike. Družini sta prehodili do neke mere sorodno razvojno pot, ki se je začela na prehodu internacionalne gotike v zgodnjo renesanso (Jacopo Bellini in Antonio Vivarini), nadaljevala s pobudami severnoitalijanske zgodnje renesanse, zlasti sole, ki se je razvila v Benetkam bližnji Padovi, in Mantegne (zgodnji Giovanni Bellini in Bartolomeo Vivarini) ter vključila s stopnjo, na kateri je beneško slikarstvo sprejelo nekatere inovacije Antonella da Messine, njegov geometrijski slog, oljno tehniko in koncept oltarnih podob (Zreli Giovanni Bellini in Alvise Vivarini). Slika Marija z otrokom Alviseja Vivarinija, ki se je do 20. junija 1940 nahajala v osrednji dvorani koprškega

muzeja (ta hrani tudi potrdilo o njenem odvzemu), izhaja iz cerkve sv. Bernardina pri Piranu. Leta 1802 so jo zaradi pritiskov barona Carnea Steffanea preselili na Dunaj in uvrstili v dvorno zbirko. V skladu s saint-germainskim traktatom jo je Avstrija po prvi svetovni vojni oziroma leta 1920 vrnila muzeju. Slika z burno provenienco je bila torej že predmet restitucijskih zahtev. Podatki o nahajališčih umetnin, ki so jih italijanski organi predvsem med letoma 1940 in 1944 odtujili z Obale, so bili dolgo neznani. Posamezni stiki in sodelovanja s slovenskih ter italijanskih strokovnjakov je pripeljalo do dragocenih informacij o njihovih nahajališčih. Večji del umetnin iz koprškega muzeja je se vedno depozitiran na sedežu Soprintendenze (spomeniško-varstvenega nadzornistva) v palači Venezia v Rimu; umetnine v zapečatenih zabojih niso dostopne niti italijanski niti drugi strokovni ali siceršnji javnosti. (V. U.)

Nadaljevanje
prihodnjo soboto

Alvise Vivarini: Marija z otrokom, 1489

ZDA / POLICIST UBIL KLOŠARJA

Chicagu grozi izbruh rasnega nasilja s hudimi posledicami

NEW YORK - Sodni proces proti belopoltemu policistu, ki je v Chicagu ubil temnopoltega klošarja, je razburil crnsko skupnost, ki sodstvo obtožuje rasizma in neobjektivnosti. Gregory Becker, 34-letni policijski agent, je namreč ubil 36-letnega temnopoltega klošarja Josepha Goulda, ki ga je prosil milosčine.

Voditelji cikaskе crnske skupnosti so v prealarmnem stanju, ker je okrajni sodnik Jack O'Malley spremenil prvotno obtožnico o naklepem umoru v nenamerni umor. Beckerja v bistvu sedaj obtožujejo le oboroženega nasilnega vedenja in nenamernega umora, tako da policista čaka relativno mila kazen. Sodnik O'Malley je spremenil obtožnico na podlagi precej protislovnih pričevanj, sedaj pa isče izhod iz zagate, v katero se je sam spravljal, saj je vso zadevo zaupal visjemu razsodniku, ker je dobil nove dokaze.

To se je seveda zgodilo potem, ko je temnopolti poslanec demokratske stranke iz Illinois Bobby zahteval, da sodstvo potrdi prvo obtožnico, vsekakor pa bo upošteval mnenje visjega razsodnika.

Tragični dogodek se je pripetil že 30. julija. Po trditvah nekaterih prič se je Gould približal Beckerju, ki je bil v družbi neke ženske, in ga prosil za nekaj denarja. Ko je dobil negativen odgovor, naj bi klošar grobo zalil Beckerjevo prijateljico. Policist, ki ni bil v uniformi, saj je imel dela prost dan, naj bi stekel k svojemu avtomobilu in iz prtljavnika vzel službeno pistolo. Neka priča trdi, da je strel zadel Goulda, ko je ta zagrabil za Beckerjevo roko, druga pa je izjavila, da je strel zadel Goulda, potem ko ga je Becker s pistolinim kopitom udaril po glavi.

Beckerjeva prijateljica Joey Preston pa je izjavila, da sta se policist in klošar prerivala, ko se je sprožil strel. Ne ona in ne njen prijatelj pa se nista zavedala, da je strel zadel klošarja, ko sta se oddaljila s prizorišča in odpeljala z avtom.

»To je pravi umor,« je rekel William Beavers, temnopolti svetnik cikaskе občinske uprave. Belopolti sodnik O'Malley pa je poudaril, da nima dovolj dokazov, da bi Beckerja obtožil naklepnega umora. Beckerjev odvetnik Patrick O'Brien pa je izjavil, da ga je celotna zadeva skrajno presenetila. »Obzalujejo predvsem, da je prišlo do političnih pritiskov, ki pogojujejo ta sodni primer. Cudi nas tudi obtožnica oboroženega nasilja,« je še povedal odvetnik.

Kot vedno v podobnih primerih je temnopolta skupnost ogorčena, ker je po njenem sodstvo pokazalo pretirano razumevanje do morilca, ker je belopolti policist. Če bi kaj takega storil temnopolti policist, bi bil belopolti sodnik neizprosno.

ZDA / STRAH PRED MOREBITNIMI RASNIMI IZGREDI

Predsednika Clintona skrbi proces proti O.J. Simpsonu

Upa, da ta primer ne bo postal »simbol« rasnega razlikovanja

WASHINGTON - Ameriski predsednik Bill Clinton je izredno zaskrbljen zaradi rasnih posledic procesa proti temnopoltemu zvezdniku ameriskega footbala O.J. Simpsonu (na sliki AP) in upa, da ta primer ne bo dobil značilnosti »simbola« za amerisko temnopolto skupnost. Clinton je to izjavil za amerisko televizijsko mrežo NBC prav v trenutku, ko je Simpsonov odvetnik Johnnie Cochran v Los Angelesu zaključil svoj poseg v slogu crnskih pridigarjev in ob trditvah, da je proces »policijsko rasistična mahinacija« proti O.J. Simpsonu, zahteval oprostitev za svojega varovanca.

»Sem zaskrbljen. Upam, da amerisko ljudstvo ne bo dopustilo, da bi ta primer postal simbol sirsega rasnega vprašanja v naši državi,« je se povedal predsednik Clinton. Njegov strah ni neupravičen. Proces proti Simpsonu, ki ga obtožujejo, da je ubil svojo belopolto ženo Nicole Brown in njenega ljubimca, je namreč eno leto privabljal pozornost ameriske javnosti. Ljudje so se tudi v tem primeru razdelili na dva tabora. Med zagovorniki Simpsonove nedolžnosti prevladujejo temnopolti, med ljudmi, ki so prepričani, da je Simpson kriv dvojnega zločina, pa je največ belcev. Morebitna Simpsonova obsodba bi lahko sprožila val rasnih neredov, kot se je to zgodilo pred dvema letoma, ko je oprostitev skupine belopoltnih policijskih agentov, ki so pretepli crnca Rodneyja Kinga, povzročila v Los Angelesu crnski upor.

Po 40 letih oklevanja je japonska vlada odobrila odškodnino za tisoče žrtev minamatskega sindroma

TOKIO - Minila so kar stiri desetletja preden je po dolgem prerekanju in pravdanju japonska vlada naposled ukazala kemični industriji Chisso Corporation, naj izplača 25,8 milijarde jenov odškodnine 8.000 žrtvam sindroma iz Minamata, ki ga je v 50. in 60. letih povzročila korporacija z izlivanjem živega srebra v morje. Vsoto bodo priskrbeli z izdajanjem obveznic. Sklep je sicer pravičen do žrtev, po drugi strani pa je krivičen, ker ne priznava odgovornosti vlade v zvezi z vprašanjem varstva okolja. Naravovarstveniki so se torej zama borili, da bi vlada tudi uradno priznala svoje takratne odgovornosti.

V 50. in 60. letih je bilo več kot 13.000 oseb prizadetih zaradi te hude oblike onesnaženja, do katere je prišlo prvič v zgodovini. Živo srebro, ki ga je korporacija izlivala v morje, so ljudje uživali z algami in ribami, ki sta osnovni živila v japonski prehrani, in se na tak način zastrupili. Mnogi so po dolgi in mučni bolezni umrli. Znanstveniki dolgo niso mogli ugotoviti vzroka bolezni, saj so bili bolezenski znaki različni: paraliza, slepota, gluhost ali duševne motnje. Kljub temu je družba doslej odškodnino plačala samo 2.950 osebam. Korporacija, pri kateri je bil eden od glavnih delničarjev dedek princeze Masako, zene prestonaslednika Naruhita, je menda odgovorna se za več drugih primerov onesnaženja, vendar je že sporočila, da nima dovolj denarja, da bi odškodnino plačala vsem žrtvam.

Kabinet socialističnega premijera Tomiicija Murajame je odobril salomonsko odločitev: odškodnino bo plačala korporacija, ki je povzročila škodo, ker pa nima dovolj denarja, bo dobila javno posojilo. Denar bodo priskrbeli z obveznicami, ki jih bo izdala prefektura v Kumamotu, kjer se nahaja Minamata, obveznice pa bo kupila država. Žrtve so sprejele ta kompromis, ki ga je vlada doslej, potem ko so prizadeti več dni demonstrativno sedeli

pred parlamentom. Obenem je prizadeta stran označila kot nečloveško in nevredno omikane družbe stališče, za katerim se je doslej skrivala vlada, ki je bila desetletja gluha za trpljenje žrtev in je krivdo zvracala na korporacijo Chisso.

»Ne moremo prezreti dejstva, da je vlada kolebala 40 let, preden je odobrila 25 milijard odškodnine za tisoče žrtev minamatskega sindroma, medtem ko je nakazala 20 milijard za kreditno banko Cosmo Sinyo Kumiai, ki so jo zaprli zaradi napačnih naložb, potem ko so jo dobesedno oropali politiki v picli 40 dneh,« je poudaril predstavnik prizadetih ljudi.

NEMČIJA / AVTOR FILANTROPIČNIH ESEJEV

Liberalec Peter Grubbe je v resnici nekdanji nacist

Grubbe je bil do leta 1945 oficir Klaus Volkman, ki je med vojno ubil oziroma deportiral 30.000 Židov

BERLIN - Poznali so ga kot liberalno, če ze ne levičarsko usmerjenega novinarja in pisatelja, včeraj pa ga je berlinski dnevnik »Tageszeitung« razkrinkal. Liberallec Peter Grubbe je bil med vojno načelnik nacističnih enot v enem izmed ukrajinskih getov, v katerem je trpelo oziroma umrlo več kot 30.000 Židov. Po vojni se mu je uspelo izmuzniti in se je celo poročil z židovsko priseljenko, višek pa je, da je zaslovel s pisanjem esejev na temo prijateljstva in trpljenja v državah tretjega sveta.

Grubbe, ki je danes star 82 let, najbrž ni pričakoval, da ga bodo kdaj razkrinkali. »Tageszeitung« pa je ugotovil, da se je do leta 1945 imenoval Klaus Volkman in si je nacistično izkaznico izdelal že leta 1933, takoj ko je prišel Hitler na oblast. Bil je komisar geta v Kolomci v vzhodni Galiciji, današnji Ukrajini, kjer je takrat živel več kot 30.000 Židov. Danes živi v okolici Hamburga, v lepi hiši z razgledom na morje, v Kolomci pa ni več niti enega Žida, poudarja Tageszeitung.

Grubbe je po vojni bil londonski do-

pisnik uglednih nemških casnikov Frankfurter Allgemeine Zeitung« in Welt, pozneje pa je pisal tudi za revijo Stern in celo za levičarsko revijo Zeit. V zadnjih casih se je posvetil pisanju esejev in lani celo izdal knjigo z naslovom »Pravo prijateljstvo. Protislovje.« Iz arhivov Zidovske agencije izhaja, da je med vojno, preden je v Kolomci ubil in deportiral na tisoče Židov, prebivalcem geta zaplenil vse imetje. Preziveli se spominjajo, da je bil znan po svoji podkupljivosti; pregovoriti ga je bilo mogoče z dragocenimi darili, na primer krznenimi plašči in nakitom.

Volkman-Grubbe je na trditve »Tageszeitunga« ze odgovoril, da je bil med vojno le nepomemben oficir, ki je izpolnjeval ukaze nadrejenih, in dejal celo, da je ravnal, kot je bilo v tistih okoliščinah pač mogoče.

»Če si komu zelel rešiti življenje, si se moral sprijazniti z dejstvi. S svojim ravnanjem mi je uspelo rešiti mnogo oseb, ki so jih SS-ovci nameravali deportirati,« je izjavil bivši nacist Peter Grubbe.

VREME / ZARADI SILOVITEGA TROPSKEGA DEŽEVJA

Poplave ogrožajo širše območje Salvadorja

SAN SALVADOR - Silovito deževje je na širšem območju Salvadorja povzročilo katastrofalne poplave. Najhuje je na območju ob reki Lempa, ki je prestopila bregove, tako da je brez strehe nad glavo ostalo več kot 10 tisoč ljudi. Vlada v San Salvadorju je na prizadeto območje poslala vojsko, ki rešuje ljudi predvsem s helikopterji, ker je večina cest neprevoznih. Ljudje so se v glavnem znašli, tako da je število žrtev zanemarljivo. Voda je navsezadnje naraščala postopoma in ni prišlo do hudourniškega izliva rek. V Marillu (na sliki AP), 120 kilometrov južno od glavnega mesta, pogrešajo tri otroke, območje pa je v celoti poplajeno.

BLIŽNJEVZHODNI MIROVNI PROCES

Izrael preložil izpustitev zapornikov

Mednarodna pomoč doteka prepočasi

WASHINGTON - Četrtekov podpis novega sporazuma med Izraelci in Palestinci predstavlja zgodovinski dogodek - spravo med Arabci in Židi. Vendar se je začelo zapletati že nekaj ur po slovesnosti v Beli hiši. Izrael namreč iz svojih zaporov se ni začel izpuščati palestinskih zapornikov, ampak je izpolnjevanje tega določila sporazuma prestavil na prihodnji teden. Do pomiritve je kljub velikim besedam se daleč.

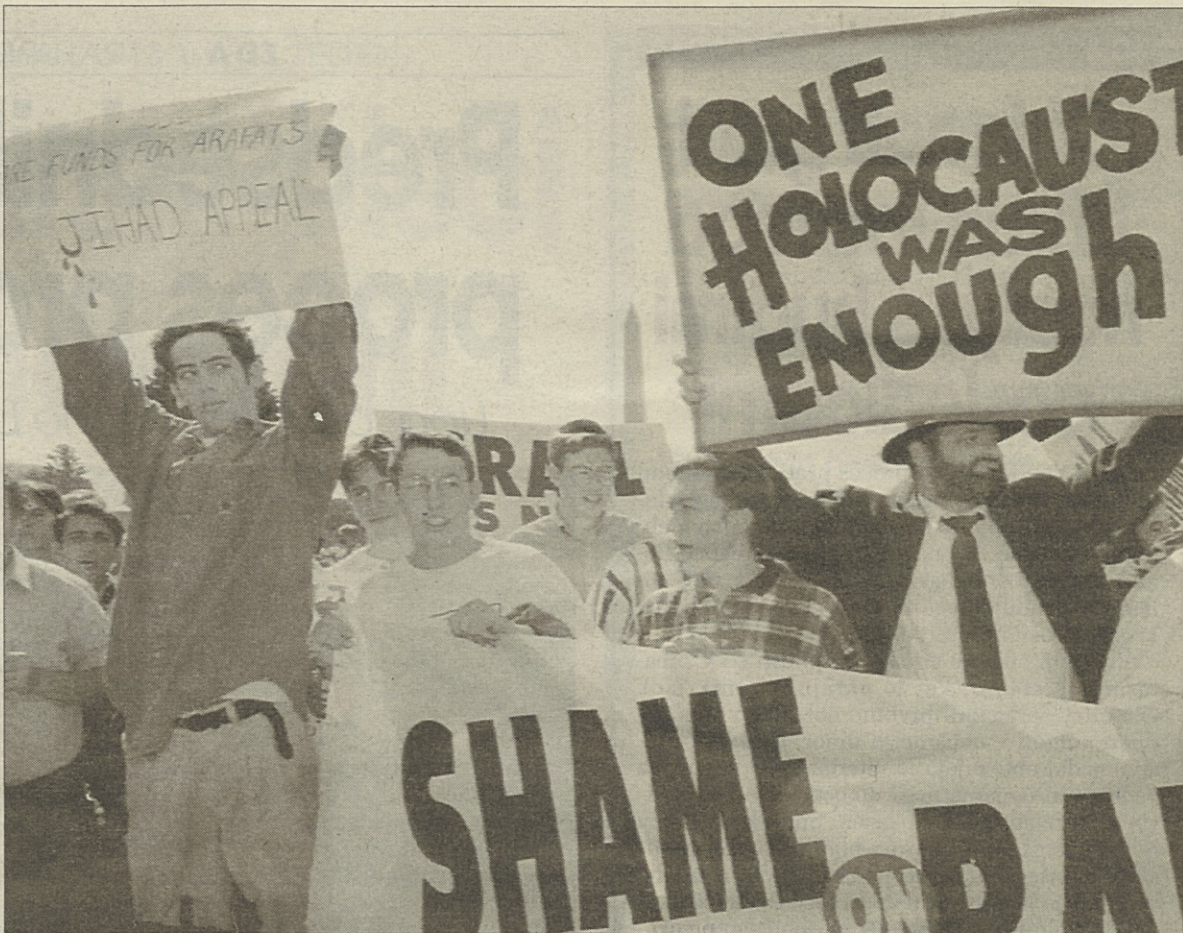
Denar verjetno ne bo mogel kupiti miru na Bliznjem vzhodu, lahko pa pomaga pri njegovi vzpostavitvi. Washington, ki je pri tem odigral pomembno vlogo, seveda nikoli ni podcenjeval pomembnosti finančnih spodbud, ki vedno naoljijo počasna kolesa diplomacije. Gotovo ni bilo naključje, da je ministrstvo za zunanje zadeve ZDA napovedalo sestanek predstavnikov najrazvitejših držav, da bi jih spomnilo na njihove obljube o pomoči palestinski samoupravi v Gazi in na Zahodnem bregu. Zahodne države so obljubile pomoč v

visini 2, 4 milijarde dolarjev, ki naj bi pripomogla k razvoju večinoma nerazvityh območij pod oblastjo Palestincev, medtem ko naj bi ZDA v iste namene prispevale 500 milijonov v petih letih.

Sporočilo ZDA zaveznikom je jasno - Palestinci so izpolnili svoj del dogovora s podpisom mirovne pogodbe z Izraelom, zdaj pa so na vrsti tisti, ki svojih obljub se niso izpolnili. Nekateri države skrbijo, v kaksne namene Palestinci porabljajo denar, prav razjasnitev tega vprašanja pa je bila eden od namenov ameriških diplomatskih

obiskov, o katerem javnost ni izvedela veliko. Toda ekonomska diplomacija ni bila omejena le na Palestince. Obljuba o odpisu dela uradnega dolga Združenim državam Amerike v visini 700 milijonov dolarjev je bila eden od pomembnejših argumentov, ki so prepričali Jordanijo, da je podpisala mirovni sporazum.

Odkar sta Egipt in Izrael leta 1979 podpisala mirovno pogodbo, ju ZDA zalagajo z bogato podporo, ki znaša približno pet milijard dolarjev na leto. Ameriška radodarnost je tako pripomogla k temu, da Egipt ni nikoli razdril pogodbe. Čeprav v Washingtonu trdijo, da se niso razmišljali o denarni pomoči Siriji, ki zdaj ostaja ključna točka za vzpostavitev polnega miru na Bliznjem vzhodu, Damask najverjetneje pričakuje denarno

Pripadniki židovskih skupin so v Washingtonu protestirali zaradi »prijateljstva« Izraela s Palestinci (Telefoto: AP)

podporo za podpis sporazuma. ZDA seveda upajo, da bo poleg njihove denarne pomoči ekonomijo Bliznjega vzhoda razgibalo tudi medsebojno sodelovanje tamkajšnjih držav, ki naj bi se razvilo vzporedno z graditvijo zaupanja med

mirovnim procesom. Stisk roke med Rabinom in Arafatom leta 1993 je Izraelu odprl ekonomska vrata, kar se je pokazalo v prvi eksploziji uvoza in izvoza. Stevilni Arabci se bojijo, da ZDA in Izrael s pogovori o novem Bliznjem vzhodu

du prikrivajo teznjo po ekonomski prevladi Izraelcev na tem območju. »Razložite mi, kaj je novi Bliznji vzhod!« je od izraelskega novinarja zahteval egiptovski predsednik Hosni Mubarak. »Če pomeni mir in sodelovanje, potem

se z njim strinjamo. Toda govori se, da želi Izrael doseči prevlado in nadzirati ekonomijo celotnega območja. Lahko mi verjamete na besedo, da taksne govorice povzročajo preplah po vsej regiji.«

Patrick Worsnip / Reuter

NOVICE

Francija utegne posredovati na Komorih

PARIZ (Reuter) - Boji med vladnimi enotami in najemniškimi vojniki pod vodstvom Boba Denarda, ki so včeraj potekali v okolici letališča na Komorih, so zahtevali sedem žrtev. Medtem je predsednik Said Djohar kot talec se vedno v rokah prevratnikov. Francoski obrambni minister je izjavil, da že potekajo priprave za morebitno akcijo, če Denard ne bo končal operacije. Pariz je pozval k ohranitvi pravne ureditve v nekdanji francoski koloniji, ki velja za eno najrevnejših držav na svetu. Komorski premier Caabi Elyachrouiti, ki se je zahteval v francosko veleposlanstvo v glavnem mestu Moroni, je francoske oblasti po radiu in televiziji zaprosil za pomoč.

Poostreni varnostni ukrepi v Francoski Polineziji

PAPEETE (Reuter, AFP) - Francoske oblasti so pred drugim jedrskim poskusom, ki naj bi ga kmalu izvedli, poostreli varnostne ukrepe na območju Francoske Polinezije. Tudi nekateri tamkajšnji prebivalci so po nasilnih protestih ob prvem jedrskem poskusu 5. septembra najeli osebne stražarje. Francoske oblasti so sprico dosedanjih izkušenj uporabile poseben protiteroristični nacrt. V skladu z njim so zandarmerijo okrepili na več kot osemsto mož. Dva pripadnika Greenpeacea, ki so ju v torek zajeli francoski komandosi na krovu ladje Vega, ki je kršila francoske ozemelske vode, bodo izgnali.

Nov napad Tamilskih tigrov

KOLOMBO (Reuter) - Pripadniki Tamilskih tigrov so v napadu na policijsko postajo na območju Batticaole, v katerem je sodelovalo več kot sto petdeset gverilcev, ubili 22 policistov. Srilanske oblasti so z vojaškimi okrepitvami, ki so jih poslale na to območje, vnovič vzpostavile red. Zdi se, da skušajo tamilski gverilci z napadi odvrniti vojsko od načrtovane ofenzive na polotok Jaffna na severu Srilanke, ki naj bi jo izpeljali še pred začetkom monsunskega deževja. Tiskovni predstavnik srilanske vojske je civilno prebivalstvo pozval, naj zapusti območja v bližini oporišč Tamilskih tigrov. Amnesty International ocenjuje, da bi se utegnilo v navzkrižnem ognju znajti kar osemsto tisoč civilistov.

Množične demonstracije južnokorejskih študentov

SEUL (AFP) - V južnokorejskem glavnem mestu že drugi dan potekajo študentske demonstracije. Na tisoče mladih zahteva sojenje nekdanjima predsednikoma Con Du Hvanu in Ro Taj Vuju, ki naj bi bila kriva za kruto zadušitev vstaje na jugu države leta 1980. Vlada je na ulice poslala kar 130 tisoč pripadnikov varnostnih sil, ki naj bi preprečili morebitne napade študentov na vladne urade in tuja diplomatska predstavništva.

WASHINGTON SI ZAMAN PRIZADEVA POBOTATI KUVAJT IN JORDANIJO

Spor med sosedama koristi Iraku

KUVAJT - Analitiki in diplomati pravijo, da je zadnja kuvajtska kritika Jordanije izničila prizadevanja za rešitev spora zaradi zalivske vojne, kar bi utegnilo zavreti ameriške poskuse povečevanja iraske gospodarske osamitve. Ostre pripombe, ki jih je v zadnjem tednu izrekel kuvajtski premier sejk Saad Saba, sicer odražajo tradicionalno nenaklonjenost Kuvajtčanov do Jordanije, vendar so v nasprotju z ameriško kampanjo za izboljšanje kuvajtsko-jordanskih odnosov.

Hkrati odražajo različna mnenja Kuvajtčanov o tem, kako hitro naj bi pet let po iraski invaziji država izboljšala vezi z Iraku naklonjenimi arabskimi državami. »Vlada bi morala uskladiti svoje izjave,« je o sejkovih pripombah o jordanskem kralju Huseinu izjavil član kuvajtskega parlamentarnega odbora za zunanje zadeve Mohsen Dzamal. »Razumljivo je, da Kuvajtčani ne marajo Jordanije, vendar je sprava edina razumna pot,

zato je vredna premisleka.« Sejk Saad je ta teden zanimal možnost izboljšanja odnosov, dokler se Jordanija ne bo odrekla »sramotnemu proiranskemu stališču med bagdasko okupacijo«. Dzamal meni, da so taksne izjave v nasprotju z naklonjenostjo izboljšanju odnosov z Amanom, ki jo je že večkrat izrazil zunanji minister sejk Ahmad Saba. Po njegovih besedah se je Kuvajt pripravljen pogajati o dobavi nafte, saj bi s tem

Jordaniji pomagal zmanjšati njeno odvisnost od iraske nafte. Boljše vezi med Jordanijo in zalivskimi državami so ključnega pomena za ameriška prizadevanja za odvrnitev Jordanije od Iraka. S tem bi lahko ZDA povečale pritisk na Irak, naj strmoglavi Sadama Huseina. Vsakršen spor z Amanom bi utegnil uničiti irasko gospodarstvo, ki se mu po petih letih ukrepov že pošteno majejo temelji, saj je Jordanija njegova edina gospodarska vez s svetom.

Anketa, ki jo je prejšnji mesec objavil eden od kuvajtskih časopisov, je pokazala, da izboljšanju odnosov z Jordanijo nasprotuje 51 odstotkov Kuvajtčanov, 32 pa ga odobrava. Zagrenjeni so zaradi odkrite jordske podpore

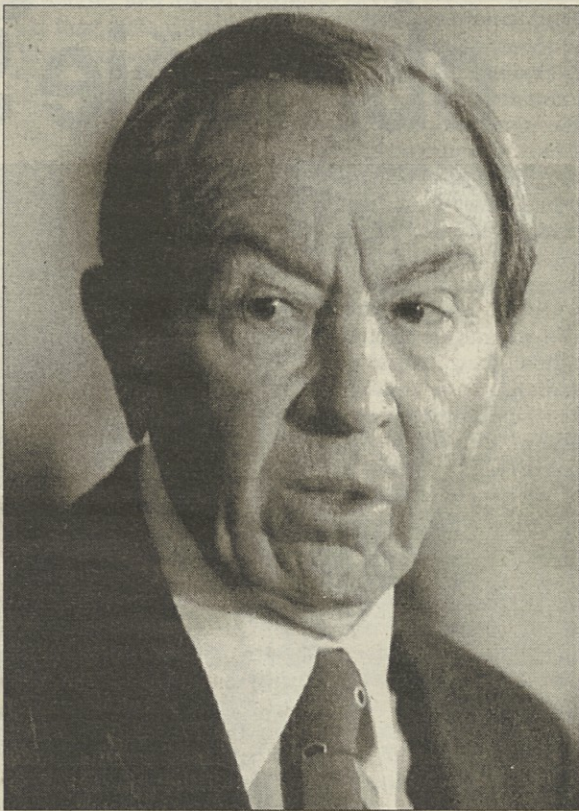
Iraku med invazijo, hkrati pa sumijo, da so bili v irasko pobijanje Kuvajtčanov med okupacijo vpleteni tudi Palestinci. Odnosov po vojni sicer uradno niso prekinili, vendar so vrata jordanskega veleposlanstva v Kuvajtu ostala zaprta, medtem ko kuvajtsko veleposlanstvo v Amanu vodi le začasni odpravnik poslov. Kuvajt je prav tako odpravil finančno podporo Jordaniji in drugim arabskim državam, ki so zavzele enako stališče.

Diplomati pravijo, da učinka izjav sejka Saada na prizadevanja za izboljšanje jordansko-kuvajtskih odnosov ni bilo mogoče takoj predivideti. Položaj se je delno izboljšal, ko je Jordanija avgusta dvema iraskima dezerte-

rjema ponudila politično zatočišče. Sejk Saba se je z jordanskim kolegom Karimom Kabaritijem na uradnem srečanju v Kairu pred dvema tednoma sesel prvič po krizi v Zalivu. Naslednjic se bosta najverjetneje sestala na skrajšem zasedanju Generalne skupščine OZN v New Yorku. Po diplomatskih virih bo Kuvajt kmalu poslal veleposlanike v Mavretanijo in Alžirijo, ki sta med zalivsko vojno prav tako podpirali Irak. Diplomati v Kuvajtu pričakujejo, da bodo ZDA se naprej vztrajale pri spravi Kuvajta in Jordanije, saj bi ta pripomogla k popolni osamitvi Iraka in vključitvi zalivskih držav v arabsko-izraelski mirovni proces.

William Maclean / Reuter

NOV KORAK K OTOPLITVI ODNOSOV MED KITAJSKO IN ZDA

Warren Christopher je s kitajsko potezo zelo zadovoljen (Telefoto: AP)

Peking zagotavlja, da ni prodal jedrske tehnologije Teheranu

PEKING - Je Kitajska res prodala jedrsko tehnologijo Iranu? Po treh letih ostrih razprav med Washingtonom in Pekingom si slednji - v duhu otoplitve odnosov med državama - prizadeva dokončno rešiti to vprašanje.

10. septembra 1992 je iranski predsednik Akbar Hašemi Rafsandžani v Peking u o n z n a n i l, da sta državi sklenili sporazum o nakupu manjšega jedrskega reaktorja. 22. februarja 1993 je nacelnik Kitajske uprave za jedrsko industrijo Jiang Xinxiong v Teheranu podpisal pogodbo o gradnji dveh jedrskih central v iranski provinci Kuzestan, blizu iransko-iraske meje.

Toda kitajski zunanji minister Qian Qichen je ta teden zatrdil amerškemu državnemu sekretarju Warrenu Christopherju, da je pogodbo z Iranom razveljavljena. ZDA so Qichenovo izjavo sprejele z velikim za-

dovoljstvom, saj so Kitajsko ves čas opozarjale, da utegne Iran začeti razvijati tehnologijo za izdelavo jedrskega orožja. Američani ne zaupajo Iranu, ki je sicer privolil v dogovor o neširitvi jedrskega orožja, ko je pristopil k Mednarodni agenciji za jedrsko energijo. Ameriško administracijo zdaj skrbi možnost, da bi Teheran kupil jedrsko tehnologijo v Rusiji.

Kitajsko odločitev opazovalci ocenjujejo kot nov korak k otoplitvi odnosov z ZDA. »Kitajska ni prodala Iranu jedrskih reaktorjev ali tehnologije za jedrske centrale,« je izjavil predstavnik iranskega zunanjega ministrstva

Chen Jian in dodal, da ima Kitajska sicer pravico skleniti sporazume o uporabi jedrske tehnologije v miroljubne namene, vendar se je tudi domaća jedrska industrija prilagodila novi politiki vlade.

Direktor jedrske centrale v Qinshanu, ki je sodeloval v kitajsko-iranskem sporazumu, pa je novinarjem dejal, da o tem ne ve ničesar. Tudi Iran zanika, da bi bila pogodba razveljavljena. »Ni prišlo do sprememb v sodelovanju pri uporabi jedrske energije v miroljubne namene,« je izjavil predstavnik iranskega zunanjega ministrstva Mahmud Moahamadi. »Novice o razveljavitvi pogodbe smo zasledili le v medijih. Peking nas o tem ni obvestil.«

Jeffrey Parker / Reuter

HOLBROOKE SPET V SARAJEVU

Najobširnejši pogovori doslej

Navdušen sprejem mirovnega odposlanca

SARAJEVO - Ameriski mirovni odposlanec Richard Holbrooke je včeraj prišel v Sarajevo, da bi preprical bosansko vlado, naj ustavi spopade. Sarajevska vlada je izdala spisek pogojev, ki jih morajo bosanski Srbi sprejeti pred sklenitvijo premirja.

Sarajevčani so z navdušenjem sprejeli Holbrooka, ko je vstopal v predsedniško palačo. »Najprej moramo vnovic pregledati sporazum, ki je bil sprejet v tork v New Yorku,« je dejal Holbrooke. Ocenil je, da je sporazum izredno pomemben, ker »je začrtal ustavni okvir« neodvisne BiH.

Muslimanska vlada od Srbov zahteva demilitarizacijo Banjaluke ter dobavo elektrike in vode Sarajevu. Holbrooke meni, da Srbi se niso pripravljeni sprejeti pogojev muslimanske vlade. »Boji se nadaljujejo, kar onemogoča napredek mirovnega procesa.« Ameriski mirovni odposlanec bo skušal pregovoriti Srbe, da odprejo cestne povezave z oblegano prestolnico. Holbrooke je včerajšnje pogovore s sarajevsko vlado ocenil kot najuspešnejše doslej. »Menim, da so bili pogovori z daleč najproduktivnejši in najobširnejši, odkar se je začel mirovni proces,« je dejal. Dodal pa je, da se niso dosegli sporazuma o ustavitvi spopadov. Skupina za stike se bo naslednji teden v Rimu sestala s predstavniki islamskih držav, zatem pa načrtujejo srečanje v Moskvi.

Nekdanja obrambna ministrica Finke Elisabeth Rehn, ki je bila imenovana za novo preiskovalko Agencije ZN za človekove pravice, je napovedala preiskavo o obstreljevanju Zenice, v katerem so na začetku tedna umrli trije ljudje. Enote Unproforja so včeraj naslepetnajst trupel v bližini Kulen Vakufa v zahodni Bosni, ki ga po nedavni ofenzivi nadzorujejo vladne enote. »Trupla so ležala na tleh, pokrita s plastiko,« je poročal predstavnik ZN Chris Guinness. »Med njimi je bilo osem vojakov - dva sta bila obglavljena - in sedem civilistov, med njimi tri ženske.« Identitete ubitih se niso odkrili, Guinness pa je dejal, da niso mogli razpoznati uniform. »Trupla so že začela razpadati, tako da ne moremo z gotovostjo trditi, kateri vojski so pripadali vojaki.«

Krutosti bosanske vojne so za večjo skupino starejših srbskih beguncev prehude. Pred smrtjo so se zatekli v Banjaluko, kjer jim pomaga zdravstveno osebo srbskega Rdečega križa. Senilni, duševno zaostali ali pa v globokem soku jim ostareli begunci ne morejo povedati več kot svojih imen. »Ne vem, kaj naj naredimo z njimi,« je dejal predstavnik srbskega Rdečega križa Slavica Ilić. »Ne moremo stopiti v stik z njihovimi sorodniki oziroma ugotoviti, ali sploh se imajo sorodnike.« Grozote nedavnih dni so zadale zadnji udarec njihovemu že omajanemu duševnemu zdravju.

Kurt Schork / Reuter

Arkanovi prostovoljci obljubljajo, da bodo »osvobodili sleherno ped srbske grude« (Telefoto: AP)

ARETACIJE PRIPADNIKOV HRVAŠKE VOJSKE

Zmagovalci s poraženci niso ravnali v rokavicah

Opazovalci Združenih narodov so zbrali številna pričevanja o pobojih srbskih civilistov

KNIN (Reuter, G. G.) - Hrvaski vojaki in civilisti plenijo in poizgajo v Kninski krajini, zato so hrvaske oblasti pod pritiskom OZN aretirale 370 ljudi - med njimi tudi vojsake. Predstavniki svetovne organizacije trdijo, da se pustošenje in kraja srbskega premoženja kljub vsemu nadaljuje.

»Odobravamo aretacije plenilcev, a to ni dovolj za učinkovit nadzor tega območja,« je dejal predstavnik ZN Alun Roberts. »Redki, predvsem starejši ljudje, ki so ostali na tem območju, poročajo o nadaljevanju ropanja in nasilja.« Predstavniki Združenih narodov so opazili predstavnike hrvaske vojske in oborožene civiliste, ki so plenili in poizgali. Srbske vasi na tem območju so zapuščene. ZDA in Združeni narodi so opozorili Hrvasko, da mora spoštovati človekove pravice Srbov na tem območju, če želi prejeti finančno pomoč

za povojno obnovo.

Očividci poročajo o hrvaskih vojakih in civilistih, ki so se vozili v srbske vasi z osebnimi avtomobili s prikolicami. Iz zapuščenih hiš so odnasali, kar je bilo vrednega, in nakradeno blago nalagali na prikolice. Po plenjenju so hiše požgali.

Oblasti so iz zapuščenih vasi odvzale živino in pohištvo. Roberts je poročal, da so pripadniki hrvaske vojske ubili več kot sto dvajset civilistov. »Večina gre za starejše Srbe, ki so živeli v samotnih hišah. Mnogi so bili ustreljeni iz neposredne bližine. Pred-

stavniki OZN so opazili pripadnike hrvaske vojske v bližini najdenih trupel,« je dejal Roberts. Predstavniki OZN ocenjujejo, da je namen plenjenja in poizganja onemogočiti vrnitev pregnanih Srbov. Združeni narodi so od hrvaskih oblasti zahtevali, da se odzovejo in preprečijo nadaljevanje pustošenja.

Medtem se hrvaska vlada vneta ukvarja s prihajajočimi volitvami. V četrtek je določila vsoto, ki jo bo namenila za potrebe volitev - milijon nemških mark. Sedem od enajstih opozicijskih strank se je v strahu pred volilno katastrofo odločilo za skupen nastop, kar je svojevrstna prelomnica v zgodovini Hrvaske. Stranke se se dogovarjajo o usklajenem nastopu v vseh 28 volilnih enotah in upajo,

da jim bo ta poteza prinesla zmago v vsaj četrtini enot; najbolj optimistični, na primer Stipe Mesic, pa sanjajo celo o treh četrtinah.

Dogovor zdaj vključuje Hrvasko narodno stranko (HNS), Hrvasko kmečko stranko (HSS), liberalce (HSL), pravse Dobroslava Parage (HSP 1861), Mesiceve neodvisne demokrate (HND), Istrski demokratični zbor (IDS) in socialdemokratsko stranko Ivice Račana; posamezna stranka bo kandidirala svojega kandidata v določeni volilni enoti, druge stranke koalicije pa ga bodo podprle. S tehtanjem vpliva vsake stranke je tako največ, devet, volilnih enot pripadlo Budisevim liberalcem, sedem kmečki stranki Zlatka Tomićića, po tri volilne enote so bile deljene ostalim.

POTI V SARAJEVO

Enote bosanskih Srbov so za civilne tovornjake in avtobuse odprle dve cesti, ki vodita prek zasedenega ozemlja.

Konvoje bodo na cestah iz Kiseljaka in Tarcina v Sarajevo spremljale enote Združenih narodov.

NATOVA OPERACIJA V BIH

Smernice in okvir delovanja so že pripravljeni

BRUSELJ - Severnoatlantska zveza se sooča z dvema največjima izzivoma v svoji zgodovini - razširitev zveze na države vzhodne Evrope in mirovno operacijo v Bosni in Hercegovini.

Dan po tem, ko so javnosti predstavili kontrolni načrt za razširitev zveze na države nekdanjega Varsavskega pakta, so včeraj odločili o podrobnostih načrta, ki predvideva pošiljanje več tisoč vojakov v Bosno. »To bo zgodovinski dogodek,« je dejal predstavnik Nata, »mirovna operacija, ki vsebuje vse, kar vsebujejo vojske operacije - nevarnost smrtnih žrtev, logistično podporo in podobno.« Analitiki Severnoatlantske zveze so se zedinili o političnih smernicah mirovnih sil. Sile v Bosni bodo imele mandat Združenih narodov, a bodo delovale pod poveljstvom zveze Nato. Sestnajstčlanski

svet veleposlanikov zveze Nato, ki določa politiko zveze, je oblikoval okvir mirovne operacije in poveljnikom naložil, naj začnejo priprave na odhod v Bosno. »Pripravljeni bomo na odhod, takoj ko bo sprejet dokončen mirovni sporazum,« je dejal ameriški veleposlanik pri zvezi Nato Robert Hunter.

Dodal je, da bodo ameriške enote odigrale osrednjo vlogo v mirovni operaciji v Bosni, tako kot v vseh operacijah zveze Nato, a ni povedal, koliko vojakov bodo Združene države poslale v Bosno. Diplomati Severnoatlantske zveze so se prepričali, da obseg operacije, število sodelujočih vojakov in datumi niso tako pomembni, glede na to, da so bile sprejete smernice in postavljen okvir največje operacije zveze doslej.

Johnatan Clayton, Reuter

ANALIZA

Ali Mladić igra dvojno vlogo?

BEOGRAD - Čeprav general Ratko Mladić, poveljnik vojske bosanskih Srbov, skuša ustvariti videz, da se vedno obvladuje položaj na bosanskem bojišču, politični analitiki ocenjujejo, da ima zdaj vse vaje v rokah srbski predsednik Slobodan Milošević. Mladić bi rad ugotovil resničnost trditve, po katerih naj bi bili srbski vojski krogi krivi za najhujši poraz bosanskih Srbov v tri leta in pol trajajoči vojni, takrat ko se je Mladić zdravil v beograjski bolnici.

Preden so bosanski Srbi utrdili svoje položaje okrog Banjaluke, so vladne sile in hrvaska vojska zavzele približno štiri tisoč kvadratnih kilometrov ozemlja v osrednji in severozahodni Bosni. Ofenziva je potekala v času, ko so se zunanji ministri BiH, Hrvaske in ZR Jugoslavije dogovorili o ohranitvi enotne bosanske države, razdeljene na dva dela - srbskega in muslimansko-hrvaskega.

Slednji naj bi dobili 51 odstotkov bosanskega ozemlja, Srbom, ki so med vojno vseskozi nadzorovali večji del Bosne (nad 70 odstotkov), pa naj bi ostalo 49 odstotkov. Za izgubo Jajca, Ključa, Petrovca, Bosanske Krupe in drugih krajev naj bi bil odgovoren predsednik bosanskih Srbov Radovan Karadžić, čeprav je veliko srbskih beguncev, ki so pred napredovanjem vladnih in hrvaskih sil zapustili svo-

je domove, prepričanih, da je bilo vse vnaprej dogovorjeno.

»Izdelan je bil nacrt, po katerem naj bi bila za izgubo srbskega ozemlja kriva vojska in njen poveljnik Mladić, zato nekateri zahtevajo njegovo zamenjavo,« je izjavil neki srbski begunec.

»Nekateri ljudje sirijo govornice, po katerih so kraji na frontni črti že odpisani, zato se civilisti iz njih množično izseljujejo,« je dodal.

Bosanski Srbi skrivajo imena ljudi, proti katerim je sprožena preiskava; menda so bližnji Karadžićevi sodelavci in bi lahko odigrali pomembno vlogo na novih volitvah. »Mladić morda igra dvojno vlogo: poudarja svojo pripadnost boju bosanskih Srbov, hkrati pa se otresa lokalnih nacionalističnih voditeljev, zvestih Karadžiću,« menijo nekateri viri ter omenjajo Miloševićev sestanek z Mladićem, na katerem se je po pisanju beograjskega tednika Telegraf poveljnik vojske bosanskih Srbov razburil zaradi zahtev srbskega predsednika, naj se vojska bosanskih Srbov takoj umakne na nove položaje. Telegraf je povzel izjavo nekoga srbskega vojaškega poveljnika, ki je poudaril, da naj bi Mladić zahteval umik sele po podpisu mirovnega sporazuma.

Ker je Mladić svojim podrejenim prepovedal dajati izjave, se zastavlja vprašanje, ali je mogoče pisanju Telegrafa sploh

verjeti. Seveda se mnogi sprasujejo, ali je res golo naključje, da je dobil Mladić napad ledvičnih kamnov prav v času srbskih porazov. Milošević od bosanskih Srbov že dve leti zahteva, naj sprejmejo predlagani mirovni sporazum. Karadžiću in vladni na Palah je odrekel podporo že avgusta lani, letos pa je v sporu med Karadžićem in Mladićem stopil na stran vojske. Karadžić je zaradi Natovih letalskih napadov na srbske položaje in izgubljen »bitke« proti lastni vojski končno klonil pred Miloševićevimi zahtevami in ga pooblastil, da se pogaja v imenu bosanskih Srbov. »Mladić se zdaj sooča z novo, veliko dilemo: zaveda se, da je brez Miloševićeve podpore nemočen, hkrati pa ne prenasa očitkov, da je odgovoren za izgubo ozemlja,« je izjavil neki zahodni diplomat. »Nekateri menijo, da bi bilo najpametneje, če bi se odpovedal poveljevanju.«

Tuji opazovalci v Beogradu menijo, da Milošević ne želi, da bi sedanji voditelj bosanskih Srbov ostali v Bosni ali kandidirali na prihodnjih volitvah. Mladić naj bi se po napovedih vrnil k družini v Beograd, kjer ga menda že čaka služba v JLA. Karadžićeva usoda ostaja večja neznanka, saj je zadnji dve leti večkrat uzalil Miloševića, znane pa so tudi njegove težnje, da bi postal vodja vseh Srbov.

Jovan Kovačić / Reuter

ZDRUŽEVANJE ŠE TRAJA

Berlinski zid je nekoč meril kar 43 kilometrov

BERLIN (dpa) - Najpogostejše vprašanje turistov, ki pridejo v Berlin, je: »Kje je zid?« Turisti, ki isčejo kamniti simbol deljenosti Nemčije, ki je Berlin delil v dolžini 43 kilometrov, najdejo

le se redke ostanke. Nemška demokratična republika se je namreč takoj po padcu zidu lotila njegove prodaje. Betonski deli zidu, ki so merili v višino 3, 60 metra, v širino pa 1, 20 metra, se zdaj nahajajo na različnih koncih sveta. Gradnja berlinskega zidu se je začela 13. avgusta 1961. Vzhodnonemške oblasti so ga imenovala »protifasistični zaščitni jež«. Berlinski umetniki že nekaj časa razpravljajo o tem, da bi del zidu spet postavili, saj bi s tem obeležili spomin na številne ljudi, ki so umrli pri poskusu bega iz komunistične Nemčije. Nekateri umetniki pa zagovarjajo nacrt, po katerem bi postavili šest metrov visoka ogledala. Turistični vodiči po Berlinu turistom, ki želijo videti berlinski zid, najpogosteje pokažejo »East Side Gallery«, kjer je na 1, 3 kilometra dolgem ostanku zidu svoja dela ovekovčilo 118 umetnikov iz 21 držav.

Prehod iz planskega v tržno gospodarstvo

BERLIN (dpa) - Konec vzhodnonemškega planskega gospodarstva je prišel zelo nepričakovano. Vodilni člani vzhodnonemškega politbiroja so na presenečenje vseh jeseni leta 1989 izrazili mnenje, da bo NDR se v istem letu finančno propadla.

Cez noč se je začel prehod k trznemu gospodarstvu, ki se je z monetarno, gospodarsko in socialno unijo končal že dvanajst mesecev pozneje. Po združitvi so prodali 6500 od dvanajst tisoč državnih podjetij. Na stotisoče ljudi je izgubilo delo ali je moralo zamenjati delovno mesto. Stopnja brezposelnosti na vzhodu Nemčije je se vedno zelo visoka, saj znaša kar 14 odstotkov. Do popolne integracije vzhodnonemškega gospodarstva v tokove Evropske unije bo gotovo minilo se nekaj let.

Posodobitev vzhodnonemškega železniškega in cestnega omrežja požira milijarde

BERLIN (dpa) - Z odprtjem mednemske meje novembra 1989 se je sele pokazalo, v kako slabem stanju so cestne in železniške povezave med vzhodnim in zahodnim delom Nemčije. Na

1400 kilometrov dolgi mednemijski meji je bilo na voljo le deset cestnih in sedem železniških povezav. Petinštirideset odstotkov vzhodnonemskih cest je bilo v izredno slabem stanju, večina avtocest ni imela odstavnega pasu in zaščitne ograje. Skoraj sedemdeset odstotkov vseh mostov je bilo starejših kot 50 let. Vlada v Bonnu je aprila 1991 razpisala gradbene projekte v vrednosti 67, 5 milijarde nemških mark. Dela naj bi bila končana do leta 2012. Do leta 1994 so za obnovo cestnega in železniškega omrežja na vzhodu porabili dvanajst milijard mark.

Preobrazba kmetijstva je bila najhitrejša

NEUBRANDENBURG (dpa) - Vzhodnonemškemu kmetijstvu se je hitro posrečil prehod k trznemu gospodarstvu. Rudolf Schneiders, predsednik nemškega kmečkega združenja, je

dejal, da je vzhodnonemsko kmetijstvo prav tako uspešno kot tisto na zahodu Nemčije. Po zemljiški reformi, nasilni kolektivizaciji in industrializaciji je to že četrta korenita sprememba, ki jo je vzhodnonemsko kmetijstvo doživelo po drugi svetovni vojni. Od leta 1990 je iz 4500 kmetijskih kombinatov nastalo 28 tisoč zasebnih kmetovalcev. Največja težava na deželi je po besedah Rudolfa Schneiderja brezposelnost, saj je tam polovica vseh ljudi, ki je po združitvi izgubila delo, se vedno brezposelna. Od nekoc 850 tisoč zaposlenih v kmetijstvu jih ima danes delo le še 140 tisoč.

Vzhodnonemška tajna policija Stasi je imela pol milijona »neuradnih sodelavcev«

BERLIN (dpa) - Njihovega natančnega števila se danes nihče ne pozna: kot pajčevina se je sistem vzhodnonemskih ovaduhov tajne policije Stasi razpredal po ozemlju komunistične NDR. Vzhodnonemsko ministrstvo za državno varnost je nadzorovalo vsa področja življenja svojih državljanov. »Tone« podatkov, ki jih je zbrala Stasi, zdaj proučuje urad Gauck, ki se imenuje po svojem sefu Joachim Gaucku. Arhiv Stasi obsega tudi približno milijon fotografij in na stotisoče kaset.

Urad Gauck ocenjuje, da je imela Stasi med letoma 1950 in 1989 približno 180 tisoč rednih sodelavcev. Toda ta »vojska« tajne policije je dobila največ podatkov od »neuradnih sodelavcev«, katerih število ocenjujejo kar na pol milijona ljudi. Skupno je Stasi zbrala podatke o šestnajstih milijonih ljudi. Urad Gauck je doslej pregledal četrtno celotnega arhiva Stasi, delo pa bo predvidoma trajalo se do leta 2006. Do junija 1995 je že milijon vzhodnih in zahodnih Nemcev zaprosilo za vpogled v spise, v katerih so omenjeni.

NEMČIJA SE JE ZDRUŽILA ENAJST MESECEV PO PADCU BERLINSKEGA ZIDU

Tretjega oktobra 1990 se je pričelo novo obdobje v nemški zgodovini

»Kdor pride zadnji, tega kaznuje življenje.« je Gorbačov rekel Honeckerju

BERLIN - Tretjega oktobra 1990, točno ob polnoci, se je končalo enajst najuspešnejših in najpomembnejših mesecev v povojni zgodovini Nemčije. Po diktaturi Hitlerja in iz tega sledeče skoraj 41-letne deljenosti so Nemci vnovic zaziveli v enotni, suvereni in demokratični državi. Medtem ko sta se državi po padcu berlinskega zidu zelo hitro združili, notranja enotnost Nemčije po petih letih se vedno ni dosežena.

Ljudje na vzhodu in zahodu Nemčije so skupaj doživeli besede velikega moza nemške socialdemokracije Willyja Brandta: »Nič ne bo več tako, kot je bilo.« »Cvetoče pokrajine« na vzhodu, ki jih je obljubil nemški kancler Kohl, zdaj kažejo že prve cvetne popke. Zelo omejene možnosti

za potovanja, vse slabši položaj gospodarstva, volilne prevare in samovoljnost komunističnega vodstva so Nemsko demokratično republiko (NDR) pripeljali do gospodarskega in političnega propada. Poleti in jeseni leta 1989 je prek Madžarske, Českoslovaske in Poljske iz takratne NDR pobegni

lo na stotisoče vzhodnonemskih državljanov.

Madžarski predsednik Gyula Horn je 10. septembra 1989 razglasil odprtje mej za begunce iz NDR. Na slovesnostih ob 40. obletnici nastanka NDR 7. oktobra 1989 je takratni sovjetski državni in partijski voditelj Gorbačov vzhodnonemškega voditelja Ericha Honeckerja posvaril: »Kdor pride zadnji, tega kaznuje življenje.« Berlinski zid, simbol nemške deljenosti, je padel 9. novembra 1989. Od takrat so o poteku nadaljnjih dogodkov odločale množice. Na pr-

vih in hkrati zadnjih svobodnih volitvah v vzhodnonemski ljudski dom je zmagala konservativna Zveza za Nemčijo, ki so jo sestavljali krščanski demokrati, Demokratični odhod in Nemška socialna zveza. Pozneje je Zveza za Nemčijo stopila v koalicijo z novoustanovljeno socialdemokratsko stranko, ki jo je vodil socialdemokrat Lothar de Maizeiere, in liberalci.

Mednarodna javnost je v izidu zadnjih vzhodnonemskih volitev videla željo po enotni Nemčiji in zahodnonemski marki. Na nemško-ruskem vrhu

16. avgusta 1990 na Kavkazu je Gorbačov dejal, da lahko prihodnja združena Nemcija svobodno odloča o članstvu v zvezi Nato. Zunanji ministri držav zmagovalke druge svetovne vojne in obeh Nemcij so 12. septembra 1990 v Moskvi podpisali tako imenovano pogodbo »dva plus stiri«, ki je Nemčiji povrnila popolno notranjo in zunanjo suverenost. Vzhodnonemski parlament je nato 23. avgusta 1990 določil 3. oktober za dan vnovecne združitve Nemčije.

Heinz Joachim Schöttes / dpa

PO NEMŠKI ZDRUŽITVI SO SE BRANIKI KOMUNIZMA POSLOVILI

V NDR je bilo nameščenih pol milijona sovjetskih vojakov

Sovjetske sile so v usodnem letu 1989 ostale v svojih vojašnicah in tako pripomogle k padcu vzhodnonemškega režima

BERLIN (dpa) - Zgodovina Nemške demokratične republike je usodno povezana z navzočnostjo in ravnanjem sovjetskih oboroženih sil na ozemlju te države. Po drugi svetovni vojni so sovjetske sile nemški komunistični režim podprle od zunaj in v državi. Obcasno je bilo v vzhodni Nemčiji nameščenih kar pol milijona sovjetskih vojakov, kar je bila največja koncentracija sovjetskih sil zunaj njenega ozemlja.

V usodnem letu 1989 so sovjetske sile na ukaz Moskve ostale v svojih vojašnicah in so tako neposredno pripomogle k padcu starega vzhodnonemškega vodstva. S koncem hladne vojne in podpisom pogodbe »dva plus stiri« so bili ustvarjene možnosti za umik sovjetskih sil do konca leta 1994, ki naj bi po besedah nemških in sovjetskih oblasti potekal »dostojanstveno«. Umik 546.200 pripadnikov sovjetskih sil v starih letih velja za izreden logističen dosežek. Pravni osnovi zanj sta bili sovjetsko-nemška pogodba o umiku, ki so jo podpisali 12. oktobra 1990, in tri dni prej sklenjen dogovor, ki je dolocal tudi finančno plat umika sovjetskih sil.

Letne načrte za umik, ki so veljali od 1. januarja 1991, so sovjetske sile

vedno izpolnile, včasih celo presegle. Po navedbah Moskve se je pogodba o umiku nanašala na šest armad s 338 tisoč vojakov in na njihove družine, 4200 tankov, več kot 8200 oklepnih vozil, 3600 topniških sistemov, sedemsto letal in prav toliko helikopterjev, 677 tisoč ton streliva, sto tisoč ton vozil ter dva milijona ton »materialno-tehnicnih sredstev«. Odvoz je potekal s tovornimi

ladjami prek Crnega morja, z vlaki prek Poljske in Češke ter z letali. Ko so se sovjetske sile umikale, so se po svetu širile tudigovornice, da veliko orožja izginja neznano kam. Sovjetki generali, ki so se vračali v domovino, so po nakaterih podatkih s prodajo orožja zaslužili milijone dolarjev.

Spor med Bonnom in Moskvo se je razvnel takrat, ko je sovjetska stran

zahtevala placilo nepremicnin, ki jih je in naj bi jih zapustila v Nemčiji, nemška stran pa je zahtevala odškodnino v višini 25 milijard mark za ekološko škodo, ki so jo povzročile sovjetske sile. Na srečanju ruskega predsednika Jelcina in nemškega kanclerja Kohla decembra leta 1992 sta se obe strani odpovedali svojim zahtevam in se dogovorili, da bo umik vseh sil končan stiri mesece prej, torej 31. avgusta 1994.

V obdobju Nemške demokratične republike so sovjetske sile uporabljale kar 2900 kvadratnih kilometrov površin. Za transport v domovino, prekvalifikacije in stanovanjske programe je vlada v Bonnu dala na voljo dvanajst milijard nemških mark v starih letih. Dodatnih 550 milijonov mark pa naj bi služilo gradnji 45 tisoč stanovanjskih enot v Rusiji, Belorusiji in Ukrajini.

Od dneva združitve Nemčije do marca 1993 je približno 250 pripadnikov sovjetskih sil vložilo prošnje za azil v Zvezni republiki Nemčiji, od tega je bila kar polovica dezertirjev. Tretjega septembra 1994, ko so se sovjetske sile končno poslovile od Nemčije, je na tisoče Moskovčanov pozdravilo vojaške, ki so se vrnili v domovino.

NEMŠKO-NEMŠKA OBČUTLJIVOST HROMI GALERISTE

PO PETIH LETIH BREZ PRAVE VOLJE ZA KULTURNO POVEZOVANJE

Vzhodnonemška umetnost v tržnem gospodarstvu

BERLIN - Razprave, ki so se po združitvi Nemčije razvnele glede umetnosti Nemske demokratične republike, so »državnim umetnikom NDR«, ki so jih na Zahodu kritizirali predvsem zaradi njihove vere v socializem, očitno škodile manj, kot se je zdelo na začetku. Dela slovite »stirikrake zvezde«, ki so ji pripadali Bernhard Heisig, Wolfgang Mattheuer in Willi Sitte, o katerih so potekale številne razprave, so že dolgo pred združitvijo visela v zahodnonemških muzejih in zasebnih zbirkah.

Vzhodnonemški umetniki - seveda tisti, ki so bili uveljavljeni tudi na Zahodu - po združitvi niso ostali brez denarja, ocenjujejo zahodnonemški galeristi. »Od resnično pomembnih vzhodnonemških umetnikov nobenemu ni treba skrbeti za vsakdanji kruh,« je povedal trgovec z umetninami Dieter Brusberg. Kljub temu so po njegovem mnenju med njimi »le trije ducati dobrih slikarjev«, medtem ko je vzhodnonemška zveza upodabljaljocih umetnikov pred razpadom stela tri tisoč članov.

Galerija Dietra Brusberga v zahodnem delu Berlina že trideset let trguje z »vzhodnimi umetninami« in je zdaj tesno povezana z vzhodnonemškimi umetniki Haraldom Metzkesem, Wernerjem Liebmannom, Maxom Uhligom in Hubertusom Giebejem. Poslovni stiki z Mattheuerjem, Tübkejem in Heisigom pa so v zadnjih letih - ne nazadnje tudi zaradi »nemske občutljivosti« - propadli, kar pa ne pomeni, da ti umetniki pri Brusbergu ne morejo več razstavljati.

Da je z »vzhodno umetnostjo« mogoče zaslužiti veliko denarja, trdita tudi vzhodnonemška galerista Rüdiger Küttner in Rainer Ebert. Cene za »vzhodno umetnost« v Galeriji Berlin se začnejo pri štiri tisoč markah in se povzpnejo do 600 tisoč mark, na primer za He-

isigovo delo. V Galeriji Berlin so na ogled dela tridesetih umetnikov, med njimi Tübkeja, Ebersbacha, Seidla in Libude. Kupci prihajajo predvsem iz zahodnega dela Nemčije, v zadnjem času pa tudi iz tujine. Küttner in Ebert sta kot sodelavca vzhodnonemske državne trgovine z umetninami že pred združitvijo Nemčije na Zahod prodala prenekatere delo. Küttner ocenjuje, da bi danes približno deset do petnajst odstotkov umetnikov iz nekdanje NDR lahko zelo dobro živelo od svojega dela. »Toda večina se se ni naučila, kako je treba s svojo mapo trkati na vrata galerij.«

Mladi vzhodnonemški umetniki, ki jih ne ovira spor glede preteklosti, so se hitreje privadili na nov položaj na trgu. Kot primer omenimo 34-letnega galerista Gerda Harryja Lybkeja, lastnika galerije v Leipzigu. V Lybkejevih napol legalnih prostorih, ki jim je nenehno grozilo zaprtje, je v začetku 80. let nastalo vzdušje, povsem drugačno od sveta, ki so ga poznale starejše generacije vzhodnih Nemcev. Ta galerija, ki ima zdaj svojo poslovalnico tudi v Berlinu, je brez težav prodrla na svetovni trg umetniških del. Umetniki, ki razstavljajo v njej - Kaeseberg, Kowski, Herold, Mayer, Rauch ali Görß - so znani v New Yorku, Benetkah in Tokiu.

Irma Weinreich / dpa

Umetniki še iščejo pot v enotnost

BERLIN (dpa) - Združitev Nemčije je enako presenetila umetnike in politike. Toda umetnike je brzkone bolj prizadela, saj se morajo spoprijeti z varčevanjem na področju kulture. Sprico teh okoliscin je obseg kulturnega življenja v vzhodnem delu Nemčije po petih letih sprememb zelo presenetljiv. Ljudje na vzhodu so prav v kulturi iskali zavetisce, ki jim je omogočilo ohranitev vsaj delčka istovetnosti.

Zelo počasi so začeli starejši vzhodnonemški umetniki reflektirati tisto, kar se jim je zdelo pred padcem zidu nepredstavljivo, medtem ko je pri mlajši generaciji že del njihovih stvaritev. Heiner Müller je po daljšem umetniškem molku končal novo stvaritev z delovnim naslovom Germania 3, s katero želi znova razvneti spor med zgodovinarji glede vloge Stalina in Hitlerja v svetovni zgodovini. Jurek Becker je stiske ljudi ob združitvi Nemčije posnel v obliki televizijske nadaljevanke, ki ji je namenil ironičen naslov Tudi mi smo samo ljudstvo.

Na področju literature je Günter Gras svojim številnim kritikom ponudil dokaz, da je še vedno prezgodaj za pisanje obsežnega romana o nemški enotnosti. Nekateri drugi poskusi v tej smeri so bili se kar uspešni, omeniti je treba Jaz Wolfganga Hilbige in Tiha vrstice sest Monike Maron. Od kritje, da je bila Monika Maron občasna sodelavka vzhodnonemske tajne policije Stasi, je zadnji - brzkone le začasni - vrhunec spora, ki obremenjuje nemske inte-

lektualce že od leta 1990, prizadel pa je tudi avtorje, kot so Müller, Christa Wolf in Hermann Kant.

Botho Strauß je spor dodatno razvnel z esejem Otekoče petje kozlov in »nemske konacionalnimi opredelitvami«, kot menijo kritiki, ki se zdaj poslavljajo od nekdanjega »ljubljenčka« zahodnonemških intelektualcev.

Nemski intelektualci se počasi odvracajo od tematične združitve, in zaradi balkanskega genocida čedalje bolj razmišljajo o svojem odnosu do nasilja. »Predstavniški boji« med umetniki z vzhoda in zahoda Nemčije so doživeli vrhunec v času združevanja zahodnoberlinske Akademije za umetnost in vzhodnonemske Umetnostne akademije, združitve, za katero sta se zavzemala predvsem Walter Jens in Heiner Müller, poleg Wolfa Biermana pa ji je nasprotoval tudi nemški kancler Kohl. Združevanje vzhodnonemskega in zahodnonemskega Pen kluba poteka počasi, saj se »zahodna stran« temu še vedno upira.

Wilfried Mommert / dpa

ZDRUŽENA NEMČIJA MORA Z VZHODOM REŠITI TUDI VPRAŠANJE VRNITVE UMETNIN

Dragocena pričevanja o nemški kulturi hranijo v Rusiji

MOSKVA (dpa, AFP) - Znano je, da so v času Tretjega Reicha umetnine iz okupiranih ozemelj romale v Nemčijo. Stevilne umetnine pa so med 2. svetovno vojno prepeljali iz Nemčije v Rusijo. Dolgo so veljale za izgubljene. Sele v začetku 90. let se je izvedelo, kje so bila skrita za vse ta desetletja. Vlada v Bonnu predvideva, da je v Rusiji shranjenih približno dvesto tisoč muzejskih predmetov, dva milijona knjig in trije kilometri arhivskega gradiva iz Nemčije.

Strokovnjaki predvidevajo, da so med njimi tudi dragocena pričevanja o nemški kulturi in zgodovini. Podobno naj bi veljalo, pravijo v Bonnu, za »pričevanja o preteklih kulturah, ki so nasla svoje mesto v nemških muzejih in so pomembno vplivala na tamkajšnje kulturo«.

Kulturni zakladi, ki so del zaplenjene nemske umetnosti v Rusiji, vsebujejo tudi številna ključna dela:

- Triinšeddeset najpomembnejših del evropskega slikarstva od 14. do 19. stoletja (El Greco, Goya, Tintoretto), ki jih od februarja razstavljajo v moskovskem Puskinovem muzeju.

- Stiriinšeddeset mojstrov in impresionizma in postimpresionizma (Renoir, Degas, Monet, Van Gogh), ki so na ogled v Eremitazu v Sankt Peterburgu.

- Tristo štiriinšestdeset akvarelov, risb in grafik iz bremenskega likovnega razstavišča, tako imenovana Baldinova zbirka (Dürer, Goya, Rubens, Rembrandt), ki so jo razstavili že leta 1992/93 v Sankt Petersburgu in Moskvi.

- »Kraljevo« zbirko slik, ki jih je po ruskih podatkih nacistična Nemčija dobila od rotterdamskega muzeja. Zbirko, v kateri prevladujejo renesančna dela (med njimi tudi Rembrandtova), Puskinov muzej namerava predstaviti septembra.

- »Priamov zaklad« naj bi v začetku leta 1996 razstavili v Puskinovem muzeju. K dragocenostim iz zlata in srebra, ki jih je nemški arheolog Heinrich Schliemann odkril pri izkopavanjih v antični Troji, so tudi zlate case, zlata skleda, diademi, viseci uhani, zapestnice in biserne ogrlice. Manj dragoceni predmeti so shranjeni v Sankt Petersburgu, kjer jih bodo leta 1996 tudi razstavili.

- Osemdeset predmetov iz zlate najdbe v Eberswaldeu iz zgodnje nemske zgodovine.

- Pomembnejši del zbirke vzhodnoazijske umetnosti, ki jo sestavlja 5200 predmetov in je last berlinskih muzejev, je shranjen nahaja v Eremitazu.

- Dvesto tisoč starih tiskov in več kot 50 tisoč redkih spisov, kot je na primer Luthrova zbirka iz fonda berlinske državne knjižnice.

- Dragocene fonde Nemske knjižnice knjig in

spisov v Leipzigu (rokopisi in 131 zgodnjih tiskov) hranijo v Ruski državni knjižnici v Moskvi, med njimi je tudi Gutenbergova biblija.

- Pet tisoč dragocenih zvezkov Dezelne raziskovalne knjižnice Gotha, med katerimi so tudi izdaje iz 16. in 18. stoletja.

Ruski kulturni minister Evgenij Sidorov je Nemčijo obtožil, da ne da nobenega pametnega predloga na temo vrnitve umetnin, ki so jih Nemci zasegli med drugo svetovno vojno. »Nemška stran ni predlagala prav nič uporabnega v zvezi s kompenzacijo ali izmenjavo kulturnih zakladov,« je zatrdil ruski minister in dodal, da se zavzema za uravnovesen in razumen pristop k temu vprašanju. »Med vojno je bilo s površja zemlje izbrisanih trideset ruskih vasi, oropanih ali požganih pa na stotine muzejev. Kdo nam bo to plačal?« se sprašuje Sidorov.

Rešitev problema bo mogoca sele takrat, ko bo duma (spodnji dom parlamenta) izglasovala zakon. Toda duma se temu vprašanju izogiba.

Ruske oblasti so letos v moskovskem muzeju Puskin prvič razstavile 63 platen, ki so jih prinesli iz Nemčije po koncu vojne. V nekem drugem muzeju je prav tako prvič razstavljenih 74 francoskih slik, ki so jih zasegli leta 1945 v nemških privatnih zbirkah, in za katere se ni vedelo že 50 let.

Bonski uradniki se bodo konec stoletja preselili v Berlin

BERLIN (dpa) - Center nemske politične moči se tudi pet let po združitvi se nahaja v Bonnu. Nemski parlament je 20. julija 1991 sklenil, da se bo glavno mesto z vsemi institucijami preselilo v Berlin. Do konca tega

stoletja naj bi bila preselitev končana. Mesto Berlin kaže že prve znake, da bo postalo glavno mesto Nemčije. Potem ko je ameriški umetnik Christo »slekel« Reichstag, so se začela obsežna dela v njegovi notranjosti. Britanski arhitekt sir Norman Foster bo notranjost stavbe za 600 milijonov mark posodobil. Dela naj bi bila končana do leta 1999.

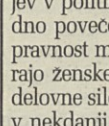
Ženske imajo manj koristi od združitve Nemčije

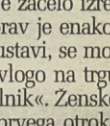
BERLIN (dpa) - Ženske v vzhodnem delu Nemčije so po združitvi doživele več sprememb kot moski. Po stredesetih letih NDR so številne ženske spet prisiljene igrati le vlogo gospodinje. V casih NDR so samozavestne vzhodne Nemke zlahka hkrati opravljale svoje delo in skrbale za gospodinjstvo. Skoraj vse vzhodnonemske ženske so izobrazene, tako da so imele v NDR številne možnosti za zaposlitev. Kljub temu pa tudi na vzhodu niso zasedale ključnih položajev v politiki in vojski. Po združitvi Nemčije se je začelo izredno povečevati število brezposelnih žensk. Čeprav je enakovrednost med spoloma zapisana tudi v nemški ustavi, se morajo ženske na vzhodu zadovoljiti s podrejeno vlogo na trgu delovne sile. Tako so se prisiljene vrniti »za stedišnik«. Ženske v nekdanji NDR so se prej odločale za rojstvo prvega otroka kot rojakinje na zahodu, saj so prejele »pozdrav otroku« v višini tisoč nemških mark, imele so plačan porodniški dopust in zagotovljeno vrnitev na staro delovno mesto. Zdaj pa se morajo sprijazniti z novimi, veliko bolj tržno usmerjenimi pogoji.

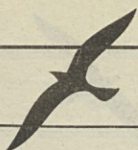

Vzhodnonemških nagcev zdaj ni več na vseh plažah

ROSTOCK (dpa) - Tudi vzhodnonemske plaže so po združitvi Nemčije doživele veliko spremembo. Kjer so se nekoč sončili razgaljeni nudiisti, je zdaj spet treba obleci kopalke. Vzhodnonemski nudiisti, ki so se po združitvi močno upirali prepovedi svoje »kulture kopanja«, se lahko zdaj slečejo le še na plažah, ki so jim izrecno namenjene. Nekoc so se vzhodnonemški nagci in tisti, ki se niso zeleli odpovedati tkanini na mokrih telesih, skupaj namakali v vodi, igrali kosarko, odbojko... Ko pa so po združitvi prisli zahodni Nemci, se je vse spremenilo.

MENJALNIŠKI TEČAJI						
29. september 1995						
menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	85,10	86,00	11,96	12,24	7,39	7,92
A banka Koper	85,20	86,25	11,95	12,26	7,39	7,92
A banka Nova Gorica	85,15	86,10	11,95	12,25	7,39	7,90
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	85,05	85,95	12,00	12,40	7,50	8,20
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	85,10	85,85	11,95	12,20	7,40	7,90
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	85,10	85,88	11,95	12,15	7,30	7,67
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	85,30	85,70	12,06	12,18	7,40	7,80
Creditanstalt d. d.	85,30	86,00	12,05	12,25	7,50	8,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	84,52	85,57	12,12	12,14	7,68	7,73
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	85,20	85,80	12,00	12,15	7,40	7,75
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	85,20	85,80	12,00	12,15	7,40	7,75
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	85,20	85,80	12,00	12,15	7,40	7,75
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	85,20	85,80	12,00	12,15	7,40	7,75
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	85,20	85,80	12,00	12,15	7,40	7,75
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	85,20	85,80	12,00	12,15	7,40	7,75
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	85,20	85,80	12,00	12,15	7,40	7,75
Nova kreditna banka Maribor d.d.	84,50	85,80	12,00	12,25	7,35	8,00
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	85,20	85,80	12,05	12,20	7,30	7,80
Nova Ljubljanska banka	84,70	85,95	11,92	12,33	7,39	7,92
Poštna banka Slovenije	84,15	85,80	11,20	12,20	7,00	7,95
Publikum Ljubljana, t: 312-57	85,55	85,64	12,10	12,12	7,60	7,69
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	85,45	85,60	12,10	12,15	7,58	7,72
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	85,45	85,75	12,05	12,15	7,50	7,90
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	85,30	85,50	12,08	12,10	7,40	7,85
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	84,20	85,70	12,10	12,20	7,20	8,00
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	85,30	85,70	12,05	12,12	7,46	7,65
Publikum NM, t: 068/ 322-490	85,20	85,75	12,10	12,20	7,55	7,80
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	85,40	85,80	12,10	12,25	7,60	7,90
Publikum Portorož, t: 066/747-240	85,35	85,65	12,05	12,17	7,56	7,74
Publikum Ljubljana Miklošičeva	85,56	85,63	12,10	12,13	7,62	7,70
SKB d.d.,***	84,35	86,05	11,95	12,30	7,25	7,75
SHP Kranj, t: 064/331-741	85,30	85,70	12,10	12,15	7,60	7,98
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320*	85,30	85,85	12,00	12,21	7,42	7,90
UBK Ljubljana, t:061/444-358	84,90	85,95	11,95	12,28	7,45	7,95
Upimo Ljubljana, t: 212-073	85,53	85,58	12,11	12,13	7,60	7,69
Tečajji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečajji *						

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA		
Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica: tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611 Agencija Domjo: tel. +39/40/831131		
29. SEPTEMBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1578,00	1643,00
nemška marka	1114,00	1160,00
francoski frank	322,00	335,00
holandski gulden	993,00	1034,00
belgijski frank	54,10	56,30
funt sterling	2490,00	2592,00
irski sterling	2546,00	2650,00
danska krona	286,00	298,00
grška dragma	6,80	7,20
kanadski dolar	1170,00	1218,00
japonski jen	16,10	16,70
švicarski frank	1382,00	1438,00
avstrijski šiling	158,10	164,60
norveška krona	252,00	263,00
švedska krona	227,00	236,00
portugalski escudo	10,60	11,00
španska pezeta	12,80	13,50
avstralski dolar	1190,00	1239,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	12,70	13,30
hrvaški dinar-kuna	265,00	295,00

KMEČKA BANKA - GORICA		
29. SEPTEMBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1580,00	1630,00
nemška marka	1121,00	1156,00
francoski frank	323,00	334,00
holandski gulden	996,00	1026,00
belgijski frank	54,30	56,10
funt sterling	2498,00	2588,00
irski sterling	2554,00	2649,00
danska krona	287,00	297,00
grška dragma	6,70	7,30
kanadski dolar	1174,00	1214,00
švicarski frank	1394,00	1429,00
avstrijski šiling	158,50	163,50
slovenski tolar	12,60	13,30

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI			
29. SEPTEMBER 1995			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,00	8,50
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,20	8,60
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,00	8,70
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,20	8,70
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,20	8,70

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG			
22. SEPTEMBER 1995			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4195	1.4235	1.4275
funt sterling	2.2370	2.2440	2.2510
irski funt	2.2890	2.2960	2.3030
kanadski dolar	1.0499	1.0539	1.0579
nizozemski gulden	89.143	89.253	89.363
švicarski frank	124.03	124.13	124.23
belgijski frank	4.8450	4.8550	4.8650
francoski frank	28.754	28.814	28.874
danska krona	25.652	25.712	25.772
norveška krona	22.649	22.709	22.769
švedska krona	20.040	20.100	20.160
italijanska lira	0.8821	0.8861	0.8901
avstrijski šiling	14.193	14.213	14.233
španska peseta	1.1472	1.1512	1.1552
portugalski escudo	0.9490	0.9520	0.9550
japonski jen	1.4400	1.4415	1.4430
finska marka	33.090	33.170	33.250

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 2. 10. 95

Nakupni	Prodajni	
1. REDNI tečaj za DEM	84,80	85,40
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE								
Tečajna lista št. 188 z dne 29. 9. 1995 - Tečaji veljajo od 30. 9. 1995 od 00.00 ure dalje								
				ZA DEVIZE				
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni		
Avstralija	036	avstr. dolar	1	89,1706	89,4389	89,7072		
Avstrija	040	šiling	100	1177,4806	1181,0237	1184,5668		
Belgija	056	frank	100	402,8520	404,0642	405,2764		
Kanada	124	dolar	1	87,1119	87,3740	87,6361		
Danska	208	krona	100	2131,1960	2137,6088	2144,0216		
Finska	246	marka	100	2764,1342	2772,4516	2780,7690		
Francija	250	frank	100	2399,6976	2406,9184	2414,1392		
Nemčija	280	marka	100	8284,5325	8309,4609	8336,3893		
Grcija	300	grd	100	—	50,9952	51,1482		
Irski	372	funt	1	—	190,9099	191,4826		
Italija	380	lira	100	7,2904	7,3123	7,3342		
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	—	2244,0198	—		
Japonska	392	jen	100	119,4216	119,7809	120,1402		
Nizozemska	528	gulden	100	7398,9160	7421,1795	7443,4430		
Norveška	578	krona	100	1880,5889	1886,2476	1891,9063		
Portugalska	620	escudo	100	78,8521	79,0894	79,3267		
Švedska	752	krona	100	1697,9149	1703,0240	1708,1331		
Švica	756	frank	100	10267,8496	10298,7458	10329,6420		
Velika Britanija	826	funt sterling	1	186,0291	186,5889	187,1487		
ZDA	840	dolar	1	117,5409	117,8946	118,2483		
Evropska unija	955	ECU	1	153,2515	153,7126	154,1737		
Španija	995	peseta	100	95,5787	95,8663	96,1539		
Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.								
Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 30. 9. 1995								
dospelost blag. zapis	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
5.10.95	5	102.2719%	97.6994%	99.9857%	1.700.000	869.311	830.445	1.699.757
20.3.96	172	97.9739%	96.0792%	97.0265%	1.700.000	832.778	816.673	1.649.451

Tečajnica borznega trga											
št.: 185						Datum: 29. 9. 1995					
LJUBLJANSKA BORZA LJUBLJANA STOCK EXCHANGE INC.											
Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex.kupon st.dat(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpras	ponudba	Max.	Min.	pro.v 1000 SIT	
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice											
LEK2	800	(11.95)	11.310		27.9.	11.310	11.700				
PRB	665	(13.69)	17.129	.81	29.9.	16.990	17.100	17.350	16.920	8.342	
SAL	500	(211.95)	19.124	.45	29.9.	19.020	19.250	19.360	19.040	3.251	
SKBR	1000	(24.95)	35.329	.42	29.9.	35.050	35.190	35.700	35.050	40.346	
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice											
RCE1	10.0	2(110.95)	103.7	.35	29.9.	103.2	104.0	104.0	103.1	86	
RSO1	8.0	5(30.695)	101.2	.01	29.9.	101.1	101.3	101.4	101.1	5.637	
RSO2	9.5	9(14.95)	110.8	.15	29.9.	110.5	110.9	111.0	110.5	36.170	
RSO8	5.0	4(31.595)	91.5		29.9.	91.0	91.8	91.5	91.5	331	
RS11	7.0	5(15.795)	97.3		29.9.	97.3	97.7	97.8	97.3	76.959	
BSL1D	8.0	5(30.695)	100.0A	.33	29.9.	100.0	101.0	100.0	100.0	534	
BSL2D	9.5	9(14.95)	110.5		28.9.	110.2	112.8				
SKB1	10.0	4(11.94)	102.9	.53	29.9.	102.8	103.5	103.5	102.9	10.904	
SKR1	5.0	3(30.695)	81.0		29.9.	78.0	81.0	81.0	81.0	479	
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice											
BTBR	300	(2128.95)	13.535	5.35	29.9.	13.410	13.790	13.750	13.400	1.670	
DAD	10.000	(16.94)	119.797	.09	29.9.	118.600	119.500	122.200	118.550	1.067	
FMD	1715	(24.95)	15.246	1.64	29.9.	14.800	15.150	15.250	15.240	1.067	
GPCR		(10)	23.114		27.9.		24.800				
FIMER		(1)	15.000		26.9.	14.200	16.000				
MRZ	218	(30.393)	10.308	.21	29.9.	10.310	10.400	10.350	10.290	1.031	
NKR	200	(26.695)	4.212	1.97	29.9.	4.150	4.200	4.290	4.150	3.904	
ULTR		(5)	799.0	.33	29.9.	791.0	800.0	799.0	799.0	799	
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice											
KBT1	2750	(22.695)	33.977	.29	29.9.	33.810	34.360	34.600	32.520	8.766	
PFNP		(1)	33.255	1.34	29.9.	33.330	33.500	34.300	32.600	1.330	
UBKP	720	(25.595)	12.353	.43	29.9.	12.300	12.890	12.500	12.300	247	
VIP		(1)	43.000		26.9.	42.000	43.150				
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice											
LEK2	12.0	4(11.94)	99.4		25.9.	100.0					
OZG	11.0	4(11.95)	103.5		27.9.	101.0	104.0				
PCE	12.0	7(16.95)	100.4	.58	29.9.	100.0	102.0	100.4	100.4	229	
PCO	10.0	2(16.95)	100.5	.55	29.9.	100.7	101.3	100.5	100.5	332	
SZB1	10.0	2(15.995)	104.5		27.9.	103.5	105.0				

RAI 1

7.00	Otroski variete La Banda dello Zecchino, risanke
9.00	Oddaja za najmlajše L' albero azzurro, risanke
9.55	Dok.: Kvarkov svet - Kri-la Serengetija
10.55	Film: Febbre bionda (kom., VB '55, i. J. Greg-son, Diana Dors)
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa iz Westa
13.25	Izzrebanje lota
13.30	Dnevnik
14.00	Aktualna oddaja o morju Linea Blu
15.15	7 dni v Parlamentu
15.45	Film: Il grande viaggio (dram., ZDA '87)
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.15	Nan.: Pazza famiglia (i. E. Montesano, P. Panelli)
19.35	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Scommettiamo che...? - Stavimo, da...? (vodita Fabrizio Frizzi, Milly Carlucci)
21.10	Variete: Igre brez meja
23.05	Dnevnik
23.10	Posebnosti TG 1
24.00	Dnevnik 1, horoskop in vremenska napoved
0.30	Filmske novosti
0.35	Film: L' attesa (dram., It. '91, i. R. Carpentieri)
1.50	Variete: Rita in jaz ('77)

RAI 2

7.15	Film: Incontro sotto la pioggia (dram., ZDA '56, i. J. Wyman, V. Johnson)
9.00	Dnevnik, Odprti prostor
9.20	Evropski dnevi
9.55	Dnevnik
10.00	Film: Il paradiso dei barbari (pust., ZDA '58)
11.30	Dnevnik
11.35	Potebujem te
12.15	Sereno variabile
13.00	Dnevnik, športna rubrika
13.30	Dribbling in vreme
14.00	Variete: Il fantacalcio
14.50	Film: Samurai cowboy (kom., ZDA '93, i. H. Go)
16.30	Izzrebanje lota
16.35	Film: Il college più pazzo del mondo (kom., ZDA '89, i. K. Williams)
18.10	Sereno variabile, vreme
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Risanke: Go-Cart
20.40	Film: Gli occhi di uno straniero (dram., ZDA '92, i. R. D. Anderson)
22.30	Komedija: La paura nr. 1 (r.-i. E. De Filippo, L. Ferro), vmes (23.20) dnevnik, vreme
0.55	Film: C'è posto per tutti (dram., It. '91)

RAI 3

6.30	Pregled tiska, Drobci
7.00	Film: Tutti possono uccidermi (krim., It.-Fr. '57)
8.35	Film: Nozze in Galilea (dram., Bel.-Fr. '88)
10.30	Film: La rosa e lo sciacallo (dram., ZDA '90)
12.00	Dnevnik
12.15	Film: Il più grande bene del mondo (dram., VB '90, i. A. Bates, M. Wall)
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR - Okolje Italija
15.15	Sobotni sport: odbojka, kolesarstvo, kosarka
18.50	Vreme in dnevnik, dezelne vesti
19.50	Variete: Blob Soup
20.30	Film: Il buio oltre la siepe (dram., ZDA '62, i. G. Peck, B. Peters)
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Film: La ballata di Cable Hogue (western, ZDA '70, i. J. Robards), vmes (23.55) dnevnik, vreme, filmske novosti
1.10	SP v kolesarstvu

RETE 4

7.45	Nad.: Piccolo amore, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Cuore ferito, 10.30 Felicità (i. T. Ramos, V. Pasmanter), 11.15 Il prezzo della vita (i. E. Palomo), 12.20 Hisa v preriji, vmes (11.30) dnevnik
13.30	Dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
15.05	Film: Il barbaro e la geisha (dram., ZDA '58)
17.00	Nan.: A cuore aperto, 18.00 Colombo, vmes (19.00) dnevnik in vreme
20.30	Film: Ave Maria (kom., It. '82, i. N. D'Angelo)
22.35	Film: La valle dell' eden (dram., ZDA '52, r. E. Kazan, i. J. Dean, J. Harris, R. Massey), vmes (23.30) Pregled tiska
0.50	Medicine a confronto
1.00	Medicine a confronto
2.30	Nan.: Hisa v preriji

CANALE 5

6.00	Na prvi strani
9.00	Nan.: Casa dolce casa
11.30	Televizijsko sodišče: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualno: Amici
15.30	Nan.: Simpsonovi
16.00	Otroski variete
18.00	Dnevnik TG5 - Flash
18.05	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno)
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: La Corrida (vodi Corrado), vmes (23.00) dnevnik
23.10	Glasbena odd.: Vota la voce (vodi Red Ronnie), vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Striscia la notizia
2.00	Pregled tiska

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
10.00	Nanizanke
11.25	Speciale Cinema
12.25	Odprti studio
12.45	Studio sport
12.50	Avtomobilizem F1
14.10	Variete za najmlajše, vmes risanke
16.00	Varieteja: Nati per vincere, 16.45 Dobrodelni maratona 30 ur za življenje (vodita Marco Columbro, Lorella Cuccarini)
19.30	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Appuntamento al buio
20.40	Film: Anche gli angeli mangiano fagioli (kom., It. '75, i. G. Gemma)
23.00	Film: Fratelli nella notte (vojni, ZDA '83, i. G. Hackam, m R. Stack)
1.00	Italia 1 sport
2.10	Film

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.10, 0.00 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Il mio amico fantasma, 21.20 Evening...

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00 Dnevnik
16.00	SP v kolesarstvu
19.15	Sancta Sanctorum
20.00	Sportna odd. Ciclissimo
20.35	Film: Star Trek 3
23.00	Španski nogomet

RAI 3
slovenski
program20.25 Risanka: Filip
20.30 Dnevnik
20.45 Oj Doberdob**BORIS S.**popravila TV - VCR
antene - SATUl. Biancospino 22/2
OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

08.50	Radovedni Tacek: Tekma, ponovitev
09.00	Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 39. oddaja, ponovitev
09.15	Frida s srcem na dlani, 3. del norveške nadaljevanke
09.40	Male sive celice, kviz
10.25	Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
11.10	Zgodbe iz školjke
11.40	Hokejska tekma, kanadsko-ameriški film
13.00	Poročila
13.05	Intervju: Miran Sattler, ponovitev
15.40	Malo angleščine, prosim
16.05	Tednik
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Odprava zelenega zmaja, 6. del: Doma
17.40	Pravljice iz mavrice, luna gre na pot
18.00	Boj za obstanek, angleška plz oddaja, 1. del
18.50	Hugo, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
19.52	Utrip
20.10	Nekega jutra, ko se zdani, posnetek koncerta Vlada Kreslina s prijatelji
21.50	Ozare
22.00	Dnevnik 3
22.25	Grace na udaru, 4. del
22.30	Sova:
22.50	Severna obzorja, 20. del
23.35	Pasja vročina, franc. film
01.10	Ticek vrazicek, 5. del

SLOVENIJA 2

08.00	Euronews
09.05	Mojstri, 4. oddaja
10.00	Velenje - Trbovlje
10.00	Festival Radovljica: Zephyrs II. del
10.40	Primer za dva, 4. del
11.40	Turistična oddaja
12.10	TV 101, 15. del serije
13.00	Sova: Frasier, 4. del serije
13.30	Severna obzorja, 19. del
14.15	Videošpon
15.00	Euronews
15.25	Sirjave, evropski magazin o varovanju okolja, 3. oddaja
15.55	Sportna sobota
18.30	30 let »Hencek« igra naprej
19.20	Karaoke
20.20	Goli sport, 4. del
21.15	Cross Creek, amer. film
23.10	Novice iz sveta razvedrila - dokumentarec: Fleetwood Mac

KANAL A

08.05	A Shop
09.20	Robin Hood, risanka
17.55	Klic divjine, pon. 1. dela nemske nanizanke
19.00	Generacija transforme-rjev II, 13. del risane seri-je
19.30	Dance Session, pon.
20.05	Vreme
20.10	Splosna praksa, 41. del avstralske nanizanke
21.05	Pogodba za umor, 2. del ameriskega filma
22.40	Vreme
22.45	Pogodba za umor, pon. 1. dela am. filma
00.20	A Shop/Poletne sanje, erotični film

Koper

16.00	Euronews
18.00	Slovenski program: TV poper, kabaretno satirična oddaja
18.20	Poperdata
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Jutri je nedelja, verska oddaja
19.35	»Accordi« - II oddaja
20.05	Azzurro Quotidiano
20.30	Besede in kri - italijanska TV nanizanka, 2. del
21.45	Režija: Damiano Damiani
21.45	Igrajo: Paolo Bonacelli, Consuelo Ferrara in dru-gi.
21.45	Koper: Jadranje - Match Race
22.15	»Grand Prix OMV« - Slo-venia Cup
22.15	Vsedanes - TV dnevnik
22.30	Achtung Baby! - oddaja o kulturi, avtor: Roberto Ferrucci
23.00	V dobrem in slabem - an-gleska komedija, 1954

OIRF Avstrija 1

10.10	Popaj in sin, risanka
10.40	Scooby Doo
11.15	Duck Tales
11.45	Garfield in prijatelji
12.15	Klic na pomoč Kaliforni-ja
13.00	Formula 1, trening za VN Evrope
14.15	Blossom: Trema
14.40	Parker Lewis: Musso - poroka
15.00	Baywatch: Nevarna pustolovščina v dezeli zlatokopov
15.45	Superman - Lois in Clark
16.30	Melrose Place: Nova priloznost
17.15	Beverly Hills 90210
17.15	G. Walsh gre v Washing-ton, 1. del
18.00	Nogomet
19.00	Mr. Bean
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	40 let televizije
22.20	Sport
23.55	Hale in Pace, skeci
00.20	Simfonija za mir, Linski zvoki '95
01.05	Melrose Place, ponovitev
01.50	Beverly Hills 90210, pon.
02.35	Dečki vojaki, ponovitev

OIRF Avstrija 2

09.05	Neopravičene ure, avstrijska komedija
12.30	Hello Austria, Hello Vienna
13.00	Cas v sliki
13.10	Parada popevk 1991, nemski glasbeni film, 1960
14.40	Nedolžni gresniki, komedija
16.15	Zemlja in ljudje
17.00	Cas v sliki
17.05	Ozri se po dezeli
17.35	Svetovne religije
18.00	Milijonsko kolo
18.25	Sporni primeri
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.15	Laurina odločitev, nemski tv triler, 1993
21.45	Režija: Horst Kummeth
21.45	Cas v sliki
21.50	Obozevalec, ameriška tv kriminalka, 1992
23.20	Režija: Kevin Meyer
00.50	Mladi bojevniki, ameriški film, 1988
01.00	Pogledi od strani
01.50	Sport
02.00	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O je-ziku; 10.05 Kulturna pano-rama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in od-mevi; 17.05 Aktualni mo-zaik; 18.15 Večerni utri-nek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku; 22.30 Informativ-na odd. v tujih jezikih; 22.40 Igra; Nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poroči-la; 19.00 Dnevnik; 7.00 Ju-tranja kronika; 8.00 Po-slovne zanimivosti; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditvev; 9.45 Sobotna akcija; 11.00 Moped show; 11.30 Novice, ob-vestila; 14.00 Glasbene želje; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 17.50 Sport; 19.00 Večer z J. Webrom.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Z glasbo v dober dan; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues...; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Zborov-ska glasba; 15.30 Do-godki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Ro-man; 18.30 H. Purcell; 19.30 Opera: Carmen; 21.10 Nokturno; 22.30 Znamenite partiture; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pre-gled tiska; 7.40 OKC ob-veščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 So-botni teren; 9.00 Informa-cije; 9.10 Planet Primor-ska; 9.45 Du jesi, zabavno in humorno; 10.45 Pri-morski zaliv - Sobotna te-renska akcija; 11.30 Tur-istična poročila; 11.50 S terena; 12.30 Opoldnev-nik; 12.55 Terenska akcija; 13.45 Okno v svet; 14.00 Glasba po željah; 14.45 Sobotna reportaža; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 20 Modrih; 19.30 Sport; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke; 24.00 Nočni.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Te-lefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbi-rali ste; 10.00 Pregled ti-ska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d' Italy; 11.00 Kulturne aktualno-sti; 11.45 Dorothy ed Ali-ce; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah;

14.00 Narečna odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Redazione teen; 16.00 Modri val; 18.45 Rigatoni; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

6.00 Dej nehi no; 8.00 Ho-roskop; 9.30 Kam danes; 10.15 Novice; 11.05 No-tranjsko-kraški mozaik; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 oži-gosanih; 15.00 Vodeni program; 15.15 RGL ko-mentira; 17.15 Novice; 17.30 Angleščina, 19.15 Novice; 19.25 Vreme; 20.00 Stampeado; 22.00 DJ Jernej in hot mix.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenj-ska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40, 8.40 Pregled tiska; 9.20 Rožnati planet; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Pesmi ted-na; 19.30 Večerni pr. z N. Bešter in S. Jovičem.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kme-tijski nasveti; 6.15 Horo-skop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otrški studio; 10.30 Top 17; 12.05 Sestanek starejših; 13.00 Slovensko-bistriška panorama; 14.10 Od Pluja do Ormoža; 15.00 iz Slovenskih gor; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtni-ce, obvestila; 17.40 Radio express; 19.30 Športna so-bota; 21.00 Lestvica za-bavnih melodij; 22.00 Zr-calo dneva; 23.15 Nočni.

Radio Študent

0.00 RoboKak!; 11.00 Cur-riculum vitae; 14.30 RO: Editions Sylophone Con-cracy; 17.00 Kinoburger; 19.00 TB: Reggie Work-man; 20.00 Reading '95 Graffiti Bridge; 24.00 Mid-night Rambler (psi tulijo..).

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnev-nik; 8.00, 10.00 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Do-bro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Kulturni jubileji našega Radia; 9.40 Slov. gla-sba; 10.10 Koncert piani-sta I. Lazka; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Orkestri; 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rozajanski glas, nato Orkestri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kro-nika; 14.10 Nediški zvoni, nato Evergreen; 15.00 May way, ali zelo oseben pogled na glasbo; 15.40 Made in Italy; 16.00 VZa-bavna glasba; 16.30 Gla-sba za vse okuse; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Satirični kabaret: Prežganka št. 2; 18.40 Soft music; 19.20 Napovednik.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Veliki oder

Danes ob 11. in 17. uri: S. Makarovič: MEDENA PRAVLJICA, izven.

Gledališka blagajna je odprta od 11. do 12. ure, informacije ob istem času po tel.: 314-962.

SNG LJUBLJANA

Mala drama

Danes ob 20. uri: D. Mamet:

OLEANNA, premiera.

Veliki oder

V ponedeljek, 2., in sredo, 3. oktobra, ob 19.30:

Ivan Cankar: HLAPCI, za abonma ponedeljek in izven.

Rezervacije in prodaja vstopnic pri blagajni Drame, danes od 10. do 13. ure, telefon: 221-511. Od ponedeljka, 25. septembra, je blagajna odprta od 10. do 13. ter od 18. do 20. ure.

CANKARJEV DOM

Torek, 3. oktobra (premiera), in četrtek, 5. oktobra, ob 22. uri: Matjaz Pograjc:

BETONTANC - KNOW YOUR ENEMY!

Prvič v CD: Gledališki abonma. Vrhunske svetovne in domače predstave. Šest predstav - štiri vrhunska tuja gostovanja treh gledališč in ene plesne skupine, dve predstavi po lastni izbiri iz bogatega domačega in tujega repertoarja. Vpis gledališkega abonmaja do 14. oktobra; ne zamudite!

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Danes, ob 19.30: T. Partljic:

STAJERC V LJUBLJANI, za izven.

Vstopnice so v prodaji vsak dan od 10. do 12. ure ter uro pred predstavo pri blagajni MGL. Tel.: 210 852.

SNG MARIBOR

Drama

Jutri, 1. oktobra, ob 20. uri za abonente in

izven. M. Vezovisek: JERMANOVO SEME.

Opera in balet

Jutri ob 16.uri balet : S. S. Prokofjev: ROMEO IN JULIJA, za red upokojenci, nedelja, popoldanski in izven.

Gledališka blagajna je odprta: v ponedeljek ob 10. do 17. ure, od torika do petka od 10. do 19. ure. V soboto od 10. do 13. ure ter dve uri pred predstavo. Ob nedeljah in praznikih samo dve uri pred predstavo. Rezervacije po telefonu: 062/221-206.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR

Jutri, 1. oktobra, ob 11. uri gostuje Lutkovno gledališče Ljubljana s predstavo:

Nace Simončič: VELIKI KIKIRIKI

Predstava je primerna za otroke od 3. leta starosti.

Vstopnice so na voljo eno uro pred predstavo. Rezervirate jih lahko po telefonu 26-748 vsak delavnik med 11. in 12. uro.

LOŠKI ODER

Jutri, 1. oktobra, ob 19.30 gostuje EG GLEJ in GRAPEFRUIT COMPANY: Iztok Lovrič: AFERA POUHN KUFR, za abonma rdeci in izven.

KUD FRANCE PREŠEREN

Danes ob 21. uri in jutri ob 19.30: DIVA DIVANOVA, večer kabaretne umetnice in pevke z družino Gledališča Ane Monro.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Ray Cooney: TO IMAMO V DRUZINI

Nova komedija nam in našim obiskovalcem znanega avtorja komedije uspešnice Zbeži od žene. Igrajo: Bernarda Oman, Darja Reichman, Tine Oman, Pavel Rakovec, Matjaž Višnar in gostje Marjana Brečelj, Miran Kenda, Uroš Smolej, Janez Skof in Aleksander Valic.

Predpremiera: torek, 3. oktobra, ob 19.30, za izven.

Premiera: sredo, 4. oktobra, ob 19.30, za izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom - Slovensko stalno gledališče

Nova sezona se bo začela v petek, 6. oktobra s krstno uprizoritvijo Aishilove tragedije »Sedmerica proti Tebam«. Režija M. Uršič.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčovich
Jesenska simfonična sezona 1995

Jutri, 1. oktobra, ob 18. uri (red B) koncert orkestra gledališča Verdi. Direktor Giuseppe Grazioli. Kot solistka bo pri klavirju nastopila Laura De Fusco. Na programu Chabrier, Rachmaninov, Gershwin in Ravel.
Danes, 30. t.m., ob 21.00 ponovitev koncerta v Vidmu (v Palasport).
Do 12. oktobra so pri blagajni gledališča Verdi na razpolago novi abonmaji in eventuelne rezervacije preostalih prostih mest.
Abonmaje delijo tudi po solah, na univerzi in raznih podjetjih.

KOROŠKA

CELOVEC

V Mestnem gledališču bo v sredo, 4. oktobra, ob 19.30 opera »Cavalleria rusticana«.

KOTMARA VAS

Pri Pušniku v Sentkandolfu: danes, 30. t.m., ob 20.00 - Veselica Gorjancev; igrajo muzikantje iz Podjune.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

ZKO IZOLA

Vpis v solo kreativnosti
ZKO Izola vabi otroke k vpisu v: baletno solo (za otroke, starejše od 4 let), gledališko solo (za otroke, starejše od 7 let, mladino in odrasle), glasbeno delavnico (za otroke, stare od 3 do 8 let), likovni klub (za otroke, stare od 5 do 14 let), plesno delavnico LAI (za otroke, starejše od 5 let), solo kitare (za otroke, ki so dopolnili 12 let), novinarsko solo in jezikovno delavnico.

Vpis v Cicibanov klub
ZKO Izola vabi otroke do 4. leta, da se vpišejo v Cicibanov klub, kjer bodo poslušali pravljice, risali, oblikovali, izdelovali lutke, peli, plesali in se zabavali v prijetni družbi vsako soboto od 10.30 do 11.30. Klub se odpre 7. oktobra ob 16. uri.

Vpis poteka vsak dan od 8. do 15. ure.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST - Avditorij Muzeja Revoltella

V sredo, 4.10., ob 18. uri prvo srečanje ciklusa »Trikrat v sredo ob slovenski izvirnosti«. Na njem bo govora o pesniku Cirilu Zlobcu. Večer bo uvelodobil odborik na kulturo tržaške občine Roberto

Damiani, sodelovali pa bodo Claudio Magris, Miran Kosuta, Grytzko Mascioni in Lidija Kozlovic. Muzej Revoltella- Umetnost Video TV
Do 15. oktobra bo na ogled mednarodni pregled video filmov.

GLASBA SLOVENIJA

CANKARJEV DOM, LJUBLJANA

Torek, 3. oktobra, ob 19.30: Zlati abonma - SIMFONICNI ORKESTER NHK, TOKIO, dirigent Hiroši Vakasugi. Program: H. Konoe, L. van Beethoven, H. Berlioz. Glavni pokrovitelj zlatega abonmaja: Poslovni sistem Mercator.

V sredo in soboto, 4. in 7. oktobra, ob 19. uri: SLAVNOSNI KONCERT ob 15-letnici Cankarjevega doma, 50-letnici umetniškega delovanja pianistke Du-bravke Tomsič Srebotnjak, slovesni predaji novega klavirja Steinway, katerega pokrovitelj je Zavarovalnica Triglav, ter 15-letnici delovanja Jezertek Catering, d. o. o. Program: W. A. Mozart, M. Ravel, F. Chopin.

V četrtek in petek, 5. in 6. oktobra, ob 19.30: Oranzni abonma I. in II. - ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE, dirigent MARKO LETONJA, solistka ANGELINA RÈAUX, mezzosopran. Program: Mihelic, Bernstein, Weill.

V petek, 6. oktobra, ob 21. uri v dvorani Slovenske filharmonije: ZVOKI SESTIH STRUN - Roberto Aussel, kitara. Program: F. Kleynjans, R. Dyens, L. Brouwer, M. Ponce, A. Barrios, A. Piazzola.

Razstavišče Veronika, KAMNIK

Danes ob 20. uri bo koncert narodnih in ponarodelih pesmi ter zimbelenih melodij, na katerem bosta nastopila Jozi Kalisnik, mezzosopran, in Božo Maticič, harmonika.

KANAL OB SOČI

Danes ob 21. uri nastopa ameriška skupina iz Portlanda DEFIANCE. Zasedba: Skint, vokal, Mike Arrogance, kitara, Niff, bobni, Kelly, bas. Kot predskupina bo nastopila skupina Wasserdicht iz Ormoža.

ČRNOMELJ

Danes ob 22. uri bo koncert nizozemske skupine ZOOL, katere glasba je mesanica več zvrsti: punka, funka, jazza, soula, hardcora. Pri organizaciji turnee so sodelovali založba FV iz Ljubljane, Radio

V okviru Glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe bo jutri v repentabski cerkvi koncert, posvečen italijanskim violinskim šolam v 17. stoletju. Nastopili bodo Luigi Rovighi (violina), Dina Slama (čembalo) in Irena Pahor (violada gamba).

Student ter MKC Koper. ZOOL so: Stefijn Lehr, bas, Walter Lehr, bobni, Martijn Goosen, kitara, Emil Jansen, vokal, Chris Corsten, saksofon, Menno Baas je producent in menedžer.

VELENJE

Danes ob 21.30 bo nastopila ameriška skupina DEFUNKT (na sliki) v zasedbi: Bahnamous Bowie, klaviature; Ronnie Mac Jenkins, bas kitara; Ronnie Drayton, kitara; Kelly Sae, vokal; Oris »Scooter« Warner, bobni; Sebastian Piekarek, saksofoni.

GLASBA FJK

TRST

Gledališče Miela

V petek, 6. oktobra, ob 20.30 - koncert madžarske glasbene skupine Ando drom, ki bo izvajala cigansko glasbo. Koncert organizira Romski odbor Rom Sinti dezele F-Jk in Zadruga Bonawentura. Vstop prost.
V nedeljo, 8. oktobra, ob 11. uri koncert Riccarda Zadre. Koncerte, osem nedeljskih glasbenih matinej, je organiziralo gledališče Verdi v sodelovanju z Zadrugo Bonawentura in bodo trajali do 17. decembra. Nastopilo bo osem mladih že uveljavljenih pianistov, ki bodo izvajali Beethovnovе sonate. Vstopnice so na razpolago pri blagajni Dvorane Tripčovich po 10.000 lir za koncert, medtem ko abonma stane 50.000 lir.
V ponedeljek, 2. oktobra, ob 21. uri priredita Zadruga Bonawentura in Tibetanski studijski center iz Milana večer z naslovom »Plesi in petje za mir in svobodo izpod strehe sveta« s skupino petnajstih tibetanskih menihov. Vstopnice dobite pri UTAT

REPENTABOR

Gallus Consort - Glasbeni popoldnevi stare in sodobne glasbe
Jutri, 1. oktobra, ob 18. uri - Italijanske violinske sole v 17. stoletju. Nastopajo Luigi Rovighi, Dina Slama in Irena Pahor. Izvajali bodo Frescobaldijeve in Corellijeve skladbe. Koncert prireja Gallus Consort v sodelovanju z deželnim sedezem RAI in tržaško pokrajino.

ŠTIVAN

V ponedeljek, 2. oktobra, ob 21.00 bo v štivanski cerkvi na sporedu zaključni koncert iz cikla »Timavske note«, ki jih je organiziralo Združenje Punto musicale. Nastopila bo vokalna skupina »Ensemble Oktoechos«, ki bo izvajala srednjevesko glasbo.

RAZSTAVE SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA - LJUBLJANA.

GALERIJA TIVOLI

Osebnе razstave nagrajencev 20. mednarodnega graficnega bienala.

CANKARJEV DOM

V Veliki sprejemni dvorani je do 30. septembra na ogled razstava tapiserij nemškega umetnika Wernerja Möllerja.

MALA GALERIJA, Slovenska 35

V galeriji je na ogled razstava slik nemškega umetnika Imija Knoebela.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska31

Na ogled je razstava OD SKICE DO LUTKE, umetnice Agate Freyer - Majaron.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji: razstavi Arhitektura ter Na-stanek, ogrožanje in reševanje likovne dediščine.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20

Na ogled je razstava Gotika v Sloveniji - Svet predmetov.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah galerije je na ogled razstava Gotika v Sloveniji: Slikarstvo in kiparstvo.

GALERIJA VODNIKOVA DOMAČIJA,

Vodnikova 65

V galeriji je do 3. oktobra na ogled posthumna razstava akademskega slikarja Marijana Dovjaka.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

V galeriji do 7. oktobra razstavlja nizozemski.

slikar Kees van Eyck.

GALERIJA ŠKUC

V galeriji je na ogled samostojna razstava mladega fotografa Tomaza Gregorica.

LAŠKI DVOREC, LAŠKO

V dvorcu je na ogled razstava risb, stripov in slikanic Mikija Mustra.

GALERIJA M-ART, MARIBOR

V galeriji je na ogled razstava slik umetnikov Adela Seyouna in Galeba Baieeja.

MUZEJ JESENICE

Na ogled je razstava slik, plastik in reliefov umetnice Eve Gasparšič. Razstava bo na ogled do 29. oktobra.

POKRAJINSKI MUZEJ, MURSKA SOBOTA

Na ogled je arheološka razstava AVARI NA JUGOZAHODNEM MADŽARSKEM. Razstava bo na ogled do 20. novembra.

GALERIJA BOŽIDAR JAKAC, KOSTANJEVICA NA KRKI

V grajski cerkvi galerije je predstavljeno življenjsko delo akademskega kiparja Staneta Jarma.

POSLOVNI CENTER MERCATOR, Dunajska 107

V prostorih poslovnega centra je v organizaciji galerijskega podjetja ARS FRA-MA na ogled razstava slik akademskega slikarja Marijana Trsarja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 15.10. razstavlja James Rosenquist. Galerija Cartesius: se danes, 30. t. m. razstavlja umetnika Megi Pepeu (urnik: 11.-12.30, 16.30-19.30).

Palaca Costanzi: danes, 30. t. m., ob 12. uri otvoritev razstave »Od gosence do metulja«. Galerija Art Light Hall: se danes, 30. t. m. razstavlja slikar Ugo Pierri. Miramarski park- Konjušnica
Do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antične Eble. Dvorana Krožka Generali-Trg Duca degli Abruzzi 1: Do 6.10. bo na ogled razstava albanskega slikarja in kiparja Gavril Pritfuli.

GORICA

Kulturni dom: do 8.10. razstavlja slikar Jona Gal Planinc iz Ljubljane. V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

ŠTANJEL

Galeriji Lojzeta Spacala je odprta od delav-nikih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

PASSARIANO

V Vili Manin bo do 10.12 odprta razstava o Pier Paolu Pasoliniju.

KOROŠKA

CELOVEC

Skofjski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. oktobra. Kunstforum (Villacherstrasse 8/II): do 14.10 razstavlja Ahmet Oran. Galerija Freund: razstavlja Johannes Zechner. Evropska hisa: kiparski simpozij Krastal-Celovec. Hisa umetnikov
Do 7.10. je na ogled razstava T. Woschitza. Galerija Ars temporis: Razstavljena so dela Vlastimila Teske in Angele Hübel. PLIBERK
Do 14.10 razstavlja Werner Berg. ROŽEK
Grad Rožek: se jutri, 1.1.1.1., je na ogled razstava slikarja B. Faschinga. TINJE
Galerija Tinje: stalna razstava lesorezov Wernerja Berga.

KOLESARSTVO / SVETOVNO PRVENSTVO V KOLUMBIJI

Nemci prvi v šprintu

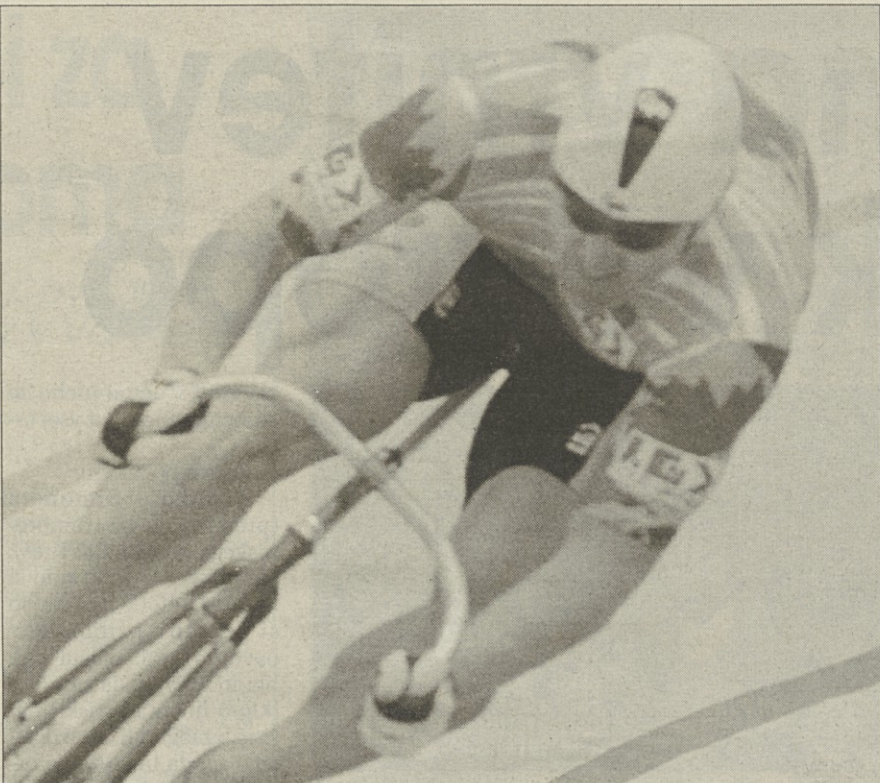
Samohvalovi naslov v točkovni vožnji pred Cristofolijevo

BOGOTA - Rusinja Svetlana Samohvalova je zmagala na svetovnem prvenstvu v kolesarstvu v Kolumbiji v točkovni vožnji na 24 kilometrov. Nemci pa so prav tako na velodromu Luis Carlos Galen v Bogoti osvojili naslov prvaka v kilometrskem olimpijskem ekipnem sprintu. Nemci Jens Fiedler, Michael Hoebner in Jan van Eijden so v finalu potrebovali 58.098 sekunde, Francozi pa 58.335. V dvoboju za tretje mesto so Američani s časom 59.289 ugnali Spance (59.941), peti so bili Italijani (59.960), sedmi pa Belorusi (59.960).

V točkovni vožnji je Samohvalova zbrala 25 točk, druga je bila Nada Christofoli iz Italije (20),

tretja pa Francozinja Nathalie Lancien (18).

Kanadski kolesar Curt Harnett je na svetovnem kolesarskem prvenstvu v kolumbijski prestolnici postavil nov svetovni rekord na 200 metrov. Kanadčan je dosegel čas 9.865 sekunde in je prvi kolesar, ki je prebil magično mejo desetih sekund. Prejšnji rekord je leta 1990 postavil reprezentant nekdanje Sovjetske zveze Vladimir (10.099). Ze pred Harnettom je v Bogoti rekordno vozil tudi Spanec Jose Manuel Moreno (10.008), vendar je njegov rekord drжал le do bro minuto. Tudi pri zenskah sta včeraj padla dva rekorda. V posamični zasledovalni vožnji na 3000 m Italijanka An-

Curt Harnett je prvi prevozil 200m pod desetimi sekundami (telefoto AP)

tonella Bellutti s časom 3:36.823 izboljšala najboljšo znamko Američanke Rebecca Twigg (3:37.347) iz leta 1993. Ze v naslednji vožnji je Francozinja Marion Clignet izboljšala rekord na 3:36.227. To je bil že ce-

rti rekord na tem SP.

Izidi: moški - olimpijski ekipni sprint: 1. Nemcija 58.098, 2. Francija 58.335, 3. ZDA 59.289, 4. Spanija 59.941, 5. Italija 59.960, 6. Belorusija 59.960; zenske - točkovna

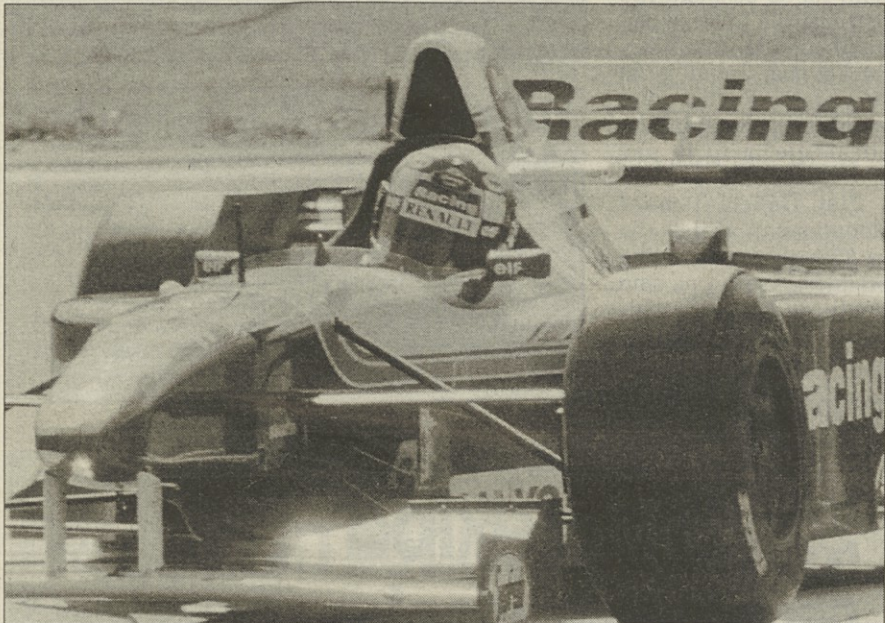
vožnja na 24 kilometrov:

1. Svetlana Samohvalova (Rus) 25, 2. Nada Christofoli (Ita) 20, 3. Nathalie Lancien (Fra) 18, 4. Jessica Grieco (ZDA) 17, 5. Ingrid Haringa (Niz) 14, 6. Jacqueline Nelson (Nzl) 9.

FORMULA 1 / PRVI TRENING PRED VN EVROPE

Williamsova voznika hitrejša kot Schumacher

Škot David Coulthard ponovno hitrejši od vseh - Za njim Damon Hill - Gerhard Berger (Ferrari) četrti

NÜRBURGRING - Williamsova voznika David Coulthard in Damon Hill sta svetovnemu prvaku Michaelu Schumacherju na prvem treningu za veliko nagrado Evrope na Nürburgringu prekrizala račune. Nemec je na začasnem tretjem mestu za svojima najhujšima tekmečema.

»Iz avtomobila sem potegnil maksimum. Upam si dvomiti o tem, da se bo tokrat izteklo vse po naših željah in bomo premagali Williamsa,« je po uvodnem nastopu na Nürburgringu povedal Schumacher, ki se je že skoraj sprijaznil tudi s porazom na jutrišnji dirki. »Zacetek je optimalen. Glavno je, da je Michael zadaj,« pa je razlagal razpoložen Hill. Tako kot v Monzi in Estorilu je mladi Skot Coulthard (na sliki AP) najhitreje prevozil en krog na 4, 556 kilometra dolgem dirkališču in si priboril začasno prvo mesto. Za 0.234 sekunde je prehitel Hilla, Schumacher pa je pred 45 tisoč gledalci zaostal za dobrih sedem desetink.

»Polozaj je podoben kot v Estorilu,« je dejal premagani Schumacher. »Zdi se, da je Williams zaradi sprememb na dirkalniku hitrejši tudi na Nürburgringu. Lahko naredimo še majhne izboljšave.«

Hill je napovedal zagrižen boj za naslov. »Verjamem v čudež. Nisem se še predal,« je pred treningom dejal Anglež. »Mislim celo, da so naše možnosti večje kot kdajkoli doslej. Avto smo zelo izboljšali in moj mostveni kolega David Coulthard je močnejši. S tem je Hill zanikal svojo izjavo iz Estorila, ko je govoril ravno nasprotno. Do

konca sezone so se štiri dirke in Anglež zeli zmagati na vseh, se zlasti motiviran bo na Nürburgringu, saj zeli Schumacherja premagati na njegovi domaci dirki.

Izidi (1 krog = 4, 556 km): 1. David Coulthard (VB, williams-renault) 1:18.738 (povprečna hitrost 208.306 km/h), 2. Damon Hill (VB, williams-renault) 1:18.972, 3. Michael Schumacher (Nem, benetton-renault) 1:19.470, 4. Gerhard Berger (Avt, ferrari) 1:19.821, 5. Eddie Irvine (VB, jordan-peugeot) 1:20.488, 6. Jean Alesi (Fra, ferrari) 1:20.521, 7. Johnny Herbert (VB, benetton-renault) 1:20.653, 8. Heinz-Harald Frentzen (Nem, sauber-ford) 1:20.762, 9. Mika Häkkinen (Fin, mclaren-mercedes) 1:20.866, 10. Mark Blundell (VB, mclaren-peugeot) 1:20.909, 11. Rubens Barrichello (Bra, jordan-peugeot) 1:21.350, 12. Martin Brundle (VB, ligier-mugen-honda) 1:21.541, 13. Jean-Christophe Boullion (Fra, sauber-ford) 1:22.059, 14. Olivier Panis (Fra, ligier-mugen-honda) 1:22.062, 15. Mika Salo (Fin, tyrrell-yamaha) 1:23.058, 16. Pedro Lamy (Por, minardi-ford) 1:23.328, 17. Massimiliano Papis (Ita, footwork-hart) 1:23.689, 18. Luca Badoer (Ita, minardi-ford) 1:23.760, 19. Gabriele Tarquini (Ita, tyrrell-yamaha) 1:24.286, 20. Andrea Montermini (Ita, pacific-ford) 1:24.696, 21. Pedro Diniz (Bra, forti-ford) 1:25.647, 22. Taki Inoue (Jap, footwork-hart) 1:26.667, 23. Roberto Moreno (Bra, forti-ford) 1:26.784, 24. Jean-Denis Deletraz (Svi, pacific-ford) 1:27.853.

KOŠARKA / NBA

Olajuwon poškodovan, boj z O'Neilom vprašljiv

NEW YORK - Hakeemu Olajuwonu lahko poškodba prepreči načrtovani košarkarski dvoboj s Shaquillom O'Neilom, v katerem bosta v noči s sobote na nedeljo po našem času zvezdnika ameriške poklicne košarkarske lige NBA v Atlantic Cityju igrala na en kos.

Olajuwona, centra Houston Rockets, bodo nocoj pregledali v Atlantic Cityju zaradi suma, da si je na predstavitveni akciji za letošnji turnir McDonalds poškodoval hrbet. »Dokončna odločitev o njegovem nastopu bo padla po pregledu,« je dejal predstavnik organizatorjev Toby Zwinkel.

Olajuwon in O'Neil naj bi igrala deset rund po dve minuti, vsak dvoboj pa bi bil vreden sto tisoč dolarjev. Tekmovalcema bo tako pripadlo milijon zelenih bankovcev. Poleg tega nastopa so načrtovali tudi dvoboja branilca Lakersov Nicka Van Exla s kolegom iz Netsov Kennyjem Andersonom ter Kevina Granta in Joeja Smitha, ki sta bila najvišje na zadnjem izboru novincev za NBA. Če bo odpadel glavni dvoboj, potem sta tudi oba ostala vprašljiva in ju bodo morali verjetno prestaviti na drug termin.

ŠAH / DVOBOJ ZA NASLOV SVETOVNEGA PRVAKA PCA

Kasparov s »hudičevimi« potezami premagal Ananda

NEW YORK - Z »dvojnim udarcem« je Gari Kasparov postavil temelje za obrambo naslova svetovnega prvaka PCA. V enajsti partiji dvoboja v New Yorku je ruski vele mojster s crnimi figurami proti izživalcu Viswanathanu Anadu dosegel drugo zaporedno zmago. Tako Kasparov (na sliki AP) vodi s 6:5 in za skupno zmago potrebuje le še štiri točke.

V sicilijanski partiji je 32-letni Rus svojega tekmečca uspešno zvalil v past. Po mirni otvoritvi je Kasparov kot že v nekaj partijah ponudil remi, ki pa ga je sedem let mlajši Indijec odklonil. Nato je prvak prevzel pobudo in s 27. potezo s skakačem Le6 tekmečca speljal na tanek led. Izzivalec ni dojel, da gre za »hudičevo« zvijaco. Po treh naslednjih potezah s trdnjavo je Anand v 31.

potezi partijo predal. »Tiger iz Madrasa« je bil po porazu vidno sokiran. Njegovi sekundanti so ga morali tolaziti.

»Zdaj sem v boljsem položaju kot na začetku tedna,« je Kasparov komentiral svojo blescečo zmago. Partija je spominjala na enega izmed njegovih prejšnjih dvobojev za svetovni naslov z Anatolijem Karpovom, ko je njegov večni tekmeč prav tako odklonil remi in pozneje izgubil. Svetovni prvak PCA, ki je po deveti partiji zaostajal s 4:5, je dokončno prevzel pobudo in je velik favorit v zadnjih devetih partijah.

Poteze 11. partije: beli Anand - črni Kasparov: 1.e4, c5; 2.Sf3, d6; 3.d4, cxd4; 4. Sxd4, Sf6; 5. Sc3, g6; 6. Le3, Lg7; 7. f3, 0-0; 8. Dd2, Sc6; 9. Lc4, Ld7; 10. 0-0-0, Se5; 11. Lb3, Tc8;

12. h4, h5; 13. Kb1, Sc4; 14. Lxc4, Txc4; 15. Sde2, Sf4, Tbc8; 25. Kb2, a5; 26. b5; 16. Lh6, Da5; 17. Lxg7, Kxg7; 18. Sf4, Tfc8; 19. Scd5, Dxd2; 20. Txd2, Sxd5; 21. Sxd5, Kf8; 22.

NOVICE

Tenis: v Palermu znani trije polfinalisti

PALERMO - Argentinec Herman Gummy, Spanca Francisco Clavet in Jordi Burillo so se uvrstili v polfinale mednarodnega teniskega turnirja v Palermu.

Gummy je premagal Francoza Fabricea Santora s 3:6, 6:3, 6:3, medtem ko je Clavet odpravil rojaka Tomas Carbonella s 6:4, 7:6. 23-letni Burillo pa se je uvrstil v polfinale z zmago nad Nizozemcem Sjengom Schalknom s 6:3, 6:4.

Košarka in odbojka složni za »Totoscommesse«

RIM - Italijanska košarkarska in odbojarska zveza sta bili doslej vselej na različnih pozicijah, sedaj pa je prislo do pomembnega sodelovanja. Predsednika obeh zvez Gianni Petrucci (košarka) in Carlo Magri (odbojka) bosta s privoljenjem predsednika Conija Pescanteja posredovala pri vladi, da bi končno uvedla »Totoscommesse«.

Pele: v Braziliji so nogometaši lačni

BRASILIA - »V Braziliji, ki je že štirikrat osvojila naslov svetovnega prvaka, je večina nogometašev lačnih,« je včeraj izjavil Pele, ki je tudi minister za sport.

Nekdanji slavni brazilski nogometaš je to izjavil na simpoziju, ki so se ga v Braslii udeležili bivši nogometaši, odborniki in predsedniki domačih ustanov. Poleg Peleja so bili prisotni tudi Jairzinho, Piazza, Vava in drugi.

Četrti »povratak« Maradone

SEUL - Argentinski nogometni as Diego Maradona se bo danes že četrtoč vrnil na igrišče. Debitiral je pred 20 leti in danes se bo torej spet vrnil v nogometno areno po 15-mesečni izključitvi, ki jo je dobil na svetovnem prvenstvu v ZDA zaradi dopinga. Maradona, ki je star skoraj 35 let, bo igral danes v Seulu z Boco Juniors, s katero je leta 1981 osvojil naslov argentinskega prvaka. Dieguito bo skušal dokazati, da se vedno lahko odlično obvlada zogo, čeprav je v zadnjih petih letih igral le 58 tekem in dosegel, zanj piclih 13 golov. To pa so za argentinskega asa skoraj smesni podatki, saj je prej na 400 tekmah dosegel skoraj 300 zadetkov, osvojil je devet naslovov, med katerimi tudi naslov svetovnega prvaka leta 1986 z Argentino. Maradona je debital leta 1976 pri Argentinos Juniors, leta 1981 je prestopil k Boca Juniors. Leto kasneje se je preselil v Barcelono, leta 1984 pa k Napoliju, kjer je za neapeljske navijače postal pravi idol. Leta 1992 je prestopil k Sevilli in k Newell's Old Boys.

Nogometna zveza Južne Koreje je odstela skoraj dva milijona dolarjev, da bi si zagotovila pravico »četrtega povratka« argentinskega asa, ki bo danes ob 12. uri igral proti neki mestni selekciji.

Svetovno prvenstvo v malem maratonu

MONTBELIARD (FRANCIJA) - Moses Tanui, ki ima najboljši rezultat vseh časov (59:47 leta 1993), bi moral jutri v Belfortu že četrtoč zaporedoma popeljati reprezentanco Kenije do svetovnega naslova v malem maratonu.

Te1, Tb8; 23. b3, Tc5; 24. Sf4, Tbc8; 25. Kb2, a5; 26. a3, Kg7; 27. Sd5, Le6; 28. b4, axb4; 29. axb4, Tc4; 30. Sb6, Txb4+; 31. Ka3, Txc2 - predaja Ananda 0:1.

NAMIZNI TENIS / PRVI KROG MEDNARODNEGA POKALNEGA TEKMOVANJA N. EVANS

Uspešna vrnitev krasovk v Evropo

KRAS - HOONHORST 4:0

Wang - Roewen 2:0 (21:12, 21:5), V. Milič - Tanck 2:1 (20:22, 21:11, 21:9), Bersan - Broekhart 2:0 (21:18, 21:14), Wang/Bersan - Broekhart/Tanck 2:0 (21:10, 21:11).

Krasove igralko so po starih letih s polnimi jadrni vnovic zaplule v evropsko namiznotenisko morje. Napovedan srdit in negotov boj prvega kroga v mednarodnem pokalu Nancy Evans proti nizozemskemu mostvu Hoonhorst se je kmalu spremenil v pravo zmago. Krasove so po polprvi uri igre so zmagale z glatkim 4:0, v drugem krogu 27. oktobra letos pa se bodo pomerile z rumunskim ACS iz Bukaresta.

Sam nastop in uvrstitev krasovk v drugo kolo tega tekmovanja pomeni

za to naše društvo nadvse pomembno uveljavitev, saj ne smemo pozabiti, da so krasovke, poleg kosarkarjev Illycaffēja in rokometasev Principa, edino mostvo iz tržške pokrajine, ki se lahko v mostveni konkurenci ponasa z nastopanjem na evropski ravni. Prisotnost tokrat končno lepega stevila gledalcev in uglednih gostov je pomembnost dogodka le še potrdila.

Srečanje med mostvoma, ki drugo o drugem nista imeli dovolj natančnih informacij, se je, kajpak, začelo v ozračju velike negotovosti. Krasova

ovaSonja Milič in Wang včeraj med odmorom (Foto KROMA)

Kitajka Xue Lan Wang je sicer po enosmerni igri gladko dobila uvodni dvoboj s po jakosti tretjo nizozemsko igralko Heleen Roewen, vendar to ni zmanjšalo napetosti. Pravi dvoboj se je namreč tedaj sele začel, brzko ne odločilna pa je bila že druga tekma med Vanjo Milič in drugo igralko nasprotnega mostva Esther Tanck. To srečanje je bilo tudi edino, ki je trajalo tri sete. Miliceva, debitanka v pokalnem tekmovanju, je bila na začetku zelo živčna. Tanckova je stalno vodila, a le z največ tremi točkami prednosti. V končnici seta bi skoraj prilo do preobrata. Miliceva je tekmo prvič ujela pri 19. točki, kmalu zatem pa je tudi servirala set-zogo, vendar je set, z 22:20, vseeno osvojila Nizozemka. Mlade krasovke poraz ni potrl. Narobe. Od drugega seta dalje je zaigrala na visku svojih moči. Z bolj napadalno in raznoliko igro in učinkovitimi kontraudarci je povsem zmedla svojo nasprotnico, tako da je bil ta dvoboj na koncu povsem enak prvemu, kot da bi se z misjo namesto Miliceve

poigravala... Wangova.

Sijajen nastop je po blede prvenstveni igri proti Coccagliu uprizorila tudi Ana Bersan. Njen dvoboj z najboljšo igralko nizozemskega mostva Mariette Broekhart (10. na državnih lestvicah) je bil brezkompromisen. Zaporedje hitrih in močnih udarcev je prikovalo gledalce na stole, Bersanova pa je predvsem z boljšim backhandom na koncu v obeh setih obvladala svojo nasprotnico. Tedaj je bilo tudi jasno, da Krasu končna zmaga ne more več uiti, saj bi po morebitnem porazu v igri dvojic za zeleno mizo spet stopila Wangova. Toda Vanja Milič in Wangova sta v četrtim dvoboju svoje gledalce prikrasili za nadaljnje veselje, nasprotnice pa rešile vseh muk.

Nizozemci so se dolgo po porazu negibno sedeli v dvorani. V dveh dneh bivanja pri nas, kot gostje SK Kras, so se izključno pripravljali na srečanje. Pred povratkom domov si bodo danes končno privoščili ogled naše pokrajine. Naj jim bosta jama pri Briscikih in Miramar-

ski grad v delno uteho za sinočni polom na vsej strani.

Izjave po tekmi
Zvonko Simoneta (predsednik namiznoteniskega odseka SK Kras): »Vrnitev v Evropo smo si nadvse želeli. Igralke so si jo lani priborile z osvojitvijo 5. mesta v A ligi in prav je, da smo jim (kljub finančni stiski) nastop omogočili. Potrudili smo se, da bi srečanje organizirali na evropskem nivoju in mislim, da nam je to uspelo. Zadovoljni smo tudi z odzivom gledalcev. Zdaj potujemo v Bukarešto. Upam, da bomo to finančno zmogli.«

Sonja Milič (predsednica SK Kras in trener): »Pred tekmo sem računala na trd dvoboj, toda naše igralko so zaigrale zelo dobro. Bile so taktično in tehnično boljše, kljub živčnosti pa so igrale tudi zelo zbrano. Nizozemke so zelo močno napadale, a vse tri predvaja v bistvu enolično igro. Nasprotnik v 2. krogu bo sigurno se močnejši.«

Lan Xue Wang (igralka SK Kras): »Vse tri smo zaigrale zelo dobro. Nizozemke so nas olajšale s tem, da so se nekoliko precenjevale in svojo najboljšo igralko uvrstile v tretji dvoboj. Zal mi je, da so po tako dolgem potovanju doživele takšno razočaranje, a to je pač sport.«

Piet Geurts (trener Hoonhorsta): »Kitajka je za Kras pomenila veliko prednost, vseeno pa smo upali, da bomo dosegli več.«

Aleksander Koren

NOGOMET / VČERAJ V ŽENEVI

Dokaj ugoden žreb za vse štiri italijanske ekipe

V taboru Parme, Milana, Rome in Lazia zadovoljni

ZENEVA - Včeraj je bil v Ženevi žreb v klubskih evropskih pokalih, v pokalu pokalnih zmagovalcev in pokalu UEFA. Za italijanske ekipe je bil žreb ugoden: v pokalu pokalnih zmagovalcev bo Parma igrala proti švedski ekipi Halmstad BK. V pokalu UEFA bodo Milan proti Strasbourgu, Lazio proti Lyonu in Roma proti Aalostu imeli zelo lahko nalogo.

Roma bi prvotno morala prvo tekmo igrati doma, toda UEFA je določila, da bo igrala v Belgiji, ker je tudi Lazio zaposlen v gosteh. Če sta dve ekipi iz istega mesta, pravila UEFA namreč določajo, da igra prvo srečanje v gosteh mostvo, ki je bilo v prvenstvu bolj uvrščeno. To pa je bil lani Lazio. Romin trener Carlo Mazzone včeraj ni skrival svojega zadovoljstva, ko je izvedel za žreb: »Odkrito moram priznati, da ne poznam nasprotnika in takoj bom poskrbel, da bomo poslali opazovalca, da ga bo temeljito prestudiral. Sicer pa so vse belgijske ekipe predvsem taktično zelo podkovane. Priznati pa moram, da nam je bil žreb zelo ugoden.« Romin tekmeec Aalost, ki ga vodi bivši državni reprezentant Ceulemans, je pred dvema letoma napredoval v prvo belgijsko ligo.

Pri Milanu so navdušeni nad žrebom. Milanov organizacijski tajnik Umberto Gandini je izjavil: »Proti Strasbourgu bo gotovo zelo lepa tekma, v zelo lepem mestu in na čudovitem stadionu.«

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV

OSMINA FINALA

Sporting Lizbona (Port) - Rapid Dunaj (Av); Dinamo Moskva - Hradec Kralove (Čes); Halmstad BK (Sve) - **Parma (Ita)**; Paris SG (Fra) - Celtic Glasgow (Sko); Real Zaragoza (Spa) - Bruges (Bel); Borussia Mönchengladbach (Nem) - AEK Atene (Gr); Everton (VB) - Feyenoord Rotterdam (Niz); Trabzonspor (Tur) - Deportivo La Coruña (Spa) Prve tekme bodo 19. oktobra, povratne pa 2. novembra.

POKAL UEFA

SESTNAJSTINA FINALA

Auxerre (Fra) - Nottingham Forest (VB); Barcelona (Spa) - Guimaraes (Port); **Roma (Ita)** - Aalost (Bel); Lugano (Svi) - Slavija Praga (Čes); Cernomorec (Ukr) - Lens (Fra); Brøndby (Dan) - Liverpool (VB); Werder Bremen (Nem) - Dinamo Minsk (Blr); Strasbourgu (Fra) - **Milan (Ita)**; Benfica (Port) - Roda Kerkrade (Niz); Sparta Praga (Čes) - Zimbru Kišinov (Mol); Bordeaux (Fra) - Rotor Volgograd (Rus); Kaiserslautern (Nem) - Real Betis (Spa); Leeds United (VB) - PSV Eindhoven (Niz); Sevilla (Spa) - Olympiakos Pirej (Gr); Lyon (Fra) - **Lazio (Ita)**; Bayern München (Nem) - Raith Rovers (Sko). Prve tekme bodo 17. oktobra, povratne pa 31. oktobra.

Namizni tenis: Kras na treh frontah

V ženski A ligi tokrat počivajo, zato pa bodo v areni tri Krasove druge ekipe. V ženski B ligi bo mlada postava, ki je v 1. kolu premagala Arezzo, jutri gostovala v San Marinu, kjer jih čaka Juvenes, ki je bil v 1. kolu prost. V moški C1 ligi bodo krasovci gostovali pri Fincantieriju in se skušali v tržaskem pokrajinskem derbiju odkupiti za poraz v otvoritveni tekmi. Po uspešnem stratu v C2 ligi in vzporednem prvenstvu »under 14« pa čaka drugo moško ekipo Krasa že danes pot v Gorico, kjer jih čakajo vrstniki tamkajšnje Azzurre.

domači šport

Danes

Sobota, 30. septembra 1995

KOSARKA

MOSKA B LIGA

20.30 v Trstu, Tržaska športna palaca: Jadran TKB - Collegno.

ODBOJKA

ZVEZNI POKAL

MOSKI

20.30 na Opcinah: Koimpex - Imsa Kmečka banka

ZENSKE

18.00 na Opcinah: Koimpex - Alloys

DEZELNI POKAL

ZENSKE

18.00 v Repnu: Sloga - Virtus; 20.30 v Nabrezini: Sokol - Volley club Trzic; 20.30 v Fari: Candolini - Olympia Cerimpex.

MOSKI

18.00 v Trstu, Ul. Zandonai: Nuova Pallavolo TS - Bor Fortrade; 20.30 v Repnu: Sloga - Torriana; 20.30 v Ronkah: Acli Ronchi - Espago; 20.30 v Gorici: Olympia Cdr - Natisonia

NOGOMET

MLADINSKO DEZELNO PRVENSTVO

15.00 v Gorici: Pro Gorizia - Juventina

MLADINSKO POKRAJINSKO PRVENSTVO

15.00 v Krizu: Vesna - Montebello D. Bosco; 16.00 na Proseku: Primorje - Opicina

NAJMLAJSI

15.30 v Cornu: Corno - Sovodnje

CICIBANI

14.30 v Podgori: Piedimonte - Juventina

NAMIZNI TENIS

MOSKA C2 LIGE IN U14

16.00 v Gorici: Azzurra - Kras

Jutri

Nedelja, 1. oktobra 1995

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA B LIGA

10.00 San Marino: Juvenes - Kras

MOSKA C1 LIGA

10.00 v Trstu: Fincantieri - Kras

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 v Rivignanu: Rivignano - Juventina; 15.00 v Trstu: San Luigi - Sovodnje.

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Buii: Buiese - Primorje; 15.00 v Bazovici: Zarja - Vesna

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Trebcah: Primorec - Medea

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Dolini: Dolina - Kras; 15.00 v Doberdobu: Mladost - Terzo; 15.00 v Vermeglianu: Vermegliano - Breg

NARASCAJNIKI

10.30 c Cornu: Corno - Sovodnje; 10.30 v Bazovici: Zarja Adriaimpex - CGA

NAJMLAJSI

10.30 v Repnu: Kras - Gaja

ZACETNIKI

10.30 v Doberdobu: Mladost - Aris

JADRANJE / MATCH RACE

Kosmina in Puh sta si kot drugi in četrti zagotovila nastop v današnjem polfinalu

KOPER - Ne glede na današnji polfinalni in finalni razplet bo letosnji, peti koprski match race vpisan v anale uspehov slovenskega jadranskega sporta. V izjemno močni konkurenci svetovnih jadralskih asov sta se obalna jadralka Mitja Kosmina in Dusan Puh uvrstila v polfinale - Kosmina z drugim in Puh s četrtim mestom. Tudi včeraj je kot prvi dan blestel Sved Magnus Holmberg. Dobil je vse tri dvoboje, v zadnjem krogu se s Francozom Bertrandom Pacejem in ce bo tako jadralka tudi danes, bo prvi, ki bo na koprskih jadralskih dvobojih zmagal dvakrat zapored; lahko pa se tudi zgodi, da bosta finalista Holmberg in Pace kot pred letom dni, ce seveda kateremu od njih ne bosta v današnjem polfinalu slovenska jadralka pokvarila računov. Ze

zdaj pa lahko rečemo, da je Sved Holmberg dosegel serijo zmag, kakršno bo težko ponovil in je na match raceih ne pomni.

Regatni odbor je sprva sklenil, da bodo polfinalne dvoboje odjadrli, toda ko se je med prvima polfinalnima dvobojema burja nekoliko unesla, so se odločili, da bodo polfinale nadaljevali danes. Holmberg si je za polfinalnega tekmeča izbral Kosmino; to pravico mu daje prvo mesto po round robinu, in je tako drugi polfinalni par Pace : Puh. Po prvem dvoboju vodita Holberg in Pace z 1:0 in danes se obeta razburljiv razplet ter zanesljivo tudi vrhunsko jadranje. Ob ugodnem vetru bo start drugih polfinalnih dvobojev ob 10. uri, potem pa bo na sporedu se veliki finale; vsi na dva dobljena dvoboja.

NOGOMET / NAJMLAJŠI NA TRŽAŠKEM

Združena ekipa Gaje cilja visoko

Tudi za naso združeno ekipo najmlajših na Tržaskem se bo v nedeljo začelo prvenstvo! Letos bo »skrbelo« za ekipo SZ Gaja. Ekipa je ostala praktično nespremenjena in tudi trenerski in tehnični kader ostane enak lanskemu s trenerjem Rajkom Zezljem na čelu in pomožnim trenerjem Marjanom Babudrom. Nasi fantje bodo skušali ponoviti ali celo izboljšati lanske letošni rezultat, ki je že bil zelo dober. V primerjavi z lanskim letom manjka samo Jan Pahor, ki poskuša srečo pri San Canzianu.

Ekipa je dobro pripravljena tako tehnično kot fizično in ima več kot mesec dni intenzivnega treninga v nogah. Pri tem je bil zelo koristen enotenski nogometni tabor v Tolminu. Če se bodo dela na padriskem igrišču pravočasno končala, bo ekipa domače tekme igrala na Padricah, v nasprotnem primeru pa na travnatem igrišču v Bazovici. Pri Gaji si močno prizadevajo, da bi bilo travnato igrišče, ki naj

bi bilo po načrtih urejeno za prihodnjo sezono, čim prej nared, kar bi se izboljšalo pogoje, v katerih delujejo naši otroci. Trener Zezelj je z ekipo zadovoljen in kot nam je povedal, je v ekipi res prijateljsko vzdušje in prepričan je, da ob rednem delu tudi rezultati ne bodo izostali. Dela v tem mesecu ni manjkalo, fantje so trenirali resno in intenzivno in odigrali tudi vrsto prijateljskih tekem, na katerih so se predvsem s skupinsko igro res izkazali.

Gaja bo svoj krstni nastop imela jutri proti novoustanovljeni ekipi Krasa, ob 10.30 na repenskem igrišču.

POSTAVA GAJE 1995/96

Vratarja: Jas Gregori, Andrej Hrovatin; branilci: Damjan Batic, Martin Grgic, Carlo Zornada, Jernej Kapun, Mitja Gustin; vezni igralci: Marko Berce, Peter Primosi, Igor Cernjava, Milos Skabar; napadalc: patrick Babudri, Igor Martini, Andrea Giraldi, Andrej Strajn, Alea Tul, Roberto Longo. (d.gr.)

MEMORIAL M. STARC

Danes v finalu Cicibona proti POM

Finalista 1. memoriala Milana Starca za članske kosarkarske ekipe, ki ga v telovadnici »Ervatti« prireja SD Kontovel, sta Cicibona in tržski POM.

V sinočnjem prvem polfinalnem srečanju je Cicibona s 76:69 (35:37) premagala Kontovel, POM pa je s 94:64 (46:25) odpravil goriski Dom.

Finalni tekmi bosta danes popoldne. Ob 17. uri bosta za 3. mesto igrala Kontovel in Dom, finale za 1. mesto med Cicibono in Pomom pa se bo pričelo ob 18.30.

Sledilo bo nagajevanje (tudi turnirja narascajnikov) in nastop pevskega zbora Vasilij Mirk.

KOŠARKA / V 2. KOLU B LIGE

Jadranovci za prvi točki doma

Proti Collegnu se bodo Vremčevi igralci skušali takoj oddolžiti za poraz v Vareseju

Po pekočem in visokem porazu v uvodni tekmi letošnjega prvenstva B lige, bodo jadranovi kosarkarji prvič nastopili pred lastno publiko. Po več letih bo napis Jadran Tkb spet na velikem semaforju trzasko sportne palače, kjer bo naša združena ekipa po nekaj letih spet igrala domače prvenstvene tekme.

O vzrokih in razlogih visokega poraza v Vareseju smo že pisali, trener Vremec pa je dodal, da so najbrz negativno vplivale dobre tekme tik pred začetkom sezone in pa podcenjevanje nasprotnika, ki je bil uvrščen v skupino slabših tekmecev. Robur iz Vareseja pa ima zelo homogeno in postavno mostvo, ki je

našim predvsem s cono povzročalo veliko težav. Na vseh prejšnjih tekmah so se jadranovci zelo dobro odrezali proti taki obrambi, v soboto pa so v napadu vsi imeli zelo slabe odstotke pri metu. Od tod tudi pretirano visok poraz, ki ne prikazuje pravega razmerja moči med ekipama.

Nocoj pa se obeta nekoliko drugačna slika. Jadranovci se zavedajo, da si ne smejo privoščiti novega poraza, saj nasprotnik, mostvo iz Collegna, ne spada v skupino najboljših, ob tem pa bodo tekabejenci igrali pred lastnim občinstvom. Igralci in odborniki upajo, da bodo tribune športne dvorane polne in da bodo gledalci z glasnim na-

vijanjem pomagali jadranovcem, da osvojijo prvi par točk.

Plavi bodo nastopili v enaki postavi kot pred enim tednom. Le Boris Vitez ima se vedno nekaj težav z ahilovo tetivo, medtem ko so vsi ostali povsem naredi.

Tako kot jadranovci so tudi gostje iz Collegna novinci v ligi, saj so lani osvojili prvo mesto v B skupini C1 lige. Mostvo se v bistvu ni spremenilo, saj se je okrepilo le s prihodom branilca Burdeseja, ki je zelo nevaren pri metu iz največje razdalje. V prvi tekmi je Collegno doma tesno premagal Scame iz Bergama (78:76), najboljši na igrišču pa je bil Renato Dho, ki je dosegel 21 točk. Postava - play: Ceron (letnik 74, 186 cm), Novara (69, 190); branilca: Nicola (66, 197), Lotezzano (66, 185); krila: Bogliatto (73, 200), Burdese (68, 195), Caron (65, 196), Dho (64, 198); centra: Lanzavecchia (69, 200), Magliano (76, 204); trener Luigi Bellini (potrjen).

NOVOST EUROSAVA: V slogu NBA sta se vodstvo Jadrana in drugi Jadranov sponzor Eurosa domenila, da bo na vsaki domaći tekmi na sporedu tudi zanimivo in zabavno tekmovanje za gledalce. V odmoru med prvim in drugim polčasom bodo trije izrebrani gledalci stopili na parket in imeli na voljo po dva meta s sredine igrišča. V primeru koša bo ostrostrelec nagrajen s kompletom avtomobilskih gum podjetja Eurosava in seveda z burnim ploskanjem vseh prisotnih...

Vanja Jogan

Osebna izkaznica Sandija Rauberja

Rojstni letnik 1964
Začetek igranja: 1979 pri Kontovelu
Pri Jadranu 13. leto (4471 točk)

NEKAJ »VROČIH« ODGOVOROV

Najlepsa tekma doslej: finale za napredovanje proti Trevisu v sezoni 84/85

»Career high«: 37 z mladinci, 31 s clani proti Faenzi (B2 89/90)

Najbolj pomemben kos: lani s Castelfrancom v gosteh (dve trojki zapored)
Za katero našo kosarkarsko ekipo navijaš: ker Sokola ni več za Dom
Najbolj simpatičen soigralec: Marko Hmeljak v vsej karieri

V ital. nogometni A ligi: Milan

V kosarkarski A1 ligi: Buckler Bologna

V NBA: Prej Philadelphia, sedaj Chicago

Najboljši evropski kosarkar: Sarunas Marculjonis

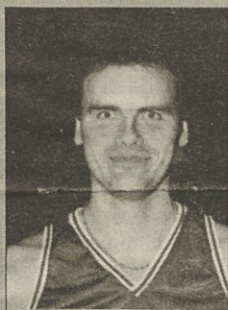
Derbi Primorje - Zarja: Zarja

Zenski derbi Bor - Sloga: tie break

Derbi Polet - Breg: Breg

Nocojšnji izid: Jadran - Collegno 85:73

(VJ)

ODBOJKA / DEŽELNI POKAL

Moška in ženska postava Olympie brez težav slavili

Bor Forttrade (že drugič) in valovke tokrat praznih rok

MOŠKI

Skupina A

Bor Forttrade - Prevenire 0:3 (13:15, 14:16, 9:15)

BOR: Cella, Taberni, Gombac, Ruttar, Bresich, Pavlica, Danieli, Stulle, Furlanici, Del Turco, Maraga.

Borovci so tudi v drugem nastopu ostali praznih rok, srečanje pa bi se lahko zasukalo tudi drugače. V prem nizu so naši odbojkarji stalno vodili (5:2, 10:6, 13:10). Tedaj so naredili nekaj zaporednih napak v napadu in set se je izmiznil. V drugem nizu pa so naši fantje že izgubljali z 9:0. Zaoznanek so nato nadoknadili in izenačili pri stimajstici, dva servisa Prevenireja pa sta pokopala vse upe naših v neverjeten preobrat. V tretjem setu je Prevenire spet takoj prevzel pobudo. Borovci so se približali na 11:9, več pa niso naredili. (Dejan)

Skupina C

Olympia CDR - VBU 3:0 (15:11, 15:7, 15:8)

OLYMPIA CDR: S. Terpin 7+14, Dorni 2+8, J. Terpin 5+11, Gravnar 4+7, Maraz 6+7, Pintar 0+2, Seni, A. Terpin 0+0.

Olympia je zmagala tudi v svojem drugem pokalnem nastopu. Videmski VBU ji je nudil dober odpor, tako da je bilo srečanje koristno in tudi dopadljivo. Videmčani so se izkazali v obrambi, na začetku pa tudi s servisom. Goricani so kmalu uredili svoje vrste in pokazali dobro igro ter prepricljivo zmagali. Olympi caka danes predvidoma najtežji pokalni nasprotnik. V Gorici se bo namreč pomerila s Pav Natisonio, ki bo njen nasprotnik tudi v prvenstvu.

ZENSKE

Skupina B

Val - Volley Club Tržic 2:3 (15:12, 6:15, 15:11, 3:15, 5:15)

VAL: Visintin, Braini, Cernic, Miklus, Zavadlal, Monica in Michela Tomasin, Pavio, Ursic, Zuccarino, Blasizza.

Po zmagi nad Sokolom so se valovke proti Volley klubu iz Tržica soočile s trdno realnostjo in doživele razmeroma nepričakovan poraz. Tržiška ekipa ni slaba in igra v ligi višje, toda poraz Jerončičevih varovank gre pripisati izključno podcenjevalnemu pristopu do tekme, posledica tega pa je bila precejšnja nezbranost in veliko število napak.

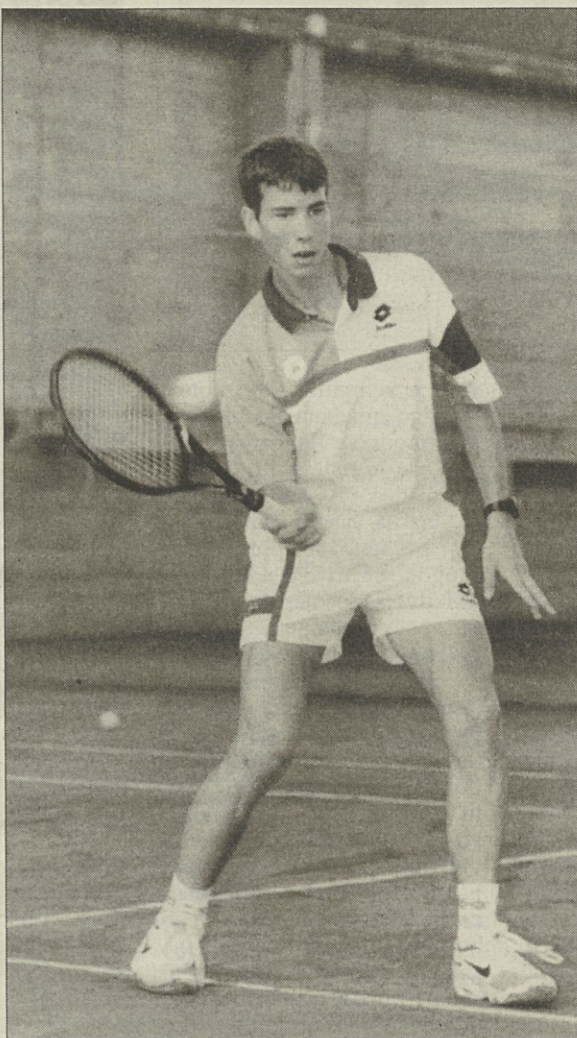
Skupina C

Morarese - Olympia Cerimpex 0:3 (12:15, 15:17, 8:15)

OLYMPIA CERIMPEX: M. Cernic 5+6, Bulfo- ni 1+2, Braini 2+2, H. Corsi 5+5, Zotti 6+2, V. Cernic 3+2, Nardin 0+2, Brisco 6+1, Princi 1+6, K. Corsi 2+0.

Goricanke so prisle do svojih prvih pokalnih točk, a z nastopom niso zadovoljile. V njihovi igri je se vedno preveč napak in premalo homogenosti. Morarese, ki je lani zmagal v 1. diviziji, ni pokazal nicesar posebnega in večino svojih točk je dosegel po napakah Olympie. Stvar vsekakor se zdalec ni zaskrbljujoča, saj je treba tudi vedeti, da trener Miranda Kristancic na pokalnih tekmah preizkusa vse igralko, kar včasih povzroča v igri sesterke nihanja in neuigranost.

TENIS / PO USPEŠNEM NASTOPU NA TURNIRJU PRI TREVISU

Aleš Plesničar se prebija vse višje (Foto Kroma)

ODBOJKA / ZVEZNI POKAL

Na Opčinah drevi moški derbi med Koimpexom in Imso

Srečanje je zanimivo z različnih vidikov
Še prej slogašice proti Alloysu iz Tržica

Nocojšnjo srečanje za zvezni pokal med odbojkarji Koimpexa in goriske Imse na Opčinah bo v opensko telovadnico (ob 20.30) brzkone privabilo večje število gledalcev kot sicer. Car derbijev pac presega pomen tekme, ki je resnični na ljubo za obe mostvi relativen, saj sodi pravzaprav samo v okvir priprav na veliko bolj pomembne prvenstvene preizkusnje. Verjetno pa se ne motimo, če rečemo, da bo srečanje glede borbenosti izpolnilo pričakovanja občinstva.

Vse kaže, da bosta danes obe sesterki nastopili v bolj ali manj popolnih postavah, ki pa sta precej spremenjeni v primerjavi z lansko sezono. Gorški drugoligaš je oba lanska derbija osvojil, vendar pa ima na njiju bolj neprijetne spomine.

V prvem srečanju v Gorici si je namreč Luca Populini težko poskušoval koleno in je bil nato celo sezono odsoten, kar je pogojevalo celo prvenstvo mostva. Drugi derbi na Opčinah pa je Imsa osvojila sele po petih setih igre in je bila blizu poraza, ki bi tedaj pomenil majhno senzacijo. Goricani se bodo na Opčinah predstavili s postavo, ki je podobna lanski, a v kateri skoraj noben igralec ni ohranil svoje dosedanje vloge. Populini pa bo svojo kariero nadaljeval prav proti nasprotniku, s katerim jo je moral prekiniti. Zanimanje vlada za nastop podajača Rigonata, ki ga čaka nevhvalna naloga, da nadomesti veterana Marchesinija, nova obraza pa sta mlada Radetti in Matej Cernic, ki sta v nekaj mesecih baje resnično zelo napredovala in ze

»ogrožata« clane standardne sesterke. Danes bo manjkalo samo Fabjan Koršic, ki zaradi delovnih obveznosti zadnjih petnajst dni ni treniral.

Nova je tudi Slogina preobleka. Mostvo sta zapustila Cisolla in Terpin, prišla pa sta center Zuccon in veteran Stabile, ki je bil v zadnjih sezonah eden Valovih stebrov. Za Stabileja, ki je s pripravami začel nekoliko kasneje, bo drevisnji nastop prvi v se-riji uradnih tekem letošnje sezone. Dosedanje predprvenstvene tekme so pokazale, da je mostvo okrepilo blok, ki je bil ena sibkih točk. V četrtek je Koimpex odigral prijateljsko tekmo v Izoli proti tamkajšnjemu slovenskemu prvotilgašu.

Turnir Prevenireja

V organizaciji Prevenireja bo jutri v Trstu (Monte Cingio) moški odbojkarški turnir, na katerem bodo poleg domače ekipe nastopili se odbojkarji Vala (Goricani bodo nastopili z rezervno postavo), Koimpexa in Rovinja.

SPORED

9.00: Prevenire - Val;
11.00: Koimpex - Rovinj;
15.00: tekma za 3. mesto;
sledí tekma za 1. mesto.

Krstni nastop v zveznem pokalu bodo opravile tudi slogašice, ki bodo ob 18. uri na Opčinah gostile tržiški Fincantieri. Tržičanke bodo igrale v eni ligi višje od Koimpexa in so se letos temu primerno tudi okrepile (s Tržičankama Damiano in Bostjancic), vendar pa to se ne pomeni, da so za slogašice nepremagljive.

Aleš Plesničar blizu prestopa v B kategorijo

Nove lestvice že kmalu

Gajin teniški igralec Aleš Plesničar je na dobri poti, da letos doseže prestop iz C1 v B4 kategorijo. Do najbrz odločilnih točk se je dokopal v tem tednu, ko je uspešno sodeloval na državnem turnirju za B kategorije v kraju Casale sul Silo pri Trevisu, kjer se je prebil do 2. kola, pri čemer pa je premagal tudi enega B2-kategorika.

Kot C kategornik je moral za uvrstitev na glavni turnir najprej skozi kvalifikacije, v katerih je premagal Federica Copinija iz Bologne s 6:3, 1:6 in 6:3. Zreb mu je v 1. kolu za nasprotnika določil 3. nosilca Gabrielleja Terranea (B2, iz Milana), ki je pred 2 tednoma na državnem prvenstvu za B kategorije prisel do polfinala. Aleš se nasprotnika ni ustrasil in ga je premagal v

dveh setih s 7:5 in 6:0. Prvi set je bil zelo zanimiv, na koncu pa je bil Plesničar boljši. Aleš tudi v nadaljevanju ni popustil, kar je nasprotnika spravilo iz tira, posledica tega pa je bila Aleseva gladka zmaga brez izgubljenih igr. V 2. kolu je nato Plesničar izgubil s Stefanom Tarallom iz Rima (B2) z 1:6, 2:6. Na tem srečanju je bilo vzdusje precej drugačno, Aleš pa je po velikem uspehu v 1. kolu tudi psihološko popustil. K slabši igri je nedvomno prispevalo tudi dejstvo, da se je v Trevisu vozil vsak dan po končanem pouku, to pa se je poznalo pri zbranosti. Zato razmeroma gladek poraz proti dve leti starejšemu nasprotniku, ki je bil kot mladinec tudi član državne reprezentance, ne preseneca.

Obvestila

SZ JADRAN

sezona 1995/96 državno prvenstvo B lige, Trzaska sportna palača - prodaja abonmajev: podporni abonma (koristnik dobi članstvo SZ Jadran) 300.000 lir, abonma (veljaven za 16 tekem) 140.000 lir, abonma po znižani ceni (mladina pod 18.letom starosti) 95.000 lir. Osnovnosolska mladina ima brezplačen vstop, popust za družinske abonmaje, prodaja abonmajev: na sedezu in vseh podružnicah Trzasko kreditne banke, cvetličarna Nadja na Proseku. Abonmaji bodo v prodaji tudi eno uro pred začetkom danasnje tekme v Trzaski sportni palači.

KK BOR MINIBASKET

obvesca, da se bodo treningi propagande in minibasketa pričeli takoj, ko bosta telovadnici na Stadionu 1.maj uporabni. Najstarejši, (letniki 85 - 86) bodo trenirali ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 16.00, srednja skupina (87- 88) pa bo vadila ob torkih in petkih ob 16.30. Najmlajši, (89 - 90) bodo vadili začasno ob torkih na stadionu ob 14.30 in ob petkih ob 15.00. Ekipa propagande (letnik 84) pa bo ze ta teden ali v začetku naslednjega začela s treningi. Urniki bodo objavljeni naknadno. Tel. Walter 361476.

NOGOMETNI KLUB BOR

priraja telovadbo za osnovnosolske otroke v Borovem sportnem centru (Vrdelska cesta 7) pod vodstvom Paola Tognettija ob ponedeljkih od 15.00 do 16.30 in ob sredah od 14.30 do 16.00. Za informacije telefonirati na st. 369626/369484 od ponedeljka do petka od 18.30 do 19.30.

SK KRAS - odsek za rekreacijo

obvesca, da se bo pričela rekreacijska telovadba za odrasle in sicer: mlajša skupina torej v četrtek od 21. ure dalje. Starejša skupina bo vadila ob torkih in četrkih od 8.30 do 9.30. Prvo srečanje bo v torek, 3.10.1995. Vpišete se lahko v tajnistvu društva ali na prvi vadbeni uri - tel. tajništva v SKC v Zgoniku 229477.

SK KRAS - odsek za otroško telovadbo

obvesca, da bo tudi letos potekala popoldanska telovadba za otroke, ki obiskujejo vrtec ter 1. in 2. razred osnovne sole. Prvo srečanje bo v petek, 6.10.1995, ob 16.30, v telovadnici v Zgoniku. Vpišete se lahko v tajnistvu društva ali na prvi vadbeni uri. Telefon tajništva v SKC v Zgoniku: 229477.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR

obvesca, da so se pričeli treningi za deklice letnikov '82, '83, '84. Treningi so vsak ponedeljek ob 15. uri na Stadionu 1. maj. Pojasnila na treningih ali na tel.st. 814212 (Katja).

SZ GAJA - teniski odsek

sporoča, da se je začelo vpisovanje za novo sezono in za začetniški tecaj v tenisu za osnovnosolske otroke. Vpisovanje na sedezu društva ali po telefonu (226115) od 18. do 20. ure. Treningi se bodo pričeli 9. oktobra.

SD MLADINA - baletni odsek

obvesca, da se začnejo treningi ob ponedeljkih (2.10.) in sredah (4.10.) za solsko leto 95/96 v prostorih OS A. Sirk v Krizu. Vaje bodo potekale skupinsko po dve uri tedensko od 16.00 dalje. Vpisovanje na licu mesta.

NOGOMETNA KOMISIJA ZSSDI

obvesca, da bo seja v četrtek, 5. oktobra, ob 20.30 na Stadionu 1. maj s sledecim dnevnim redom: sodelovanje v sezoni 95/96, pripadnost igralcev-seznami, razno.

Grizli (5)

Zasledovalca kujeta načrte

»Ko bos zapustil te kraje, Jimmy, in če bos nekoc pisal o medvedih, ne delaj neumnosti, ki so jo doslej napravili mnogi,« je po večerji ob pipi zagodrnjal Bruce. »Pred dve-ma letoma sem mesec dni spremljal po teh krajih nekega naravoslovca. Bil je tako navdušen, da mi je obljubil svoje knjige o medvedih in drugih živalih. Izpolnil je obljubo in mi jih poslal. Vse sem prebral. V njih so bile taksne neumnosti, da sem se razjezil in knjige zazgal! Medvedi so nenavadne živali. O njih je mogoče marsikaj povedati, ampak tudi ogromno neumnega! Kot v nejeveri nad tolikšno nevednostjo je Bruce spet in spet odkimal.

Langdon se je strinjal. »Clovek bi moral leta in leta loviti in ubijati živali, predno bi spoznal, v čem je tisti resnični lovski užitek,« je rekel tiho in gledal v ogenj. »Ne uživas v ubijanju, uživas v tem, da živali pustis živeti. Poglej, danes bi bil lahko ubil dva medveda, pa ju vendar nisem. Izkušen lovec sem, Bruce, ampak sele zdaj začnem razumeti, kaj je pravi užitek pri lovu. In ko lov pravilno razumes, se tudi do divjadi vedes drugače.« Z nasmehom je pogledal lovskega tovarisa, ki si je spet polnil pipo. »Nič ne skrbi, Bruce, jaz bom pisal samo o tistem, kar sem res opazil v naravi!«

Potem sem spodbudil Brucea k pripovedovanju, ki mi je vedno odkrilo kaj vznemirljivega in novega: »In kaj te je tako razjezilo pri tistem naravoslovcu, Bruce?«

»Predvsem to, da je vse bolj vedel od mene,« se je razjezil Bruce. »V resnici pa ni vedel ničesar. Prav ničesar! Se sledi grizlija od sledi navadnega črnega medveda ni locil! Govoril mi je o medvedih cimetove barve. Misli, da je to posebna vrsta medveda! In ko sem mu rekel, da medved s cimetovo barvo krzna ni nič drugega kot navaden grizli, se mi je začel rogati. Meni, ki

sem odrasel med medvedi, meni, ki sem se tako rekoc rodil med njimi!«

Bruceova jeza se je nenadoma prelevila v smeh: »Ko sem mu začel pripovedovati o barvah medvedjega kozuha, je samo debelo gledal in si misli, da ga hočem potegniti! Niti ene živali ni, ki bi imela toliko barv, kot so to medvedi, moj Jimmy. Tudi črni medvedje so lahko beli kot sneg in videl sem sive medvede, ki so bili bolj črni kot oglje. Torej živijo črni medvedi, ki so črni, pa cimetove barve, bronaste barve, in celo rumenkasti, in grizliji. Razlikuje se predvsem način njihovega življenja. Raziskovalci vidijo enega grizlija, pa ze mislijo, da so vsi grizliji enaki!«

»Vidis, moj Jimmy,« je mirno nadaljeval, »to je čisto napak. Poleg tega mnogi ljudje zatrjujejo, da so grizliji najkrmolocenejši ljudozerci. Tudi to ni res. Grizli napade cloveka samo takrat, kadar se znajde v položaju, ko mu prav nič drugega ne ostane. Kadar ga vsi pustijo pri miru, je grizli prav dobrodušen. Večina grizlijev je rastlinojedov, le malo je izjem. Videl sem ze grizlije, kako neusmiljeno trgajo divje koze, jelene ali ovce, pa tudi take, ki so s temi živalmi žive-li v sožitju na istem ozemlju. Grizliji so čudna bitja, Jimmy. O njih lahko marsikaj napišes, samo nikar, za bozjo voljo, ne piši o grizlijih neumnosti!«

Langdon ga je izzivalno pogledal: »Stavil bi, Bruce, da je najin grizli, ta, ki ga loviva, mesojed.«

»Nikar ne sodi medvedov po rasti! Videl sem grizlija, ki ni bil večji od psa, pa je moril divjad. Včasih se grizli rodi kot krvnik, včasih postane krvnik čisto slučajno. Če pa je enkrat lovil, ga to vleče vse življenje. Nekoč sem videl, kako je divja koza skočila pred medveda. Zverina se najprej ni niti premaknila, in sele ko se je koza naravnost zaletela

vanj, jo je lopnil s sapo. Potem je dolgo zmedeno gledal njeno telo, predno ga je raztrgal. Stavim, da je tistega dne postal mesojedec.«

»Jaz pa vseeno mislim, da rast pri tem igra pomembno vlogo,« se ni dal Langdon. »Medved mesojed je vecinoma večji in močnejši od rastlinojedih medvedov.«

»Seveda, ti tako misliš,« se je posmehtil Bruce. »Kako bi pa pojasnil, da se medved od mravelj, gosenic, črvov in plovod lahko tako zre, da komaj hodi? Si ti sit od borovnic? Drugič: zakaj medved ravno med zimskim spanjem nenavadno hitro raste? Tacas ko lezi kot mrtev v luknji in ne poje niti grizljaja? Ali pa, kako to, da medvedka dva meseca hrani z mlekom svoje mladiče ravno ob koncu zimskega spanja?«

»In nazadnje - zakaj so medvedji mladiči tako majhni prve dni? Tisti moj naravoslovec je nekoc skoraj pocil od smeha, ko sem mu rekel, da medvedji mladič najprej ni večji od macke!«

»Veš kaj, Bruce,« je prijatelja prekinil Langdon, »se pred stiriimi, petimi leti ti tudi jaz cesa takega ne bi verjel. In nisem verjel, dokler nisva našla tistih dveh mladičev, se spomniš - imela sta po dva kilograma!«

»Tako je,« se je zasmejal Bruce, »njuna mati pa stiri-tokilogramov! A ce bi bili tudi njeni mladiči veliki, jih ne bi mogla prehraniti.«

»Ceprav... navaden medved je komaj pol tako velik kot grizli, njegovi mladiči pa so večji od grizlijevih, ko se skotijo,« je razmislijal Langdon.

Bruce se mu je sladko nasmejal. »To je vendar čisto jasno! Se spomniš, ko sva lani nabirala jagode v dolini, dve uri pozneje pa sva se v gorah kepala? Cim visje gres, tem hladneje je. Ponekod tudi julija lahko zmrznes. Grizlijevi mladiči se rodijo visoko v go-

rah, mladiči navadnega medveda v dolini. Medved v dolini se dlje hrani, gre pozneje spat in spomladi prej vstane kot grizli visoko v gorah, zato ima dolinski medved lahko večje mladiče.«

»Res je, prav imas,« je navdušeno vzkliknil Langdon. »Nisem pomislil na to!«

»Na marsikaj clovek ne pomisli, dokler ne vidi,« mu je prijazno odvrnil Bruce. »Kot si prejele tudi sam opazil, je tisto, kar iz lova napravi plemenit sport, spoznanje, da lov ni samo ubijanje živali, ampak tudi poklanjanje življenja. Nekoč sem sedem ur nepretrgoma opazoval credo ovac pri igri, ne da bi bil izstrelil en sam naboj. In ne veš, kako sem pri tem užival!«

Zazehal je prav široko in dal vedeti tovarisu, da je skrajni čas za spanje. Langdon pa je se kar sedel.

»Ti, Bruce - kaj misliš, koliko tehta tale grizli, ki ga loviva?«

»Kakih šestokilogramov.«

»In koliko je star?«

»Ce sodim po njegovi hitrosti, med osem in dvanajst let. Ce bi bil starejši, bi ne tekel tako hitro.«

»Si ze videl starega medveda?«

»Streljal sem ze tudi tako stare, da bi potrebovali bergle! In take, ki niso imeli nobenega zoba več. Imeli so takole pe-

tintrideset do stirideset let. Lahko noč, Jimmy.«

Langdonu pa se ni bilo do spanja. Gledal je ogenj in razmislijal. Stirideset let! Spomnil se je casov, ko je bil strasten lovec, ki nikoli ni zgresil plena. Nekoč je v enem samem dnevu ubil tri medvede in dva jelena. Pet živali. »Koliko let življenja sem jim vzel? Sto? Se več? Tudi živali, prav tako kot ljudje, ljubijo življenje. S kakšno pravico sem jim vzel življenje? Samo zato, da bi nekaj kratkih trenutkov občutil slast lovskega uspeha?« Spomnil se je številnih živalskih glav in koz, ki so krasile njegovo stanovanje. Bilo mu je, kot da ga gledajo njihove steklene oci in da sliši obtožbe.

Langdon se je stresel, skocil na noge in napravil nekaj korakov okoli tabora. Globoko je vdihoval zrak, poln smrekovega duha, in prisluškoval. Nekoč je daleč je zaskovikala sova, veter je prinesel dolgo, zateglo zavijanje, v bližnjem grmovju je sustelo.

»Samo se eno žival bi ral ulovil, samo eno. Velikega grizlija! Samo njega bi se rad premagal v častni borbi! Zver je začutila nevarnost in bo prav gotovo previdna. Toda proti njeni previdnosti bom uporabil svojo premetenost. Našel jo bom, naj stane, kar hoče. Potem pa - boj na življenje in smrt!« Ozrl se je proti nočni

dolini. Zdela se mu je, da mora biti grizli blizu.

Ko je utrujenost končno premagala vznemirjenje in je Langdon zaspal, je imel nemirne sanje. Nenadoma ga je zbudil hud nalive. Planil je pokonci in v svitu bliskov z očmi poiskal prijatelja. Bruce je sedel nedaleč od njega, moker do kože, in preklinjal. »Tako nama je tudi prav! Čvekala sva, namesto da bi razpela sotori! Res lep dan!

Bruceovi očitki so se izgubili v gromu. Ko se je znova zablskalo, se je Langdon zatekel pod košato jelko. Cez cetr ure je naliv ponehal, kot bi odrezal. Nevihta se je umaknila proti jugu, kot bi se nič ne zgodilo.

Bruce je v soju vzgialice pogledal na uro. »Komaj tri!«

»Ne jezi se, Bruce. Zakuriva ogenj, da se posušiva. Si zelo premočen?«

»Se malo ne!« je revsknil Bruce in si ožemal vodo iz las. Bil je kot psiček, ki je padel v vodo. Potem sta skoraj uro dolgo iskala suhe veje za ogenj. Pokrivala in vse ostalo je bilo premočeno. Ko je končno ogenj zagorel in sta se susila, se je ze približevalo jutro.

»Nima smisla, da znova lezeva,« je predlagal Langdon. »Pozajtrkujva in odriniva!«

Napisal: J. O. Curwood

Narisal: Z. Lordanic

(Se nadaljuje)

KAKO KAJ JEMO

Pri kranjski z zeljem vsekakor nismo v zadregi

Artičoke so odlična predjed, toda le kako se jih lotimo?

Mnenja o tem, da se Slovenci in Slovenke povsod znajdejo in da tudi pri jedi, ki presega kranjsko z zeljem in žganci, niso nikoli v zadregi, so deljena. Nekateri so prepričani, da znamo diskretno pogledovati proti gostiteljem, kako obvladujejo bolj zapletene jedi, drugi pa menijo, da se zaradi svoje domisljivosti celo tisti, ki mislijo, da so vsi učenost pojedli z veliko zlico, ne znajo obnasati pri mizi. Za vsak primer je le dobro večkrat opozoriti, kako ravnati z jedmi, ki niso na našem jedilniku, z njimi pa nam kaj radi postrežejo v našem svetu.

Artičoke, zdaj tudi vse pogostejše na naših jedilnikih, so lahko odlična predjed. Trgamo listič z listicem in mesnate konce pomakamo v kremno omako ter jih izsesavamo. Listice trgamo le z dvema prstoma, s palcem in kazalcem, izsesavamo pa jih tako tiho, da ne naredimo pravega »koncerta«. Saj res ni potrebno, da bi pet miz od nas gostje vedeli, da jemo artičoke. Ostanke odlaga-

mo na poseben krožniček. Če nam ga niso prinesli, jih ne odlagamo v pepelnik, ampak na rob krožnika. Dno sadeža razkosamo z vilicami in prav tako pogremo z omako. Prstov ne

oblizujemo. Če je na mizi skodelica z vodo in koskom limone, jih oplaknemo in obrišemo v prtic. Če na vodo pozabijo, jih le obrišemo. Kričati na natakarja, zakaj k artičokam ni

priložil noža, bi pomenilo, da nismo ravno najbolj razgledani v tem pogledu. Se manj primerno pa je, če se nad artičoke spravimo z nožem, ki je namenjen glavnim jedem.

JEDILNIK

Jedilnik za vsak dan

ponedeljek: korenčkova juha, mesni zlikrofi, solata
torek: piščančji ragu, cesarski praženec, kompot
sreda: goveja juha z vlivanci, dušene kolerabice, kuhana govedina
četrtak: fizolova juha s suhimi rebrci, banane z vročo čokolado
petek: ribji brodet, polenta, kompot iz suhih sliv
sobota: zelenjavna juha, ocvrte marele s tartarsko omako
nedelja: možganova juha, telečji zvitki v smetanovi omaki, pire krompir, sestavljena solata, angleski jabolčni puding

Jedilnik za vegetarijance

ponedeljek: cvetačna juha, smetanov krompir, solata
torek: korenčkova juha, dišeca krompirjeva solata z majonezo
sreda: ohrovtova juha z rižem, kuhani krompirjevi svaljki z lustrekom, paradižnikova solata z origanom
četrtak: sadna juha, gobova rižota, rdeča pesa v solati
petek: prežganka, ribji fileji po trzasko, blitva s krompirjem
sobota: paradižnikova juha, pečen krompir s sirom, zelena solata
nedelja: juha iz lisičk in krompirja, kaneloni s spinacnim nadevom, solata, vzhajan jabolčni kolac

Angleski jabolčni puding:

Kilogram jabolč operemo, olupimo, odstranimo pečke in narežemo na tanke krljce. Zložimo jih v namasčen pekač. Potresemo jih s pestjo rozin in vmes vržemo 4 do 5 nageljnovih žbic, pokapamo z limonovim sokom in potresemo s sladkorjem. V skodelici zžvrkljamo pet žlic bele moke, žlico sladkorja, dve jajci in dobrega pol litra mleka, da dobimo gosto testo. Vlijemo ga na jabolka in pečemo približno eno uro pri 180° C. Ponudimo s tekočo ali stepeno sladko smetano.

Vzhajan kolac:

Iz 1/4 kg moke, 1 rumenjaka, 1 celega jajca, žlice sladkorja, 3 žlic stopljenega masla, 3 žlic mlačnega mleka, 2 dag kvasa in scepca soli stepemo mehko testo in ga takoj enakomerno poravnamo v pomasčen pekač. Testo potresemo s pol kilograma dušenih jabolčnih krljev, ki smo jim primesali pest rozin in dve žlici sladkorja z vmešano nožev konico cimeta. Vzhajano testo spečemo v srednjetroči pečici in ponudimo se topel kolac, potresen s sladkorjem v prahu.

Kotiček za poslovneže ali kulinarično popotovanje okoli sveta

Državljanj nekdanje britanske imperije, o katerem so govorili, da nad njim sonce nikoli ne zaide, so se vedno nekaj posebnega. Od nasvetov nekega Angleža je tale med zgornjimi in se zlasti poslovneži, ki imajo opraviti v tej deželi, bi si ga morali zapomniti: »Pri poslovnih kosilih se sicer lahko pogovarjate tudi o poslu, toda prava pogajanja se opravljajo v pisarni. V neposlovnem kramljanju je najbolje, da ne dvomite o tem, da je britanska televizija najboljša nasvetu in angleško

vreme kar se da zanimivo ter da je hladen srnin hrbet tista jed, ki si zares zasluži castno mesto med specialitetami angleske kuhinje.« Zadetek v polno bo, če pri tem omenite, da sam srnin hrbet sicer ni nič posebnega, saj ga pečejo povsod enako; bistvo je v omaki, ki so jo poimenovali in seveda tudi iznašli na čast vojvode Ernsta Augusta Cumberlanda (1845-1923) Ustvarjalci omake so bili hanoverski kuharji in bi glede na to dejstvo lahko govorili o evropski specialiteti; toda o tem se s pravim Angležem nima smisla prerokati.

Hladen srnin hrbet

In kako pripravljajo to, angleško specialiteto? S srninega hrba posnamejo kožo, ga za dva dni položijo v marinado iz pinjenega mleka, brinovih jagod, lovorovega lista, poprovih zrn in limonovega soka. Hrbet je treba večkrat obrniti, ga dobro osušiti in natreti s soljo in mletim poprom. Z rezinami slanine obloženo srnin hrbet prelijejo z vročim maslom in ga približno uro pečejo pri zmerni vročini. Zunaj mora biti lepo rjavo zapečen, znotraj pa se rožnat. Rezine slanine zadnjih deset mi-

nut pečenja odstranijo. Bistvo te specialitete pa je, kot že rečeno, cumberlandska omaka. Za omako narežemo pomarančne lupine na tanke pramene (seveda le, če na pomarancah piše, da je lupina užitna), jih 15 minut kuhamo v rdečem vinu, ohladimo in dodamo žlico ribezovega zelega, žličko gorčičnega praska, scep soli in limonov sok.

Pečen srnin hrbet obložimo s pomarančnimi rezinami, omako pa postrežemo v omaknici.

ZAČIMBE / LUŠTRK

Listič bo dovolj

Trajnica, ki ima izredno močan okus in vonj

Lustrk (levisticum officinale), trajnica iz družine kobulnic, ima izredno močan okus in vonj, zato bomo z njim previdni. Marsikomu se zdi ta okus kar premočan, zato prvic poskusite le s kosčkom listica, če uporabljate svež lustrk, posušenega pa tudi ne vzemite več kot nožev konico, če pripravljate grahovo, fizolovo ali krompirjevo juho za stiri osebe.

Pradomovina lustrka je Perzija, zdaj pa uspeva že po vsej Evropi in njegove največje porabnice so tiste iz vrst živilske industrije, ki med drugim pripravljajo začimbe mešanice in koncentrate za juhe. V kuhinji uporabljamo sveže in posušene liste lustrka, pa tudi zmlete korenine. Največ uporabljamo lustrkove liste, ki izboljšajo okus kokosji

juhi, se posebej dobro pa se obnesejo v grahovi, fizolovi in krompirjevi juhi. Sesekljanega dodajamo mesnim testom, pa tudi nekaterim solatam. Zanimivi so tudi krompirjevi svaljki, ce krompirjevemu testu dodamo lustrk. Preliti s topljenim sirom so pravi posladek za vegetarijance. Zelo okusne so tudi omlete z lustrkom, se posebej se jih bodo razveselili ljubitelji močnejših, izrazitejših okusov.

Lustrk se dobro kombinira z močnejšimi zelišči, na primer, z listi zelene, majaronom, pa tudi družba čebule in česna mu prija.

Dišeca krompirjeva solata z majonezo (za 4 osebe)

Kilogram krompirja operemo, skuhamo v slani vodi, ki smo ji dodali do-

ber scepce kumine, lovorov list in nekaj zrn celega popra. Olupljen in na listice narezan krompir prelijemo s solatnim prelivom, ki ga pripravimo iz ene vrečke solatne majoneze, lonček kislega mleka, soka pol limone in žlice sesekljanih zelišč (lustrka, zelene, majarona, zajblja in pelina). Po okusu dosolimo in popramo ter ponudimo s crnim kruhom.

Dobro je vedeti... katere začimbe se ujemajo

Začimbe in disavnice uporabljamo sveže in posušene, cele in zmlate, strte, zdrobljene ali sesekljane. Za vse pa velja, da jih moramo hraniti v dobro zaprtih posodah. V eni posodici hranimo samo eno vrsto začimb, pa čeprav so začimbe v vrečkah. Zelo pomembno pa je tudi načelo, ki prihaja iz Francije in pravi, da začimbe ne smejo prekriti osnovnega okusa jedi, ampak ga morajo poudariti, dvigniti, pozlahtniti. To pa dosežemo le takrat, kadar vemo, katere začimbe se dobro ujemajo in pa seveda, kam katera od začimb sodi.

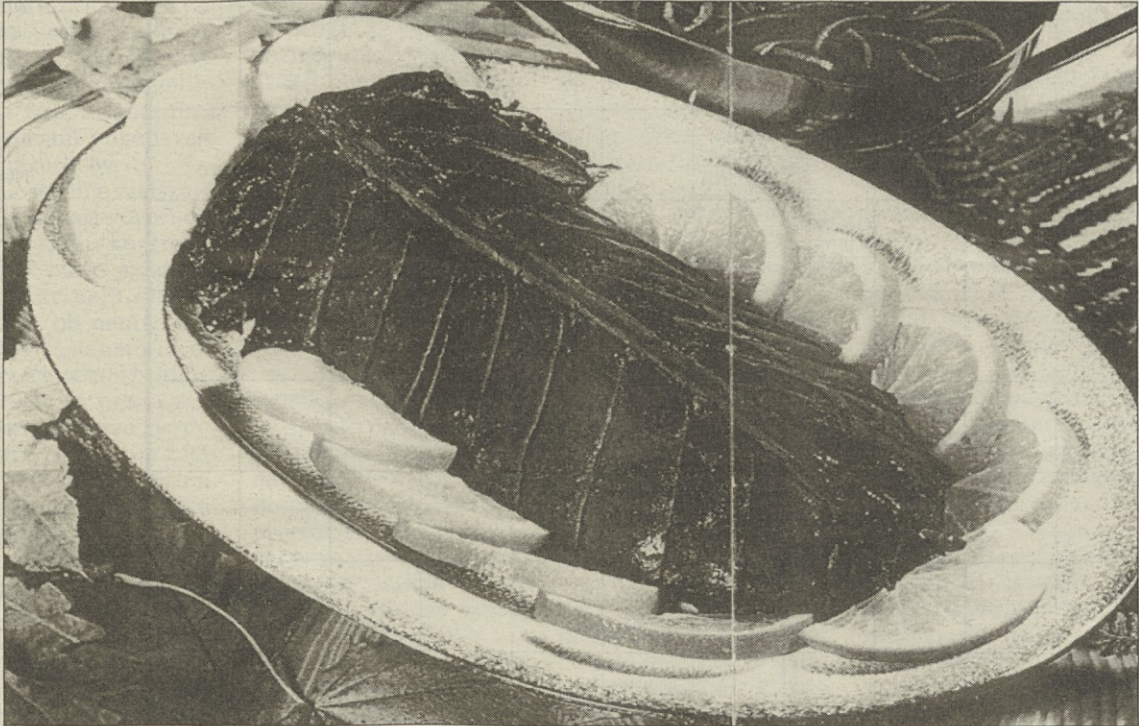
S cim se ujemajo bazilika, brinove jagode in cimet, smo že povedali, danes pa pogledimo, v kakšni družini se najboljše počutijo česen, drobnjak in gorčica. Prihodnjic pa o janežu, kaprah, kopru in koprcu.

Cesen, ki je nepogresljiv v številnih spe-

cialitetah sredozemske kuhinje in skoraj nujno sodi k mastni svinini in bravnini ter jedem, pripravljenim s paradižnikom, se dobro ujemajo prav z vsemi začimbami, ki jih uporabljamo pri pripravi slanij jedi. Se posebej pa mu je vsek družba močnih disavnih sredozemske kuhinje.

Drobnjak, s katerim najbolj pogosto začinjamo jajčne jedi, zeliščno skuto ali maslo ter juho in enolončnice, se dobro počuti sam, nič pa nima proti družbi drugih svežih zelišč, na primer petersilja, zelene, česna in čebule.

Gorčica, pripravljena iz gorčičnih semen, je idealna priloga k mastnim jedem, saj med drugim ureja prebavo. Gorčična semena, ki jih najpogostejše uporabljamo pri vlaganju zelenjave, se dobro ujemajo s pehtranom, pa tudi s salotko in celim poprom.

Hladen srnin hrbet

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Znova vas bodo potegnili za nos tisti, ki so si to nagajivost privoščili že prevečkrat. Tokrat vam bo do konca zakuhalo, zato jih boste odločno postavili na hladno.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Postavili si boste velik cilj, saj boste zelo navdušeni nad svojimi dosedanjimi umskimi dosežki. Če boste pripravljeni na poraz, vam zмага zagotovo ne uide.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Izlet v deželo, ki vas že dolgo mika, se vam bo končno uresničil. Dozivetja bodo tako zelo prepričljiva, da boste ob svitu prepričani, da to noč sploh niste sanjali.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Nekdo, ki se že dolgo bojuje za vašo naklonjenost, bo nenadoma odnehal oblegati vaše obzidje. Sele tedaj boste dojeli, kako zelo ste se navezali na njegovo navzočnost.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Iz simpatične godlje, v katero boste zabredli povsem nenadejano, se boste izmazali brez vsakega napora. Vidite zdaj: manj se upirate in si-lite, ugodneje se izteče.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ker vam bo uspelo razkrinkati prevarantovo zakulisje, ga ne boste zasipali z ob-sodbami. Pretvarjali se boste in ga hvalili vsevprek; to ga bo končno spravilo s slepega tira.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Čeprav vam ni uspelo uresničiti niti polovice načrta, ne boste prav nič skrbeli. Raje se boste lotili razmišljanja o življenju, v katerem načrti sploh ne bi bili potrebni.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Svojemu bližnjemu boste zamerili, saj bo takoj sprevidel ozadje vaše radovednosti. Priznajte mu že enkrat, da dvomite njegovi zvestobi. Povejte mu tudi, zakaj.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Ne obremenjujte se toliko z denarnimi skrbmi in si končno le privoščite tisto, o čemer že dolgo sanjate. Uresničene sanje vas bodo obdarile s skromnostjo brez primere.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Poskušali se boste izogniti kaotičnemu hrupu okolice, zato si boste zamislili usesa in zaprli sroe. Ne boste zdržali dolgo, saj ste se tisine že povsem odvadili.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Vasa velikodušnost bo začela dosegati sumljive razsežnosti. Po treznem razmisleku si boste oddahnili, saj se bo pokazalo, da je sumljiv zgolj okvir vaše ravnodušnosti.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Tuhtali boste o načinu, s katerim bi lahko ukrotili nekoga, ki vam že predolgo para živce. Razmisljajte raje o tem, kako bi si jih enkrat za vselej zakrpal.

ILEGALNO PRESELJEVANJE

»Paradiž«
v Turčiji

Bolgarski Turki iščejo nov dom

Sevdiye Mistan je dvaintridesetletna bolgarska državljanka turske narodnosti, ki je skupaj s približno 300 tisoč rojaki po padcu komunističnega režima v Bolgariji zbežala v Turčijo. Za številne bolgarske Turke predstavlja Turčija obljubljeno deželo, ki je ne želijo zapustiti in se vrniti v Bolgarijo. Sevdiye v rokah drži fotografije svojih dveh otrok in zalostno pripoveduje o usodi svoje družine, ki jo locuje meja sosednjih držav.

Z mozem sta s pomočjo ponarejenega turističnega vizuma prišla v Turčijo, kjer sta nasla zaposlitev in primerno stanovanje. Toda Sevdiye zelo pogreša svojo hčer in sina, ki sta morala ostati v sosednji državi. Podobno kot njeni rojaki si prizadeva za pridobitev turskega državljanstva in odobritev oblasti, da v Turčijo lahko prideta tudi njena otroka. Oblasti v Carigradu ocenjujejo, da je približno deset tisoč turskih otrok razpeta med željo staršev po boljsem zaslužku in administrativnimi ukrepi državnih organov.

Ker turske oblasti nasprotujejo priseljevanju bolgarskih rojakov v državo, si bolgarski Turki večinoma pomagajo s kratkotrajnimi turističnimi vizumi. Ankara trdi, da se v Turčiji trenutno nahaja približno deset tisoč bolgarskih rojakov, medtem ko bolgarski Turki to število ocenjujejo na približno 320 tisoč. Stevilnim »bolgarskim turistom« so turistični vizumi potekali, tako da so postali ilegalni priseljenci, kajti turska vlada jim ne izdaja delovnih vizumov. Tako zeli ustaviti nadaljnji pritek bolgarskih rojakov. Veliko pozornost turske javnosti je

pritegnil lanski incident, ko je nekaj staršev, ki so na delu v Turčiji, skušalo nelegalno pripeljati svoje otroke v obljubljeno deželo. Osem otrok so zajele turske oblasti pri prečkaniju meje in jih poslale nazaj v Bolgarijo, vendar jim je pozneje Ankara dovolila prečkati bolgarsko-tursko mejo. Oblasti v Ankari zanikajo, da nasprotujejo izdajanju vizumov za otroke bolgarskih Turkov, ki v svojih prošnjah najpogosteje izražajo željo, da bi svoje potomce vzgajali v duhu turskih običajev in navad.

Bolgarski Turki si v tolikšni meri prizadevajo zapustiti Bolgarijo, ker bolgarske oblasti pripadnike turske manjšine pojmujejo za Bolgare, ki so v obdobju otomanskega imperija sprejeli islamsko vero, navade in običaje. V nasprotju s tem pa se turski solariji ucijo, da so se na ozemlju današnje Bolgarije v 14. stoletju, v obdobju otomanskega imperija, naselili Turki. Bolgarske oblasti so v osemdesetih letih skušale izvesti asimilacijo turske manjšine, ki predstavlja deset odstotkov celotnega prebivalstva. To so skušale doseči s prepovedjo uporabe turskega jezika, obredov in mošejah in pre-

Bizoni, ptice... na slikarijah
Indijancev v Paint Rocku

Teksas je na prvi pogled vroča in nerodovitna dežela. Vendar pa lahko med vožnjo po neskončnih avtocestah, speljanih po skromni ravninski pokrajini, odkrijemo presenetljive zaklade. Stran od avtoceste, približno uro vožnje južno od mesta Abilene, lezi Paint Rock, občina z 220 prebivalci. Njeno ime prica o indijanskih stenskih slikah Paint Rocka, edinstvenem naravnem spomeniku ZDA. Na apnenčastih skalah in cereh vdolž reke Concho najdemo na stotine indijanskih slikarij, ki predstavljajo eno največjih zbirk indijanske umetnosti v ZDA. Vecina slik, starih od dvesto do petsto let, je delo pripadnikov plemen Jumanov, Apacev in Tonakajev, najmlajše pa so naslikali Komanci, ki so na tem področju taborili se pred 120 leti, ko so jih pregnali v rezervate.

Predel reke, ki ga na severu obdajajo skalnate gmote in zelene trate na jugu, je prvotnim prebivalcem stoletja služil kot idealno mesto za tabor. Stenske slike so vseh velikosti in prikazujejo lov, bojevnike, kače, ptice, bizone, pa tudi verske simbole, orodja in geometrijske like, ki jim arheologi ne pripisujejo nobenega določenega pomena. Prevladujočo opencordec barvo, ki pogosto prehaja v rjavo, so Indijanci z dokaj enostavnim postopkom pridobivali iz minerala hematita z visoko vsebnostjo železa. Rdeči kamen so zdrobili v prah in ga pomesali z

odporno oljno barvo. Poleg rdece so Indijanci pridobivali črno barvo iz premo-ga, rumeno iz limonita, belo pa iz apnenca ali krede.

Na skalnatem področju reke Concho so arheologi izkopali na stotine primerkov starega orodja, posode in orožja. Ozemlje Paint Rocka, ki bi bolj ustrezalo podobi nacionalnega parka z muzejem in razstavami, parkirnimi prostori in okrepečevalnicami, že več generacij pripada družini Campbell.

»Nobenega hrupa noco,« pravi Kay Campbell, upokojena učiteljica, in dodaja: »Kdor se zanima za slike, nas lahko pokliče po telefonu, pa se dogovorimo za obisk.«

Obiski so dovoljeni le poleti, ko se dnevno zvrsti več skupin, ob koncih tedna pa organizirajo celo vožnjo s colnom po reki do ceri. Ostali del leta so vrata, ki vodijo na ranc, zaklenjena, saj so v preteklosti brezobzimezi unicili nekaj slik.

Ce pa koga vendarle zanese v Teksas pozimi, mu družina Campbell ne odreče vodstva po ozemlju.

Ceprav sodijo čeri v zascito nacionalne kulturne dediscine, država prepušča skrb zanje Campbellovim, kjer so v najboljših rokah. Tudi potomci starih Apacev, Tonkajev in Komancev, ki so slike izdelali, se ne pritožujejo.

Otto Kuhmeyer, dpa

imenovanjem turskih imen v bolgarska, kar so izvajale vse do leta 1989, ko je prislo do padca komunističnega režima. Uradna diskriminacija bolgarskih oblasti je odpravljena, vendar je se vedno navzoča med bolgarskim prebivalstvom. Turki jo na svoji kozi občutijo predvsem na gospodarskem področju.

Ceprav razmere v turskem gospodarstvu niso roznate - inflacija se giblje okrog 85 odstotkov - se bolgarski rojaki raje odpravijo iskat novo zaposlitev v sosednjo Turčijo, kjer so po njihovem mnenju razmere boljše kot doma. Mnogo bolgarskih državljanov turske narodnosti ima sorodnike v Turčiji, s pomočjo katerih so nasli novo zaposlitev. Bolgarske oblasti z različnimi ukrepi pritiskajo

predvsem na kmečko prebivalstvo turske narodnosti, ki edini izhod vidi v preseljevanju v sosednjo državo. Turčija uradno ne obtozuje dejanj Sofije, nadaljnji pritek rojakov pa skusa prepričati s pritiskom na bolgarske oblasti prek različnih organizacij na Balkanu, da bi zascitila svoje sibko gospodarstvo. Turske oblasti si tako prizadevajo, da bi se politične in gospodarske razmere na območju, kjer živi turska manjšina, izboljšale.

Ankara je bolgarskim Turkom, ki so se v Turčijo priselili do konca leta 1992, omogocila, da zamprosijo za dodelitev državljanstva. Gre za proces, ki se v tej državi lahko precej zavlece. Kulturno društvo na Balkanu živcih Turkov se strinja, da vlada v Ankari ne more

podeliti državljanstva vsakemu prosilcu turske narodnosti, vendar meni, da mora poskrbeti za bolgarske priseljence, ki se trenutno nahajajo v Turčiji. Predlagali so, naj vlada uradno prizna status ilegalnih priseljencev in oblikuje program, ki bo omogocil, da družinski članov v prihodnje ne bodo locevale državne meje. Ankara pa pravi, da se bodo vprašanju priseljevalnja natančneje posvetili na pogovorih z bolgarsko vlado, ki bodo potekali v septembru. Dokaz za javno nasprotovanje nadaljnjemu priseljevanju bolgarskih Turkov pa je nekoliko cinčna izjava nekoga turskega uradnika: »Ce družine bolgarskih Turkov želijo živeti skupaj, naj se preprosto vrnejo v Bolgarijo.«

Aliza Marcus, Reuter

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

380	GLAVNO MESTO SLOVASKE	UMETNIŠKA LITERATURA	EMIL ZATOPEK	REZKALO	ZENSKO IME	ZNAMENJE ZODIACA	PLADENJ (POGOV.)	AVTOR: MARKO BOKALIC	ZDRUŽITEV ZEN. IN MOS. SPOLNE CELICE	NOTRANJ. VISOKA PLANOTA	SLOVENSKI POLITIK (SASO)	SLOVENSKI GLEDALSKI IGRALEC	PEVKA BUSH	PIVO STARIH SLOVANOV	ATLETINJA HREPEVNIK	SLADKO-VODNA RIBA	OSKAR KOGOJ	INVESTITOR	BORILNI SPORT	CRN TROPSKI LES
FR. LETAL. KONSTRUKTOR (LOUIS)								NAUK O OBLIKAH												
ZALOGA ZA HUDE CASE								SPORTNO DRUŠTVO ZA VODNI SPORT												
ALJAZ PEGAN			MESANICA BARVNI KROG					KRATEK TLESKAJOC UIDAREC						PRIPOVEDNA PESNITEV			AM. PISATELJ (GEORGE) RDECE BARVILO			
ITAL. POKRAJINA (PO NASE)								OLGA KACJAN			BERILJ VEZAVA S POSEVN. CRTAMI			GOVORICA DUJAKOV POTROSNJA						
POD-STRESJE						ENAKI CRKI	SPORTNO-TURIST. CENTER NA POHORJU	OTROCI DEL TISKAN. DELA					TIBETANSKI MEDVED SKAF						NOVINAR STAKUL	SERPA
RODO-DENDRON					OKRAS ZENSKEGA TRUPA				SEULSKO PRISTANISCE ENICA							NASICEN OGLJIKO-VODIK				
DEL KROZNICE				DEL OBRAZA	HOL. SLIKAR (PAULUS) NASILNA TATVINA						VEK PRITOK DONAVE V ROMUNIJO					VECJE GODALO SOPROG				
TVOREC						GRENAK OKUS STANKO LORGER									ANGLESKI SAHIST (ANTHONY)					
HRVASKI PISATELJ (=ČUDEŽNI PRAH=)															SREDOZEM. DREVO					
AVION									VRTNA ROZA						ZUPANCIC OTON			SONJA COTAR		

RESITEV:
Vodopadno:
BLERIOT,
OBLIKOSLOVJE,
REZERVA,
PLAVALNI KLUB,
AP,
ZMES,
LOPOT,
EP,
ADE,
TOSKANA,
OK,
BE,
ZARGON,
ISPA,
DECA,
PANDA,
SLIC,
PRSI,
INCON,
ETAN,
LOK,
POTTER,
ERA,
CELO,
AVTOR,
GRENKOBA,
MILES,
VJEKOSLAV KA-
LEB,
OLJKA,
AEROPLAN,
ASTRA,
SC
ZO.

ARHITEKTURA

Mladi arhitekti in nove ideje

Uresničitev zamisli je več kot nagrada

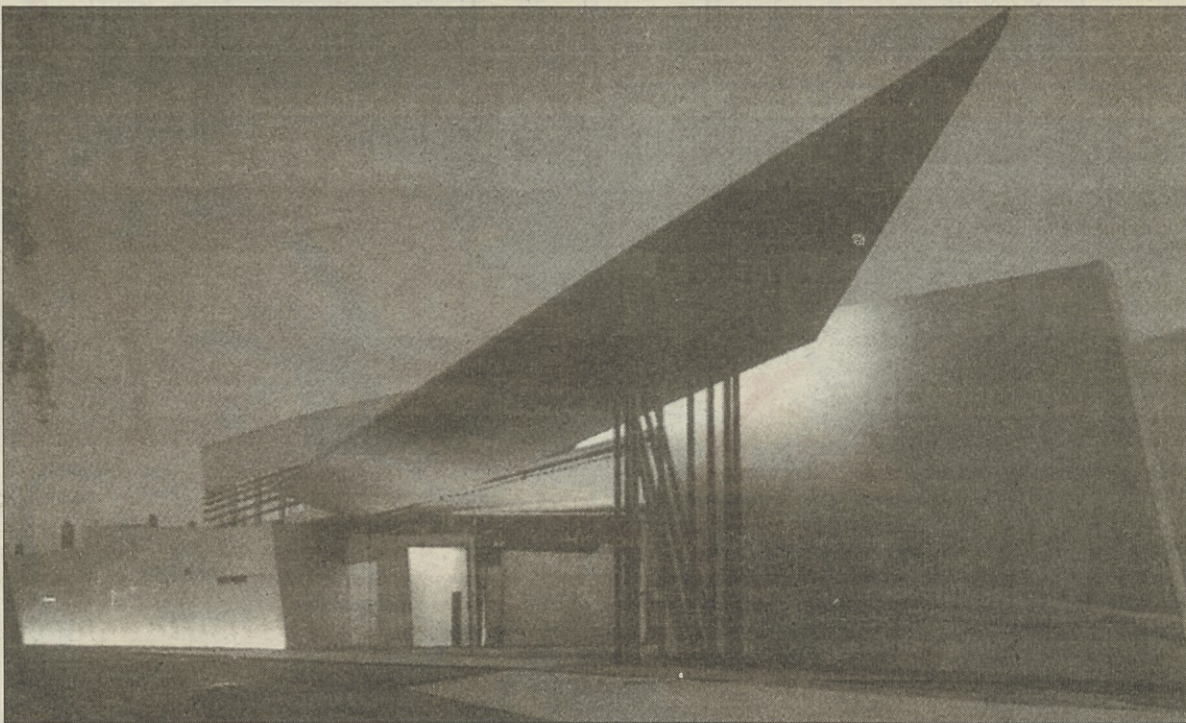
V zivalskem vrtu v Baslu so pred streli ljubiteljev safarija varne mnoge afriške zivali. Če želite videti redke zivalske vrste, zadostuje, da obiscete to švicarsko mesto in se tako izognete potovanju na drugi konec sveta. Raznolikost stilov, značilnost poslopja družbe Vitra - vsa sledijo modernim tokovom v arhitekturi - mnogi primerjajo s številnimi zivalskimi vrstami v baselskem zivalskem vrtu, zato lahko vsi, ki bi radi spoznali dosežke moderne arhitekture, ostanejo v Evropi in se odpo-vejo potovanju v Los Angeles ali Osako. Raje naj si ogledajo podružnice Vitre.

Direktor te družbe, ki izdeluje pohištvo in njim tudi trguje, je Rolf Fehlbaum. Avtorji projektov za njegove poslovalnice so nekateri najbolj slaviti mo-

derni arhitekti, med njimi Frank Gehry, Zaha Hadid, Nicholas Grimshaw, Alvaro Siza in Tadao Ando. Pri Vrti so se odločili za gradnjo svojih tovarn v mo-

dernem stilu leta 1981, ko je Grimshaw izdelal načrt za tovarno pohištva. Do konca 80. let naj bi se razširila, vendar so se Fehlbaumu porodile nove zamisli.

»Nismo želeli graditi enakih tovarn, odločili smo se raje za stavbe, ki bi se med seboj razlikovale, zato smo k sodelovanju povabili različne arhitekta,« je povedal Fehlbaum, ki spoštuje različne vizije sodobnih arhitektov in jim pušča proste roke. Takšna odločitev je seveda pravilna, vendar je treba pazljivo

Gasilska postaja

izbirati avtorje projektov, saj morajo biti izvirni in upoštevati dosežke sodobne tehnologije. Vsi, ki so doslej izdelali načrte za tovarne in upravna poslopja, v določeni meri razvijajo moderne tokove v arhitekturi. Frank Gehry se razlikuje od Grimshawa, cigar kovinske konstrukcije poudarjajo nove tehnološke dosežke. Gehryeva dela so bolj podobna umetniskim izdelkom; njegov nenavadno oblikovani muzej v neposredni bližini poslo-vne stavbe je nekakšna mešanica zamisli in oblik, po katerih slovi bazen za pingvine v londonskem zivalskem vrtu.

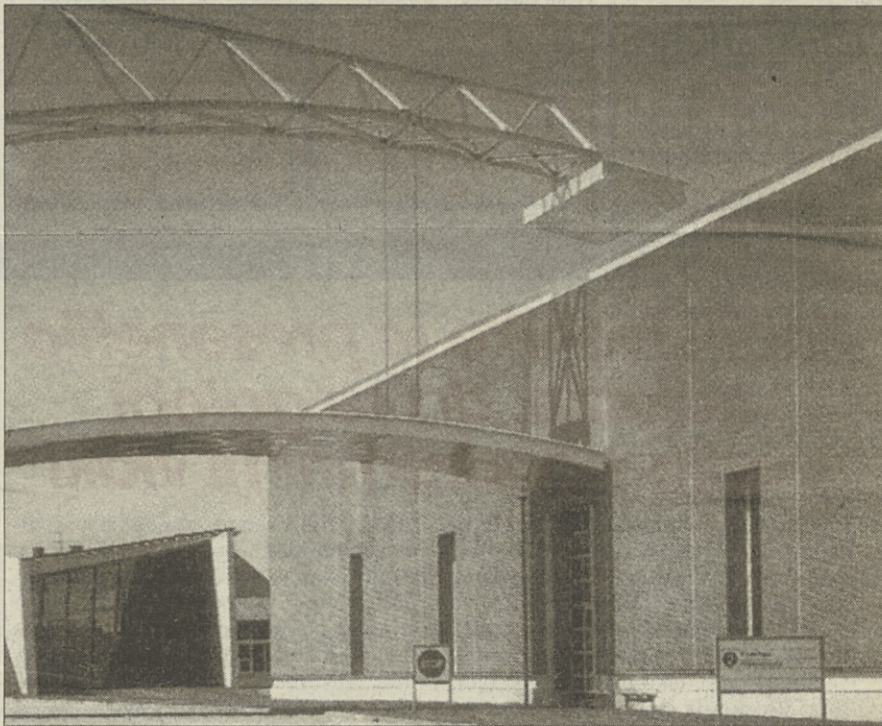
Da bi simboliziral povezavo med tehnologijo in umetnostjo, je Fehlbaum pri kiparjih Claesu Oldenburgu in Coosju van Bruggnu naročil izdelavo velike skulpture v obliki kladiva, izvijača in klešč, ki stoji med dvema posloppjema: načrte sta izdelala Grimshaw in Gehry. Tadao Ando je leta 1993 izdelal načrt za manjšo konferenčno dvorano, ki nekoliko spominja na samostan; zanimivo je, da so okrog nje zasajene češnje. Gasilska postaja je zgrajena po načrtih Sahe Hadid: zunanje pročelje je iz betonskih in steklenih plošč, ki so postavljene v določenem zapo-

redju, kar kaže, da se je avtor igral s perspektivo. Lani so pri sedežu družbe v Baslu zgradili novo poslopje, ki je pravo nasprotje stari stavbi. Avtor projekta je želel ohraniti značilnosti slo-ga dela mesta, kjer stoji poslopje. Zato je vhodna fasada klasična, druge pa so moderne in različnih barv. Čeprav gradnja modernih posloppij se zdalec ni počeni, je Fehlbaum odločen,

da bo tudi v prihodnje projektiranje novih zgradb zaupal mladim arhitektom:

»Imajo druge prednosti: prepričan sem, da so ljudje bolj motivirani za delo, poleg tega pa ne smemo pozabiti, da bodo zgradbe stale se dolgo, zato si prizadevam, da bi ugajale tudi našim potomcem.« Ker družba uspešno posluje, lahko velik del sredstev name-

nja za nove naložbe, ki jih gradijo po načrtih uveljavljenih mladih arhitektov, kot je na primer Zaha Hadid. Ti svoje revolucionarne zamisli usklajujejo z namembnostjo objektov. Ko se bodo pri Vitri odločili za nove naložbe, bodo spet poiskali mlade-ga arhitekta, ki bo lahko uresnil svoje zamisli, kar je več vredno kot se tako laskava nagrada.

Del tovarniškega objekta

Včasih so samo premožni lahko jedli eksotične živali

Bi se radi znebili odvečnih kilogramov? Zakaj ne bi poskusili hrustljave pečene kobilice ali jed iz kengurjevega mesa, ki vsebuje zelo malo maščob? Morda pa bi raje poskusili medaljon iz krokodiljega mesa ali pa pečene pava, polnjenega z mesom divjega prašica in slivami - namoceni-mi v konjak? Ne, ne pri nas. Pac pa v Angliji.

Eksotično pripravljeno hrano lahko naročajo po zaslugi Nigela Daunceya, ki se je odločil Angleže seznaniti z neznanimi specialitetami. Morebitnim kupcem ze ponuja nojevo in kacje meso, pa tudi skorce in medvedje sape. Začelo se je, ko je na dve sto let stari družinski farimi, na kateri so njegovi predniki gojili krave, začel rediti divje prasice. Dauncey jih ima ze petdeset, ce se bo povečalo povprasevanje, bo čredo povecal. S poslovno partnerico Christino Baskerville je prodrli na trg specialit, ki niso poceni. Privoscijo si jih lahko le najpremožnejši, ki kupujejo v delikatesnem oddelku slovitega Harrodsa.

Vegetarjancem pogled na ubite zivali gotovo ne bi vzbudil navdušenja.

Nad mesom eksotičnih zivali so navdušeni gurmani, saj ob nakupu

dobijo tudi recepte za pripravo jedi. Najbolj cenijo meso bizona in kangu-ruja, ker vsebujeta zelo malo maščob in veliko beljakovin. Zivali koljejo v zimskem casu, jim odstranijo kožo in shranijo v hladilnice. Zrezki iz bizo-novega mesa so okusni in mehki. Pečenega pava so včasih jedli le na kra-ljevih pojedinah, zdaj pa si ga dovolj premožni lahko privoscijo doma. Okusen je menda tudi pečen krokodil, vendar je potrebno paziti na čas pečenja.

Na Daunceyovo posestvo prihajajo tudi različne snemalne ekipe iz evropskih držav, z Japonske in Južne Afrike, saj na območju Barrow Boara lahko posnamejo redke zivalske vrste. Divje svinje s posestva so posneli za prizor v filmu Richard III. Britanci, ki so predmet posmeha zaradi svojega pečenega krompirja z ribami (fish and chips) ali goveje pečenke - obložene s kuhano zelenjavo, se zdaj lahko pohvalijo tudi z bolj eksotičnimi jedmi.

»Tisti, ki prvič kupujejo pri nas zgolj iz radovednosti, se kmalu vr-nejo, saj Britanci med potovanji po svetu spoznavajo tudi kuhinjo tujih dežel.

Paul Majendie, Reuter

ODKOD, ČLOVEK, TVOJA POT / ODLOMKI IZ KNJIGE IVANA MOHORIČA

So to samo shrhljivi prikazi bistva delovanja vulkanskih ognjišč, ali pa morda čisto nekaj drugega? Toda pustimo to ob strani in se zamislimo nad strasljivim drhtenjem tal, ki pušča za sabo prašne kupe ruševin in jokajoči onemogli bes preživelih, ki s trdo stisnjenimi ustnicami pokopavajo kupe mrlicev.

Dosedanje raziskave in dognanja govorijo o premikanju kontinentalnih plošč, ki se drseč narivajo ena na drugo, ob neravninah rahlo zastanejo in ob narasajočem pritisku sunkovito premagajo oviro ter s tem na površini povzročijo katastrofalne posledice. Manjši in plitvi potresi pa so razlozljivi z drsenjem plasti ob zemeljskih prelomih, ki se zaradi tako povzročenih napetosti odprejo naprej v se celo kamnino, kar povzroci potresni sunek. Ne bi docela zavrgli teh

predpostavk, vendar bo mogoče kljub vsemu smiselno, če pričnemo razmisľljati malo drugače in morda se celo bolj celovito, upostevajoč pri tem spomin na lastne izkušnje, ki niso ravno najbolj prijetne.

Kdorkoli je že kdaj doživil potres, se bo pridružil ugotovitvi, da se neposredno preden nas drhtenje tal dvigne na noge, zasliši zamolklo bobnenje, ki je zelo podobno oddaljenemu grmenju tam nekje daleč za gorami. Sele potem nas doseže sunek, ki zaziblje naše podnožje v nemirno valovanje zlovesčega pričakovanja. Dejstvo je, da se zvočni val hitreje od seizmičnega porušitvenega poka trdnih zemeljskih plasti, ali pa bi mogoče lahko njegove vzroke iskali tudi kje drugje? Kar prevec je podoben detonaciji eksplozivnega telesa, da bi lahko to možnost kar

Šibe božje (3)

po hitrem postopku izključili, zato si z malo možganske telovadbe poskusimo najti vsaj malo verjetno razlago za takšne pojave. Nikar se ne bojte, ne bom vam zopet »solil pameti«s kuhinjsko soljo. Natrij vse prevec rad lepo mirno, pa ceprav z veliko močjo, gori in ne verjamem, da bi si privoscil tako pobalinske izpade. Tudi ideja o globokih zalogah zemeljskega plina ima svojo pomanjkljivost. Ne le, da se potresi pojavljajo tudi daleč stran od njegovih znanih nahajališč, temvec tudi neogovorjeno vprašanje, od kod bi prišel za gore-nje potrebni kisik, nas nekoliko odvracata od te, na prvi pogled tako

privlačne možnosti. Ali bi mogoče lahko »potuhtali« kaksno drugo varianto?

Nihce najbrz ne bo oporekal trditvi, da je v zemeljski skorji nesteto prostorov, ki so napolnjeni z vodo. Znano je tudi dejstvo, da voda pri nekaterih pogojih in ob delovanju električnega toka razpade na vodik in kisik. Tej mešanici »ljubkovalno« recemo pokalni plin, ker ima to neprijetno lastnost, da že ob majhni iskre silovito eksplodira. Ker smo v dosedanjih izvajanjih že ugotovili, da je Satan, ki ga je postavila in sprogramirala visoko razvita civilizacija, »z vsemi zavbami namazan tič«, ima v svojem smaragdno

zelenem spominu tudi zapisan točen podatek o tem, kako se da elegantno iz čisto navadne vode pripraviti strahovito orožje. Nekaj hitrih izracunov, izdelanih na podlagi podatkov o količini in fizikalni sestavi vodnega sloja, ki mu jih ponredujejo njegovi bratranci silikati in proces »izdelave potresa« se lahko prične. Kar prevec enostavno, da bi bilo lahko res, bo mogoče kdo takoj pomislil, toda preden zamahne z roko in prične bentiti cez avtorja, ki mu tvezi take neslanosti, naj si vsaj na hitro pogleda, kaksne podatke je do zdaj zbrala znanost, ki hkrati nemočno priznava, da pravzaprav ne ve, kaj početi z njimi.

Strokovnjaki A. Bernardi, A.C. Fraser - Smith, P.R. Mc Gill in O.G. Villard Jr. s Stanford University v Kaliforniji so v reviji Physics of the Earth and Planetary Interiors, 68 (1991) objavili poročilo o meritvah ultradolgih magnetnih valov v bližini epicentra potresa na lokaciji Loma Prieta v Kaliforniji. Merilna aparatura je registrirala ULF signale na lokaciji Corralitos, ki je 7 km oddaljena od obravnavanega epicentra že dve leti pred potresom, ki je bil 17. oktobra 1989. Anomalije so se pričele pojavljati 12. septembra 1989, se pravi, dobra dva meseca pred potresom. V analizi meritev so jih razdelili na stiri skupine:

- ozkopasovno povečanje signala na frekvenci 0, 1 Hz, ki je trajalo od 12. 9. do 5. 10. 1989

- širokopasovno povečanje, ki je zajelo skoraj celotno merilno področje (0, 01 Hz - 10 Hz) in je trajalo od 5.10. do potresa

- netipično zmanjšanje sumnega signala na frekvenci 0, 2 - 5 Hz na dan pred potresom

- izjemno hitro narascanje moči signala na frekvencah 0, 01 0, 5 Hz, ki se je začelo tri ure pred potresom.

V poročilu so navedene se naslednje ugotovitve:

- izključuje se možnost povzročitve anomalij zaradi atmosferskih pojavov

- prav tako ni možno, da bi bil vzrok v premikanju senzorja zaradi predpotresnih sunkov

- širokopasovne anomalije bi se bile lahko razlozljive z elektrokinetičnimi (podzemni vodni tokovi, ki povzročajo anomalije) ali piezoelektričnimi (anomalije zaradi rusilnih napetosti kristalov) razlogi, vendar bi to razlago težko uporabili za ozkopasovni signal na 0, 1 Hz.

(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad Alpami je območje visokega zračnega pritiska. S severozahodnimi vetrovi doteka v višjih zračnih plasteh hladen in suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.58 in
zaslo ob 17.45. Dan bo dolg
11 ur in 47 minut. Luna bo
vzšla ob 12.16 in zšla ob
21.51.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Trst	20,0	Mura	12,2
Portoroz	21,0	Sava (Radovljica)	8,6
Porec	21,0	Sora Suha	10,4
Malinska	21,0	Ljubljanka (Moste)	12,0
Split	21,0	Soča (Solkan)	17,4
M. Losinj	21,0	Paka (Sostanj)	12,8
Dubrovnik	22,0	Bohinjsko jezero	17,5

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
SE 6 do 12 vozlov

popoldne:
WNW 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.01 najnižje -47 cm, ob 9.17 najvišje 21 cm, ob 14.29 najnižje -19 cm, ob 20.37 najvišje 48 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	11
1000 m	2
1500 m	-1
2000 m	-3
2500 m	-3
2864 m	-5

BIOPROGNOZA

Vreme bo na splošno počutje ljudi vplivalo ugodno.

VOX POPULI

Kolikor več zakonov, toliko manj pravic.

*Prijateljeva zavist je
hujša od sovražnikove-
ga sovraštva.*

DANES

Slovenija: Sončno bo. Zjutraj in dopoldne bo po nižinah megla ali nizka oblačnost. Ponekod bo slana. Najvisje dneвне temperature bodo od 10 do 15° C.

Sosednje pokrajine: Povečini bo sončno. Zvečer se bo v krajih severno od nas pooblačilo.

JUTRI

V Sloveniji: V noči na nedeljo se bo pooblačilo. V nedeljo bo zmerno do pretežno oblačno in povečini suho.

Obeti: V ponedeljek bo suho in nekoliko topleje.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Znanstvenike je presenetilo odkritje, da se golobi vozijo s podzemnimi vlaki

LONDON - Golobi postajajo leni. Zadnje čase potniki londonskih podzemnih vlakov namrec opazajo, da se ptiči raje peljejo z vlakom, kot pa da bi leteli. Podobno kot dvonožni potniki, tudi golobje s podzemno prihranijo čas in energijo, tako da so bodisi tisti, ki so jih videli, bodisi znanstveniki prepričani, da v tem obnašanju ni nič naključnega.

Celo ugledna znanstvena revija New Scientist se je zacela ukvarjati s tem vprašanjem in je v zadnji številki objavila vrsto mnenj potnikov londonske podzemne železnice. Veliko je prepričanih, da golobi po zaslugi izjemnega čuta za orientacijo natanko vedo, na kateri postaji vstopijo in kje izstopijo. Eden od ocvidecev je izjavil, da je nekega dne videl potnika, ki je v zadnjem trenutku, ko so se že zapirala

vrata, pahnil ven goloba, ta pa je zagodrnjal podobno kot clovek, ki za las izgubi vlak. »Veckrat sem na podzemnem vlaku potoval v druzbi enega ali dveh golobov in opazil, da se obnasajo podobno kot najbolj izkuseni potniki. Mislim, da bi bilo treba njihovo obnašanje preuciti,« je izjavil eden od vprasanih potnikov.

Mogoče je reportaža, ki jo je objavil New Scientist, vzbudila zanimanje znanstvenikov, gotovo pa je, da ni niti najmanj raznežila uprave londonskih podzemnih železnic, pri kateri so neusmiljeno izjavili, da so golobi škodljivci, ki jih je treba odpraviti. Za upravo pa najbrž ne bo lahko ukrepati proti golobom, saj je pred časom že napovedala vojno dvonožcem, ki se brez listka peljejo s podzemnimi vlaki, a ni dosegla večjih rezultatov.

Policija je študente zamenjala za ilegalne priseljence

ATENE - Grška policija je kar dvakrat aretirala skupino srednjeevropskih studentov arheologije (Cehov, Slovakov, Poljakov in Slovencev), ker jih je zamenjala za ilegalne priseljence, ki poskušajo prispeti v Grčijo z doma izdelanim zasilnim colnom. V resnici je bilo plovilo model prastarega 6-metrskega drevaka s pomožnim jadrom, ki so ga v prazgodovini uporabljali v srednji Evropi in tudi na nekaterih grških otokih. Drevak je precej podoben kasnejši severnojadranski cupi.

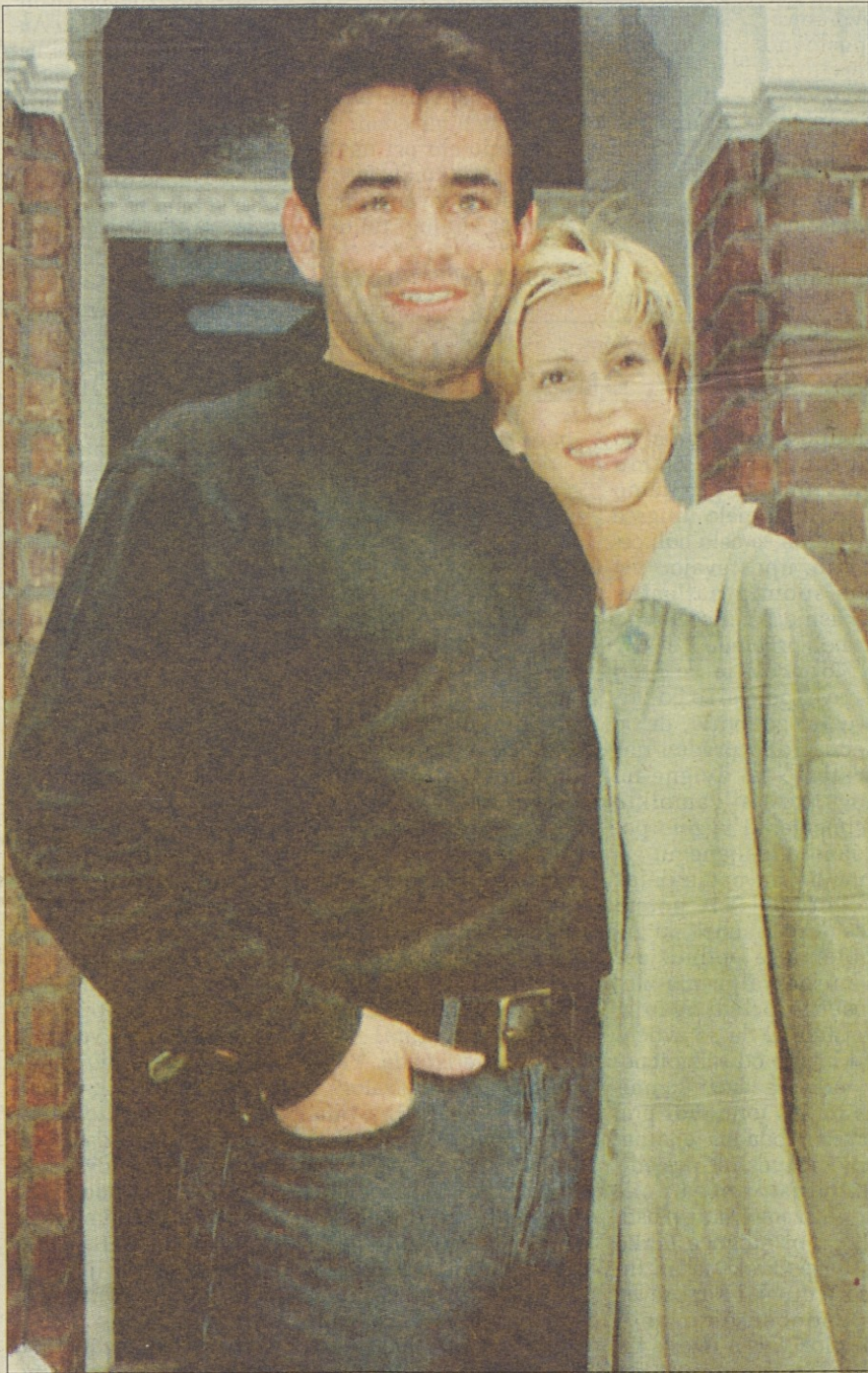
Zbežalo na stotine krokodilov

BANGKOK - Kakih 300 krokodilov je zbežalo z neke farme v osrednji Tajski, ki so jo v teh dneh prizadele poplave. Obласти so že organizirale širokopotezen lov na plazilce, ki bi lahko ogrozili življenje ljudi. Na tem območju gojijo kakih 8.000 krokodilov, tako da se ob oblasti bojijo, da so rejci krokodilov sporočili precej nižjo številko ubežnikov, ker se bojijo, da bi bili odgovorni za morebitne žrtve. Krokodilom je uspelo zbežati, ker so narasle vode poskodovalle nasipe in mreže krokodiljskih farm.

Ko policija nima denarja

ASUNCION - Paragvajska policija je zaradi pomanjkanja finančnih sredstev dobesedno na psu, saj ima službeno pistolo le 37 odstotkov policijskih agentov. Tudi »srečnecem« pa ni do smeha, ker imajo na razpolago le šest nabojev za polletje. Poleg tega nimajo niti zdravstvenega zavarovanja niti življenjskega, da pa bi bila mera polna, imajo nižje palce kot vojaki. To je v parlamentu povedal šef paragvajske policije Mario Sapirza, ki je se navedel, da je v enem letu v spopadih z bolj oboroženimi kriminalci umrlo 30 policistov.

Žena »prijatelja« princese Diane je sklenila, da zapusti svojega moža

LONDON - Kapitan državne rugbyjske ekipe Will Carling je svoje prijateljstvo s princem Diano plačal z razvezo zakona. Carling in njegova žena Julia sta namreč z ločenima komunikeyema sporočila, da za nekaj časa ne bosta zivela po skupno streho.

Zgodba o skrivnih zmenkih med nekdanjo prestolonaslednikovo zeno Diano in Willom Carlingom se je prvič pojavila na straneh bulvarskega tiska letosnjega 6. avgusta. Ves avgust je tisk odkrival podrobnosti tega »prijateljstva«, tako da je Willova žena po začetnem razumevanju postala dobesedno besna. Will Carling je namreč prelomil dano obljubo, da ne bo več gojil tega »nedolznega prijateljstva«. Julija mu je verjela, a ko je iz tiska izvedela, da se je njen mož vsaj dvakrat sestal z »žalostno princeso«, ji je bilo vsega dovolj. Prvic ponati obljubi je Carling Diano obiskal v Kensingtonski palači, drugič pa v neki telovadnici.

»Willa sem vsestransko podprla, a na žalost to ni zaleгло,« je v komuniqueju zapisala Julia, ki je se dodala, da ji je žal, da je »izgubila svojega moža« v okoliščinah, na katere sama ne more vplivati.